הארץ

75 אג' יום ד' י' בחשון תשמ"ז, 12 בנובמבר 1986 VOL. 68/20530 NOVEMBER 12 1986

כולל מע"מ (באילת 65 אג')

בוסטון בטיסה ישירה

ACI החברה היחידה המציעה מטעני יצוא בקונסולידציה, במחירים מוזלים, בטיסה החדשה הישירה של אל־על לבוסטון.

פנה לסוכן המטען שלך.

ACI, Tel. 03-9721176 טלפון

AIR CONSOLIDATORS ISRAEL LTD אייר קונסולידטורס ישראל בע"מ

שולץ מציע לנשיא רייגן: שורת סנקציות נגד סוריה

שולץ וויינברגר הודיעו כי לא יתפטרו עקב חשיפת קשר הנשק לאיראן ● רייגן הודיע כי יאריך אמברגו הנשק לאיראן וימשיך להקפיא הון איראני המופקד בבנקים בארה"ב ● אחד מראשי המועצה לביטחון לאומי יפוטר כנראה מתפקידו

מאת שלמה שמיר

סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ שיגר לנשיא רייגן המלצות להטיל סנקציות נגד סוריה כתגמול על הסיוע שהיא מגישה לטרור, זאת נמסר אמש בוואשינגטון. המלצות אלה עובדו בדיון מיוחד, שנערך בסוף השבוע בביתו של שולץ בהשתתפות עוזריו ויועציו הקרובים. לא נמסר על אופי הסנקציות, שהוצעו על ידי מזכיר המדינה. אך צויין, כי הם הועברו לבית הלבן באותו זמן בו התכנס בלונדון מושב של שרי החוץ של קהילת השוק האירופי, בו התקבלה החלטה על סנקציות נגד סוריה.

לפי ידיעות לא מאושרות, שרווחו אמש בוואשינגטון, נראה, כי אחד מראשי המועצה לביטחון לאומי יפוטר מכהונתו כתגובת הבית הלבן על חשיפת המגעים עם איראן, שהועלו על ידי המועצה. על פי ידיעות אלה הביע רייגן בשיחות פרטיות מורת רוח מחלקו של ראש המועצה ג'ון פוינדקסטר וייתכן, כי הוא יתבקש לפרוש מכהונתו. הערכות אחרות אומרות, כי עוזרו של פוינדקסטר, קצין המארינס אוליבר נורט יפוטר. נורט היה ממונה ישירות על המגעים עם איראן והיה זה שעמד בקשר הדוק עם ישראל בכל הנוגע לארגון משלוחי הנשק, שהועברו לאיראן תמורת שחרור בני הערובה האמריקאים.

חזית מלוכדת

הבית הלבן עושה מאמצים ניכרים לשמור על חזית מלוכדת מול גלי הביקורת מצד סנאטורים וחברי קונגרס, המשיכים לתקוף את הבית הלבן על המגעים שנוהלו עם שליטי איראן ועל משלוחי הנשק, שהועברו לה תמורת שחרור בני ערובה. שרי החוץ וההגנה שולץ וויינברגר הודיעו רשמית, כי אין בכוונתם להתפטר.

אמש נערך בבית הלבן דיון מלושר בין עוזרי הנשיא במהלכו נשקלו הדרכים כיצד להגיב על הביקורת נגד הנושא.

הנשיא רייגן הודיע אמש כי הוא יאריך את תוקפו של האמברגו על נשק לאיראן שהתקבל בשנת 1979 וכי יורה להמשיך ולהקפיא הון איראני המופקד בבנקים בארה"ב.

לונדון ממתינה אך ישראל לא תעביר הבהרות נוספות

לשגריר הבריטי הובהר: נסיבות בואו של ואנונו אינן מעניינה של ממשלת בריטניה ● שמיר: אין סיבה למשבר אמון

מאת שאול צדקא, נחמיה אמיתי ועקיבא אלדר

סופרי "הארץ"

משרד החוץ הבריטי ממתין לתשובותיה של ישראל על בקשת הממשלה הבריטית בעניין ואנונו, אולם הממשלה אינה מתעתדת לנקוט בפעולה נוספת בפרשה. יחד עם זאת עשוי שר החוץ ג'פרי האו להישאל על הנושא בפרלמנט ביום שישי הקרוב. חבר הפרלמנט דניס הילטר אמר, כי יש סיכוי טוב, שהיו"ר יסכים לבקשתו לערוך דיון בעניין בשבוע הבא, ככל הנראה ביום חמישי.

"אינני רואה שום סיבה למשבר"

(סוף בעמוד 2 טור 1)

שמירה קפדנית על ואנונו לבל ינסה לפגוע בעצמו

חקירתו הסתיימה ● הועבר לתא נוח יותר עם מקלחת צמודה ● חברתו מארה"ב מבקשת לבקרו ● שוחח שעתיים עם עורך דינו

מאת איתן רבין

סופר "הארץ"

במתקן הכליאה בו כלוא מרדכי ואנונו נוקטים אמצעי שמירה וביטחון קפדניים על ואנונו לבל ינסה לפגוע בעצמו. ואנונו הועבר אתמול לתא חדש ויותר נוח, בו מצוי שולחן, כסא ומיטה וכן שירותים ומקלחת צמודים.

נודע כי למעשה חקירתו של ואנונו הסתיימה.

אתמול בבוקר, לאחר מבצע התחמקות מהעיתונאים הרבים, הגיע עורך הדין אמנון זכרוני לבקר את ואנונו במתקן בו הוא כלוא.

זכרוני סיפר אחר כך, כי הוא נאלץ להחליף מספר כלי רכב על מנת לחמוק מהעיתונאים שעקבו אחריו. הוא ציין, כי עתה מותר לואנונו לקבל עיתונים יומיים וספרים. כמו כן הוא מקבל אוכל ביתי לפי בקשתו. לדבריו ואנונו לובש בגדים אזרחיים — מכנסי ג'ינס ונעלי התעמלות.

במשך שעתיים ישב עורך דין זכרוני לבד עם ואנונו בתאו ושוחח עימו בנושא הגנתו. זכרוני סיפר "ואנונו שמח מאוד לדעת שהותר לפרסום כי הוא בארץ, וניסק זאת בכך שלא יהיה לו משפט צדק".

זימט רוצה לבקר

חברתו של ואנונו, ג'ודי זימט, תגיע לארץ אם יאושר לה לבקר את חברה הכלוא בישראל.

נודע כי מאז שאישרה ממשלת ישראל את העובדה שואנונו נמצא בארץ, טילפנה זימט מביתה בבוסטון למשרדו של עורך הדין אמנון זכרוני כמה פעמים והתעניינה בשלומו.

מזכיר הממשלה לנשיא: טעיתי כי אני חדש

לא דיווח על ואנונו

מאת גדעון אלון

סידני (מיוחד ל"הארץ"). מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין התנצל אתמול בפני נשיא המדינה חיים הרצוג על שלא נמסר לו שום דיווח על החלטת הממשלה לתת פרסום רשמי בעניין מעצרו של מרדכי ואנונו. רובינשטיין הסביר לנשיא, כי התקלה נבעה מכך שהוא נכנס לתפקידו רק לפני זמן קצר.

"בכיר שריגל לישראל נעצר בדמשק"

עתון בריטי: העצור, קולונל, השתתף בדיון על פיצוץ הג'מבו של אל–על

מאת שאול צדקא

סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). השלטונות הסורים לכדו מרגל, אשר עבד למען ישראל ונכח אף בפגישה החשאית בדמשק, בה הוחלט על הורדת הפצצה במטוס אל־על. הנשיא חאפז אל אסד הוא אשר נתן אישית את ההוראה לעצור את האיש.

העיתון הבריטי "סודיי", המסתמך על מקורות ביטחוניים בלונדון, טוען, כי המדובר בלוטננט קולונל בשם מופיד אקור, מומחה בכיר לנשק, אשר שירת בצמרת המודיעין של חיל האוויר הסורי. הוא היה שותף לישיבה המכרעת, בה הוחלט לפוצץ את המטוס והעביר מידע על כך למעבידיו במוסד.

לאחר שהפעולה נכשלה הורה אסד לעצור את הקצין, לא רק בגלל גילוי הקשר, אלא משום שהאיש היה נתון כבר תחת מעקב, שכן עודד את השרים של הסורים קודם לכן.

"אין שום ספק, כי הישראלים ידעו על כך הרבה יותר ממה שנתנו לנו להבין", אמרו מקורות ביטחוניים בבירה האנגלית. "אינני טוענים שהם אירגנו את הקשר, אבל היתה להם הרבה אינפורמציה".

העיתון טוען כי המוסד האזין לשיחות הטלפון שנוהלו מן השגרירות הסורית בלונדון, אך נסיון לסמן מכשיר הקלטה בביתו של השגריר הסורי לוטוף אל־חיידאר, לא עלה יפה. כאשר הוקרו בלשי הסקוטלנד יארד את המטבל באשר הירדני הם השתמשו בתמונות של דיפלומטים סורים מהן זיהה העצור את השגריר כמי שעמו בא בדברים לאחר שנב משרד התעופה. את התמונות סיפקו לבריטים אנשי המוסד.

לדברי המקורות לא רק הישראלים ידעו מראש, כי הסורים זוממים לפגוע במטוס, אלא גם הבריטים, חודשים לפני התקרית, כאשר תחת הגיון שלהם קלטה הודעה שנשלחה לדמשק וכללה פרטים מפלילים.

בוררות טאבה תעלה לישראל כ־2 מיליון ד'

מאת עקיבא אלדר

סופר המדיני של "הארץ"

המשפטן הבריטי אילי לאוטרפכט יעמוד בראש הצוות המשפטי שייצג את ישראל בבוררות על טאבה שתיפתח ב־8 בדצמבר בז'נבה. לאוטרפכט, יהודי (קרוב משפחה של הנשיא הרצוג וח"כ אבא אבן) מומחה למשפט בינלאומי מייעץ כבר זמן מה למשרד החוץ בנושא טאבה.

נודע כי לצידו ישמש היועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סייבל וכמה פרופסורים וכן היועץ המשפטי לשעבר של משרד החוץ שבתאי רוזן ומשפטנים ממשרד הבטחון.

הבוררות תעלה לישראל שני מיליוני דולרים בקירוב, בתוך זה הוצאות שכרם של חמשת הבוררים.

שוק ההון

נערכים לקראת סוף שנת המס

בנקים מציעים הלוואות למפקידים בקופות הגמל

מאת יהודה שרוני

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הבנקים הגדולים מתכוננים להערך לקראת סיומה של שנת המס, ולהציע למפקידים בקופות הגמל הלוואות על מנת לאפשר להם לנצל את הטבות המס המגיעות להם. בנק לאומי הודיע על מתן הלוואה בגובה של עד 2100 שקל בריבית מועדפת. בנק דיסקונט מתכוון להעניק הטבות דומות.

הבנקים החלו אתמול לייעץ בניירות הערך, ותנביות הסכנה, על פי הנחיות "הגילוי הנאות" של המפקחת על הבנקים, ולא נמסר על תקלות או בעיות מיוחדות בביצוע. שוק המניות התייצב אתמול עם ירידה בהיקף הפעילות במניות השונות. בשוק אגרות החוב נרשמו עליות שערים קלות.

עורך את העמוד: ברוך שפירא

צרפת תשלם מיליארד בעקבות שחרור חטופים

הסכימה לסיים סכסוך כספי ישן עם איראן ● פאריס הודתה לסוריה על הסיוע בשחרור השניים ● המשוחרר סונטאג בן ה־84: הלמו בראשי משך 9 חודשים ● לא השיב לשאלות עתונאים כי "מכשיר השמיעה נעלם מאז נחטפתי"

בדרך הביתה. שני האזרחים הצרפתיים החטופים, ששוחררו אתמול משביים, קאמיל סונטאג (84) ומרסל קודרי (54), בלשכת שר החוץ הסורי זמן קצר לפני צאתם לפאריס. בריקע מתנוסס צילומו של אסד נשיא סוריה. (צילום: איפי)

פאריס (ע"ה). זמן קצר לאחר שחרור שני בני הערובה הצרפתים בלבנון, הודיעה צרפת אתמול, כי יש בדעתה לחתום בקרוב על הסכם עם איראן ולסיים את סכסוך כספי

(סוף בעמוד 2 טור 3)

שר החוץ האוסטרי: אפשר להתפייס תוך 5 דקות

"על ישראל לעשות את הצעד הראשון"

מאת ראובן שפירא

וינה (מיוחד ל"הארץ"). "אנחנו מצפים למהלך ישראלי, כדי להחזיר את השגרירים. ישראל היא שצריכה לעשות את הצעד הראשון. החזרת השגרירים אפשרית תוך חמש דקות. זה רק עניין של החלטה" — כך אמר אתמול שר החוץ של אוסטריה, פטר יאנקוביץ, בפגישה עם עיתונאים ישראלים בווינה.

שר החוץ האוסטרי אמר, כי לא מקובל ביחסים בין מדינות הסקה־טיות, שמדינה אחת תיקבע או תשנה את רמת הייצוג הדיפלומטי, בעקבות תוצאות בחירות במדינה האחרת.

שר החוץ האוסטרי, שמדבריו ניתן היה להבין, כי אוסטריה נפגעה מהחלטתה של ישראל להחזיר מוינה את שגריר ישראל אמר, כי אוסטריה לא תוכל להסכים לכך, שישראל תתייחס אליה כאל מדינה מדרגה שניה.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: חיים גבתי, מהותיק התנועה הקיבוצית

על: ההצעה להלבין הון פרטי [illegible]

(עמ' 2)

★

השכר בצבא הקבע: "להפריד ממיגזורים אחרים"

(עמ' 3)

★

בני בגין תוקף את שרון

(עמ' 3)

★

איני חושב שיש מקום לביקורת על גאולה כהן

(עמ' 3)

★

רופאי בילינסון: נפסיק ההעדפות לאח"מים ומשפחותיהם

(עמ' 8)

★

החקלאים: עכשיו דרושים שבועיים בלי גשמים

(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: הגשמים ייפסקו במשך היום.

הטמפרטורות:
- ● ירושלים: 5—12
- ● תל־אביב: 3—18
- ● חיפה: 12—16
- ● באר־שבע: 8—17

הגולן: 5—13, צפת: 4—11, טבריה: 10—19, נתב"ג: 12—17, עזה: 13—18, אילת: 11—24.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 9, 13, 17, 18, 25, 36. המספר הנוסף 12.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4936	−0.0029
נוסעים	1.7753	−0.0034
שחור	1.4800	— —

שער הסל

יציג	1.4924	−0.0014

בגליון זה 14 עמודים

כונס נכסים ל"מנועי בית שמש"; חובות המיפעל — 90 מיליון ד'

במפעל מועסקים כ־700 עובדים ● 3 שרים התנגדו להחלטה: שרון, אלמוזלינו ויצמן ● השר ויצמן: החלטה כזו לא צריכה להתקבל בוועדת שרים לענייני כלכלה; אערער עליה

מאת צבי זרחיה ודן סגיר

סופרי "הארץ"

ועדת השרים לענייני כלכלה קיבלה אתמול את המלצת משרדי האוצר והבטחון למנות כונס נכסים למפעל "מנועי בית שמש". במשרדי האוצר והבטחון מבקשים זה כשנה לסגור את המפעל וגורמים כלכליים אמרו אמש, כי פירושה של ההחלטה הוא היא התחלת המגעים לסגירת המפעל, המעסיק כ־700 עובדים. מקורות בטחוניים אמרו אמש, כי סגירת המפעל לא תפגע בייצור ה"לביא".

נציגי האוצר והבטחון טענו אתמול בוועדה, כי המשך הפעלת המפעל יעלה לקופת המדינה כ־130 מיליון דולר בשנה. זאת בנוסף לסכום התיפעולי המגיע לכ־25 מיליון דולר לשנה. ההמלצה לפרק את המפעל עלתה לאחר ששני המשרדים אינם מצליחים לשאת בהוצאות התפעוליות הרבות של המפעל בשל קיצוצי התקציב והנטל הבטחוני. המפעל נתון היום בחובות של כ־90 מיליון דולר.

פרס ארנס ויעקבי נעדרו

השר עזר ויצמן אמר בתום הישיבה, כי הוא מתכוון לערער בממשלה על ההחלטה למנות כונס נכסים למפעל. הוא ציין, כי החלטה כזו צריכה להתקבל על ידי הממשלה ולא על ידי ועדת השרים לכלכלה, שאותים מחבריה לא נכחו בדיון וביניהם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, השר משה ארנס ושר הכלכלה גד יעקבי.

גם שרון ואלמוזלינו נגד

5 שרים תמכו בהצעה למנות כונס נכסים למפעל ו־3 שרים התנגדו: ויצמן, שרון ואלמוזלינו. היום תדון ועדת הכלכלה של הכנסת במינוי כונס נכסים למפעל.

ארה"ב: לא נאפשר שימוש בכספי סיוע לבניית כלי שיט באירופה

הפנטגון מוכן שחלק מהעבודה ימסר למספנות ישראל ● עוזר שר ההגנה יפגש היום עם רבין

מאת דן סגיר

סופר "הארץ"

משרד ההגנה האמריקאי אינו מוכן לאפשר שימוש בכספי הסיוע האמריקאי לישראל לצורך בניית ספינות טילים וצוללות עבור חיל הים, אם אלו יבנו באירופה כפי שרוצים במערכת הבטחון. דברים ברוח זו מסר לגורמים ישראלים ד"ר דב זקהיים, עוזר שר ההגנה האמריקאי, שבא לישראל.

המדובר בפרוייקט בסך מיליארד ושלוש מאות מליון דולר של הצטיידות בכלי שיט לחיל הים ב־10 השנים הקרובות. הכוונה לפיתוח ספינות טילים מסוג "סער 5" ושלוש צוללות. זקהיים, שבדק את החישובים, שנעשו בארץ לגבי הצטיידות זו, הגיע לסכום דומה, אולם להערכתו תוחלת הפיתוח יהיה בשנתיים ולכן גם חישובי העלויות עשויים להשתנות.

זקהיים הבהיר, שהפנטאגון אינו מוכן, שישראל תשתמש בכספי אמריקאי על מנת לשלם בו עבור פיתוח צוללות באירופה. ככל הנראה אין התנגדות מצד האמריקאים, שחלק מהעבודה על ספינות הטילים הנרכשות ימסר למספנות ישראל.

זקהיים יפגש היום עם השר רבין. השבוע כבר נועד עם ראש הממשלה יצחק שמיר ומנכ"ל משרד הבטחון האלוף (מיל') דוד עברי. זקהיים עומד לקיים השבוע מסיבת עיתונאים בנושא.

באוצר מקווים למדד נמוך מ־2.5% שימנע החודש תשלום תוספת היוקר

לאור החלטת הממשלה במשאל טלפוני להפחית ב־5% את ההפרשות של לאומי לביטוח

מאת צבי זרחיה

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרדים הכלכליים מקווים, כי הפחתת העלויות בסך של 5 אחוז להורים, שאותן נדרשים המעבידים להפריש לביטוח לאומי, שעליה החליטו שלשום בהצבעה במישאל טלפוני בין שרי הממשלה, תסייע לדחייה בחודש של תשלום תוספת היוקר. שכן ההפחתה תורמת להקטנת עלייתו של מדד המחירים לצרכן בכחצי אחוז, כיוון שמסתמנת את עלייתו של מדד מחירי הדירות, שמורכב בין היתר מעלות השכר לעובדי הבניין.

אם יעבור מדד אוקטובר, שיפורסם ביום ו' הקרוב את 2.5 האחוזים, הרי שיהיה צורך בתשלום תוספת יוקר במשק בשיעור של כ־5 אחוזים כבר בחודש הבא. במשרדים הכלכליים מעריכים, כי מדד אוקטובר יהיה בסביבות 3 אחוזים. אך לאור הפחתת העלויות מקווים, כי המדד לא יעבור את 2.5 האחוזים, כך שניתן יהיה לדחות בחודש את תשלום תוספת היוקר.

שר האוצר משה נסים הודיע אתמול לידיד לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ולידיד לשכת העצמאים בישראל, כי המוסד של הורדת עלות העבודה, כפי שהוחלט עליו בחודש יוני 86, יימשך באוקטובר־86—ינואר 87.

כזכור החליטה הממשלה בחודש יוני על הפחתת עלות העבודה על ידי אי תשלום של המעסיקים העצמאים משך ארבעה חודשים לביטוח הלאומי.

הסתור 1986

חברה גדולה ותיירן מצטיין

לא במקרה זכתה השנה הסתור בתואר תיירן מצטיין בכיר. גם השנה, כבשנים קודמות, הרחיבה הסתור את פעילותה וטפלה ביותר נוסעים בעולם הרחב. גם השנה היו לקוחות הסתור יותר מרוצים. הסתור אחת מהמובילות שבחברות התיירות בארץ, פורסת את פעילותה בכל ענפי התיירות: תיירות יוצאת תיירות עסקים, תיירות נכנסת ותיירות פנים.

- טיולים מאורגנים במחירים מיוחדים
- טיולים גאוגרפיים
- הסתור ביזנס - שרות מיוחד לאנשי עסקים
- תיירות נכנסת
- תיירות פנים

סניפים בכל רחבי הארץ

להסתור חמישה סניפים בערים המרכזיות המעניקים לך שרות מקצועי ואדיב, אמינות וטוחות.

לכן, אם אתה מתכוון לצאת בקרוב לחופשה או לנסיעת עסקים, הכנס לאחד מ-5 סניפי הסתור בארץ. אין לנו ספק שנמצא עבורך את התכנית המתאימה לך.

לדוגמא חורף 86/87: טיול מאורגן למצרים
חבילת נופש בלונדון
חבילת סקי באוסטריה
מבצעי תיירות פנים

הסתור
חברת תיירות אמינה

•תל אביב, רח' בן יהודה 32, טל. (03)299281 •ירושלים, רח' הלל 8, טל. (02)224171-2
•חיפה, רח' נורדאו 14, טל. (04)671313-5 •רמת-גן, רח' ביאליק 47, טל. (03)721343
•לדון טורס בע"מ, רח' אחד העם 11, טל. (03)656665

هكذا من الاصل

مكذا من الاجل

שיחת היום / ירח טל

עם: חיים גבתי, שר לשעבר, מוותיקי התנועה הקיבוצית
על: ההצעה להלבין הון פרטי בקיבוץ עין חרוד (איחוד)

לחברי קיבוץ יש פנקסי שיקים

"יהיה קשה לרעיון זה בקיבוץ שמגה?"

הבעיה קיימת גם בקיבוץ שלי, כמו גם, אני מניח, ב־קיבוצים רבים אחרים. אני יודע שיש קיבוצים שמיסדו כבר הסדר לטיפול בבעיה הזו. צריך לתת לגליזציה, שתתקבל על הדעת, כדי שחברים ידעו מהו הגבול. העובדה שחברי קיבוצים עוסקים בבנקים אינה מקודדת. כיום יושבת בקיבוץ יפעת ועדה שדנה בנושא. יכול להיות שי־גיעו למסקנה, שיש להציע הסדר כפי שהועלה בעין חרוד, אבל אני חושב שההסדר הסופי לא צריך להיות מה שיקבע לעצמו קיבוץ זה או אחר, אלא הסדר כלל־קיבוצי. הסדר זה צריך להיות, לדעתי, הצעת פשרה בין המצב כיום לעקרונות הקיבוץ.

אתה מציע לפתוח קצת את עקרונות הקיבוץ למען צורה אנטי־קיבוצית שהשתרשה ב־קיבוצים?

כל הזמן "מכופפים" את העק־רונות. הקיבוץ היום הוא הרבה יותר גמיש ממה שהיה לפני 40 שנה. אז לא הירשו להכניס קומ־קום לחדר. פעם גם אסרו בתכ־לית האיסור על לינה משפחתית והיום אין כמעט קיבוץ שלא עבר ללינה משפחתית.

אני שומע אכזבה בקולך?

אילו הייתי מאוכזב מהקיבוץ,

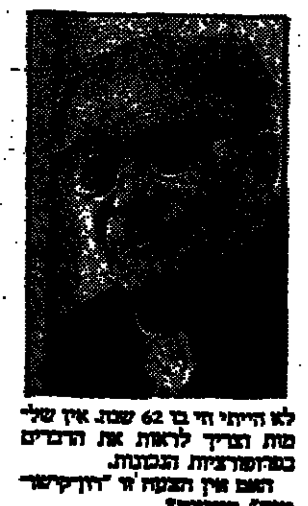

לא הייתי חי בו 62 שנה. אין שלי־מות. הצריך לראות את הדברים בפרופורציות הנכונות.

האם אין הצעה זו "רוויזיוני־סטית" במקצת?

המצב כיום אינו מוסרי. לי אין פנקס שיקים, אבל נכון שיש כאלה בקיבוץ שיש להם. אם יש פירצה, לא צריך לעזור להר־חיבה. צריך לצמצמה ככל האפ־שר ואני חושב שיש לכך סיכוי. הרבה דברים שנראים בלתי יישי־מים בעיר — ניתן ליישמם בקיבוץ. אני עדיין מאמין בקי־בוץ ובחוסנו המוסרי.

האם אין סכנה שהסדר כזה יגביר עוינות בבית וירחיב עוד־

[illegible] לשחרות הקי־בוץ?

הקיבוץ לא יצמח ולא יגדל על השכבן ויוותר על העקרונות שלו. זו לא הפעם הראשונה שה־קיבוץ עומד בפני לחצים.

האם במתן האפשרות לחב־רים להלבין הון פרטי לא מכניסים בעצם אי־שוויוניות בקיבוץ?

אי־שוויוניות גדולה יותר קיימת במצב הנוכחי, כשאין פיקוח על הון פרטי של חברים. מה שמציעים, אני מבין, הוא לקבוע תקרה לסכום שיותר להחזיק בו. בכל הסדר צריך ללכת לפי הכלל השואל מד־מקורות: "יהי בהם" ולא "שימות בהם".

זו גזירה שחברי הקיבוצים יעמדו בה?

עובדה היא שהם עומדו ב"ג־זירות לא פחות קשות".

בנקיבוץ הון שהורי בלבד האבות, המייסדים מתחשבים בוודאי בקבורותיהם?

בבנקים עסקו גם בתקופת האבות המייסדים. לא נעשה אידיאליזציה, אבל כמובן שהמגמ־רים אז היו אחרים.

למה בעצם לא לאפשר לקי־בוצים לצעוד עם הזמן?

אולי יילך העולם עם הקיבוץ — זה הרבה יותר הגיוני.

הנשיא הרצוג השלים את ביקורו בניו זילנד וממשיך היום לפיג'י

אמרתי לראש ממשלת ניו זילנד: אינך יודע על מה אתה מדבר

"מצאתי חוסר ידיעה בסיסי על הסכסוך במזה"ת" ● המארחים הטיחו ביקורת בשגריר צימרמן

מאת גדעון אלון
שליח "הארץ"

הגלווה אל הנשיא בניו־זילנד

ביקורת חריפה על מערכת ההסברה המדינית הלקויה של ישראל בניו זילנד בפרט ובכל אזור הפסיפיק בכלל מתח אתמול נשיא המדינה הרצוג. בשיחה לסיכום לביקור בין יומיים בניו זילנד אמר הנשיא: "בשיחותי עם ראש הממשלה דויד לונגי ושרי ממשלתו וכן בראיונות, שהענקתי לרדיו ולטי־לוויזיה, נתקלתי בחוסר ידיעה בסיסי לגבי מהות הסכסוך במזרח התיכון. לכן התפקיד העיקרי שנטלתי על עצמי בפגישות ובר־איונות היה הסברתי בעיקרון".

הרצוג סיפר כי בפגישה שקיים עם לונגי ועם כמה משרי ממשלתו "לא התביישתי לומר להם: אינכם יודעים על מה אתם מדברים". עם זאת ציין כי בתום ביקורו הוא חש, כי הצליח להרגם לשיפור באווירה הבלבלית כאן כלפי ישראל.

אישים בכירים בממשלת ניו זי־לנד השמיעו באוזני הנשיא ביקורת חריפה על השגריר היוצא של ישראל בניו זילנד צבי צימרמן, שחזר לפני זמן קצר ארצה בתום שלוש שנות כהונה. לדבריהם גם צימרמן, שמונה כמנו ע"י שמיר כמינוי פוליטי, גרם נזק לישראל בתקופת כהונתו משום שלא ידע להציג את עמדותיה ובתום כהונתו עדיין לא הכיר בשמותיהם כמה מחברי הקבינט.

מחלוקת על נשק גרעיני

בשיחותיו של הרצוג עם לונגי התגלעו חילוקי דעות בנושא המצתו של נשק גרעיני. לונגי הדגיש כי ממשלתו מתנגדת בתוקף לכך שיוצבו ניסויים גרעיניים באזור הפסיפיק וגם באזורים אחרים. הוא שאל את הרצוג מה עמדתכם לגבי פירוז מזרח התיכון מנשק גרעיני. הרצוג השיב לו כי ישראל הגישה לאו"ם תכנית לכינוס ועידה בין לאומית של מדינות מזרח התיכון כדי שתדון בפירוז המזרח התיכון מנשק גרעיני, אולם מדינות ערב דחו את ההצעה.

הוא ביקש מלונגי להפעיל השפעתו על מנהיגי מדינות ערב כדי שיפנו ליוזמה הישראלית. בר־איונות, שהעניק לרדיו ולטלוויזיה, הדגיש הרצוג, כי לישראל אין נשק גרעיני וכי ישראל לא תהיה המדינה הראשונה שתכניס נשק כזה למזרח התיכון.

לונגי גם שאל את הרצוג מי בעיני ישראל מייצג את אש"ף. הנשיא השיב לו כי באש"ף ישנם פלגים רבים כל כך שרבים המסוכ־סים זה עם זה ואף אחד מהם אינו מוסמך לייצג את הארגון כולו.

משלחת כלכלית לישראל

בארוחת צהרים חגיגית שערך לונגי לכבוד הרצוג, הוא לא התייחס כלל לבעיה הפלשתינאית והדגיש, כי ניו זילנד שואפת לשלום בר־קיימא במזרח התיכון תוך הבטחת גבולות בטוחים לישראל. כן נדונו בשיחותיו של הרצוג עם ראשי הממשל כאן יחסי הכלכלה בין שתי המדינות. כיום היצוא של ישראל לניו זילנד מסתכם ב־5 מיליון דולר בלבד ואילו היבוא מניו זילנד לישראל מסתכם במיליון דולר בלבד.

הרצוג הציע ללונגי לשגר משלחת כלכלית לישראל כדי לב־דוק אפשרויות להגדלת היקף הסחר.

הבוקר (לפי שעון ניו זילנד) יוצא הנשיא להמשיך מסעו לפיג'י שם ישהה יומיים.

יורדת שזכתה בלוטו בניו יורק: רשמתי מספרים עם משמעות יהודית

אסנת בורדמן: סכום הזכיה של 12 מיליון דולר שישולם לי משך 20 שנה הוא קטן מדי

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). אסנת בורדמן בת 55 מחדרה, שירדה לפני 20 שנה לארה"ב, זכתה אתמול ב־12 מיליון דולר בהגרלת הלוטו בניו יורק. אסנת, הנשואה לרופא מרדכי בורדמן, מנתח ראשי במרפאה בניו יורק, מתגוררת עמו בבית מפואר בשכונת מגורים יוקרה בעי־ירה אלברטסון שבלונג איילנד. לזוג שני בנים, בת ונכדים.

אסנת סיפרה כי גם בהיותה בישראל נהגה לרכוש כל שבוע אגרת מפעל הפיס. זה 10 שנים היא רוכשת כל שבוע כרטיס הגרלה בלוטו של ניו יורק. צירוף המספרים שבו זכתה הפעם היה מורכב מגימטריה של ח"י ושל הרכבים יהו־דיים אחרים. לפני שלוש שנים זכתה ב־1200 דולר. "ידעתי שלב־סוף אזכה בסכום הגדול", אמרה אתמול. בעלה העיר: "תמיד לעגתי לה על התמכרותה להימורים, אבל זה היה תמימות".

הזוג חי ברווחה ואסנת אמרה שהזכיה הגדולה לא תשנה את אורח חייה. "הסכום הוא קטן מדי כדי לרכוש יאכטה. זה יספיק למתנות לילדים ולטיולים ברחבי העולם". אסנת הוסיפה שבכוונתה, לאחר הזכיה, תבקר גם בישראל.

הסכום שעמד לזכיה היה 24 מי־ליון דולר ואסנת זכתה במחציתו. היא תקבל הסכום במשך 20 שנה. במחצית השניה של הפרס זכה אדם, ששמו לא נמסר לפירסום.

אסנת בורדמן ובעלה. מאושרים אחרי הזכיה. (תצלום: אי־פי)

ערך את העמוד: ברוך שפירא

ראיתי שמעתי

הבריטים מכבדים את הבית שבו התגורר בן־גוריון

שר הכלכלה והתכנון, גד יעק־ובי, תרם אתמול את חלקו לאירועי שנת המאה להולדת בן־גוריון. הוא ייצג את ממשלת ישראל בטקס קביעת שלט על הבית שבו התאכסן ראש הממ־שלה הראשון בביקוריו בלונדון. הבריטים הסתפקו ביעקובי לא־חר שגם ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, שהוזמן להגיעה, לא הצליח לשלב את הביקור בלונדון במסעו בארה"ב.

גד יעקובי

יעקובי ניצל את ההזדמנות כדי להיפגש עם מנהיג הליי־בור, ניל קינוק, שיהיה גם מועמד המפלגה לראשות הממ־שלה. הליבור ואגודת פועלי ציון העניקו את הסותם לעצרת מאה השנה לבן־גוריון. יעקובי יקיים היום ישיבה של הנהלת כוח המשימה הכלכלי בברי־טניה.

א. לם

ההבדל בין נישום בחו"ל ונישום מקומי

יו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא, ביקש אתמול מנציב מס הכנסה, יאיר רבי־נוביץ, להתייחס ביתר כבוד אל 700 אלף בעלי התיקים במס הכנסה שסרם הגדיר את שומותיהם. ח"כ שפירא טוען כי בעולם נהוג שאורח החייב למס הכנסה — הוא בגדר זכאי. בארץ, מי שאיחר זמני שמוגש בבדיקה השומה שלו — הוא בחזקת השור. הצעתו לנציב המס נמסרה אתמול במסגרת דיון שהתנהל בוועדה בעניין פיגור בגביית שומות נישומים.

לפי הצעתו של ח"כ שפירא, אם אין למס הכנסה מידע מחשיד על נישום זה או אחר, יש לקבוע לו שומות על־פי הוכחות שבידי שלטונות המס או על פי השומה, כפי שהגיש, ובכך להביא לידי חיסול "הגי־בנות" של מאות אלפי תיקים.

עדנה אירידור

הערב הגיב 100 אלף שקל

כ־400 איש מצמרת הכלכלה והמדע בישראל, ובהם הנבי־מעצת המנהלים של המכון, השתתפו בארוחת ההתרמה השנתית של אגודת ידידי מכון ויצמן למדע. רובם שילמו 500 ש"ח לזוג, תמורת הזכות לטעום ממעדן כבר השף ואומצת מתוך הבקר שהכין להם מלון הילטון בתל־אביב. אולם חשובה לא־פחות היתה ההתחככות של בעלי השמות אלה באלה ונראה שהם נהנו מאד מכך.

לצדם של שמות מעולם המדע, רוגמת הפרופסורים מיכאל סלע ואפרים קציר, באו הבנקאים נפגעי דו"ח בייסקי, אריסטה יפת ובני משפחת רקנאטי ובנוסף אליהם, מנהלי חברות הדלק אריה לוי, אהרן־אל פריקס ועמיר מקוב ועוד דמויות רבות מעולם התעשייה, הביטוח והמשטר. ברקע ניגנו את קלידרמן והאורחים הלכו בבגדים סולידיים — אך יקרים.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס נתן את הסותו, אבל היה בארה"ב. שגריר ארה"ב, תומס פיקרינג, דיבר על קשרי המדע המתהד־קים בין ישראל לארה"ב ולאחר שהכל הלכו הביתה נוספו לקופת מכון ויצמן כ־100 אלף ש"ח.

חיים הנדוורקר

המלחמות הקטנות השכיחו את המלחמות הגדולות

בקלחת האירועים השוטפים, נדחק לקרן זווית יום הזיכרון לחללי מלחמות העולם, שהיה אתמול, ה־11 בנובמבר. בבית־הקברות הצבאי ברמלה היתה אתמול, כמדי שנה, אזכרה ולאחריה מפגש ותיקים במוע־דון הקטן של הלגיון הבריטי בתל־אביב, בנוכחות השגריר הבריטי, ויליאם סקווירס, נס־פחים צבאיים ונציגי איגוד החיילים המשוחררים בישראל.

מאיר (ממי) דה שליט, יו"ר איגוד החיילים המשוח־ררים בישראל, תיאר בקצרה את חלקם של 30 אלף מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השניה.

ע.ר.

גולדי הון תונצח בתל־אביב

שחקנית הקולנוע היהודית־האמריקאית, גולדי הון, הופת־עה אתמול כאשר התברר לה כי האודיטוריום בסינמטק החדש, ההולך ומוקם בתל אביב, נושא את שמה. הון, שבאה להשתתף בטקס הסרת הלוט מעל האולם הערכי שישא את שם מגולה וידידה, סמן קיימן המנוח, לא ידעה כי ראשי קרן תל־אביב לפיתוח עומדים להנציחה ולקרוא את האודיטוריום בסינמטק על שמה. הון לא הסתירה את התרגשותה מן ההפתעה הודותה למארחיה בעיניים לחות. בטקס השתתפו בין היתר ראש העי־ריה, שלמה להט, וראשי קרן תל־אביב לפיתוח, המקימה את הסינמטק.

סמן קיימן, שעל שמו נקרא האולם הערכי, היה מוותיקי הידידים של קרן תל־אביב בארה"ב ומהגדולים בסוכני ה־קולנוע שם. בין לקוחותיו היו נטלי ווד, ברברה סטרייסנד, והרן בימוי וגולדי הון עצמה. סמן קיימן הספיק לאסוף כ־500 אלף דולר למען הסינמטק, עד פטירתו.

מבכיר קרן תל־אביב לפיתוח, זאב בן יהודה, מסר כי האולם והאודיטוריום יכילו כ־500 מקומות. עלות ההקמה היא 2.5 מיליוני דולר ועד כה נאספו סכום של 1.5 מיליון דולר. הסינמטק ייפתח בקיץ הבא.

חיים הנדוורקר

בעריכת עידית רוזנבלום

צרפת תשלם לאיראן מיליארד

(סוף מעמוד 1)

ישן בין שתי המדינות.

שני בני הערובה — קמיל זונטק (84) ומרסל קודארי (54) — אמורים היו להגיע לנמל התעופה אורלי בפאריס אתמול בלילה, שם יזכו לקבלת פנים על־ידי ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק.

שר החוץ הצרפתי, ז'אן ברנאר ריימון, אמר זמן קצר לאחר שחרורם, כי תוך ימים ספורים יחתמו צרפת ואיראן על הסכם, על־פיו תחזיר צרפת לטהראן כ־330 מיליון דולר. תשלום זה יהווה כשליש מהלוואה בסך מיליארד דולר, שהשאה של איראן העניק לצרפת בשנת 1975. המלווה הוענק לשלטונות האנרגיה האטומית של צרפת, במסגרת תוכניותיה הגרעיניות של איראן באותה תקופה.

משרד החוץ הצרפתי פירסם בפאריס הודעה, בה הוא מודה לסוריה על התפקיד שמילאה בשח־רור בני הערובה.

"יש בני אדם אינטליגנטים, בעלי עמדה קורקטית, האומרים שהם מטומטמים, המאיימים עליך ללא הפסק", סיפר אתמול קאמי סונטאג בן ה־84, כשהוא מראה לעיתונאים כיצד הלמו על ראשו במשך תשעת חודשי מעצרו.

כשהוא עומד במרפסת הגדולה של שגרירות של צרפת בדמשק, בחליפה אפורה חדשה, סיפר: "אי אפשר היה לדעת אם מדובר ביום או בלילה, אי־אפשר היה לדעת מה השעה". הוא הדגיש, כי אינו יכול להשיב על שאלות, שכן מצ־שנתפסו בבאו, בעלם מכשיר השמיעה שלו.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

אופרה ו"בארוק" שהתעממו

האופרה "אסיס וגלאטיאה" בביצוע זמרי ה"סקולרס". נגני בארוק ישר־אלים ואורחים ב"קול המקהלות". קונצרט מספר 2 במוזיאון תל אביב.

לא רק ורדי ופוצ'יני חיברו אופרות. קדמו להם במאה שנים ויותר איטל־קים כמלסנדרו סקרלאטי, כמנצ'יני, פורפורה, לוטי ועשרות אחרים. וביניהם, גדול שבגדולים ומי שהביא את האופרה הבארוקית לצורתה המושלמת, מיודענו גיאורג פרידריך הנדל (1759־1685), שחיבר במשך כשלושים שנה ארבעים אופרות (!) מאוד מאוד הזכי על כן שנעשה המעשה הנדיר והעלתה האופרה הפסטוראלית בשתי מערכות "אסיס וגלאטיאה" (1720) מאת הנדל.

שיתוף פעולה מוסיקלי מצויין היה כאן בין זמרי ה"סקולרס" — הסופרן קים אמפס (הרועה "גלאטיאה"), הטנור רובין דובסון (הרועה "אסיס"), הקונטרא־טנור נייג'ל ריקסון (הידיד "דיימון") והבס בריטון דיוויד ואן אש (הענק המפלצתי "פוליפמוס") — לבין הנגנים הישראליים המצויינים (מדוע הם אורחים נדירים במוזיאון) מיכאל מלצר חדוד שמר (חליליות ובמבלה) ועמיתיהם יוסי שרון, מרים יעקובוביץ ויוסי בעומן (חליליות וצ'לו) ולבין האורחים המצויינים אף הם, אנריקו פאריגי, לידיה גבאי, ג'פרי ברגס ואלן לולי (כינורות ואבובי בארוק). היה כאן צליל כולל חריג, אנסמבל בארוקי קולי־כלי, בעל רמה טכנית גבוהה, שראוי להאזין לביצועיו המפוסקים והמסוגננים היטב והמגיעים גם, פה ושם, לשיאים ביצועיים אמיתיים.

אבל, שתי נקודות להפגות התעממו — המשראויות שבאופרה והבארוקיות שב"בארוק". זה שלא נוצלה ההזדמנות ל"ביטוי למחזה". חבל. אך מילא, אך מדוע רק דיוויד ואן אש היה היחידי שיצר בזמרתו, בהיגוי המילים הדריך וגם בג'סטות מסוף, רמות בימתית ומוסיקלית בעלת קווים בארוקים עזים? ומדוע הצטיינו האחרים, שכה נעים היה לשמוע את זמרתם, בצניעות שלא במקומה, למרות הדוגמה הבולטת של ואן אש?

ואגב, לא היה מזיק כלל, אילו נדפס מתוכנית בהזדמנות נדירה זו, מאמר טוב על אופרה בבארוק בכלל ועל אופרה הנדלית בפרט. זה היה ודאי מעיר את אוזני המאזינים, לעושר המיוחד של צורות ביטוי ותזמור באופרה יפה זו.

לונדון ממתינה

(סוף מעמוד 1)

אמון בין בריטניה לישראל, אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר, בסיור שערך בעיירה ראש העין. שמיר הדגיש, כי כבר נאמר שישראל לא ביצעה דבר הנוגד את החוק באשר לפרשת מרדכי ואנונו. "אין לבריטים כל סיבה לקובלנות", הדגיש ראש הממשלה.

שמיר ציין כי המקרה הקשור במרדכי ואנונו דורש בדיקה והפקת לקחים.

לא יימסרו עוד פרטים

משרד החוץ לא ימסור לבריטניה פרטים נוספים על נסיבות הבאתו של מרדכי ואנונו לישראל. נודע כי בפגישתו עם השגריר הבריטי אמר המנכ"ל של משרד החוץ יוסי ביילין כי הוא יעביר אמנם את בקשת ההבהרה, אך רמז כי אין מקום לציפיות, שישראל תמסור פרטים נוספים בפשרה.

ישראל תבהיר לבריטניה בצי־נורות שונים, כי במהלך הפרשה לא הופר שום חוק בריטי ולא היתה פגיעה בריבונותה. אשר שוב כי ואנונו נמצא בישראל וב־סיבות באו לכאן אינם מעניינה של ממשלת בריטניה.

בריונים שהתקיימו אתמול בנושא זה, נשמעו הערכות כי הבריטים יסתפקו בהודעה הרש־מית של ישראל, אף כי צפוי שהעיתונות הבריטית וגורמים פרו־ערביים בפרלמנט, ימשיכו לנגח את ישראל.

המעלות של אל על

טמפרטורות אתמול		מצב מזג	מעל' מכסי'	מעל' מינימום	
11	12	גשום	15	10	אמסטרדם
4	17	נאה	16	11	אתונה
—	—	נאה	8	2	בוקרשט
4	11	גשום	15	10	בריסל
2	11	נאה	6	1	וינה
—	—	נאה	7	2	ז'נבה
13	14	גשום	14	10	לונדון
10	19	גשום	16	12	ליסבון
2	20	גשום	13	6	מדריד
4	9	מעונן	13	5	ניו־יורק
8	17	גשום	16	9	פאריס
1	13	נאה	11	4	פרנקפורט
—	—	נאה	10	2	ציריך
12	20	מעונן	20	13	קהיר
10	10	גשום	14	10	קופנהגן
5	20	מעונן	16	9	רומא
—	—	גשום	-15	8	שטוקהולם

האוניברסיטה העממית

עיריית תל־אביב־יפו
מינהל החינוך והתרבות

רח' אנטוקולסקי 4 (כניסה מרח' אבן־גבירול 108) ת"א

טל. 03-242460, 247896

לימוד לשם הנאה לימודי בוקר וערב

החלה שנת הלימודים באוניברסיטה העממית

בשנת הלימודים תשמ"ז 1986/7

מציעה האוניברסיטה העממית מבחר קורסים עיוניים ויצירתיים.

עדיין נותרו מקומות פנויים במספר קורסים.

על המעוניינים להזדרז ולקבל פרטים במשרדי האוניברסיטה העממית.

בצער ובכאב אנו נפרדים מאמנו

וסבתנו היקרה

יונה ספקטור

אלמנת ירוחם ספקטור ז"ל

ממייסדי המושבה עתלית ב'

ההלויה תיערך היום יום ד' י' חשון תשמ"ז 12.11.86
בשעה 2.00 אחר הצהריים בבית העלמין בכפר סמיר חיפה. (בכניסה ראשית).

האבלים:

בנה וכלתה: משה ויפה ספקטור

בתה וחתנה: נעמי ויונתן בר

אחיה: יוליאן מרקס — (ארצות הברית)

נכדיה ונכדיה (בחיפה ובירושלים).

השבעה בבית משה ספקטור רחוב רחל 5 חיפה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

חיה סוויד

אלמנת המנוח אברהם סוויד ז"ל

ההלויה תצא היום יום רביעי י' חשון תשמ"ז 12/11/86 בשעה 11.00 לפני הצהריים
מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית ההלויות העירוני שמגר,
ירושלים ותצא בשעה 1.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני שמגר, ירושלים
לבית העלמין הר הזיתים בירושלים

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

השבעה בבית המנוחה רח' הירקון 96, תל־אביב

מתאבלים:

בנה וכלתה: מאיר וטובה סוויד וב"ב

בנה וכלתה: משה ומזל סוויד וב"ב

בנה וכלתה: יוסף ושרה סוויד וב"ב

כלתה: צפורה סוויד וב"ב – ניו־יורק

בנותיה: גני פיאמנטה וב"ב – ניו יורק

מריבל ארגמן וב"ב – לוס אנג'לס

סלי סוויד

ירושלמית ברמן וב"ב

אחותה: לולו סוויד וב"ב

גיסתה: טונה סוויד וב"ב

נכדיה ונינותיה בארץ ובחו"ל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמי היקרה וסבתנו האהובה

אטל גוטסמן

ההלויה תצא היום יום רביעי י' חשון תשמ"ז 12.11.86 בשעה 1.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בקרית שאול

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המתאבלים: בתה: עדה נוימרק
נכדיה: אמנון ודיקי נוימרק
ניצה ודוד כ"ץ
וכל בני המשפחה

יצחק שמיר: אינני חושב שיש מקום להתקפות על גאולה כהן

חבר סיעתה רפאל איתן דווקא כן הסתייג מדבריה: אני חייב הרבה ללוחמים ממחנה השמאל

מאת סופרי הפרלמנטרי של "הארץ"

ח"כ רפאל איתן הסתייג אתמול מן הגינוי שהעניקה סיעת התחיה לח"כ גאולה כהן שתבעה לסלק את השב"כ משמאלנים התומכים בצורה אקטיבית בהקמת מדינה פלשתינית. איתן אמר כי עבד בהצלחה עם אנשי שמאל רבים שפעלו כיאות בבטחון. בתגובה על כך אמרה ח"כ כהן כי רפאל איתן בא זה מקרוב לפוליטיקה מן התחום הבטחוני, ולכן אינו שם את הרגש הנכון על הדברים. היא ציינה כי אתמול התקיימה שיחת הבהרה בין איתן לבין ידיד תנועת התחיה יוכל באמן לישור ההדורים. כהן אמרה כי עומדת להבהיר היום את עמדתה במליאת הכנסת.

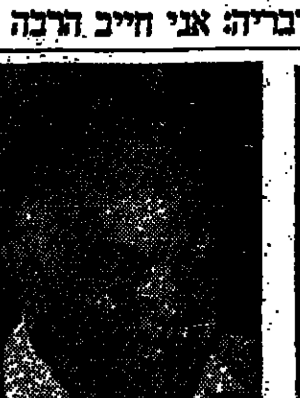

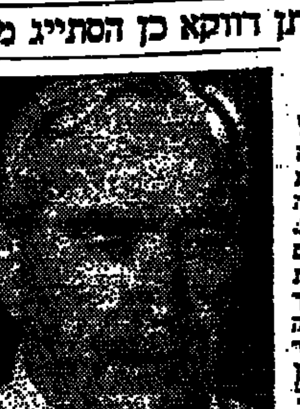

בראיון לקול ישראל אמר אתמול רפאל איתן: "בכל תקופת שירותי בצה"ל היו תחת פיקודי ופקדו עלי, אנשים מכל קצות המחנות הפוליטיים בארץ, ואני לא זוכר אי פעם שהייתי מסווג אותם או שסיווגתי אותם באיזו שהיא צורה לפי דעות פוליטיות. אני חושב שזו גישה שהיא חרב פיפיות. היום שלטון א' ידיח את כל אלה ומחר שלטון ב' ידיח את כל אלה. למערכת הבטחון ולמערכות הרגישות האחרות במדינה יש מספיק כלים לבחון אמינות של אנשים ולא משנה מה הן הדעות הפוליטיות. למילוי התפקידים הרגישים יכולים להיות בתפקידים רגישים אנשים שדעותיהם שונות מדעות אחרות והם יכולים למלא את תפקידם בנאמנות שאפשר להיות גאים בה".

לשאלה אם ביקורתו על גאולה כהן נובעת מן המחלוקת הפנימית בסיעת התחיה השיב רפול: "מה שאמרתי עד עכשיו לא נובע מחילוקי הדעות בינינו. אני פשוט חב חוב לעצמי ולאנשים שהלכתי אתם דרך כל כך ארוכה בכל המלחמות הכי נוראות ובמעשים שעוד לא יסופרו שהם מהמחנה הזה. אני חייב להם את הדברים האלה".

יצחק שמיר, שרואיין על ידי כתב "קול ישראל", התייחס גם להצעתה של ח"כ גאולה כהן להוציא את אנשי השמאל מהשב"כ. "אינני יודע בדיוק למה התכוונה. קראתי שהתכוונה לאנשים המתנגדים לעצם קיומה של מדינת ישראל ומצדדים בקיומה של מדינה פלשתינית. אם היא התכוונה כך, אינני חושב שיש מקום להתקפות הרבות עליה", אמר.

נורית כהנא מוסרת: "הארץ" בחיפה מוסרת: שר העבודה והרווחה משה קצב אמר אתמול, בעת ביקור שערך בחיפה: "אני מוכן בהחלט להפקיד את בטחוני, בטחון ילדי ומשפחתי, בידי רבים מאנשי השמאל בישראל".

בני בגין התבטא נגד שרון אהרון פאפו לא אהב את זה

הדיאלוג הזה התקיים בסניף ת"א: "אדוני המרצה, לא ייתכן שתערוך נגד השר שרון מסע צלב כזה" ★ "מתמיהני העובדה שאתה פונה אלי בתואר אדוני המרצה, בפעם שעברה פנית אלי בשם אדוני הפוחלץ"

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"
לענייני מפלגות

ד"ר בני בגין, בנו של ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין, חידש אמש את מאבקו לניטרול השר אריאל שרון מהשפעה בתנועת החרות.

בהופיעו בסניף צפון-מרכז של תנועת החרות בתל אביב, קרא בגין להסכם בין יצחק שמיר לדוד לוי, ללא שיתופו של שרון. דבריו של בגין נגד שרון הופרעו פעמים אחדות מצד עו"ד אהרון פאפו, שהיה נוכח באולם. הוא האשים את בגין בפגיעה בשרון ללא כל הסבר. בין השניים התפתח הדו-שיח הבא: "אדוני המרצה, אתה מרמז על הרחקת שרון. אם יש לך משהו נגדו תבוא ותאמר זאת לנו. לא יתכן שתערוך נגד האיש מסע צלב כזה". בני בגין: "מתמיהני העובדה שאתה פונה אלי היום בתואר אדוני המרצה. בפעם שעברה פנית אלי בשם אדוני הפוחלץ".

בגין, שלא ענה לשאלתו של פאפו הדגיש בדבריו, כי הבעיה בחרות היא לא מעמדו של שרון, והוא היה יוצא נגדו גם אם שרון היה פועל כיום במסגרת תנועת "שלומציון", עמה התמודד בבחירות ב-1977.

בהמשך דבריו הדגיש בגין, כי לא ניתן יהיה להגיע כיום להסדר בתנועת החרות שיוביל לכינוס המושב השני של ועידת חרות, ללא הסכמה ושיתוף פעולה הדוק בין ראש הממשלה, יצחק שמיר, לשר דוד לוי. בגין קרא להסכם בין שני אישים אלה וטען, כי זהו הדבר הטבעי ביותר שתנועת החרות צריכה כיום לבקש.

גורמים בתנועת החרות ציינו אמש, כי לכל הנראה עורך כיום בני בגין מסע בסניפים לקראת ביסוסו לפעילות פוליטית מלאה בתנועת החרות. בעבר הכחיש בני בגין כמה פעמים, כי בכוונתו להיות פעיל בתנועה.

רקע / דן סגיר

השכר בצבא הקבע: לא כמו במגזרים אחרים במשק

מאת דן סגיר

תא"ל מנחם מיארה, ראש מינהל הסגל בצה"ל, מסביר מדוע יש לנתק את שכר אנשי הקבע מהצמדה לסקטורים אחרים ולהעניק לצבא ולמערכת הביטחון אוטונומיה בקביעת רמות השכר בתוכו. הנושא המרכזי לדעתו, שיש להביאו לתודעת הציבור הוא, שהשירות בקבע אינו דומה לכל עבודה אחרת, לא מבחינת אופי העבודה, שעות, התנאים והסיכונים והנסיבות. "לא מדובר כאן בעבודה, זו דרך חיים". נושא נוסף הוא רצונו של הצבא לקבוע את תנאי השכר עלפי צרכי הצבא במקצועות השונים, ללא כל קשר למגזרים אחרים במשק.

לצבא יש בעיה לשכנע אנשים לחתום קבע. הבעיה היא חמורה במיוחד ברמות הקצונה הזוטרה והבינונית, אנשי קבע שאינם קצינים ובעלי מקצועות טכניים. יותר מ-50% מאנשי הקבע בצה"ל הם הוגרים, העוסקים בנושאים טכניים, תחזוקה, משמעת וכיוצא בזה. רמות השכר של אנשי קבע אלו היא נמוכה ביותר, ועומדת בממוצע על 600־700 שקל נטו לחודש. הפיתויים בשוק האזרחי לבעלי מקצועות טכניים כגון מהנדסים, אנשי מחשב ועוד, הם גדולים ורמות השכר הממוצעות בחוץ גבוהות ב-50% מאלו שבצבא.

על רקע זה מנסים שר הביטחון והרמטכ"ל להביא לניתוק שכר הקבע מהמשק כולו. בצה"ל מרגישים שאין בכוונת המערכת להעלות את שכר הקצינים הבכירים. הבעיה כאמור אינה מתמקדת ברמות הללו, אלא בקרב הוגרים, קצינים זוטרים ובעלי מקצועות טכניים.

בג"צ: מדוע לא יבוטל גירוש הניה

מאת אורי ניר

בית הדין הגבוה לצדק הוציא אתמול צו על תנאי נגד אלוף פיקוד

האלוף אהוד ברק

המרכז, אהוד ברק, המורה לו להסביר בתוך שבועיים, מדוע לא יבטל את צו הגירוש נגד עורך העיתון "א-שעב", אכרם הניה.

השופט אליעזר גולדברג הוציא גם צו ביניים, המורה לשלטונות הביטחון שלא להוציא אל הפועל את צו הגירוש עד לתום הדיון בעתירה בבג"ץ. צו הביניים והצו על תנאי ניתנו על סמך עתירת פרקליטיו של הניה: עו"ד פליציה לנגר ועו"ד אביגדור פלדמן, המייצג את האגודה לזכויות האזרח בישראל.

ועדה תבדוק השכר בשיכון ופיתוח לאחר שההסכם נפסל

מאת אורית לביא
כתבת "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת המנהלים של חברת שיכון ופיתוח החליטה אתמול למנות ועדה שתבדוק את תביעות השכר של העובדים. זאת לאחר ששר הבינוי והשיכון דוד לוי פסל את ההסכם שהושג בין יו"ר החברה דוד מור לועד העובדים בדבר מתן הטבות לעובדים תמורת הסכמתם של העובדים למינויו של אבנר פרוסי לסמנכ"ל החברה לתיאום.

עורכת את העמוד: אורית גלילי

קולק ביקש מברלב לשחרר את הכומר מכחיש כי ביקש לשחרר את רפי לוי

גורמים ממלכתיים מחו בפני שמיר ורבין על המעצרים של רפי לוי והכומר

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

גורמים בכירים פנו בימים האחרונים לראש הממשלה יצחק שמיר ולשר הביטחון יצחק רבין ומחו בפניהם על מעצרם של הארכיבישוף העצור עתה בידי משטרת ישראל ושל הממונה על מחוז ירושלים רפאל לוי.

אישיות נוצרית בדרגת פאטריארך מסרה למשטרה עדות מסרת בפרשת רפי לוי. מוסר העדות שוהה כיום בחו"ל, אך עתיד לשוב לארץ. האיש משתייך לפלג יריב לפלג שאליו שייך הארכיבישוף העצור בידי המשטרה. אישיות נוצרית אחרת, מכנסיה אחרת, יצאה את הארץ יום לאחר מעצרו של רפי לוי. אם יחזור אדם זה לארץ מתכוונת המשטרה לחקור גם אותו. במחוז ירושלים נחקרו עשרות תושבים מקומיים על קשריהם עם הממונה על המחוז העצור עתה.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק פנה אל שר המשטרה חיים בר-לב וביקש ממנו לשחרר את הארכיבישוף העצור בידי המשטרה בחשד למעורבות במעשים פליליים חמורים. קולק הסביר לשר, כי לדעתו גורמת אחזקת האיש במעצר נזק למדינת ישראל, הן בגלל מעמדו והקשרים הבינלאומיים הענפים שבהם מחזיק הארכיבישוף והן בשל מה שהוגדר על ידי מקור משטרתי: "יחסים מיוחדים ולא שגרתיים בין הארכיבישוף למדינת ישראל".

לפני שלשה ימים פורסם לראשונה ב"הארץ" כי נשקלת אפשרות לגרש את הארכיבישוף העצור. הדיונים בנושא זה נמשכים וטרם נפלה הכרעה. בכל מקרה עומדת המשטרה על כך שהארכיבישוף ימסור תחילה לחוקרים את כל הידוע לו על פרשיות השוחד, שבהן היו מעורבים על פי החשד הוא עצמו ופקידים ישראלים בכירים.

מנכ"ל עיריית ירושלים אהרון שריג הכחיש אתמול רשמית כי טדי קולק התערב גם למען שחרורו של הממונה על מחוז ירושלים רפאל לוי ממעצרו. גורמים במשטרה אישרו אתמול באופן לא רשמי, כי יש כוונה לזמן את טדי קולק לחקירה בפרשיות הנחקרות עתה.

הוחרם בחינוך הדתי בגלל התנגדותו לחצאית מעל המכנסיים לבנות דתיות

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

מפקחים באגף לחינוך ממלכתי-דתי במשרד החינוך, תקפו בחריפות את מנכ"ל האגודה להתנדבות בע"מ, הרב פרומן, בגין גילוי-דעת שפירסם נגד הוקצבה באגף. הדבר היה שלשום, במהלך דיון, בלשכת מנהל האגף. הביקורת נגד פרומן, העוסק בגיוס תלמידות דתיות לשירות לאומי, נגעה, בעיקר למאמר שכתב באחרונה, בעלון "מתגי דבוך" הב גינה, בין השאר, את הוראת האגף (מלפני כחצי שנה), לפיה לא תלבש תלמידה או מורה מכנסיים, בעת טיול של בית הספר, הכרוך בטיפוס בהרים, אלא אם מעל המכנסיים, היא לובשת חצאית.

ההוראה פורסמה בחוזר מנהל האגף, יעקב הדני, ויועדה למנהלי תיכונים דתיים לבנות. היא מסתמכת על פסיקת הרב אליהו מלך בר-שאול שנפטר לפני עשרים שנה. סופרת "הארץ" מציינת, כי המצדדים באיסור זה, מסתמכים על הפסוק: "לא יהיה כלי גבר על אשה".

במאמרו, כתב פרומן, כי לאיסור על לבישת מכנסיים בטיול, אין בסיס הילכתי. עוד כתב, כי לא ייתכן שבכל שאלה חינוכית, יפנה האגף אל הרבנים הראשיים לישראל. התבטאות זו במיוחד, עוררה את זעם המפקחים. עוד יצוין, כי לפני כשבועיים, אסר הדני על מנהלי תיכונים דתיים לבנות, לאפשר לפרומן להיכנס לכתות ולפעול למען גיוס בנות לשירות לאומי. איסור זה הוסר בעת הישיבה בלשכתו שלשום.

בתגובה אמר יעקב הדני: הוויכוח עם פרומן לא היה בהקשר של המכנסיים, אלא משום שהוא כותב כל מיני דברים, כאידיאולוג של החינוך הממלכתי-דתי, למרות שזה לא עסקו.

בכנסת

מותחים ביקורת על היעדרות אבא אבן מהארץ ומישיבות ועדת החוץ והבטחון

שריד ובן אלישר טוענים כי הדבר פגע בתפקוד הוועדה בנושא חרימת המידע על פרשות פולארד ואנונו

ועדות וסיעות / דן מרגלית

הח"כים אליהו בן אלישר (ליכוד) ויוסי שריד (רץ) מתחו אתמול ביקורת על שיעור ההיעדרות הגבוה של יו"ר ועדת החוץ והבטחון, אבא אבן, אשר פוגע בתפקודה של הוועדה. שריד תקף את הוועדה בגלל אזלת היד בנושא פרשות פולארד ואנונו. אבן הציג סטאטיסטיקה לפיה ישב בראש 40 אחוזים מן הישיבות והדף את הטענות כלפיו. הוא טען כי נכח בישיבות יותר ממבקרו בן אלישר.

בדיון תבעו הח"כים שרה דורון ובעיקר פסח גרופר להרחיב את הדיווחים שמוסרת הממשלה לועדת החוץ והבטחון. זו גם דעת ח"כ אליהו בן אלישר. ח"כ רפאל איתן מהתחיה אמר כי יש להגביר דיווח רוב בן הממשלה בתנאי שייקבעו בחקיקה עונשים כבדים למדליפים.

רוצים הסבר על הערוץ השני

סיעת הליכוד ביקשה מהשרים משה נסים, משה ארנס וחיים קורפו הסברים על חוק הערוץ השני. ועדה בהרכב חברי הכנסת שרה דורון, חיים קופמן, פנחס גולדשטיין, מיכה רייסר ומיכאל איתן תיפגש אתם לאחר שסיעת הליכוד שמעה אתמול את השגותיו של מנכ"ל רשות השידור אורי פורת על הצעת החוק הממשלתית (חוק רובינשטיין).

פורת אמר כי אינו מתנגד לתחרות, אבל הצעת החוק הזו תגרום הרס לערוץ הקיים. כל היתרונות הוענקו לערוץ החדש, הוא האשים כי "שרים עשו קנוניה עם העתונות המודפסת" בהבטיחם לה פיצוי כספי על אבדן הכנסות, ושאל מי שמה את "קול ישראל" על אבדן הכנסותיה מרת הגבאי כי זהו חוק אנטי-דמוקרטי מעצם היותו מופעל על ידי הממשלה. להבריו לא שמעה הממשלה את השגות הסופרים, לא את דעת אנשי רשות השידור, וניסחה את הצעתה בחדרי-חדרים.

כהנא בן ברית עם השמאל

הודעה יוצאת דופן פורסמה אתמול על ידי ח"כ מאיר כהנא (כך) שהביע קורת רוח על החרם שהטילו סיעות השמאל על ח"כ גאולה כהן (התחיה).

בהודעה תחת הכותרת "כהנה שתת - בה ישול" נאמר כי גאולה כהן הנגררה להחרים של השמאל על כהנא היום היא "לומדת על בשרה מה משמעותו של חרם כזה".

רצ: לתקן חוק המפגשים

סיעת רצ יזמה אתמול תיקון בחוק האוסר מפגשים עם אנשי ארגוני הטרור המחבלים. רצ הציעה למתק את הסעיף האוסר מפגשים כאלה. בדברי ההסבר נאמר כי הציבור "או לפחות הציבור דורשי השלום" אינו יכול לעמוד בגזירה זו.

כל חודש מתפטרים בין 100 ל־130 שוטרים בגלל השכר הירוד

ברלב: חברות שמירה וביטוח קולטות שוטרים ומציעות להם משכורת כפולה

מזהיר: כל תשתית המשטרה עלולה להישמט בתוך שישה חודשים

אולם המליאה / עמוס ברזוד

בכל חודש מתפטרים עתה בין 100 ל־130 שוטרים, בדרגות שבין סמל לבין פקד. הם נחטפים על ידי חברות השמירה, חברות הביטוח וגופים דומים המציעים להם משכורת כפולה, אמר שר המשטרה חיים בר-לב בתשובה על הצעה לסדר היום של עדנה סולודר (מערך). המציעה עמדה על כך שחסרים 1000 שוטרים לשיא התקן של המשטרה. ההתפטרויות לובשות ממדים של בהלה. רוב המתפטרים מנמקים זאת בשכר ירוד. אם לא יימצא פתרון בקרוב מאוד, כל התשתית של המשטרה תישמט בתוך שישה חודשים, אמר השר. הוא הסביר שיותר מ־45% מבין השוטרים משתכרים 800 ש"ח או פחות בחודש, וזה כולל את כל התשלומים של שעות נוספות, שבתות, משמרות לילה וכוננות. רק 10% משתכרים יותר מ־1000 ש"ח נטו.

שוטרים עוזבים אחרי 5 עד 12 שנות שירות, כשהם אוספים בתוך חוקרים, סיורים, נוהגים למשימות מיוחדות, ועוד. חברות הביטוח, שלוחות הביטחון, רשויות מקומיות וחברות אבטחה מעסיקות 45,000 אנשים — יש יותר מ־600 חברות שמירה בארץ — כלומר פי שלושה מכוח האדם של המשטרה. זה פוטנציאל עצום לקליטת השוטרים העוזבים. סמל ראשון בשירות קבע הסביר בר-לב הוא אדם בן 21 או 22, המשרת עוד שנה הוא רווק, אוכל במזנונה, ויכול להסתפק ב־600 ש"ח בחודש. סמל ראשון במשטרה הוא בעל ותק של 10 שנים, הוא מעל גיל 30, בעל משפחה. השוטרים שעוזבים מודיעים כמעט כולם שהיו רוצים להישאר במשטרה, המקצוע מעניין, העבודה מושכת, אבל אין הם יכולים להסתפק בשכר. יש תופעה של שוטרים העובדים בעבודות נוספות, בתור נהגי מוניות או מלקטי עיתונים. מפקדי התחנות מתעלמים מכך, כי אחרת היו הנעצים ברבר עוזבים, ואז היו נשארים עם עוד פחות כוח אדם.

תודה שהתרכזתם ב GMX 616

מערכת התקשורת הרב-קווית הטובה בישראל

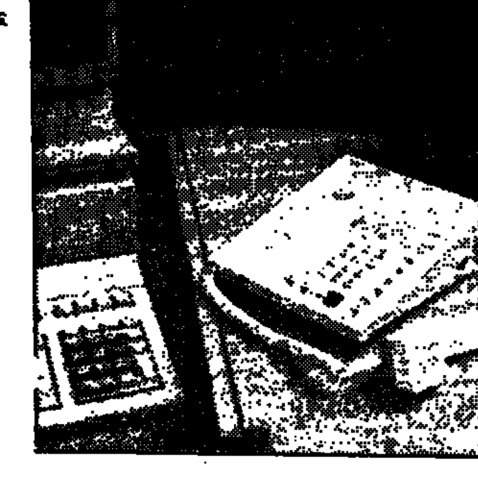

- N.C.C תקשורת מחשבים בע"מ
- כראם סוכנות לביטוח
- ערן סוכנות לביטוח
- יהלומי מלך
- עו"ד מיכאל שחם ושות'
- רוטאבי בע"מ
- פרסום אלי טנא בע"מ
- ישי סוכנויות לביטוח - י-ם
- פרנק סוכנויות
- רושייד טרייד בע"מ
- רסולי דוד ובניו בע"מ - אשדוד
- עידן ועידנים בע"מ
- אדריכלים דרין-מלין
- טל שרותי ביטוח
- קצנשטיין בע"מ
- G.I.T בע"מ
- קונטיננט בע"מ
- ישקון רהיטים בע"מ - י-ם
- עיתון הארץ - י-ם

העסק על כל שלוחותיו מתרכז בגמקס

אופיס סנטר

תקשורת ומערכות רב-קווית

משרד ראשי: רח' קרליבך 39, תל-אביב 65277, טלפון: 280431, 280425 03
סניף ירושלים: רח' יפו 97, בנין כלל ירושלים, טלפון: 233240, 248732 02

קבלת מודעות 24 שעות ב דחף

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־ הארץ, הכוח הארצי, חדשות הארץ מתקבלות 24 שעות ביממה ב־ דחף דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363, 239952

חברת החשמל מחוז ירושלים בע"מ

קריאה לחסכון בשמוש בחשמל

בימים אלה וכתוצאה ממזג האויר הסוער, גובר מאוד העומס על רשתות וקוי החשמל ולפעמים מגיע עומס זה לשיא, דבר הגורם להפסקות חשמל חוזרות ונשנות באיזורים השונים.

חברת החשמל מחוז ירושלים עושה הכל על מנת לפתור בעיה זו במהירות האפשרית, ומבקשת מצבור צרכניה הנכבדים לשתף עמה פעולה, כדי שתוכל להתגבר על מצב זה, בכך שינהגו חסכון בשמוש בחשמל ככל האפשר וזאת בשעות שיא העומס הנמשכות לפחות כשלוש שעות, היינו משעה (17.00 – 20.00) ולהמנע בעיקר מהפעלת דודי החשמל (הבוילרים) במשך שעות שיא העומס הנ"ל.

רכוש פיאט

המכונית האירופאית הנמכרת ביותר באירופה ובישראל!

Regata Uno

הקניה הטובה ביותר 1987

FIAT

פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

קבלת מודעות: מודעות לוח ומשפחתיות מ־8.00 עד 20.00

הכוח הארצי, הארץ, חדשות, כוח העיר

עד 60 יום אשראי

03-738707
03-739297

לבעלי כרטיסי אשראי

חדשות המשק

האוצר נגד הצעת ח"כים לפטור מכירת מניות באגד ודן ממס על רווחי הון

"מפלה לרעה בעלי עסקים פרטיים" ● הוקמה ועדה משותפת לאוצר ולוועדת הכספים לבדוק הנושא

מאת עדנה ארידור
וצבי זרחיה
כתבי "הארץ"

מחלוקת קשה שוררת בין משרד האוצר לבין חברים בוועדת הכספים עקב הצעת חברי כנסת מהמערך ומהליכוד לפטור את חברי האגודות השיתופיות, ובכללן חברי "אגד" ו"דן", מתשלום מס על רווחי הון.

על פי הצעת חוק פרטית של חברי הכנסת חיים קאופמן (ליכוד) וחיים רמון (מערך) יינתן הפטור הזה לחברי האגודות השיתופיות, במכרם את מניותיהם באגודות, אם החזיקו בהן יותר מעשרים וחמש שנים. חברי "אגד" ו"דן" למשל המהווים 90%-95% מסך החברים באגודות השיתופיות, לא ישלמו מס על רווחים שנצברו כתוצאה מעליית ערך מניותיהם באגודות הללו.

הוקמה ועדה משותפת

בשל מחלוקת זו, התעכב הנושא בכנסת במשך כשנה ואתמול הוחלט על הקמת ועדה משותפת לאוצר ולוועדת הכספים שתבדוק הנושא. חברים בה נציב מס ההכנסה וראשי נציבות המס וכן חברי הכנסת חיים קאופמן, דן תיכון, חיים רמון, ז'אק אמיר ויאיר צבן.

באוצר אומרים כי הצעתם של חברי הכנסת באה למימוש הבטחה פו־ליטית שניתנה ערב הבחירות לכנסת בשנת 84', על ידי נציגי המערך והליכוד, והיא מפלה לרעה בין בעלי עסק פרטי לבין חבר אגודה שיתופית. לדוגמא, אמרו, אין איש מבטיח לבעל מונית או לבעל מיפעל כי יימצא קונה למניותיו וכי יצא ברווח מהעיסקה. לעומת זאת, לחברי האגודות השיתופיות יש הבטחה לקניה של המניה. מתן פטור ממס על רווחי הון לאגודות שיתו־פיות גורם לכך שההשקעה במניה של האגודות הללו בטוחה ביותר כיון שבעל המניה שלא כמו בעל עסק פרטי, מוגן מפני פשיטת רגל (שהרי גם אם "אגד" ו"דן" יעמדו לפני התמוטטות, יזכו בסיוע ממשלתי) וגם בעלי המניות באגו־דות השיתופיות מוגנים מפני הפסד הון עצמי.

עוד נאמר באוצר כי חברי הקואופרטיבים זוכים בפיצויי פי־טורים ותגמולים הפטורים ממס בשיעורים ניכרים. מתן פטור על רווחי הון כפי שמוצע על ידי אותם חברי הכנסת, גורם להכבדת נטל המס והקשה על ביצוע הרפורמה במס ההכנסה.

לפני זמן רב הגיעו נציגי האוצר ונציגי האגודות השיתופיות לגיבוש הסכם לתשלום מס על רווחי הון, אולם, בשל הציפיות של חברי האגו־דות הללו, כי חברי הכנסת יפטרו אותם מתשלום המס, לא נחתם ההסכם.

הסביר רמון

ח"כ רמון הסביר שבאגודה שיתו־פית אין אפשרות לחבר להחזיק יותר ממניה אחת. ערך המניה נקבע בהתייעצות עם חברת העובדים, האוצר והנהלת הקואופרטיב, ולכן אין אפשרות לבעל המניה לצבור רווחים ספקולטיביים. המס המוטל במקרה של פידיון מגיע ל 10%. הפטור מתשלום מס של 10% יפצה אותו רק בחלק מהנזק הנגרם לו.

עמדת האוצר היא כי אם לתת פטור, יש להרחיבו גם למגזרים אחרים במשק ומאחר שתקציב המדינה כיום אינו מאפשר מתן פטור כזה מתנגד האוצר לאישור הצעת החוק. יצויין כי התנגדות השר האוצר להצעת החוק עשויה להביא לדחית אישורה על ידי הנהלת הקואליציה.

במטרה למנוע הפסד כספי לאוצר הוחלט לקבל את הצעת ח"כ חיים קופמן לפיה ייקבע כי הפטור יינתן על מניה שערכה עד 100 אלף ש"ח. ומעבר לסכום הזה ייגבה מס על פי החוק. הצעת ח"כ קופמן מתבססת על העובדה כי ערך מניה כיום של קואופרטיב דן או אגד כ־70 אלף ש"ח.

יו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא, הטיל על חברי ועדת המשנה לבדוק עם האוצר מתן אפשרות להרחבת החוק המוצע גם לשדרי מניות חופשיות ונכסים אחרים המוחזקים על ידי אנשים פרטיים ובעלי עסקים שעובדים 20 שנה בעסק שלהם ואין להם נכסים אחרים זולתו.

חברת הפחם פועלת לשנות חוזי ההובלה בשל מחירים מנופחים

המשק הפסיד 20 מיליון דולר מהחוזים שחתמה חברת החשמל ב־1980 עם חברות ספנות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

חברת הפחם הלאומית נמצאת בעיצומם של מגעים לשנות תנאי החוזים לשינוע פחם, שחתמה חברת החשמל בשנת 1980 עם חברות הספנות "צים", "נבחוס", ו"אלים", במחירים מנופחים.

החברה מתאמת את פעילותה עם משרד האנרגיה.

חברת החשמל חכרה מ"צים" את האניה "זהרה", שנפחה 166 אלף טונה, בחוזה ל־20 שנה. מ"אלים" חכרה את האניה "ליאון" שנפחה 130 אלף טונה, ל־14 שנה, ומ"נבחוס" האמריקאית חכרה שתי אניות בנפח של 135 אלף טונה, להובלת פחם מאוסטרליה.

החוזים ארוכי הטווח נחתמו באותה עת בגלל החשש להיווצרות מחסור במובילות, הערכה שהתבררה לימים כמוטעית. האניות אלה הוחכרו לפי מחיר של 16.5 דולר להובלת טונה פחם, ואילו מחירי ההובלה כיום הם 10 דולר הטונה ואף למטה מכך. גורמים במשק האנרגיה מעריכים כי עקב חוזי החכירה הבלתי מוצלחים, נגרם למשק בשנים האחרונות, הפסד של 20 מיליון דולר מדי שנה.

בשנת 1983 הצליחה חברת הפחם להביא להפחתת מחירי ההובלה של צים במיליון דולר לשנה, ולהארכת תקופת החוזה ב־20 מיליון דולר. בי־מים אלה נמצאת החברה בבדיקות נוספות עם צים, מתוך מגמה להביא להוזלה נוספת. החברה גם מנהלת בימים אלה משא ומתן בבירור עם חברת "נבחוס", ובימים הקרובים תנהל מגעים גם עם חברת "אלים".

הד"ר נתן ארד, מנכ"ל משרד האנרגיה, אישר בתגובה כי חברת הפחם עושה מאמצים להורדת מחירי החוזים של הובלת הפחם, באמצעי שיכנוע רבים, ובהם התביעה הגדלת היקף השינוע של החברה, בתמורה להוזלה נוספת של המחירים. ארד שלל את הביקורת על חברת החשמל, וטען כי החוזה ההובלה שחתמה בזמנה היו סבירים, בהתאם לנסיבות ששררו באותה תקופה.

האוצר: סיוע לקיבוצים — רק בהלוואה ישירה

ולא בהנפקות אג"ח כפי שביקשו

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרד האוצר סבורים, כי הסיוע שיינתן לקיבוצים צריך להיעשות כהלוואה ישירה ולא בהנפקות אג"ח, כפי שביקשו התנועות הקיבוציות. מסקנה זו עולה מבדיקה שנעשתה באגפי התקציבים באוצר, שבחנה את בקשות שתי התנועות הקיבוציות — התק"ם והקיבוץ הארצי — והגיעה למסקנה, כי יהיה זול יותר לתנועות הקיבוציות ולאוצר להעניק לקיבוצים הלוואות ישירות, ולא לאפשר להם לגייס כספים בהנפקת אג"ח, שהריבית עליהן תהיה גבוהה מריבית השוק.

הבדיקה לא נסתיימה והמלצותיה יוגשו לשר האוצר תוך שבועיים. כבר עתה ידוע, כי הקיבוצים לא יקבלו את מלוא בקשתם — סיוע בסך 300 מיליון דולר, ששני שלישים ממנו יופנו לתק"ם ושליש לקיבוץ הארצי.

האוצר מוכן לאשר לקיבוצים סיוע נמוך יותר, שיינתן לתנועות הקיבוציות במשך תקופה של כמה שנים ולא בשנה אחת.

התנועות הקיבוציות הללו מבקשות גם סיוע ישיר לכמה עשרות משקים, הנמצאים על סף פשיטת רגל, בשל קשיים עמוקים או בעיות גיאוגרפיות.

אי־טי־טי תשווק בארה"ב "מוחות" מתוצרת ישראל למדפסות לייזר

ב־10 מיליון דולר ב־3 השנים הקרובות ● את המדפסות ייצרו בטייוואן

מאת שמשון ארליך

החברה האמריקאית הענקית אי־טי־טי הודיעה אתמול בלאס ואגאס על הסכם ייצור ושיווק של מדפסות הלייזר הישראליות המיוצרות במיפעל קורדון בירושלים.

אי־טי־טי תשווק את מוצריה של קורדון בארה"ב, ואילו קורדון תמשיך לשווק את מוצריה ביבשת האירו־פית תוך שיתוף פעולה עם אי־טי־טי.

מנכ"ל המיפעל, משה אורון, מסר אתמול ל"הארץ" בירושלים כי החברה האמריקאית התחייבה לקנות מקורדון את "המוח" של מדפסות הלייזר ב־10 מיליון דולר מינימום ב־3 השנים הקרובות. לשנה הקרובה תקנה "מוחות" במיליון ורבע דולר מינימום, כשעל סכום זה כבר ניתנה מיקדמה במזומן.

אורון מציין כי ההסכם עם אי־טי־טי יביא לקורדון ערך מוסף של 90%, רווח גלמי של 70% על המכירות. הרווח השנתי הכולל הצפוי של קורדון מוערך, לדבריו, ב־2 מיליון דולר בשנה הבאה וב־5 מיליון דולר בשנת 1988.

הוא הסביר כי את המדפסת עצמה תייצר אי־טי־טי בטייוואן, שבה עלות הייצור בין שליש לרבע מאשר בישראל. [illegible]

בהודעתה בלאס ואגאס מציינת חברת אי־טי־טי [illegible] פריצת דרך טכנולוגית ומדגישה את היותה מיוצרת במפעל הישראלי.

מר אורון אמר כי שמר בקפדנות שהידע ישאר בארץ ולא יועבר לחו"ל כפי שהוצע לו.

לדבריו, יש בהסכם שהגיע אליו משום מורה דרך לכיווני הפיתוח העתידיים, שלפיהם תפתח ישראל את המוח הטכנולוגי, באמצעות כוח אדם המיומן והמוכשר שעומד לרשותה, ואילו הייצור ייעשה, כמו אצל הרבה מהחברות בעולם, במזרח הרחוק.

קיסר תובע 1 אחוז תוספת שכר בשל סרוב האוצר להגדיל ההפרשה לפנסיה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ההסתדרות תובעת מהממשלה תוספת שכר של 1 אחוז לכל העוב־דים במשק, עקב סרוב האוצר לאשר את הגדלת שיעור ההפרשה לפנסיה ב־1.5 אחוז. כך אמר אתמול מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, לחברי מועצת קרן הגימלאות המרכזית.

לדברי מזכיר ההסתדרות, הושג כבר לפני שנתיים סיכום בין המעבידים וההסתדרות על הגדלת שיעור ההפרשה לפנסיה של המעבי־דים, והעובדים ויתרו לצורך העניין על תוספת שכר של 1 אחוז.

קיסר טוען כי האוצר מתנגד לאישור התוספת בטענה שהדבר יביא לגידול בעלות העבודה במשק, אף שההפרשה הנוספת תיעשה גם בידי העובדים, ותביא לגידול בחיס־כון. לדברי מזכיר ההסתדרות, התנג־דות האוצר לא מותירה ברירה, וההסתדרות תתבע לקבל חזרה את התוספת שעליה ויתרו העובדים בעבר.

מזכיר ההסתדרות תקף בחריפות את הממשלה, וטען כי היא מנסה לצמצם את זכויות המבוטחים, מכיוון שהגיעה למסקנה שאינה מסוגלת לעמוד במחויבותה. קיסר גם הביע את החשש כי לקראת הבח־ירות הבאות, תביא הממשלה לכנסת את חוק הפנסיה הממלכתית, שקבלתו במתכונת המוצעת תפגע בצורה חריפה במבוטחי הקרנות.

סערת רוחות במועצת קרן הגימלאות המרכזית עקב ההחלטה לאחד הקרנות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

סערת רוחות פרצה אתמול במוע־צת קרן הגימלאות המרכזית, שהיא קרן פנסיה של עובדי ההסתדרות, עקב החלטות ההסתדרות על איחוד קרנות הפנסיה ושינוי שיטת החישוב של השכר הקובע, בעת פרישת העובד לפנסיה, משיטת ממוצע השכר בכל שנות עבודתו של המבוטח, לשיטת ממוצע הדרגה של העובד בשלוש השנים האחרונות שלפני פרישתו לפנסיה.

הסערה פרצה מיד עם סיום דברי הברכות, כאשר נציגי המבוטחים קמו לומר את דבריהם, שעיקרם: שלילת ההחלטות וקריאה לביטולן.

חיים ברנע, יו"ר ועד עובדי קופת חולים, שיש 30 אלף איש שהוא מייצג מבוטחים בקרן הגימלאות, שלל את איחוד הקרנות בטענה שלא יתכן שקרנות שנוהלו בצורה כושלת בעבר, ייהנו על חשבון הקרנות החזקות.

ברנע גם שלל את שיטת שינוי השכר הקובע לפנסיה, וטען כי השיטה המוצעת תפגע בעובדים הוותיקים החברים בקרן עשרות שנים.

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר שלל את טענות הנוכחים, וקרא להם לתמוך באיחוד הקרנות. לדברי קיסר, איחוד הקרנות הוא ערובה להבטחת תוקפן של קרנות הפנסיה בעתיד.

מזכירות הסתדרות עובדי המדינה פותחת בדיון על הסכמי השכר באפריל '87

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

מזכירות הסתדרות עובדי המדינה פותחת היום בדיון ראשוני לקראת הסכמי השכר האמורים להיחתם באפריל 1987.

בתוך כך גילה אהרן הנדלמן, נציג ל"ע בארגון, כי שכרם של כשליש מעובדי המדינה וכמחצית הגימלאים בדרגה ס"ו היה נמוך באוקטובר בכ־6% לעומת אפריל 1982, ובכ־19% לעומת אפריל 1984, יחסית לשכר הממוצע במשק. נתונים אלה כבר מביאים בחשבון את ההעלאה בדרגה שהובטחה לעובדי ציבור ומדינה בהסכם השכר האחרון, שיהיה בתוקף עד אפריל 1987.

הנדלמן מציין כי בזכות הסכם תוספת היוקר והסכם המסגרת ל־1986 קיבלו 9700 עובדי מדינה ו־7742 גימלאי דירוג אחיד תוספת ריאלית של כ־6%, ובכך עלתה רמת הכנסתם ברוטו מ־43% בהשוואה לשכר הממוצע במשק, ל־50% על בסיס אותה השוואה.

קבוצה אחרת, המונה כ־40% מכלל עובדי המדינה בדירוג האחיד וכ־33% מהגימלאים, נפגעה בהכנסתה ברוטו ב־29%-34% לעומת אפריל 1984, ובכ־17% עד 24% לעומת שכרה באפריל 1982.

ההשוואות מבוססות על נתוני המוסד לביטוח לאומי, ומהוות ערך יחסי של רמת שכר בפועל לעומת השכר הממוצע במשק.

הדיונים הנפתחים היום בהסתד־רות עובדי המדינה לקראת חידוש ההסכמים באפריל הם בבחינת סנונית ראשונה בקרב הארגונים המקצועיים שסיימו רק בספטמבר את המשא ומתן עם המעסיקים בשירות הציבורי הממשלתי.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

לחברנו הגימלאי צ'ירקסקי לוי
אתך באבלך בהילקח הבת
אילנה ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

עם רחל והמשפחה
אנו אבלים על מות
פרופ' **ש. מונסליזה** ז"ל
מורה חוקר וידיד
בית יכין

לנתן דרור
אתך באבלך הכבד על מותו ללא עת של בנך
מיכה
יעקב בן ארי
מנחם רימון
ומשפחותיהם

למר נתן דרור ולמשפחה
אתכם באבלכם בהילקח מכם
מיכה ז"ל
בית מכתשים

למשפחת קסוטו
אתכם באבלכם על מות
האם — הסבתא
אלגרה ז"ל
צוות כפר הנופש
קיבוץ האון

למשפחת קסוטו
השתתפנו בצערכם על מות
אלגרה ז"ל
פולמן טורס בע"מ

למשפחת קסוטו
משתתפים באבלכם על מות יקירתכם
אלגרה קסוטו ז"ל
מלון רמת־אביב
יחזקאל סלמון

שר התיירות
מנכ"ל משרד התיירות
ההנהלה והעובדים
משתתפים בצערו של
מר מוריס קסוטו
במות **אמו** ז"ל

למוריס קסוטו
אתך באבלך במות אמך
אלגרה ז"ל
חבריך במועדון
סקאל ירושלים

למשפחת קסוטו
תנחומינו הכנים
בהלקח אם המשפחה
אלגרה ז"ל
האורוה בקבוצים

עובדי חברת מאגור בע"מ
אבלים על מותו הפתאומי של מנהלנו
עזרא סבירסקי ז"ל

למנחם המר ולמשפחתו
אתכם באבלכם במות
האם ז"ל
ת.ס. תעש לבנייה ולפתוח

הנהלת ויצו ישראל
וכל בית ישראל
אבלים על הילקח
סימה ציזלינג ז"ל
חברת כבוד של הנהלת ויצו ישראל
לשעבר יו"ר סניף תל אביב
תנחומים למשפחה

ההנהלה ועובדי
שרותי טנקרים בע"מ
אבלים על מותו ללא עת של חברנו היקר
ויקטור חנן
ז"ל
מראשוני עובדי החברה
ומשתתפים בצער המשפחה

למשפחת פיצ'וטו
משתתפים באבלכם במות
ויקטור חנן ז"ל
החברה הישראלית לשירותי בינלאומי בע"מ [illegible]

במלאת שלש שנים לפטירתה של יקירתנו
חניתה גרינהולץ
ז"ל
לבית רשקס
נעלה לקברה בבית העלמין בקרית שאול מחר, יום חמישי
13.11.86 יא' חשון תשמ"ז, בשעה 2.30 אחה"צ.
נפגשים ליד השער
המשפחה

למשפחת מן
עמכם באבלכם הכבד בהלקח
שרה ז"ל
יצחק פרדמן ומשפחתו

לאורי ענת ומירון
המומים ודואבים על פטירתה של
שרה ז"ל
חבריה לעבודה
יצחק פרדמן בע"מ

יקירתנו
ד"ר סופיה (גורלוף) רפופורט
נפטרה בשיבה טובה
תרמה גופתה למדע
המשפחה

לחברנו **סלומוניביץ זאב**
(מסניף ראשל"צ)
אתך באבלך בהילקח האח
חיים ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

למוטי תג'ר ומשפחתו
אתכם באבלכם על מות האב
בוריס ז"ל
"דפנה" ויסמן את לביא בע"מ
ההנהלה והעובדים

ספורט

בעריכת יחיאל אריה

העונש הגיע לקיצו

700 צופים ראו 90 דקות בלי שערים במיפגש הדרבי של הליגה הלאומית אתמול בוינגר

כדורגל

מאת שמואל קליגר

מן השמיים ניסו, כנראה, להוריד את חובבי הכדורגל מן המשחק הזה ובשבת הוא בוטל בגלל גשמים. אבל היו כמה צופים עקשניים, שטרחו והגיעו אתמול לוינגר, והם באו על עונשם בכך שנאלצו לצפות במשחק חלש ומאכזב מאוד, שמסביר מדוע מצויות שתי הקבוצות בתחתית הטבלה.

במחצית הראשונה לא אירע במגרש דבר, להוציא את נגיחתו של אשר חלפון למשקוף שערו של נסים גדבי (בדקה ה־20) ואחר כך את בעיטתו השלומיאלית של ירון כהן, שעמד מול השער והחמיץ הזדמנות מצוינת להבקעה.

במחצית השניה לא השתנה מאומה. הקישור הבית"רי היה חלש מאוד. נסים כהן, המשמש בדרך כלל ציר מרכזי בהתקפה זו היה חלש מאד והירבה לאבד כדורים. גם כשניתנו לו הזדמנויות להבקיע, החמיץ את כולן. גם חבריו, ישראל בן נתן ורחמים עמרן, לא הפגינו יכולת טובה.

מכבי לא ראו הצופים, כמם בלשם מאמנים ושחקנים רבים מן הליגה הלאומית, מאומה ולכן מובנת אכזבתם של התל אביבים, שלא זכו בניצחון בחמשת המחזורים האחרונים של הליגה. ההתמכה של המשחק שייכת לשחקן הרכש הבית"רי, יצחק בלוסון, אשר ניצב בדקה ה־75 בעמדת הבקעה טובה, אך הכדור שבעט מרגליו פגע בקורה אחת, התגלגל ופגע בשניה והבוטו של דבר הרחק מן הרחבה של מכבי יבנה.

טוב שהפעם הסתיים המשחק, כיוון שבעצם הפרתום של 700 צופים לוינגר היה משום עול כלפם.

בית"ר תל אביב — מכבי יבנה 0–0

★ המצטיין: שבתאי מורים

● בית"ר תל אביב: גדבי, סורת, לביא, אבן צור, ידיד, עמרן (קצב), יוסי מזרחי, בן נתן (יחזקאל), נסים כהן, ירון כהן, בלוסון. המאמן: אריה רדלר.

● מכבי יבנה: לסנר, אולאי (אוסמנו), אלקבץ, סלומון, פרץ, בארון, ציון יעקב, עלוזה, אבי כהן, חלפון, ועקנין. המאמן: משה מאירי.

שפט רחמים דיאבגי, 700 צופים, אצטדיון וינגר.

טבלת הליגה הארצית

1.	בית"ר י־ם	7	18–8	15
2.	בני־יהודה	7	11–7	13
3.	כפר־סבא	7	9–5	13
4.	מכבי חיפה	7	7–4	13
5.	מכבי ת"א	7	12–5	12
6.	שמשון ת"א	7	6–3	12
7.	מכבי נתניה	7	7–7	11
8.	הפועל פ"ת	7	8–6	9
9.	מכבי פ"ת	7	8–6	8
10.	הפועל ת"א	7	4–6	7
11.	מכבי יבנה	7	3–5	7
12.	באר־שבע	7	3–6	7
13.	בית"ר ת"א	7	9–13	7
14.	מכבי יפו	7	7–11	6
15.	הפועל לוד	7	4–7	5
16.	בית"ר נתניה	7	2–19	1

[illegible] שוער מכבי יבנה מודי לסנר. המשחק הדרבי בליגה הלאומית נסתיים אתמול 0–0. (צילום: עודי קרן)

יהוד חזרה לפיסגה בדקה ה־90 בטבריה

דוגאף הבקיע את שער הניצחון (2–1) ● נצחונות לירושלים ולשעריים בשני המשחקים הרחוקים האחרים

ליגה ארצית

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפועל יהוד חזר אתמול לראש הטבלה, לאחר ניצחון חוץ מפתיע 1–2 על הפועל טבריה שהוליך בראש ערב המחזור השביעי. גם בשני המשחקים הרחוקים האחרים הושגו תוצאות מעניינות: מכבי שעריים טיפס למקום השלישי, לאחר שהנחיל במגרשו הפסד בתוצאה 0–3 לעולה החדש הפועל בית־שאן. היורד הפועל ירושלים זכה לניצחונו הראשון, הוא הבקיע במגרשו 0–2 את בית"ר רמלה.

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל יהוד	7	15–8	16
2.	הפועל חדרה	7	14–8	14
3.	מכבי שעריים	7	12–6	13
4.	הפועל עכו	7	12–8	12
5.	הפועל חיפה	7	10–6	12
6.	הפועל חולון	7	7–3	12
7.	הפועל טבריה	7	14–11	12
8.	הפ' בית־שאן	7	7–8	10
9.	רמת עמידר	7	6–10	8
10.	הפועל ר"ג	7	2–5	7
11.	הפ' מרמורק	7	8–13	7
12.	בית"ר רמלה	7	5–10	7
13.	הפ' דימונה	7	5–6	6
14.	הכח רמת־גן	7	4–10	6
15.	בית"ר נהריה	7	1–4	5
16.	הפועל ים	7	6–12	4

הפועל יהוד — הפועל טבריה 1–2 (0–0)

השערים ליהוד: דניאל שר (57), יהודה דוגאף (90). השער לטבריה: אריה ברמי (66).

★ המצטיין: יהודה דוגאף.

שתי הקבוצות הפגינו יכולת טובה. כשהמארחים ממעטים בבכורה. האורחים ביחוד הצליחו לחזור לביתם עם שלל גדול: ניצחון שהקפיצם לפיסגה. הבולט בהפועל יהוד היה יהודה דוגאף שהבקיע את שער הניצחון רק בדקה ה־90. עם שריקת הסיום אפשר היה להבחין באכזבה הגדולה של המארחים מטבריה.

שפט יצחק רוזנברג, 1,000 צופים, בטבריה.

מכבי שעריים — הפועל בית־שאן 0–3 (0–1)

השערים: שמחה גר (8), אלי כהן (54), מ־11 מ' אורן קחת (71).

★ המצטיין: מרדכי דוויטבריך.

לשחקני שעריים היתה עדיפות בולטת בכל שלבי המישחק. ניצחונם לא הועמד בספק משלבי הפתיחה. השאלה המרכזית היתה באיזה הפרש יסתיים המישחק.

שפט יעקב ממן, 200 צופים, ברחובות.

הפועל ירושלים — בית"ר רמלה 2–0 (1–0)

השערים: אבי סבן (53), שלומי מלכה (71).

★ המצטיין: יאיר אמויאס.

שחקני הפועל ירושלים נשמו אתמול לרווחה. סוף סוף זכו בניצחון הראשון העונה. אולי בהשראת המאמן הניתוקי יהושע פייגנבוים שתידרך את השחקנים והביאם למרות שלא מצא עדיין מוצאת לתפקידה. שני השערים הובקעו בבעיטות מרוחק. לניצחון תרם גם הקשר הבין־לאומי טורק שחזר להרכב.

שפט קלמן צימרמן, 200 צופים, בימק"א.

רוני דיאמן

פיזנטי חוזר לישראל

פ.צ. קלן משאילה אותו להפועל ת"א עד סוף העונה

מאת זיגמונד שפיגלר

ריסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). דוד פיזנטי, הכדורגלן הישראלי של קבוצת הבונדסליגה פ.צ. קלן, חוזר מגרמניה לשחק בישראל, אחרי שהקבוצה הגרמנית הסכימה להשאילו עד לסוף העונה לקבוצת הפועל תל אביב.

מכיוון שעל פי ההסכם יכול פיזנטי לחזור לישראל רק לקבוצת האם שלו, מכבי נתניה, נראה כי הגרמנים החליטו לעקוף סעיף זה ולא למכור את פיזנטי, אלא רק להשאילו לקבוצה התל אביבית עד לסוף העונה.

פיזנטי מתכוון לחזור לישראל מחרתיים. המו"מ עם קלן יסתיים רק היום. נודע, כי פיזנטי יצטרך לעבור בארץ בדיקה רפואית, ואם לא יהיו כל שינויים יערוך את הבכורה שלו בהפועל תל־אביב נגד בני יהודה בשבת הבאה, בבלומפילד, במחזור ה־9 של הליגה.

אמש נמסר במסיבת עיתונאים בתל אביב:

אבי כהן נשאר במכבי

ראשי המועדון כועסים על נציגי ריינג'רס שעוררו את העניין מחדש וניהלו המו"מ בצורה לא דיפלומטית ● אבי כהן: "אנסה לשכנע את ראשי המועדון לאפשר לי ללכת" ● היו"ר גדעון בריקמן: אבי יסיים הקאריירה רק במכבי

מאת משה הורנטש

סופר "ספורט הארץ"

באחד המשרדים המרווחים בבנין המפואר של חברת הפרסום טל־ארז — המשך להיכל התרבות — אפשר היה להיזכר אמש בימי הקיץ העליזים, דווקא כאשר החורף הסתער עלינו במלוא עוצמתו. בפני העיתונאים שהוזמנו לפגישה עם ראשי מכבי תל־אביב נגול סיפור ישראלי, כל כך אופייני לכדורגל הישראלי. סיפור שנחמה תחילה למימדים של כדור פורח, אך הצטמק לבסוף לגודל של כדור גולף מאוד.

למעשה אפשר היה להשתעשע מעט, אם לא היה מדובר בפרשה אנושית עצובה מעט שהותירה טעם מר והיתה אולי מיותרת לחלוטין. הגיבורים העיקריים, אבי כהן קפטן מכבי תל־אביב ונבחרת ישראל, ראשי המועדון וגראהם סונס, המנהל־שחקן של המועדון הסקוטי רב המוניטין גלאזגו ריינג'רס. על הפרטים כבר סופר בהרחבה. סונס שניסה לרכוש בקיץ את אבי כהן ללא הצלחה, נחת בישראל ביום א' במפתיע, כדי לנסות פעם נוספת לרכוש את הכדורגלן הישראלי לליגה הסקוטית. אמש התברר, כי זו היתה בסך הכל מהומה רבה על לא מאומה, שבסופו של דבר גרמה לאבי כהן מנה בלתי מבושלת של אכזבה.

רשמית נמסר, כי מחלוקת משמעותית בנושא הכספי מנעה את ביצוע העיסקה. אלדד בוקשפן, יו"ר אגודת מכבי תל־אביב סיפר, כי מכבי ביקש תמורת אבי כהן סכום של 200 אלף דולרים, אך סונס היה מוכן לשלם את מחצית הסכום. "סונס הרכש שלום הסכום בשלושה מיליון דולר, קשה מעט להבין מדוע הם התעקשו על שד־100 אלף, לעומת שלמכבי תל־אביב זה סכום משמעותי ביותר", הסביר היו"ר בוקשפן.

גדעון בריקמן, יו"ר מחלקת הכדורגל, מרעיף על אבי כהן מחמאות, אך מבהיר היטב את עמדתו: "אבי הוא הנכס היקר ביותר של מכבי תל־אביב. הוא סמל. מבחינתנו לא רצינו להגיע כלל לשלב של מו"מ. [illegible] עם אבי כהן. העמדה שלנו היתה שאם אין ברירה והיינו חייבים לוותר עליו, נקבל לפחות סכום שיהווה פיצוי ויאפשר לנו לרכוש מחליף נאות".

אבי כהן מודה, כי התאכזב מאד מתוצאותיו השליליות של המו"מ. "כשסונס הגיע הייתי בטוח שאני חוזר עימו לסקוטלנד, אף שאמרתי לשם לכל הידוע כמה ימים אצלנו. אני מאוד מאוכזב, זו היתה ההזדמנות עבורי להתחדש מבחינה ספורטיבית. לדעתי מכבי היה צריך לאפשר לי ללכת. סונס הציע סכום יפה שהתאים גם אותי. אני מאמין שהסיפור עדיין לא נגמר. אני אמשיך לשכנע את ראשי הקבוצה לאפשר לי ללכת".

אבל מבחינת מכבי תל־אביב הפרשה כנראה מחוסלת. זה הרושם מדבריו הברורים של גדעון בריקמן: "אבי כהן חתם לשלוש עונות. נוסף לעונה הנוכחית. להערכתי הוא יסיים את הקאריירה שלו במכבי תל־אביב. יתרה מזו במכבי תל־אביב מצפים שגם לאחר תליית הנעליים יכהן בתפקיד חשוב במועדון".

סונס חזר לסקוטלנד אתמול לפני הצהריים, יחד עם המאמן הראשי וולטר סמית. "אם ישתנה משהו פנו אלינו", ביקשו מראשי מכבי. אבי הבטיח, כי הפרשה לא תשפיע על יכולתו במדי מכבי: "כמישחק אני חושב רק איך לפצח את הגנת היריב ולמנוע ממנו הבקעת שעריים", אך את הנעשה אין להשיב. כך לפחות סבור אלדד בוקשפן, המביע תרעומת מסויימת כלפי האורחים מסקוטלנד. "המו"מ פגע בקבוצה ובאבי, היה אפשר לעשות זאת באופן דיסקרטי מבלי שאבי ידע על כך בכלל, ובלי שכל הפרשה תתפוצץ מחדש. היה אפשר להרים טלפון ולהזמין אותי מאיתנו לסקוטלנד, כדי לנהל מו"מ ולברר את עמדות הצדדים, וכך הכל היה מסתיים בשקט מאחורי הקלעים ובלי לגרום נזק".

הנוער נוצח 2–1 בחולון

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל נוצחה אתמול 1–2 ע"י הפועל חולון מהליגה הארצית. את השער לנבחרת הנוער הבקיע איתי מרדכי. מאמן הנבחרת גרשון כהן שיחרר מהסגל שני שחקנים: אהוד קרביאן ודורון שריג.

עובדיה בריצחק היום בלארנקה

מאת סופר "ספורט הארץ"

עובדיה בריצחק ישפוט היום במישחק הכדורגל בין קפריסין ליוון, בשלב המוקדם של אליפות אירופה. המישחק יתקיים בלארנקה. שני קוונים יהיו השופטים הישראלים עובדיה צבי ואריה פרוסט.

● בליגה לנוער: הפועל בת ים ניצח אמש במחזור ה־9 בליגה הלאומית, כאשר גבר 1–3 על הפועל העמקים/שריד. תוצאות אחרות: הפועל המעפיל — מכבי חיפה 0–3, הפועל מטה אשר — הפועל קרית אתא 1–3, הפועל כפר־סבא — הפועל רמת־אביב 1–3, הפועל הצעון — מכבי תל־אביב 2–3.

● איגוד השחייה קבע את סגל המאמנים לשנת הפעילות הקרובה. כמאמן ראשי נקבע נח רז. כמאמן הנבחרת אילן קונוס. כמאמן נבחרת הנשים, תפקיד חדש שנועד לקדם את ספורט השחייה בקרב הנשים, מונה ד"ר ברוך צ'יש. דוד סיבוני נקבע מאמן איזור הדרום ורובי שלו מאמן איזור הצפון.

● מזג האוויר הסוער והגשמים מנעו אתמול אפשרות לקיים בחיפה את משחקי הגמר בתחרות השנייה של הסבב הבין־לאומי בטניס.

עמוס מנסדורף היום נגד הצרפתי לקונט בלונדון

טניס

מאת יחיאל אריה

שליח "הארץ"

לונדון, (מיוחד ל"ספורט הארץ"). עמוס מנסדורף ישחק היום (יום ד') ב־3 אחה"צ שעון לונדון במגרש מספר 1 נגד המדורג מספר 2 הנרי לקונט מצרפת בטורניר "בנסון אנד הדג'ס" באולם וומבלי.

שניים משחקני נבחרת צ'כיה אשר יתמודדו עם ישראל בחודש מארס בגביע דייוויס, הודחו אתמול בסיבוב הראשון של הטורניר בלונדון. תומאס שמידט נכנע 3–6, 4–6, לשוודי יאן סונסון ומילן שרייבר נוצח בשלוש מערכות על ידי האמריקאי סקוט דייויס 7–6, 4–6, 6–8.

תוצאות אחרות: מייק דה פאלמר (ארה"ב) — פול מקנאמי (אוסטרליה) 6–4, 6–3, כריסטו סטיין (דרא"פ) — מל פורסל (ארה"ב) 6–4, 3–6, 6–4, פרנסיסקו מאסו (הספרדי שהדיח את שלמה גליקשטיין במוקדמות) — מיכאל סרייפרס (הולנד) 2–6, 6–1, 7–5.

ישראל מציעה לצ'כים לשחק בדייויס בארץ

מאת סופר "ספורט הארץ"

איגוד הטניס בישראל מתכוון לפנות בימים הקרובים לאיגוד הטניס של צ'כיה ולהציע לו לארח בארץ את מישחק גביע דייויס, בין שתי הארצות, בסיבוב הראשון של הבית העליון בין ה־13 ל־15 במארס 1987 — על כך הודיע אתמול דוד הרניק, יו"ר איגוד הטניס בישראל. בהתאם להגרלה שהיתה בחודש שעבר נקבע שלצ'כים זכות האירוח. אבל אחרי שיחה עם המאמן הגרמני יליד צ'כיה ריצ'ארד שיינבורן, הוחלט להציע לצ'כים לקיים את המישחק בישראל תמורת פיצוי כספי הולם. שיינבורן מאמין שהצ'כים עשויים להענות להצעה כזו. לא נאמר מה גובה הסכום הכספי שמתכוונת ישראל להציע לצ'כים תמורת העתקת הביתיות לישראל.

שני מומחי־טניס עולמיים משוודיה ומגרמניה בבית הספר למאמנים:

עם המתקנים שלכם אתם חייבים להגיע לצמרת

מאת מיכאל קרנון

עם המיתקנים שיש בישראל והתנופה לטיפוח טניסאים צעירים בכרכי הטנים, ישראל חייבת להעמיד בתוך כמה שנים שחקני צמרת — זו המסקנה המשותפת של שני מומחי טניס ברמה עולמית השוהים בימים אלה בארץ כמרצים מרכזיים בסמינר למאמנים בכירים מטעם בית הספר למאמנים במכון וינגייט ואיגוד הטניס.

ליף ראלגרן משוודיה וריצ'ארד שיינבורן ממערב־גרמניה, מודים שלא ראו בעולם משהו דומה למרכז הטניס ברמת השרון. "כל חיי אני חולם לעבוד במקום כזה", אומר שיינבורן, יליד צ'כוסלובקיה החי זה 18 שנים בגרמניה והוא כיום המאמן הראשי של התאחדות הטניס הגרמנית.

אורי שפר, מנהל בית הספר למאמנים, מספר שמספר שיא של 63 מאמנים, משתתפים בסמינר שיימשך שבוע ימים. ראלגרן גבה הקומה, אבי מאבות "השיטה השוודית" שהפכה מדינה זו למעצמת הטניס מספר אחת בעולם, אומר שכדי ליצור אלופים יש תחילה לבנות תשתית. "עם המתקנים שיש לכם לא יתכן שתכשלו. אבל יש צורך בסבלנות. זה לא דבר שאפשר ליצור מהיום למחר. אתפלא מאוד אם ישראל לא תעמיד בשנים הקרובות טניסאים ברמה עולמית".

שיינבורן, אומר שבצ'כוסלובקיה, "אין דבר דומה למרכז הטניס [illegible] חינם". הוא מספר שכאשר הגיע לגרמניה לא היתה תשתית, לא היתה תבנית ולא היתה שיטה. אז היו כ־300 אלף שחקני טניס במערב־גרמניה. היום יש כשני מיליון. "התחלנו מאפס ובמשך השנים הגענו לשיטה עם מאמנים איזוריים, עבודה מרוכזת, בדיקות ומעקב. נכון ששחקן כמו בוריס בקר הוא מתנת שמיים. אבל גם הוא התפתח בתוך השיטה. אם תמצאו את השיטה שלכם ותנצלו את התנאים שיש כאן, תגיעו רחוק. אינני יודע אם יוולד בישראל בקר. עליכם לשאוף להעמיד שחקנים שיהיו ברמה של מקומות 10 ו־15 בעולם. אולי מתוכם יצוץ אחד שיהיה מסוגל להגיע למקום הראשון".

ראלגרן אומר שהשיטה שהביאה את בורג, וילאנדר, ניסטרום, ארבוג ואחרים, בנויה למעשה כמו פאזל והיא מורכבת מחלקים קטנים היוצרים את המוצר הסופי. "בשוודיה כל אחד יכול לשחק טניס. זה לא עולה הרבה כסף ואינך חייב להיות חבר במועדון. כל אדם יכול להיכנס למועדון ואם יש מיגרש פנוי הוא יכול לשכור אותו לפי שעה. ילדים באים במגע עם ספורט עוד לפני שהם הולכים לבית הספר. מאז ימי בורג הטניס הוא אחד מענפי הספורט הפופולאריים ביותר. כשבורג התחיל בעלייתו המטאורית היו בשוודיה כ־60,000 אלף חברים רשומים במועדוני טניס. בתוך כמה שנים הוכפל המיספר. בסך הכל משחקים כיום בטניס בשוודיה כ־400,000 איש".

שניהם בדיעה, כי מה שקובע היום בטניס של הקו הראשון הוא היכולת האתלטית והמנטאלית. "אין הבדל גדול בתכונות עצמן", אומר שיינבורן, "לג'ימי קונורס וכריס אוורט אין אף הכנה גדולה, אבל מבחינה מנטאלית ואתלטית הם עדיין על מרבית יריביהם ומשום כך הצליחו להחזיק כל כך הרבה זמן בצמרת". במחקרים שערך המאמן הגרמני הגיע למסקנה שממוצע הגובה של השחקנים כיום עומד על 1.82 מ', ואין זה מיקרה שמרבית שחקני הצמרת גבוהים יותר. עברו הימים ששחקנים נמוכי קומה יכלו לעמוד על הקו האחורי ולנצח מישחקים רק על־ידי התמדה וסבלנות. היום שחקן צמרת צריך להיות מסוגל לשחק בכל הסיגנונות. מאחר שמרבית התחרויות בעולם נערכות על מיגרשים קשים, בקצב מהיר ובעוצמה רבה.

ראלגרן מציין שאחד הגורמים להצלחת השוודים היא העבודה הקבוצתית. "מגיל צעיר שמים אצלנו את הדגש על יצירת קבוצות קטנות של שחקנים המתאמנים ביחד, יוצאים לתחרויות בחו"ל, כאשר לכל קבוצה כזו מאמן בכיר המלווה אותה כל הדרך. משום כך נבחרות שוודיות זוכות בכל כך הרבה גביעים בגיל הנוער ובשנים האחרונות בגביע דייויס. המנהיגות של המאמן חשובה מאוד בגילאים הצעירים". שיינבורן מוסיף ששחקן צעיר הפונה למקצוענות, חייב להיות מלווה במאמן שלו. "זו התקופה הקשה ביותר לכל טניסאי ובלי מאמן טוב, המכיר את הטניס הבין־לאומי, קשה מאוד לעבור את [illegible]".

[illegible] בגלל חוסר בשיטה כמו בשוודיה, גרמניה וצ'כוסלובקיה. "בארה"ב עיקר הפעילות היא בבית הספר התיכון ובאוניברסיטאות. זה מאוחר מדי בשביל טניס. יש להתחיל בגיל צעיר", אומר ראלגרן. "ללא שחקני צמרת אמריקאים, הטניס יספוג מכה קשה, משום שמרבית התחרויות נערכות שם ומרבית הכסף בא משם. אבל האמריקאים לא יקפאו על השמרים וימצאו את הדרך כדי להיות שוב מעצמה על בטניס".

ראלגרן ושיינבורן ממליצים לא לאמץ את השיטות שלהם. לדבריהם כל מדינה צריכה למצוא את השיטה המתאימה לה. אפשר לקחת קצת מכאן וקצת משם, אבל חשוב שהשיטה תתאים לאותה מדינה ולמנטליות של שחקני הטניס שלה.

יו"ר הנהלת איגוד הטניס דוד הרניק, העניק אתמול מדליות הוקרה לשני המאמנים מטעם האיגוד.

צרפת תבוא ל־2 משחקים

מאת סופר "ספורט הארץ"

איגוד הכדורסל הצרפתי אישר, באופן עקרוני, את בואה של נבחרת צרפת לישראל בסוף החודש מאי ואת קיומם של שני משחקים מול נבחרת ישראל.

המשחקים הללו אמורים להוות את המיבחן האחרון של נבחרת ישראל לפני פתיחת אליפות אירופה, ב־3 ביוני באתונה, יוון. הצרפתים, שאמורים לאשר את בואם באופן סופי בחודש הבא, יגיעו כנראה ב־27 במאי ושני המשחקים יתקיימו ב־28 וב־29 בו.

בהרכב חסר ינסו האנגלים להכניע את היוגוסלווים

אליפות אירופה

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). אנגליה תארח כאן את יוגוסלוויה במישחק המרכזי מבין השישה שיהיו הערב בשלבים המוקדמים של אליפות אירופה. מישחק זה הוא בבית 4, בו נערכו עד כה שני מישחקים: אנגליה גברה על צפון אירלנד 0–3, ויוגוסלוויה ניצחה את טורקיה 0–4.

זהו מישחק חשוב מאוד לאנגליה, אשר אינם יכולים להרשות לעצמם לאבד נקודה, מאחר שרק נבחרת אחת עולה לשלבי הגמר שיהיו ב־1988 במערב־גרמניה. האנגלים ישחקו ללא הקשר המצוי בריאן רובסון והשוער פיטר שילטון. את מקומם ימלאו גארי מאבוט מטוטנהאם וכריס וודס מריינג'רס הסקוטית. שחקן אחר של ריינג'רס, טרי בוצ'ר, יהיה הקפטן במקומו של שילטון. המנהל בובי רובסון תולה שוב את תקוותיו בכושר ההבקעה של גארי לינקר שהבקיע פעמיים נגד האירים. ליוגוסלוויה נבחרת הנמצאת בקו עליה והיא תהווה יריב עיקש לאנגלים שיצטרכו לשים עין בעיקר על "הצרפתי" ולאסקו ויוביץ', שהבקיע שלושער נגד הטורקים.

מישחק נוסף בבית זה יהיה באיזמיר, שם תארח טורקיה את צפון אירלנד, כאשר שתי הנבחרות זקוקות לניצחון על מנת להישאר בתמונה. נבחרת בריטית שלישית במעלה הערב תהיה סקוטלנד שתארח בגלאזגו את לוכסמבורג בבית 7. הסקוטים סיימו בתיקו 0–0 עם בולגריה את מישחקם הביתי הראשון, והערב ינסו להשיג ניצחון מוחץ. בבית זה משחקות גם נבחרות אירלנד ובלגיה.

ספרד, שהיתה הפינאליסטית בגביע אירופה הקודמת, נכנסת הערב לפעולה בבית 1 במישחק ביתי נגד רומניה שהביסה בספטמבר את אוסטריה 0–4. רוב שחקני רומניה בנויים על קבוצת סטיואה בוקרשט, שזכתה באותו אצטדיון בסביליה בגביע אירופה לאלופות, בחודש מאי. בבית זה משחקת גם אלבניה.

שתי נבחרות עם ניצחון אחד כ"א, יתמודדו בבית 6, כאשר צ'כוסלובקיה תשחק נגד דנמארק. הדנים, בהרכב חסר, לא ישבעו בניצחון על פינלנד 0–1 בעוד שהצ'כים הכניעו את הפינים 0–3. הערב חוזרים להרכב הדני הלוחים המצטיינים מיכאל לאודרופ ופרבן אלקייר. הנבחרת הרביעית בבית זה היא וילס.

יעקבי חייב להינתח בעקבו

השבוע יוחלט בחולון מה המועד המתאים לניתוח

כדורסל

מאת גיא צוקר

סופר "ספורט הארץ"

עופר יעקבי, הכדורסלן הבינלאומי של הפועל חולון, עלול להיעדר מפעילות לתקופה של חודשים בגלל פציעה בעקבו. יעקבי סובל מפציעה הדומה לפציעות שמנעו מישראל אלימלך ומדורון ג'מצ'י את השתתפותם באליפות אירופה דרגה ב', בחודש מאי בבלגיה. השניים נותחו וחזרו לפעילות לאחר כחודשיים.

בינתיים משחק יעקבי, למרות הפציעה, אך הוא מתקשה לתפקד ומחמיץ אימונים רבים. הוא אמר כי יוכל לשחק עד תום העונה ואז לעבור את הניתוח, אך בהפועל חולון הוחלט שההכרעה בנושא תיפול תוך הימים הקרובים, כיוון שיעקבי מוגבל ביכולתו בגלל הפציעה ומגילא אינו יכול לתרום לקבוצה במצב כזה. אם ינותח השחקן, הוא יוכל לחזור לפעילות בחודש ינואר, מועד שיותיר לו שהות מספיקה כדי לחזור לכושר טוב עד למשחקי הגמר־סל.

חדשות חוץ

הנסיכה דיאנה אתמול, בישיבה על הארץ, כנהוג מקבלת פנים מסורתית בעומאן, עם תחילת ביקור בן 10 ימים במדינות המפרץ. (צילום: איי־פי)

10 שרים חדשים במצרים; סדקי: במדיניות החוץ לא יחול שינוי

מאת סופר "הארץ"

ראש ממשלת מצרים החדש, ד"ר עאטף סדקי, הצהיר אמש, כי לא יחול שינוי במדיניות החוץ המצרית, המבוססת על עקרונות קבועים, ללא כל קשר עם חילופי הממשלה.

ד"ר סדקי השלים אמש את הרכבת ממשלתו החדשה והנשיא מובארק הוציא כבר צווי מינוי בהתאם. כל שרי המפתח המצריים בממשלה הקודמת שומרים על תפקידיהם בממשלה החדשה, מלבד 10 שרים חדשים, שהבולטים בהם הם שר האוצר, ד"ר מוחמד אחמד אל־רזאז, שר החינוך, ד"ר אחמד פתחי סרור, שר הקדשים, אחמד מחג'וב ועזיז עבד אל־שאפי, שר ההגירה. כן נבחר אמש מחדש ד"ר רפעת אל מחג'וב ליו"ר מועצת העם, ברוב של 375 קולות מתוך 424.

חברי הממשלה החדשה ישבעו הבוקר אמונים בפני הנשיא בארמון עאבדין ויקיימו את ישיבתם הראשונה בראשות הנשיא. מניחים, כי כבר בישיבה זו יתקבלו שורה של "החלטות כלכליות קשות", כדברי מקורות ערביים בקהיר. מצפים לקביעת שער חליפין אחיד ללירה המצרית לעומת הדולר, הגדלת הריבית על פקדונות במטבע מצרי והקטנת היקף הסובסידיות, תוך פיצוי לשכבות החלשות. יצוין, כי ראש הממשלה היוצא, ד"ר עלי לוטפי, התנגד למדיניות הצעדים, שהוצעו על־ידי נציגי קרן המטבע הבין־לאומית.

נזקים נגרמו לבית הכנסת באנטוורפן בעקבות פיצוץ

אנטוורפן (ע"ר וע"צ). פצצה התפוצצה אתמול לפנות בוקר ליד אחד מבתי הכנסת הראשיים בבלגיה. נופצו חלונות צבעוניים, אך לא היו נפגעים. היה זה הפיצוץ השלישי מתחילת השנה בבלגיה, אך הראשון מזה שנים נגד מטרה יהודית.

המשטרה מסרה, כי הפצצה התפוצצה בשעה 01:45, בכניסה ליד בית הכנסת ע"ש רומי גולדמינץ, ברובע היהודי של אנטוורפן. השער הראשי של בית הכנסת והוקי החלונות הצבעוניים נופצו.

איש לא טען עדיין לאחריות על הפיצוץ ואף לא לשני פיצוצים קודמים השנה — ליד משרדי האיגוד המקצועי הסוציאליסטי באנטוורפן באוגוסט, ובמרכז הבנים המופשים בבריסל בספטמבר. מפקד משטרת אנטוורפן מסר לעיתונאים, כי הפצצה לא היתה רבת עוצמה ונראה כי התפוצצה בכוונה במועד, שבו לא היו צפויים אנשים בסביבה.

בעיר אנטוורפן — שהיא אחד מרכזי תעשיית היהלומים בעולם — קהילה יהודית של כ־15,000 נפש. היא היתה יעד לשני התקפות טרור ב־1980 וב־1981.

השומרת של בית הכנסת, אנה דה מולדר, אמרה: "לא פחדתי כאשר שמעתי את הפיצוץ, אך רעדתי כשראיתי את הנזקים". לדבריה הקהילה היהודית באנטוורפן תמיד מקבלת אזהרות בדבר פיצוצים בעונה זו של השנה.

כנופיית הזייפנים מישראל פעלה גם בברלין המזרחית

מאת דניאל דגן

סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). משטרת [illegible] גילתה, כי חבורת הזייפנים הישראלית־גרמנית שפעלה במערב ברלין, הפיצה דולרים מזויפים גם במזרח־ברלין.

לדברי המשטרה, נתפסו במינכן ביולי '86 [illegible], כשברשותם שטרות מזויפים בכמיליון דולר. עתה מתברר, שמקור השטרות האלה זהה לזה של השטרות המזויפים שנתפסו בידי הישראלים במערב ברלין.

ב־3 בחודש פשטה משטרת גרמניה על 13 בתים ועסקים במערב ברלין והחרימה יותר משלושה מיליון דולרים מזויפים, שהיו ארוזים בשקיות קטנות לצורך הפצה. בפעולה נעצרו שישה בני־אדם, כולם מהגרים מרוסיה. לשישה יש אזרחות ישראלית או אזרחות כפולה — ישראלית־גרמנית.

בינתיים נודע, כי משטרת מזרח ברלין העבירה בחודש שעבר לשלטונות גרמניה, הודעה על גילוי דולרים מזויפים. הבילת השטרות "בטבח" כולל של כרבע מיליון דולר — התגלתה ביולי בתא מטען משכב בתחנת רכבת. מקור הדולרים זהה לזה של הדולרים המזויפים שנתפסו בידיי הרשת הישראלית.

משטרת גרמניה אומרת, שהחקירה בפרשה נמשכת, והצפויים גילויים נוספים.

איב מונטאן בקאהיר: לא תמיד צריך להאשים את ישראל בדרמה הפלשתינית

קאהיר, (ע"צ). איב מונטאן, שבא למצרים כדי להציג את שני סרטיו החדשים, "ז'אן דה פלורט" ו"מאנון של המעיינות", נאלץ במסיבת עיתונאים שקיים אתמול בקאהיר, לדבר על השקפותיו הפוליטיות, בין היתר על הבעייה הפלשתינית.

חילופי הדברים "התחממו" כאשר עיתונאים של העיתונות המצרית האופוזיציונית ביקשו ממנו "להסביר את הרושם של עוינות כלפי הערבים", שנתעורר בעת ביקורו בישראל ביוני.

"הבעייה הפלשתינית בתחום מעסיקה אותי", השיב איב מונטאן, בציינו כי "בהיותי בנם של מהגרים איטלקיים, אשר כבר בגיל 11 שנה ומחצה הלך לעבוד בבית חרושת, אינני יכול להיות אדיש לשאלה הפלשתינית". עם זאת הבהיר כי "השלום חייב לבוא מצד המדינות הערביות. . . לא באמצעות אלימות אלא על ידי מגעים".

השחקן והזמר הצרפתי גם הדגיש, כי ראש הממשלה לשעבר שמעון פרס הבהיר באוזניו כי הישראלים "מוכנים לשאת ולתת בכבוד ראש עם הפלשתינים, אך לא עם כל מנהיג פלשתיני שהוא".

כאשר נשאל "אודות הפלישה הישראלית ללבנון ב־1982, אמר: "הישראלים נכנסו כדי לעצור את הפלשתינים, שכלי נשקם הכבדים נראו בצילומים שפורסמו בעיתונות".

מונטאן עורר תגובות עזות כאשר הבהיר: "ראינו בביירות את הפלשתינים יורים אלה על אלה וקוטלים אלה את אלה". הוא הוסיף כי "לא תמיד צריך להטיל את האשמה על הצד שכנגד (ישראל) בדרמה הפלשתינית. . . במזרח התיכון מדובר בבעייה גיאופוליטית ולא ביהודים או בפלשתינים".

ערכה את המדור: אורית גלילי

הפנטגון מפתח בחשאי מטוס ריגול ללא טייס

וואשינגטון (ע"צ). הפנטגון מפתח בחשאי מטוס ללא טייס, שנועד לרשת את מקומו של מטוס הריגול הנודע "יו־2" של חברת לוקהיד — מסר אתמול השבועון "ניוזוויק" בגיליונו החדש.

השבועון הוסיף, כי תקציב משרד ההגנה האמריקאי לשנת 1,987 יכלול הקצבה לפרוייקט זה.

גירסה משופרת של המטוס "יו־2" — הדגם "טי־אר־1", גם הוא תוצרת מפעלי לוקהיד — עדיין משמש יחד עם מטוס "אס־אר־71" למשימות תצפית אסטרטגיות מעל לשטח הסובייטי.

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

מודיעה כי

טכס הנחת אבן הפינה

של הבנין ע"ש

פרופ' עמוס דה־שליט

יתקיים היום, יום ד' 12 בנובמבר 1986,
בקרית ויצמן – פרק המדע, בשעה 14.30, באולם סגור.

טיסות בתוך ארה"ב רק: $37

טוס לאמריקה ב־ט.וו.א ותוכל לקחת כל טיסת ט.וו.א בתוך אמריקה תמורת $37 בלבד. איש במאותו מן הצפון הרחוק ועד הדרום, המזרח עד פאתי מערב. הכל שלך! הכרטיסים תקפים מ־1 בנובמבר 1986 עד 31 במרץ 1987. התאריך המאוחר ביותר לסיום הטיסות - 15 באפריל 1987. תוכל לבחור בין מינימום 4 למכסימום 6 טיסות־פנים, ועליך לרכוש את הכרטיסים 7 ימים מראש.

שירות אמריקאי אמיתי לאורך כל הדרך. בונוס מיוחד לחופשה שלך הוא השירות האמריקאי הנפלא שתקבל. החופשה שלך באמריקה מתחילה בעצם מן הרגע שתעלה למטוס. לאורך כל הדרך תהנה מתשומת לבו של צוות יעיל השמח לעזור. קבלת הפנים הידידותית ביותר, ושירות אלף־אלף. אנחנו עושים הכל כדי להבטיח שתהנה מהטיסה עצמה באותה מידה שתהנה מהחופשה. טלפן אל ט.וו.א 03-651212 או פנה אל סוכן הנסיעות שלך כדי לקבל פרטים נוספים.

סוף שבוע בבית מלון חינם. מכונית "הרץ" חינם. פרטים מסוכן הנסיעות שלכם.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

TWA

כלכלה ועסקים

חברות המשקאות נערכות היום לקראת הגדלת הייצור בקיץ הבא

מאת יונתן שרמן

כל ארבע חברות המשקאות הקלים מתכוונות להגדיל את כושר הייצור שלהן לקראת הקיץ הקרוב, כדי לעמוד בביקוש הצפוי.

כזכור, בקיץ שעבר עלה הביקוש למשקאות קלים במידה ניכרת על היצע של ארבע חברות המשקאות הקלים, זאת בגלל מגבלות כושר הייצור של החברות המספקות את הבקבוקים ליצרניות המשקאות.

שתי החברות העיקריות המייצרות את הבקבוקים הודיעו, כי הן מתכוונות להשקיע בהגדלת מערך הייצור שלהן. חברת "פיננציה" תשקיע 7.5 מיליוני דולר בהרכבת תנור חדש ושני קווי ייצור במפעל לייצור בקבוקי זכוכית בירוחם.

חברת "קופסאות פח" מתכוונת להשקיע מיליון דולר בהגברת כושר הייצור של הקו לייצור קופסאות פח — בכ-40 אחוזים, לכ-300 מיליון קופסאות בשנה.

חברת "טמפו" מתכוונת לייבא מכונה נוספת לזו המצויה ברשותה לניפוח שפופרות, המשמשת בייצור בקבוקי-פלסטיק משפחתיים. מכונה זו תאפשר ל"טמפו" להכפיל את כושר הייצור שלה.

חברת "קוקה קולה" נערכה אף היא להגדלת כמות האריזות שהיא רוכשת מחברה פרטית המייצרת את בקבוקי הפלסטיק בעבורה והן תגדיל את רכישותיה מחברת "פיננציה". צפוי כי כושר הייצור של "קוקה קולה" יגדל בכמה עשרות אחוזים.

שתי החברות האחרות הפועלות בשוק — "יפאורה" ו"תבורי" — מתכננות אף הן להגדיל את מכירותיהן בקיץ הקרוב, לאור היערכות מתאימה להגדלת כמות האריזות הנרכשת על-ידן.

שוק המשקאות הקלים והבירה נאמד הקיץ ב-200 מיליון דולר, ובחברות המשקאות הקלים מעריכים כי מכירותיהן יגדלו בכ-15 עד 20 אחוזים בקיץ הבא, אם רמת המחירים לא תעלה מהותית.

ישראלי לשעבר מבקש להקים באילת מלון בהשקעה של 80 מיליון דולר

הארי גרנט מבקש להקים העתק מדויק של מלון "היאט רזידנט" שבסאן פרנציסקו

מאת אריה לביא

איש העסקים הארי גרנט ה מתגורר בניו-יורק מתכנן להקים באילת מלון יוקרתי בהשקעה של 80 מיליון דולר. גרנט, ישראלי בעבר, עזב את ישראל לפני כ-15 שנה ועשה חיל בניו-יורק. הוא הגיע לביקור בארץ שיימשך עד מחר, שבמסגרתו אמורה להתקבל החלטה לגבי מיקום המלון באילת.

על-פי התוכניות שגיבש גרנט, הוא יקים באילת מלון של 800 חדרים שאמור להיות היקר בעיר. בכל חדר ישקעו כ-100 אלף דולר — מחיר גבוה מהממוצע לגבי מלונות בני חמישה כוכבים — וההשקעה תסתכם אפוא בכ-80 מיליון דולר. המענק שיקבל, אם תאושר התכנית, יהיה כמקובל במקרים כאלה 27 אחוז מכלל ההשקעה.

ראש עיריית אילת רפי הוכמן מסר ל"הארץ", שלגרנט יוצעו כמה שטחים לצורך הקמת המלון. גרנט מתכוון להקים העתק מדויק של מלון "היאט רזידנט" שבסאן פרנציסקו.

יצויין שרשת המלונות "היאט" כבר ניהלה בעבר מגעים עם משקיעים שביקשו להקים מלון של חמישה כוכבים באילת.

גרנט התפרסם באחרונה בניו יורק כאשר החל לתכנן את הבניין הגבוה ביותר בעיר. כיום אין לו כמעט כל השקעות בישראל.

מקרה ראשון מסוגו:

חברה ישראלית גייסה כספים בחו"ל — ללא ביטחונות

"כימיקלים לישראל" גייסה 18 מיליון דולר מקונסורציום של בנקים אירופיים בעלות נמוכה של 7.25%

מאת יונתן שרמן

קונצרן "כימיקלים לישראל" הוא החברה הישראלית הראשונה שהצליחה לגייס הלוואה מבנקים בחו"ל ללא מתן ביטחונות, אלא על בסיס מאזן הקונצרן בלבד.

"כימיקלים לישראל" גייסה סכום של 18 מיליון דולר מקונסורציום של שישה בנקים בראשם הסניף הבריטי של הבנק האמריקאי "בנקרס טראסט". בקונסורציום השתתפו בנקים מהולנד, מגרמניה, מספרד, מפורטוגל ומצרפת.

סכום היעד הראשוני לגיוס כספים זה היה 10 מיליוני דולר, אבל מכיוון שהיתה התעניינות יתר של הבנקים השותפים בקונסורציום, גדלה ההלוואה ל-15 מיליון דולר והוגדלה לבסוף ב-18 מיליון דולר.

ייחודה של הלוואה זו בכך, שהריבית שנקבעה לה נמוכה ביותר — ליבור פלוס 1.25 אחוזים, כלומר, ריבית שנתית של 7.25 אחוזים בערך, בהשוואה לריבית של 12 עד 14 אחוזים ששילמו גופים ישראליים שהנפיקו באחרונה אג"ח בחו"ל.

זהו גם הגיוס הראשון של גוף מסחרי שאינו משתייך למערכת הבנקאות, בשוק האירופי.

ההלוואה ניתנה לתקופה של חמש שנים, בשנה הראשונה אין פירעון של הקרן.

התמורה מהלוואה זו תשמש למימון תוכניות ההשקעה בחברות הבנות של "כימיקלים לישראל" — קבוצת הברום, "פוספטים בנגב", "דשנים וחומרים כימיים" וחברת "הנרכסת התעלה".

עיסקה זו אינה נדרשת לאישור בנק ישראל, מכיוון שהיא בריבית הנמוכה מליבור פלוס 2 ומשכה עולה על תקופה של 30 חודש — אבל מקורות ב"כימיקלים לישראל" ציינו כי בנק ישראל סמך את ידו על הלוואה זו בגלל עלותה הנמוכה.

ב"כימיקלים לישראל" ציינו, כי בכוונתם להמשיך בגיוס כספים בצורה כזו גם בעתיד.

חיפה כימיקלים — הצעת הרכש גרמה לצניחת מחיר המניה

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

בסוף השבוע שעבר פג תוקפה של הצעת הרכש שהפנתה חברת ס.פ.ר. לציבור מחזיקי מניות חיפה כימיקלים, אבל הדף זאת נמשך המסחר במניות החברה כרגיל. מניות החברה, הנחשבת ליצרנית הגדולה של האשלגן הגדולה בעולם, היו בשבועות האחרונים מקור לא אכזב לשמועות ולשמועות-נגד שסבבו סביב הצעת הרכש.

את ס.פ.ר. שהחזיקה 49.5 אחוז מהון המניות של חיפה כימיקלים, רכשה לפני שנה קבוצת משקיעים בראשות אריה גנגר, מידי חברת ביאורים, תמורת 19 מיליון דולר. זמן קצר לאחר מכן רכשה ס.פ.ר. 24 אחוז נוספים ממניות החברה, מידי בתי הזיקוק תמורת 12 מיליון דולר ועוד תוספת של 2 מיליוני דולר שתשולם בעתיד, ו-20 אחוז ממניות שהוחזקו על-ידי דלק תמורת 10.25 מיליוני דולר. בעקבות רכישות אלה הגיעה ס.פ.ר. להחזקה של 93.5 אחוז מהון המניות של חיפה כימיקלים. היתרה מוחזקת על-ידי הציבור הרחב.

ועדת הצעות הרכש של הבורסה החליטה שלא לדרוש מס.פ.ר. לצאת בהצעת רכש למניות שבידי הציבור, וזאת בשל מחירי הרכישה הנמוכים שבהם נרכשו המניות מבתי הזיקוק ודלק, בהשוואה למחיר הבורסה. אז שלף גנגר שפן, והחליט לצאת בהצעת רכש ביוזמתו. הוא הציע לציבור למכור את מניותיו בחברה לפי מחיר של 2.26 סנטים למניה, 61 אחוז ממחיר הבורסה שעמד על 3.7 סנטים למניה.

המשקיעים בבורסה הוכו בהלם לנוכח התפתחות בלתי צפויה זו, ובבורסה פרחו השמועות כיצד תתנהג המניה בעקבות הצעת הרכש. היו שסברו כי [illegible] לרכוש את המניות, וזאת בהנחה שמניות החברה יירשמו בעתיד בבורסה האמריקאית; אך גנגר הכחיש אפשרות זו. עוד טענו אותם משקיעים כי חיפה כימיקלים היא חברה רווחית, הנסחרת באחד ממכפילי הרווח הנמוכים בבורסה.

האחרים החליטו כי לנוכח אי הוודאות שנוצרה, עדיף למכור את המניה. החליטו ועשו. בעקבות כך ירד שער המניה חיש מהר, עד שהתייצב על המחיר הנוכחי של 2.7 סנטים.

במהלך הצעת הרכש פנו אנשי קבוצת גנגר במכתבים אל הבנקים, כדי לעודד את המשקיעים למכור את מניות החברה. גנגר טען שצעד זה, שעורר תרעומת בקרב המשקיעים, מקובל בארה"ב. צעד נוסף שנקטה קבוצת גנגר הוא פנייה אל מועצת המנהלים של חיפה כימיקלים בהצעה לכינוס אסיפה כללית, שתורה על מחיקת המניות.

אסיפה כללית זו אמורה להתקיים בסוף החודש הנוכחי. [illegible] תחליט למחוק את המניות [illegible] הבורסה תמשיך לסחור בהן כרגיל, זאת לנוכח נתוני הפיזור המאפשרים את קיומו התקין של המסחר.

מי שמחזיקים כיום כמויות גדולות של מניות חיפה כימיקלים הם קרנות הנאמנות של בנק הפועלים, שהגדילו את החזקותיהן במהלך הצעת הרכש, וקבוצת בעלי המניות מנתניה. באחרונה החלה מתגבשת מגמת רכישות ערה של המניות מצד חברת "אפיקים", בניהולו של יעקב ויינשטיין, הסבור כי מניות חיפה כימיקלים [illegible]

התפתחויות אלה הביאו להתארגנות קבוצת בעלי מניות מנתניה, שהחליטו להגן על האינטרסים שלהם, וקראו לבורסה להימנע ממחיקת המניות מהמסחר. באחד הימים פירסם אחד מבעלי מניות אלה מודעה, שלפיה הוא מוכן לקנות כל כמות ממניות החברה, במחיר הגבוה ב-19 אחוז מהמחיר של הצעת הרכש. מחירן הנוכחי של המניות נמוך ממחיר הצעתו.

[illegible] לפרות ירידות השערים האחרונות בחיפה כימיקלים, מחיר המניה דומה למחירה בתחילת 1986.

מיתקן מיצוי מצמחים יוקם ב"תמי"

מאת יונתן שרמן

"תמי", חברת המחקר ופיתוח של "כימיקלים לישראל", מקימה מיתקן ניסיוני ראשוני למוצרי תמצית מצמחי תבלין ומצמחי מרפא וכן להפקת צבעים טבעיים מצמחים.

מיתקן זה הוא פיתוח בלעדי של "תמי" והרצתו תיעשה בשיתוף עם חברה-בת אחרת של "כימיקלים לישראל" — "דשנים וחומרים כימיים".

המחקר בנושא זה יורץ במשך כמה שנים. הוא ימומן מתקציב המחקר של "כימיקלים לישראל" ויבוצע לבד מב"תמי" גם במכון וולקני ובאוניברסיטאות.

יוזמה זו של חברת "תמי" היא תולדת הרעיון לפתח מוצרים חקלאיים רווחיים מאוד, על בסיס המיומנות החקלאית הקיימת כיום בארץ.

[illegible] בימים אלה בשיחות בין "תמי" ובין "דשנים וחומרים כימיים".

ההסתדרות דורשת עדכון שכר עובדי "המשקם" מספטמבר

מאת יונתן שרמן

דוד ציצוביץ, מזכיר הסיעת עובדי "המשקם" באיגוד הפועלים הפקידים, דורש כי הנהלת "המשקם" תעדכן את שכר עובדי הייצור במפעליה החל מחודש ספטמבר, על-פי הסכמי השכר, ולא תקפח את עובדי החברה.

בשיחה עם סופר "הארץ" מסר ציצוביץ, כי על-פי הסכם השכר של עובדי "המשקם" התעריף לשעת עבודה בחברה זו אמור להיות 80 אחוזים משכר המינימום. ומכיוון ששכר המינימום עודכן בחודש ספטמבר, הרי גם העובדים זכאים לעדכון זה החל בחודש ספטמבר.

כידוע, בחברת "המשקם" מועסקים כחמשת אלפים נכים ומוגבלים, המשתכרים כ-160 שקל לחודש בעבור חמש שעות עבודה ביום.

ראשי חברת "המשקם" טענו בשבועות האחרונים, כי אין ביכולתם לשלם תוספת שכר לעובדים, שהשתכרו עד עתה 1.2 שקל לשעה בלבד — אך כאמור, שכרם עודכן ל-1.54 שקל לשעה במשכורות חודש אוקטובר, מבלי שקיבלו את ההפרש בעבור חודש ספטמבר.

שלשום ואתמול לא היה אפשר להשיג את תגובתם של ראשי חברת "המשקם". שם אין עונים לטלפונים.

"רוגוזין" מתחילה השנה לייצא לזימבאבואה

מאת יונתן שרמן

"תעשיות רוגוזין" הצליחה לפרוץ השנה לשוק יצוא חדש — זימבאבואה. פריצת דרך זו משמעותית מאוד בעבור "רוגוזין", אשר הקדישה בשנתיים האחרונות מאמצים רבים לפיתוח שוקי יצוא חדשים.

היצוא השנה לזימבאבואה יגיע למיליון וחצי עד שני מיליוני דולר. ב"רוגוזין" מעריכים, כי בעתיד אפשר יהיה להגדיל את היצוא לארץ זו בצורה משמעותית.

שלמה קשלר מנכ"ל "רוגוזין" אישר בשיחה עם סופר "הארץ", כי השנה אכן החל להתבצע יצוא לזימבאבואה.

"רוגוזין" מייצרת רכיבי צמיגים המשמשים תשתית לתיעוש צמיג הגומי. חלק גדול מייצורה מופנה למפעלי "אליאנס" ו"שמשון" של "כור", וכדי להקטין את תלותה בחברה אחת, הוחלט להשקיע מאמצים רבים ביצוא.

ההערכה היא, כי היצוא השנה של רכיבי צמיגים יעלה על סכום של 15 מיליון דולר.

מפרקי דנות צברו עד כה 30 מיליון דולר

היקף החובות של דנות נאמד ב-45 מיליון דולר

מאת יהודה שרוני

עורכי הדין יורם אלרואי, ישראל קנטור וגרשון לב ורואה החשבון יוסי שוחק, מפרקי חברת ההשקעות דנות, צברו במהלך עבודת הפירוק עד כה 30 מיליון דולר.

חלק הארי מהסכום, 21 מיליון דולר, נצבר ממכירת השליטה בבנק הבינלאומי לזאוק באסר. 3.9 מיליוני דולר נוספים נצברו ממכירת מניות עלית, 3.83 מיליוני דולר ממכירת קרגל, ו-1.08 מיליון דולר ממכירת פקר פלדה (מניות שתי החברות האחרונות הוחזקו במישרין על-ידי דנות וכן באמצעות החברה-הבת שלה).

יש לציין כי מניות פקר פלדה טרם נמכרו בפועל, אולם יש הסכמה עקרונית לרכישתן על-ידי חברת ההשקעות של בל"ל. כמה גופים עסקיים נוספים, כמו חברת אורלון ואיש העסקים יצחק שני, יוכלו לרכוש את חבילת המניות, בתנאי שיגישו עד סוף השבוע מחיר גבוה מההצעה של בל"ל השקעות.

סכום נוסף של מאות אלפי דולרים צברו מפרקי דנות והזרות למכירות חלק ממניות אלקטרוזות זיקה והנותר האופציה של חברת מתכת סרום, באמצעות המסחר בבורסה. מפרקי דנות מחזיקים ארבע חבילות מניות נוספות הנסחרות בבורסה, ששווין הכולל מוערך ב-2 מיליוני דולר, ואשר טרם נמכרו. המדובר ב-22 אחוז מאלקטרוזות זיקה, 25 אחוז מסהר, 52 אחוז ממתכת סרום ו-35 אחוז ממניות אלשי.

יש לציין כי החוב הכולל של דנות לנושיה השונים, ובעיקר לבנק לאומי, נאמד ב-45 מיליון דולר. על-פי מצב הדברים הנוכחי, נראה כי בסיום עבודת הפירוק יוותר "חור" בלתי מכוסה, בהיקף של 10–15 מיליון דולר.

יצואן לשוק המשותף

התבקשנו ע"י לקוחותינו, חברות ממשלתיות של אחת מארצות השוק המשותף, שמטרתן לעודד הקמת מפעלים ע"י מתן מימון והטבות, לאתר עבורן חברות ישראליות מתאימות המייצאות לשוק המשותף והמעוניינות להקים בסיס של ייצור בשוק.
אם לצורך חדירה לשוק המשותף מוצריך צריכים להיות מורכבים שם ואם אתה מייצא חומרי גלם, מוצרים חצי-מוגמרים, חלקים או תת-מערכות ומעוניין להקים בסיס ייצורי באחת מארצות השוק — התקשר אלינו.

מכפרו בע"מ
רח' דניאל פריש 4, תל-אביב 64731
טל: 256098, 260390, 03-250305

מסתמנת נטייה לריסון הביקוש לאשראי

עודפי נזילות גדולים בכל הבנקים

נטייה לבלימת הגידול באשראי מסתמנת בשבועות האחרונים, כך מתברר משיחות עם בנקאים שבדקו את השלכות ייקור הריבית שנעשה באחרונה.

הנתון האחרון לגבי פעילותם של ששת הבנקים הגדולים, מצביע על אשראי שקלי בסך של 5.106 מיליארדי שקל, אך נתון זה מתייחס ל-29 באוקטובר. לדברי הבנקאים, מאז תחילת חודש נובמבר נבלם הביקוש לאשראי וכבר יש לבנקים עודפי נזילות.

כיום, לעומת זאת, נהנים כל הבנקים מעודפי הנזילות, לרבות בנקים שסבלו באותן כמעט כרוני מגרעון נזילות כבדים. להערכת בבנקים, עומדים עודפי הנזילות על 250–300 מיליון שקל.

בבנק ישראל בוחנים כעת את הנתונים ועדיין לא ידוע אם בדעת הבנק לנקוט צעדים נוספים לריסון האשראי.

ריבית הג'אמבו: 17.5 אחוז

עודפי הנזילות הגדולים גרמו לכך שהבנקים הפחיתו את שיעורי הריבית שהם משלמים על פיקדונות ג'אמבו. הבנקים משלמים כעת כ-17 אחוז ריבית ורק במקרים יוצאי דופן 17.5 אחוז. בבנקים מדגישים שאינם רואים כעת שימוש לעודפי הכספים.

בנק לאומי והבנק הבינלאומי אף הפחיתו במקצת את שיעורי הריבית המשולמים ללקוחות קטנים ובינוניים.

350 מיליון שקל יועברו בשבוע הבא למסים

בשבוע הבא צפויה העברת כספים למס ערך מוסף ולביטוח לאומי. על-פי הערכות הבנקים, הסכום שיועבר בחודש זה יהיה כ-350 מיליון שקל לעומת כ-400 מיליון שקל שהועברו בחודש הקודם. הגידול בתשלומים נבע מהקניות המוגברות לחגים.

רווח והפסד / אריה לביא

החלה התחרות על כספיהם של עמיתי קופות הגמל

הקרבת סוף שנת המס ל-31 בדצמבר הניעה את בנק לאומי להיערך להשלמת הפקדות העמיתים בקופות הגמל עד סוף דצמבר, כדי שאפשר יהיה ליהנות ממלוא הטבות המס ל-1986.

במסגרת זו החליט בל"ל שיאושר לעמיתים [illegible] הלוואה בקופות הגמל, עד לסכום של 2100 שקל. הלוואה זו תינתן בריבית מועדפת בשיעור של 37 אחוז לשנה (ריבית בסיסית בתוספת 18 אחוז), לסילוק בעשרה תשלומים חודשיים — נוסף על זכות העמית לקבל הלוואה במסגרת הנוהל בקופת הגמל.

מנתוני השנה האחרונה עולה, כי הציבור רואה בהשקעה בקופות הגמל מרכיב אינטגרלי מהחיסכון הפיננסי של משקי הבית — הדבר בא לביטוי בגידול ריאלי של 46 אחוז בסכום הממוצע של הוראות הקבע להשקעה בקופות הגמל.

בנק עין חי יפסיק לפעול בסוף נובמבר

בנק עין חי הנמנה עם קבוצת בנק הפועלים יפסיק את פעילותו המסחרית העצמאית בסוף חודש נובמבר וכל עסקיו יועברו לבנק הפועלים. ההחלטה על כך התקבלה על-ידי שני הבנקים בהסכמת המפקח על הבנקים בבנק ישראל.

הפסקת פעילותו של בנק עין חי היא אחד הצעדים שנוקטת קבוצת בנק הפועלים לחיסכון בהוצאותיה התפעוליות, לרציונליזציה של מערכותיה ולהתאמתן למציאות במשק.

עם הפסקת פעילותו ייסגרו כל סניפיו של הבנק בחודש נובמבר. לבנק עין חי יש כיום 16 סניפים, מהם שבעה סניפי משנה.

עם הפסקת הפעילות של בנק זה יועברו כל חשבונותיו לבנק הפועלים, אלא אם כן יורו בעלי החשבונות אחרת. שיקים המשוכים על בנק עין חי ושטרות שמקום פירעונם בבנק זה, יוצגו לאחר מועד סיום הפעילות באמצעות המסלקה של בנק הפועלים.

העורך: נחמיה שטרסלר

ריבית בפקדונות פק"מ על בסיס תקופתי (באחוזים)

ימי הפקדה	בל"ל 7	בל"ל 14	בל"ל 30	פועלים 7	פועלים 14	פועלים 30	דיסקונט 7	דיסקונט 14	דיסקונט 30	מזרחי 7	מזרחי 14	מזרחי 30	בינלאומי 7	בינלאומי 14	בינלאומי 30
500—40	0.15	0.31	0.66	0.21	0.46	1.07	0.19	0.38	1.19	0.12	0.23	0.49	0.21	0.46	1.08
1000—500	0.15	0.31	0.66	0.21	0.46	1.07	0.19	0.38	1.19	0.15	0.30	0.66	0.21	0.46	1.08
10,000—1000	0.29	0.594	1.524	0.31	0.63	1.44	0.31	0.63	1.49	0.29	0.61	1.40	0.31	0.65	1.50
50,000—10,000	0.31	0.634	1.546	0.32	0.66	1.50	0.32	0.65	1.57	0.31	0.65	1.48	0.32	0.69	1.60
מעל 50,000	0.32	0.656	1.568	0.34	0.69	1.56	0.33	0.69	1.61	0.34	0.71	1.60	0.33	0.71	1.62

הריבית היומית בפיקדונות תפ"ס (באחוזים)

	לאומי	פועלים	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
מ-50 עד 500	0.0190	0.0270	0.0270	0.0200	0.0274
מ-500 עד 1,000	0.0190	0.0270	0.0270	0.0200	0.0274
מ-1,000 עד 10,000	0.0410	0.0410	0.0410	0.0400	0.0356
מ-10,000 עד 50,000	0.0440	0.0440	0.0440	0.0450	0.0441
מעל 50,000	0.0450	0.0470	0.0450	0.0450	0.0438

שערי מטבע חוץ — 11.11.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4842	1.5028	1.45	1.52	1.4837	1.5023	1.45	1.52	1.4837	1.5024	1.4936	-0.0029
1 לירש"ט	2.08	2.18	2.1321	2.1588	2.09	2.19	2.1304	2.1569	2.09	2.20	2.1336	2.1604	2.1465	-0.0070
1 מארק גרמני	0.71	0.75	0.7275	0.7367	0.71	0.75	0.7277	0.7368	0.71	0.75	0.7276	0.7368	0.7320	0.0024
1 פרנק צרפתי	0.21	0.23	0.2222	0.2250	0.22	0.23	0.2226	0.2254	0.21	0.23	0.2223	0.2251	0.2237	—
1 גולדן הולנדי	0.63	0.66	0.6433	0.6514	0.63	0.66	0.6440	0.6520	0.63	0.66	0.6435	0.6516	0.6479	0.0019
1 פרנק שווייצרי	0.86	0.90	0.8782	0.8892	0.86	0.90	0.8793	0.8902	0.86	0.90	0.8779	0.8889	0.8843	0.0080
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2128	0.2155	0.21	0.22	0.2128	0.2154	0.20	0.22	0.2127	0.2153	0.2142	0.0002
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1980	0.2005	0.19	0.20	0.1980	0.2004	0.19	0.20	0.1976	0.2001	0.1992	-0.0003
1 כתר דני	0.19	0.20	0.1927	0.1951	0.19	0.20	0.1926	0.1950	0.18	0.20	0.1925	0.1949	0.1939	—
1 מרק פיני	0.29	0.31	0.2996	0.3034	0.29	0.31	0.2994	0.3031	0.29	0.31	0.2992	0.3030	0.3015	0.0004
1 דולר קנדי	1.05	1.10	1.0697	1.0831	1.05	1.10	1.0696	1.0829	1.05	1.10	1.0685	1.0820	1.0767	-0.0020
1 דולר אוסטרלי	0.91	1.00	0.9558	0.9678	0.92	0.99	0.9558	0.9677	0.93	0.99	0.9555	0.9675	0.9623	-0.0048
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6560	0.6642	0.39	0.66	0.6558	0.6640	0.45	0.62	0.6572	0.6655	0.6602	-0.0002
10 פרנק בלגיים	—	—	0.3500	0.3544	—	—	0.3504	0.3547	—	—	0.3501	0.3545	0.3522	0.0006
10 שילינג אוסטריים	1.01	1.06	1.0336	1.0465	1.02	1.07	1.0354	1.0483	1.01	1.06	1.0330	1.0460	1.0404	0.0035
1000 לירות איטלקיות	1.02	1.08	1.0516	1.0648	1.03	1.10	1.0526	1.0658	1.02	1.10	1.0523	1.0655	1.0589	0.0031
100 ינים יפניים	0.89	0.93	0.9128	0.9242	0.90	0.94	0.9150	0.9265	0.90	0.94	0.9150	0.9265	0.9191	-0.0021

זה עתה הופיע!

השנתון הסטטיסטי לישראל 1986

השנתון כולל רכוז נתונים סטטיסטיים לפי תחומי החיים במדינה — בנושאי אוכלוסייה, כלכלה וחברה.
השנתון חשוב במיוחד למנהלים — לצרכי תכנון, לאנשי מדע לצרכי מחקר ולעוסקים בהסברה בארץ ובחו"ל.
את השנתון ניתן להזמין בדואר או לרכוש בשרות להפצת פרסומי הממשלה: רח' דוד אלעזר 25, הקריה, ת"א. טל. 205534,205516 במשרדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה:
בירושלים — הקריה, רוממה. טל. 02-211211
בתל-אביב — רח' לאונרדו דה וינצ'י 28, טל. 03-210053
בחיפה — רח' הבנקים 16. טל. 04-529354
בחנויות הספרים המוכרות פרסומי הממשלה.
המחיר: 38.- ש"ח (לא כולל מע"מ) דמי משלוח בדואר: 3.50 ש"ח

ברינקספיד
מושג בבלדרות אוויר

הדרך האמינה הבטוחה והמהירה ביותר בהעברת מסמכים לחו"ל.
שרות בלדרים יומיומי, מדלת לדלת למאות יעדים בכל רחבי העולם.
טלפונים: 03-751-3722/3, 03-751-8193/4
פקסימיליה: 03-751-3721

ברינקס (ישראל) בע"מ

אחוד סוכנויות בטוח בע"מ
ביטוחים: תעשייתיים, יהלומים, ימי, בנקים, ביטוח חיים.
תל-אביב, רחוב אחוזת בית 6 טל. 03-651381
רמת-גן, בניין מכבי, בורסת היהלומים טל. 268905
ירושלים, טל. 02-227351
חיפה, טל. 04-510281
אחוד — המומחה שלך לביטוח עיסקי.
מקבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ

רק כאן נותנים לך פרסום חינם!

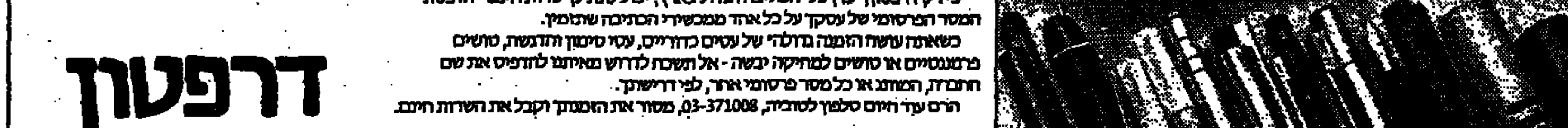

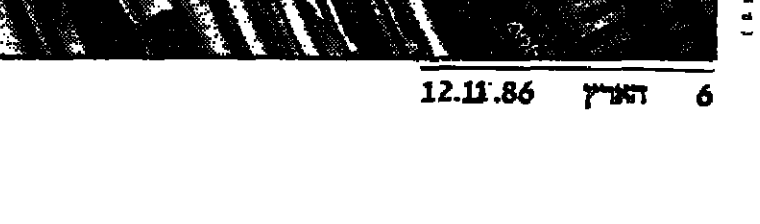

כי רק דרפטון, יצרן כלי הכתיבה הגדול בארץ, יכול לתת לך שרות חינם - הדפסת המסר הפרסומי של עסקך על כל אחד ממכשירי הכתיבה שתזמין.
כשאתה עושה הזמנה גדולה של עטים כדוריים, עטי סימון והדגשה, טושים פרמננטיים או טושים למחיקה יבשה - אל תשכח לדרוש מאיתנו להדפיס את שם החברה, המוצר או כל מסר פרסומי אחר, לפי דרישתך.
הרם עוד היום טלפון לטובה, 03-371008, מסור את הזמנתך וקבל את השרות חינם.
יחול ב-5,000 יחידות לעטים כדוריים וטושים.
מידע לגבי גודל ההזמנה המינימלית של יתר מוצרים - ניתן לקבל טלפונית מטובה.

דרפטון
יצרן כלי הכתיבה הגדול בישראל.

שערי המניות 11.11.86

שם נייר	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגוד ש	16503					
הספנות 0.1	1185					
הספנות א 0.5	786		523	+11	+1	+835
הספנות אפ 2	786		2625			-499
כללי לא בהסדר	21380		447	-14	-1.8	-1447
בנק צפאורי 1.0			70	-300	-1.4	-92
בנק צפאורי 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
בנק צפאורי אפ	—		הפסקת	מסחר		—
בנק בינלאומי 05	3515		2053	+6	+0.1	+1827
מ.ב.ג. 0.5	4194		1624			+940
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אדיבי רג 100.0	80390		284	-10		-119
אדיבי ב 100.0	80450		2	-500	-0.6	-4
אדיבי בב א	493000		1	+6000	+1.2	+1
אמר 0.1	59780		88	-110	-0.2	-168
דיסקונט ב	102400		28	-320	-0.3	-8
דיסקונט א	102700		51	-100	-0.1	-208
דיסקונט שה ב	11998		160	+38	+0.3	+282
המזרחי ש	33850		594	-72	-0.2	-372
המזרחי ם	33050		94	-300	-1.1	-97
המזרחי שה 9	15050		9	-50	-0.3	-9
הפועלים מבב	100000		1	+1000	+0.9	+12
הפועלים ש	54600		852			-172
הפועלים ם	54560		199			-120
כללי א 1.0	139500		5	+100	+0.1	+15
כללי שה 5	105750	שב				
כללי שה 7	6721		50	+40	+0.6	+200
כלל 0.1	34800		1384			-386
כלל שה 11	13134		574	+18	+0.1	+479
מימון הסחר 1.0	46300	שב				
מימון הסחר 5.0	23800					
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	18500		30			-4
לאומשכנ' ש	6190		737			-11
לאומשכנ' ם	6262		433	+60	+1	+435
כרמל ש	4141		40			
כרמל שה 1	3270		200	+2	+0.1	+270
בנין כ' 5.0	7600		36	+100	+1.3	+29.5
מת מסב ש	2450		521	-10	-0.4	-268
משכן ב ש	2440		1571	-30	-1.2	-1399
עצמאות 0.1	9240		89	+160	+1.8	+168
טפחות מבב ש	15350		21	+400	+2.7	+45
טפחות רג ש	15190		100	+230	+1.5	+62
טפחות שה 1	8350		2	-50	-0.6	-2
טפחות שה 2	4290		4	+10	+0.2	+196
ישנפו 1.0	3100		397	-49	-1.6	-719
ישנפו 5.0	1400	תב	4221	+140	+11.1	+4410
מירב 1.0	6100		25			-28
מוסדות מימון						
שלטון אש	584		5110	-1	-0.2	-1234
החקלאות מבב א	96800	בח	8	+8000	+10	+26
החקלאות מבב ג	150500					-10
לאמי תעש' א ש	8210		319	+70	+0.9	+280
פתוח תעש' מבב	77500		7	-1500	-1.9	-9
מת תעש' בב ג	344000		2			-6
מת תעש' בב גג	210700					-10
מת תעש' בב גגג	286000		5			-5
מת תעש' בב ד	226443	שב				
מת תעש' בב דד	70173	שב				
מרכז קבלנים 5.0	904		2820	+16	+1.8	+2089
תירות בב	170000		5			-10
כלל ליסינג א0.1	17300		47	+200	+1.2	+27
כלל ליסינג בב0.5	10457		30			-2
כלל ליסינג אגח	10061		10	+40	+0.4	+24
ביטוח						
איתן	237		9442			+88
אררט 0.1	1277		1398	-30	-2.3	-825
אררט א 0.5	641		3476			-920
בטוח משנה 0.1	545		200	-6	-0.6	-40
בטוח משנה 0.5	172		2500	-2	-1.2	-6000
הדר 1.0	392		5290			-113
הדר 5.0	222		6637	+7	+3.3	+8165
הסנה ש	331		29697			-30001
הפניקס 0.1	742		18700			-4732
הפניקס 0.5	594		574	-19	-3.1	-928
המסנה-הראל 1.0	4900		39	-50	-0.4	-11
המסנה-הראל 5.0	3460		92	+40	+1.2	+121
מנורה 1.0	2119		60	-20	-0.9	-100
מנורה 5.0	1066		1466	+21	+2	+1292
סהר ג 1.0	6470		260			
סקוריטס 0.1	2870		1206			
צור ש	325		7547			-453
ציון הסקת 1.0	8600		1			
ציון הסקת 5.0	2217		245	-15	-0.7	-41
מסחר						
אינגר בשנא 1 ש	7581		29	+361	+5	+26
אינגר בשנא 5 ש	3516	תב	1752	+200	+6	+2162
מאיר עזרא 1.0	8677		1207	+1		+2650
מאיר עזרא אפ 1	7962		1245	+1		+1056
כלל סחר	351		12556	-13	-3.6	-23738
קריסטל 1.0	19000		154	+660	+3.6	+27
רבק 0.1	35800					
רבק 0.5	9800		81			
שופרסל א 2.0	7107		771	-1		-456
שופרסל ב 10.0	5054		1806			-565
שירותים						
דלק ג ש	3170		3966			-615
הראל 1.0	3400	תב	78	+180	+5.6	+155
הראל 5.0	2410		107			-116
ספנות הספקה 0.1	14999	שב				
ספנות הספקה 0.5	4769		180			-180
קידר 0.1	2178		218	-22	-1	-132
קידר 1.0	336		11142	-1	-0.3	-2356
חברת הובל 0.1	—		הפסקת	מסחר		—
מגור ערוכה 0.1	5180		245	+60	+1.2	+99
מגור ערוכה 0.5	3430		513	+80	+3.4	+1109
קונטרסים 0.1	3817		602			-719
קונטרסים 0.5	3813	תב	1524	+300	+8.5	+2089
מלונות ושירותי תיירות						
קופל 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
קופל אפ 1	—		הפסקת	מסחר		—
גלי זהר 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
גלי זהר 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
מלונות דן 1.0	1780		47			+1
מלונות דן 5.0	1260		95	-10	-0.8	-355
חוף האלמוג 1.0	5900		99	-29	-0.5	-99
כנמ מר 1 ש	2500		160			
מלונות הירדן	2751		141	+40	+1.5	+85
מחשבים ושירותי מחשבים						
איכות מחשבים	1735		2858	+82	+5	+1029
רמה מיכון 1.0	6540		634			-241
ת.י.ג. 1.0	26450		13	+600	+2.3	+13
יעגא 1.0	6600	תב	718	+600	+10	+878
כלל מחשבים 1.0	13640	תב	187	+1240	+10	+298
מ.ל.ל. 1.0	19000		53	+700	+3.8	+58
מ.ל.ל. 5.0	6000		327	-140	-2.3	-166
משוב מחשבים 1.0	972	בח	896	-108	-10	-745
ניקוב מחשבים 1	23650	תב	249	+2150	+10	+447
ניקוב מחש' 5	15675	תב	189	+1425	+10	+148
תים מחשבים 1.0	1774		335	+25	+1.4	+844
תים מחש' אפ	17000		1	+1		+5
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבודם בינוי 1ש	—		הפסקת	מסחר		—
אבודם בינוי 5ש	—		הפסקת	מסחר		—
אורן 1.0	851	בח	107	+8	+1	+70
אורן 5.0	366		3095			-1311
אזורים 1.0	839		5449	+2	+0.2	+1312
אזורים אפ	555		7626	+2	+0.4	+2864
אזורים אגח	104.5		173784			-17502
אילון 1.0	524	שב		+25	+5	+117992
אל-רוב 1.0	1260	תב	4909	-75	-5.6	-4650
אמנים 1.0	3700		140	-70	-1.9	-285
אפריקה 0.1	38000		115	+200	+0.5	+137
אפריקה 1.0	31890		173	+300	+1	+164
ארזים	2480	שב				
אילון 0.1	2700		339			
אילון 0.5	1465		2138	-5	-0.3	-1114
בר-יקר גז 1.0	3639		429	+139	+4	+731
בנבנין 1.0	3250		281			+44
בנבנין 5.0	2151		292			-338
דנקר 1.0	4770		271			-271
דורקר 1.0	550	תב	1210	+17	+5.4	+4532
דורקר 5.0	270	תב	110	+18	+7.1	+500
דורקר אפ 1	116		548			

שם נייר	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דיור 0.1	7090		92	-300	-4.1	-144
דיור 0.5	4560		101			
המשלל 1.0	1810	תב	1122	+90	+5.2	+478
המשלל 5.0	1585	בח	616	+65	+4.9	+1287
ת.ל.ב. 0.1	—		הפסקת	מסחר		—
ת.ל.ב. 0.5	—		הפסקת	מסחר		—
נכסים ובנין	3166		3758	+115	+3.8	+5958
נבים 0.1	4499		355	+14	+0.3	+28
נבים 0.5	3017		806	+95	+3.3	+1443
הכשרת הישוב ש	57750		240	+950	+1.7	+220
ישפרו 0.1	3519		331			-82
ישראלום 1.0	1601	בח	442	+28	+1.8	+1082
ישרס 10.0	—		הפסקת	מסחר		—
כנף פיתוח 1.0	7450		147	+30	+0.4	+180
כלל בנ"ל 1	419		23152			+6000
לומיר 1.0	5000		45	+130	+2.7	+45
לומיר 5.0	1627		150	+37	+2.3	+100
מ.ת.ב. 1.0	470		6144	+20	+4.4	+5830
מאור בניה 1.0	686		2234	+8	+1.2	+3674
מישכאל 5.0	340		730	-2	-0.6	-480
מנרב 5.0	1315		382	+10	+0.8	+113
מרלוג 1.0	602		3041	+2	+0.3	+384
לינשטין 1.0	408		75	+7	+1.8	+73
לינשטין 5.0	123		8430	+2	+1.7	+10714
ליפשיץ 1.0	1735		1932	+38	+2.2	+1958
ליפשיץ 5.0	912		4794			
נאות אביב 0.5	7100		149	+100	+1.4	+65
נכסי אמרים	817		1724	+22	+2.8	+2508
סור השקעה 1.0	12790		57	+30	+0.2	+23
סור השקעה 5.0	8250		70			
סופ 1.0	7100		370	+80	+1.1	+100
סופ 5.0	3800		350			+50
עמי ושלא מר 1 ש	968		6262			+561
עיר 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
קסריה 0.1	2720		219			+4
קסריה 0.5	1529		1396			+521
רמבין 1.0	2300		2953			-1308
רמבין 5.0	1030		6398			-2394
רמבין אפ	1190		1494			-399
רמבין אג"ח	96.5		17807	+1	+1.1	+133650
רסקו מבבל	—		הפסקת	מסחר		—
רסקו רג	—		הפסקת	מסחר		—
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2850	בח	862	+50	+1.8	+454
מטעי הדר 0.5	1975		100			+29
מהדרין 0.1	8300		149			+56
נכסי הדרים 1.0	1444		1800			-820
פרי אור 0.5	3525		185	-25	-0.7	-549
שגיאר 5.0	13102		525			
מזון וטבק						
אסם	1380		322	+10	+0.7	+210
גולדפרוסט 1.0	3150		77			
גולדפרוסט 5.0	1720		1	+15	+0.9	+55
גולדפרוסט אפ 1	1379					+1
דובק מב ש	3450		214			-76
דובק מב ם	3450		60			+60
עלכל 1.0	1020	תב	1759	-70	-6.4	-3117
עלכל 5.0	600	תב	2518	-32	-5.1	-3985
פרי-גת 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
פרי-גת 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
מטעי בירה 1.0	17995		50	-5		-53
מטעי בירה 5.0	12250		83	-10	-0.1	-85
יטבי 1.0	1721		1150	-25	-1.4	-1212
יטבי א 5.0	1101		1056			+354
מן 1.0	14060	בח	186	-740	-5	-94
מן 5.0	8250		112			-77
מבורסט 1.0	10081		204	+141	+1.4	+180
עלית	16600		135			-35
פרים ב 0.5	37735		49			+11
אגבל שקל 1	3147	בח	22	-38	-1.2	-136
שמן מבב א	5600		594	-179	-3.1	-687
טכסטיל והלבשה						
אתר מר 1 ש	578		3556	-11	-1.9	-5918
אופיס 1.0	1500		1499	-50	-3.2	-1425
אתגת בתך 1.0	620		3567			
אתגת בתך 5.0	428		3160	-14	-3.2	-4427
ארגמן רג ש	—		הפסקת	מסחר		—
דלתא-גליל 1.0	2501		880	+7	+0.2	+510
דלתא-גליל א 5.0	1945		322			+578
מניות מאוחד 1	1800					
מניות מאוחד 5	870		118	-1	-0.1	-82
ויסלר 1.0	1645		353			-448
ויסלר 5.0	990		386			-262
[illegible]	8682		396	[illegible]	[illegible]	[illegible]
דיקה 1.0	[illegible]		2018	+50	+2.8	+616
דיקה 5.0	[illegible]		1305	[illegible]	[illegible]	[illegible]
לנדיה 0.1	2782		27			
לנדיה 0.4	1394		2076	+20	+1.5	+470
ליבנת 1.0	790		11247	+30	+4	+14197
מיס גליק	—		הפסקת	מסחר		—
סקס 0.1	4560		431	+5	+0.1	+222
סקס 0.5	2485	תב	1411	+130	+5.5	+1989
עמש 1.0	13800		62			-164
עמש 5.0	7330		470	+90	+1.2	+465
עסק קרינה 1 ש	4470		549	+40	+0.9	+187
פולגת א 0.1	3460		605			+450
פולגת ב 0.4	2380		4719	+70	+3	+6067
פליגן א 0.5	8055		103	+130	+1.6	+182
פרנד	—		הפסקת	מסחר		—
גיבור סברינה	14150		19	+150	+1.1	+37
תעש רוגזין 1.0	3000		949	-98	-2.9	-1395
מתכת ומתכתיה						
אקסטון 5.0	2800		330			
אורדן 0.1	6740		103	+140	+2.1	+258
אורדן 0.5	5920					
תעשיות שונות						
אלומית 1.0	5620		38	+18	+0.3	+12
אלומית 5.0	3850		40			
כבלים ש	24900		81	-100	-0.4	-82
התכוף 1.0	8680		281	-270	-3	-232
התכוף 5.0	4964		1344			-666
התכוף אפ	4250		1600	-50	-1.2	-1140
ויקה 1.0	6200	תב	43	-521	-7.8	-82.1
ויקה 5.0	2542		520.2	+25	+1	+874.4
קסמטת מז 1.0	2468		1959	+48	+2	+931
קסמטת מז 5.0	2270	תב	625	+145	+6.8	+1275
מתכת מרום 1.0	2199		100			
כבלי ציון 1.0	2400		412	-25	-1	-290
כבלי ציון 5.0	1339		2340			
כבלי ציון אפ	700		1006	-30	-4.1	-1176
מרגן 1.0	642	תב	645	-55	-7.9	-743
מרגן אפ א	479		20	+5	+1.1	+835
קיטלי 1.0	1010		1282	+10	+1	+497
קיטלי 5.0	535		1578			-1278
נחושתן 0.1	40200		26	-2000	-4.7	-85
נחושתן 0.5	14750		68			
ספר מלה 1.0	10650		201	-300	-2.7	-216
קיבג 1.0	1299		1914	-21	-1.6	-2475
קיבג 5.0	717		2814			-1655
קליל 1.0	8310		393			-36
קליל 5.0	4574		210			-208
שלדות 5.0	6251		856	+1		+194
תעשיות לכיש 1.0	1530		1337	+43	+3.4	+2342
תעשיות לכיש 5.0	661		4746	+28	+4.4	+4627
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	416500		30	+4500	+1.1	+18
אלקו 0.1	7600		17	+100	+1.3	+8
אלקו 0.25 ש	3250		225			
אלקו 0.25 ם	3160			+40	+1.5	+80
אלקטרה 0.1	21750		206	-550	-2.5	-286
אלקטרה א 0.5	14530		595	+450	+3.2	+1109
אלרון 3.0	333000		19	+4350	+1.3	+24
ארית 1.0	30750		117			-90
כלל תעש אלק	1989		1656	-16	-0.8	-1223
מסקטרוניקס 1.0	1860		953	-20	-1.1	-2245
מסקטרוניקס 5.0	1260		1449			-1445
פייבמור 1.0	325		3866	+5	+1	+2075
פייבמור 5.0	299		3490	+3	+1	+2380
ציקלון 1.0	2061		20	-59	-2.8	-81
ציקלון 5.0	938		260	-2	-0.2	-247
קונשטין אילי 1	5085		40	-65	-1.3	-40
קונשטין אילי 5	3550	שב				
ת.א.ת. 1.0	3301		83			-69
ת.א.ת. 5.0	1431		1450	+1	+0.1	+265
ת.א.ת. אפ 1	11700		55	+100	+0.9	+43
תדיראן	7596		180	+1		+69
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיות 1	930		3043	-10	-1.1	-4687
א.ב. אפ	474		915			-715
א.ב. אגח	101.5		5350			-3850
אלקול 5.0	13500		100	-201	-1.5	-35
אקרשטיין 1.0	895		1237			+168
אקרשטיין 5.0	602		2804			-1386
בנין תיר 1.0	—		הפסקת	מסחר		—

שם נייר	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנין תיר 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
בי-כון 1.0	1526	תב	3535	-269	-15	-6706
בי-כון 5.0	665	בב		-35	-5	-12614
[illegible] 1.0	7700					
[illegible] 5.0	2760		633	-1		-258
מ.ל.ב. 1.0	1040	תב	1987	-147	-12.4	-5116
מ.ל.ב. 5.0	765		715			-275
מגדל השק בתעש	5500		508	+55	+1	+296
מתאיקה ולפמן 1	15000	שב				
מתאיקה ולפמן 5	11990			-8	-0.1	-7.5
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	17000		56			
אליאנס ב	2503		177	-97	-3.7	-54
גל תעשיות 1.0	10850		42			-2
גל תעשיות 5.0	6790		100			-20
דקסר 1.0	3640		195			+8
דשנים 0.1	5150		28	+150	+3	+80
דשנים 0.5	1410		1228			+624
חיפה כימי 10.0	400		8338	+5	+1.3	+8868
כבע ש	7620		813			
ליסקי 1.0	2166		325			
ים המלח	4590		2351	+28	+0.4	+1259
מכתשים 10.0	555		11042			-7678
מקסימה 1.0	6260			-10	-0.2	-50
מקסימה 5.0	5265		110			-121
מקה כימיקל 1.0	6600		483			-491
סנ 1.0	17900		184	+218	+1.2	+191
סנ 5.0	11250		161	-150	-1.3	-150
פריקלס	625		15657			
פריקלס אפ	264		18094			-11729
קרם כימיקל 1.0	7354		190			
ת.ג.ל. 1.0	4505		510	-45	-1	-145
ת.ג.ל. 5.0	3650		117	+7	+0.2	+151
תיא 5.0	9750		188	+350	+3.7	+274
פרומורם 10.0	15090		61	-310	-2	-61
תרה א 5.0	7200		277	+100	+1.4	+363
עץ, נייר ודפוס						
דפרון 1.0	7430		97	+30	+0.4	+29
דפרון 5.0	4524		100	+174	+4	+248
המג 1.0	9015	בב		-475	-5	-983
יהב 1.0	4320		319	-80	-1.8	-174
לבידי אשקלון 1	566		2326			
לביאשקלון אפ	960					
מולט ב 0.5	33500		10	+950	+2.9	+9
מפעלי ניר 10.0	255100		37	+1600	+0.6	+28
סקאדיה 1.0	3500		520	+10	+0.3	+8
רים 0.1	4650		256			-122
רים 0.4	2727		384			-329
תעל ב 0.2	15650		160	+250	+1.6	+197
אמרין 1.0	7200	תב	352	+778	+12.1	+831
אמרין 5.0	2970		1094			-94
תמושה יד	10700	תב	140	+700	+7	+153
הבולק 1.0	2105		1395	-25	-1.2	-2690
הבולק 5.0	1160		956	-50	-4.1	-1898

שף רנאמות
בטוחה כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

שם נייר	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	7800		150	-100	-1.5	-208
סר בב ש	7580000		3			
כלל תעש' 1.0	1385		11752			-8034
מאגרי טכנולוגיה	460		1396	+20	+4.6	+672
חברות השקעה						
אמיש ש	5870		335	-190	-3.1	-1000
אידיבי פתוח 2.0	4680		3164			-1950
אינקבה 0.1	1725		1385			
אינקבה 0.5	1400		1879	-19	-1.5	-1056
אלגר ש	10600	תב	290	-730	-6.4	-559
אלגר ם	10550	תב	310	-900	-7.9	-560
[illegible]	[illegible]		658	+1		+92
[illegible]	3390	שב				
[illegible]	—		הפסקת	מסחר		—
אפיק 1.0	252		2000	+2	+0.9	+26
אפיק 5.0	160		3125			
גולת 1.0	1349		60	+20	+1.5	+38
חברה לישראל 1.0	9000		1281	+330	+3.8	+1087
חברה לישראל 5.0	5810		740	+120	+2.1	+690
הלפמן 0.1	129000		1.5	-1000	-0.8	-1.3
הלפמן 1.0 ש	29940		30			-5
[illegible] א 0.5	15400		55			+63
עולים השק ש	5980		800	+200	+3.5	+909
כלל השק	—		הפסקת	מסחר		—
דיסקונט השק ש	2755		5171	+40	+1.5	+6658
מרכז השק ש	15800		78			-22
מר השקעות 124	11000	שב				
[illegible] 1.0	2730		215	-24	-0.9	-211
[illegible] 5.0	1060		945			-419
טראיל 1.0	598		3500	-12	-2	-5151
טראיל 5.0	496		8499			-1099
ישום השקעות	300		11612	+13	+4.5	+16610
[illegible] ש	10550		217			-68
ירדן א 0.1	3100		408	-50	-1.6	-484
כלל 10.0	850		6594			-516
כלל 50.0	765		1916	+18	+2.4	+1394
לבגר 0.1	5000		35			+55
לבגר 0.1	1520		595	+60	+4.1	+576
מגור 0.1	712		3407			-3807
מגור א 0.5	487		2677			-2159
עוז השק ב 0.1	5781	תב	106	+280	+8	+446
עוז השק ב 0.5	1935		189	+86	+4.7	+649
פז השק ש	7040		399			-436
פזה א 0.1	9502		15	+302	+3.4	+27
פזה 0.5	5580		164			+36
פרוק ב 2.5	4050		592			-181
גליל טכנולוגית	499		4652			
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	3248		495	-102	-3	-1166
דלק חיפושים 5.0	1850	תב	640	-150	-7.5	-1412
דלק חיפ' אפ 2	1185		1817	-30	-2.5	-1121
מז חיפושי נפט	18250		304	+400	+2.2	+229
יוגאל 5.0	3325		948	-40	-1.2	-1059
מג.ג. 1.0	4025		157	-80	-2	-194
מג.ג. 5.0	1580		627	-20	-1.3	-441
פראיל ב 0.5	9500		377			-41
צמאדריגום 1.0	300		2616	-5	-1	-2777
צמאדריגום 5.0	225		4080	-6	-2.6	-4208
נמצא ש	1520000		1	-30000	-1.9	-2
נסחרות במט"ח						
גוית ב	218		20			-20

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

ירידה בהיקף הפעילות

יום המסחר בבורסה עבר אתמול בסימן ירידה בהיקף הפעילות במניות החופשיות. עקב הירידה הסתכם מחזור המסחר ב-5.8 מיליוני דולר. בימים האחרונים הגיעו המחזורים להיקף של שבעה מיליוני דולר ואף למעלה מזה. הירידה במחזורים מלמדת כי חלק מהמתווכים מעדיפים להיות כיום בעמדת המתנה. עם זאת, הנזילות הגבוהה בשוק ממשיכה לתת את אותותיה, ולא מן הנמנע כי על רקע התייצבות בשוק המניות, יחליטו חלק מהמתווכים על חידוש הפעילות.

הפעילות בבורסה אופיינה אתמול בתמיכה מאסיבית של הגופים המוסדיים בחלק גדול ממניות הכבודות. כך, למשל, היצעים במניות הפטה, דלק ועוד נקלטו במהירות וללא שינוי שער. לעומת זאת, ביקושים למניות אחרות סופקו בעליות מתונות. מניית ים המלח עלתה ב-0.4 אחוז; נכסים ובנין עלתה ב-3.8 אחוזים; פולגת ב' עלתה בשלושה אחוזים; וקופסאות פח עלתה בשני אחוזים. במניות דלות הסחירות התחדשה הפעילות הערה, אם כי לא היו כמעט מקרים של רישום שער קונים בלבד.

מדד		שינוי יומי ב-%
מדד מניות כללי	121.06	+0.12
כללי ללא בנקים	159.94	+0.38
מדד אג"ח כללי	113.77	+0.10
אג"ח צמוד מדד	115.56	+0.13
אג"ח צמוד מט"ח	94.27	-0.08

יציבות בבנקאיות

היצעים שהופיעו אתמול למניות הבנקים שבהסדר, נקלטו ללא שינוי שער, ורמת התשואה נשארה ללא שינוי. מחזור המסחר בבנקאיות היה נמוך-יחסית והתייצב על 1.1 מיליון דולר.

פעילות ערה במניות המחשבים

במניות של חברות המחשבים, נרשמה אתמול פעילות יוצאת דופן, שלוותה בעליות שערים תלולות. יש לציין כי כבר שלשום עלתה מניית רשה בשיעור יוצא דופן: 36 אחוז. מניות כלל מחשבים, יעגא, ניקוב 1+5, עלו בעשרה אחוזים. מניית איכות עלתה בחמישה אחוזים. לעומת זאת, היצע גדול מהרגיל למשוב, נקלט בירידה של עשרה אחוזים.

חלק מעליות השערים במניות המחשבים מוסבר בהתפתחויות יוצאות דופן בכמה מהחברות הנוגעות לעניין. כך, למשל, חברת ניקוב הודיעה אתמול לבורסה כי קידוח, המוחזקת בשיעור 15 אחוז על-ידי ניקוב, חתמה עם חברת איי-טי-טי על הסכם לשיתוף-פעולה במוצרים עתידיים. עם חתימת החוזה, קיבלה קידוח הזמנה מחייבת עם מקדמה כספית, ומשמעות החוזה היא ייצוא מישראל בהיקף של 1.25 מיליון דולר, עד יוני 87.

קונים בלבד באיילון

במניות של חברת המקרקעין איילון, נרשם אתמול שער קונים בלבד, לאחר שלא היה מי שיספק ביקוש גדול מהרגיל שהופיע למניות החברה. מניה זו היתה יציבה-יחסית, מאז פירסמה את הדו"חות השנתיים לפני שבועות מספר, וגם כאשר היו ירידות שערים, מניה זו לא נשחקה כמעט. אתמול בוצעה עיסקה גדולה מחוץ לבורסה, שבמסגרתה הועברו 26 אלף ע.נ. ממניות החברה במחיר של 490 נקודות. ביקוש גדול למניות אמרין 1 סופק בעלייה של 12.1 אחוז. שני ניירות-הערך של החברה לישראל עלו ב-3.8 אחוזים וב-2.1 אחוזים בהתאמה.

ירידות במניות הנפט

לאחר ימים אחדים של עליות שערים במניות החברות לחיפושי נפט, היתה אתמול תפנית שלילית, ושערי המניות נטו בדרך-כלל לרדת. ירידה חדה במיוחד היתה במניית דלק חיפושי נפט 5, שירדה ב-7.5 אחוזים. מניה זו עלתה בימים אחרונים בשיעור גבוה-יחסית.

תנודות באג"ח

בשערי איגרות-החוב היו אתמול תנודות שערים של אחוז אחד לשני הכיוונים. ואולם בעוד האיגרות המדדיות נוטות לעלות, איגרות-החוב הדולריות נשחקו בדרך-כלל, במחזור מצומצם כולל של 2.9 מיליוני דולר.

עלייה בפעילות במק"מ

מחזור המסחר במלוות קצרי המועד עלה במקצת לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב-3.3 מיליוני דולר. מלוות אלה נסחרים כיום בתשואה חודשית של 1.54 עד 1.61 אחוז. תשואה זו גבוהה במקצת מהריבית שהבנקים משלמים על פיקדונות שקליים.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
1136	7	99.65	1.54
1146	14	99.30	1.54
1216	21	98.95	1.54
1226	28	98.62	1.52
1236	35	98.26	1.54
1246	42	97.91	1.54
1256	49	97.53	1.56
117	56	97.13	1.59
127	63	96.79	1.59
137	70	96.40	1.61
147	77	96.03	1.61
217	84	95.68	1.61

סידרה ימים שער תשואה מחו

הודעות בורסה

● אלרון הודיעה כי החברה הבת אופטרוניקס, מנהלת מגעים עם גופים המשקיעים בהון סיכון ביחס למספר מוצרים שפיתחה. אחד הגופים האלה היא חברת אורליך אנד קימבלי שמנהלה משמש גם כדירקטור באופטרוניקס.

● פריגו מסרה כי אברהם זיבורטשטיין רכש את השליטה בחברה מגיבור שלא על-מנת למכור את המניות, ובמשך שלוש השנים הבאות לא ירד מתחת ל-51 אחוז. המסחר במניות החברה יחודש היום.

● אליאנס הודיעה כי ביום ב' נחתם הסכם עם ועד העובדים ומועצת פועלי הדרה, ובכך תם סכסוך העבודה עם הפועלים.

דחפון
שירות הודעות מלבני על דחוף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יזיהה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	4210.40	4154.10	8.70	0.21
אבוקה	36474.22	36338.26	93.16	0.26
אבן	201.92	197.96	-0.48	-0.24
אייר	1358.18	1331.43	-0.50	-0.04
אודם	1954.78	1917.24	7.44	0.39
אופיר	1646.75	1614.50	1.11	0.07
אור	385.77	377.77	-0.12	-0.03
אוריין	145.26	142.32	0.03	0.02
אורלי	220.50	218.91	0.19	0.09
אורן	638.26	625.78	1.20	0.19
אייל	3238.84	3175.39	-2.00	-0.06
איילת	3972.20	3889.56	10.34	0.27
איתם	4184.71	4094.29	-0.04	-0.00
איתן	601.72	589.48	0.99	0.17
אלון	511.73	501.13	-0.42	-0.08
אלמה	600.78	589.06	0.96	0.16
ארז	502.16	492.40	2.26	0.46
אש	125.75	123.10	0.61	0.50
אשל	164.07	160.85	0.01	0.01
אתרוג	196.12	194.18	-0.08	-0.04
ברולה	1962.28	1924.02	5.48	0.29
ברוש	418.61	410.44	1.47	0.36
ברק	413.16	404.88	0.87	0.22
ברקת	757.62	742.66	-0.58	-0.08
גביש	1211.92	1188.33	2.15	0.18
גבע	893.89	880.55	0.22	0.02
גורן	613.23	601.19	1.74	0.29
גיא	7977.37	7859.09	-7.58	-0.10
גיל	2527.10	2478.32	8.82	0.36
גלית	518.30	512.07	-0.13	-0.03
דוברת	316.89	313.90	0.88	0.28
דוכיפת	566.08	554.96	1.12	0.20
דולב	192.29	188.14	-0.29	-0.15
דורון	1259.29	1234.88	-0.34	-0.03
דותן	221.73	217.50	-0.10	-0.05
דליה	436.14	428.76	0.27	0.06
דרור	354.44	347.86	1.05	0.30
דקל	317.01	310.82	1.51	0.49
הדס	309.59	308.19	1.31	0.43
הדר	428.82	421.12	0.09	0.02
הובית	2531.05	2478.15	-1.25	-0.05
זוהר	16818.65	16569.33	3.76	0.02
זיו	15727.84	15494.58	-6.28	-0.04
זמיר	747.10	732.70	2.89	0.40
חוחית	130.22	127.35	-0.48	-0.38
חליפין	115.20	114.69	0.08	0.07
חלמיש	569.62	558.39	0.34	0.06
חן	115.29	114.83	0.19	0.17
טופז	1191.18	1163.33	-1.43	-0.12
טל	4457.48	4407.71	7.19	0.16
יבול	690.96	677.53	1.88	0.28
יהלום	1802.55	1767.49	9.43	0.54
יסודות	35790.97	35474.95	395.38	1.13
יערה	586.07	573.24	0.94	0.16
כוכב	882.24	865.23	3.56	0.41
כחל	115.87	113.59	-0.01	-0.01
כלנית	483.17	474.95	0.43	0.09
כספית	625.38	618.94	0.28	0.05
כרמל	120.54	118.15	0.38	0.32
כתר	946.08	928.26	1.49	0.16
להב	3730.28	3657.76	9.83	0.27
למשקיע	101395.36	99643.84	118.68	0.12
לפיד	12432.24	12192.02	30.53	0.25
לקט	1520.67	1490.01	1.34	0.09
לשם	850.72	833.54	1.00	0.12
מבחר	1022.84	1002.62	2.47	0.25
מבטח	2942.63	2914.47	6.56	0.23
מגד	197.07	194.67	1.26	0.65
מגוון	2742.76	2716.45	8.47	0.31
מגל	649.21	636.75	1.04	0.16
מור	1353.18	1334.28	4.92	0.37
מורן	725.76	718.83	1.86	0.26
מטח	25705.45	25164.27	310.91	1.25
מיטב	761.51	746.43	1.34	0.18
משוף	3271.75	3209.43	11.01	0.34
מעיין	656.54	643.78	1.13	0.18
מקשה	883.12	865.87	1.86	0.22
מרגלית	1075.64	1054.81	2.44	0.23
מרום	999.61	976.03	2.19	0.22
נהר	22027.66	21701.35	22.10	0.10
נפתלי	721.56	707.91	3.27	0.46
נטע	404.73	396.85	1.76	0.45
נילי	4618.91	4551.21	11.27	0.25
סביון	480.45	471.74	0.55	0.12
סגולה	119.95	117.55	0.07	0.06
סלע	866.84	849.58	1.64	0.19
סנונית	603.18	591.33	0.83	0.14
סער	652.28	639.94	1.38	0.22
ספיר	496.08	493.61	0.00	0.00
עוף	708.26	694.81	2.70	0.39
עידית	1852.63	1816.01	7.09	0.39
עידן	6139.23	6048.79	-1.20	-0.02
ענבר	1110.77	1086.40	-0.87	-0.08
ענת	2065.98	2044.92	1.28	0.06
עפרוני	573.16	560.52	0.24	0.04
ערמון	133.95	131.34	-0.16	-0.12
פיא	1309.07	1283.20	2.25	0.18
צבר	503.45	493.26	0.01	0.00
צופית	540.70	530.07	0.02	0.00
צוק	104.31	103.90	0.16	0.15
צמיר	883.28	864.37	0.45	0.05
צמרות	6740.94	6641.39	-2.59	-0.04
צמרת	1535.91	1505.58	0.07	0.00
קלע	1814.86	1805.79	5.11	0.28
רונית	15892.96	15737.54	118.98	0.76
רימון	105.74	105.56	-0.01	-0.01
רקפת	575.87	566.57	-0.10	-0.02
רשף	659.21	644.95	0.25	0.04
שביט	680.10	666.84	1.03	0.15
שהם	836.65	816.50	1.02	0.13
שירה	337.73	335.32	0.51	0.15
שמיר	318.45	312.18	0.41	0.13
שנהב	661.55	652.34	1.99	0.31
שקד	637.22	621.78	0.65	0.10
שקף	163.59	160.36	0.06	0.04
תאנה	196.33	194.50	0.67	0.35
תבור	738.39	730.17	-19.41	-2.59
תדהר	418.03	415.95	1.78	0.43
תהילה	87.97	86.04	0.35	0.41
תירוש	435.27	429.96	0.15	0.03
תמר	192.04	188.35	0.05	0.03
תמרה	176.14	174.87	-0.10	-0.06
תרשיש	1289.15	1264.05	-3.53	-0.28
תשרי	409.31	403.37	-0.58	-0.14

שערי אגרות החוב

סידרה	שער	שינוי בנק'
3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)		
3601	34392	+281
3602	31423	-204
3603	31254	+921
3604	26404	-775
3605	24365	+59
3606	23360	+83
3607	22205	-23
3608	21059	-23
3609	19878	-53
3610	18054	+9
3611	17371	-137
3612	16912	-121
3613	15888	-19
3614	15253	-28
3615	14085	-18
3616	12896	-17
3617	12063	-107
3618	11447	-104
3619	10746	-96
3620	10264	+5
3621	9753	+5
3622	8797	+5
3623	8178	-42
3624	7701	-40
3625	7027	+4
3626	6580	+3
3627	6029	+3
3628	5557	+3
3629	5207	+2
3630	4924	+3
3631	4602	+2
3632	4334	+2
3633	4095	+2
3634	3603	+2
3635	3408	+2
3636	3282	+1
3637	3077	+1
3638	2865	+1
3639	2623	+1
3640	2173	+1
3641	1884	+1
3642	1679	+1
3643	1487	+1
3644	1327	-2
3645	1196	-3
3701	943.7	+0.6
3702	788.5	-13.7
3703	636.5	+0.4
3704	544.8	+0.3
3751	289.4	-3.8
3752	112.9	+0.7
3753	108.4	+0.7
3754	101	+0.5
3755	97.1	+0.5
3756	93.7	+0.5
3757	91.8	+0.5
3826	102.2	+0.8
3827	100.2	+0.8
3828	96.7	+0.8
3829	94.8	+0.8
3901	107	-0.2
3902	101.8	-0.2
3903	97	— —
3904	101	+1.2
4.25% שג"א		
4101	124.4	+0.1
4103	119.4	— —
4104	115.4	— —
4301	115.4	— —
4302	109.9	+0.1
4201	107.6	+0.3
4204	99.9	+0.3
4205	97.9	+0.3
4206	96	+0.3
4207	95.6	+0.5
4303	109	— —
4304	110.5	— —
3118	286200	— —
4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)		
3201	204300	+200
3202	208000	+3000
3203	200800	+500
3204	195200	+200
3205	197250	— —
3206	193080	— —
3210	186100	+100
3211	188001	— —
3212	180302	— —
3213	175400	— —
3214	179372	+5224
3501	170500	— —
3502	164600	— —
3503	161904	— —
3504	146764	— —
3505	146054	— —
3521	142200	+200
3522	136100	+300
3523	128100	+100
3524	127900	+200
3525	128647	— —
3526	124800	+100
3527	122500	— —
3528	118800	— —
3529	118700	+200
3530	116489	+62
3531	116228	+62
3532	112826	+60
3533	112694	+59
3534	106287	+56
3535	106450	+255
3539	100295	+239
3556	106494	+215
3557	106381	+216
3558	100132	+204
3540	99968	+202
3541	96595	+196
3542	100726	+210
3543	95821	+202
3544	95972	+245
3546	93635	+246
3547	93432	+246
3548	93352	+246
3550	88474	+239
3551	88142	+239
3545	93195	+126
3549	88054	+122
3552	80839	+115
3554	80708	+117
3555	80700	+117
3553	80047	+43
3571	69430	+37
3556	77012	+40
3558	76926	+41
3559	74208	+39
3560	70254	+38
3561	70065	+37
3557	77469	+148
3572	70478	+142
3573	69854	+143
3574	64414	+152
3577	64368	+134
3578	59469	+125
3575	64091	+34
3576	63918	+35
3579	59007	+32
3580	55175	+325
3581	50192	+304
3582	46301	+285
3583	44907	+276
3584	42696	+23
3585	40492	+22
3586	36677	+20
3588	36653	+19
3587	36726	+20
3591	33474	+18
3592	33437	+17
3593	33383	+17
3589	33501	+123
3594	31948	+119
3590	33564	+165
3595	31801	+161
5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)		
2001	137630	— —
2002	137000	— —
2003	131700	— —
2004	133000	+500
2005	124200	— —
2006	124200	— —
2007	121500	— —
2008	120700	— —
2009	122860	— —
2010	121400	— —
2011	119100	— —
2012	118000	— —
2013	119600	— —
2014	115700	— —
2015	114800	— —
2016	117200	+200
2017	113286	+61
2019	113014	+61
2020	109706	+59
2018	114053	+61
2021	110394	+59
2022	103441	+55
2023	104191	+133
2024	97256	+52
2027	93802	+45
2031	89639	+48
2025	97686	-483
2026	97367	-487
2028	97738	+52
2030	92972	+49
2029	92288	+288
2033	84976	+285
2035	78013	+267
2032	90749	+48
2034	85753	+45
2036	78737	+42
2037	76559	+36
2052	64493	+32
2038	74699	+40
2040	71956	+38
2051	68062	+37
2039	71669	+38
2041	67852	+36
2053	62426	+33
2054	57863	+488
2056	53555	+464
2058	48727	+434
2060	44957	+408
2055	58551	+93
2057	54201	+89
2059	49296	+79
2061	36163	+858
2062	33574	+238
2063	31216	+16
רמון		
7001	233	+2.5
7002	225.8	+2.5
7003	212	— —
7004	195.1	-0.1
7005	183.9	+1.7
7006	171.6	-0.1
7007	159.9	— —
7008	151.8	-0.1
7009	147.8	-0.3
7010	139	-0.1
7011	131.3	— —
7012	126.6	— —
7013	119.6	-0.2
7014	107.4	-0.2
7015	90.1	+0.8
7016	89.3	+0.9
7017	91.4	+0.9
7018	91.2	+0.9
7019	91.5	+0.8
7020	91.4	+0.9
7021	90.5	+0.9
7201	88.7	+1.4
גלבוע		
6101	12270	+99
6102	6895	-13
6103	6069	-67
6104	5590	-24
6105	5348	-24
6106	5224	-34
6107	5028	-33
6108	3575	+9
6109	3398	+10
6110	3337	+9
6111	2688	-33
6112	2604	-53
6113	1765	-37
6151	715.6	-8.6
6152	685.2	-8.2
6153	595.4	-5.3
6154	582.5	-7.1
6155	383.8	-0.7
6156	309.8	-0.8
6157	228	-2.9
6158	215.9	-2.8
6159	185	-3
6160	172.1	-2.6
6161	166.1	-2.6
6162	151	-0.9
6163	140.9	-0.3
6164	135.5	-0.2
6165	127.3	-0.2
6166	119.9	-0.6
6167	117.2	-0.7
6168	115.3	-0.7
6169	108.1	-0.6
6170	100.7	-1.5
6171	72.4	-0.5
6172	71.9	-0.4
6801	80	-0.8
ארמון		
2501	155.2	-0.5
2502	152.4	-0.5
2503	147.5	-0.5
2504	146.8	-0.1
2505	141.1	-0.2
2506	136.8	-0.3
2507	132	-0.2
2508	97.9	+1.1
100% מט"ח		
אל אתם	874	+1
אלביט	204.3	— —
אלונא	1040	— —
אלטינט	59.4	— —
טאיטקס	809	+16
תורד 84	101	+0.2
תורד 85	400	— —
הב הים	185	— —
דיס הש	166	— —
סהר	136	-1.1
כלל	425	— —
מ"צם ד	217	— —
מ"צם ם	307	— —
מ"צם י	379	-2
רן	99.4	— —
סול בנ	158.4	— —
תיעוש	182.6	+1.6
מדד/מט"ח		
בל.ת.	115.3	-0.4
דיס הש	118.5	— —
סהר	116.3	-0.1
כלל	150.4	-0.1
כג דיס	120.3	+0.2
מסא מז	115.5	— —
מסא מז	109.9	+0.5
מסא מז	101.5	+0.3

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 11.11.1986 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ איגרות הבריטית	1.4370/1.4380	ל"י שטרלינג
מרקים גרמניים	2.0390/2.0400	ל"י 31 ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.3055/2.3065	"
פרנקים שווייצריים	1.6900/1.6910	"
פרנקים בלגיים	42.38/42.42	"
פרנקים צרפתיים	6.6720/6.6750	"
לירטות איטלקיות	1410.00/1411.00	"
ינים יפניים	162.15/162.25	"
$ איגרות הבריטית	1.1883/1.1888	ליש"ק

שער הזהב 407.40 $ ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"י/$	$/פר"ש	$/מרק
1 ח'	1.4308/1.4320	1.6855/1.6869	2.0363/2.0376
3 ח'	1.4196/1.4210	1.6806/1.6820	2.0318/2.0333
6 ח'	1.4043/1.4058	1.6715/1.6733	2.0247/2.0262

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

תענוג לשלם ב"דיינרס"
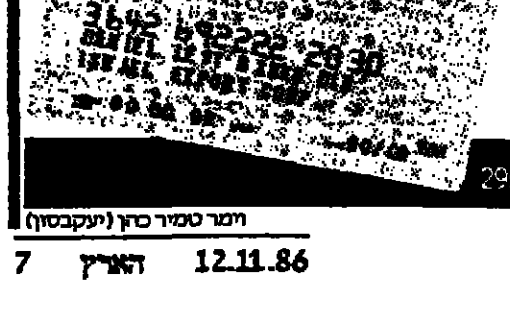

דיינרס קלוב ישראל בע"מ
296859 ת"פ
ויטר טמיר כהן (יעקבסון)

مكذا من الاحل

TIME NOW ON SALE
NOVEMBER 17, 1986
"SECRET DEALING WITH IRAN"
DON'T MISS THIS COPY

החקלאים: שבועיים עצירת גשמים דרושים כעת לאפשר עיבוד השדות

בגלל הגשם הופסק קטיף ההדרים ● סכנת ריקבון ליבולי הירקות בשל עיכוב הסרת היריעות

מאת אברם צחר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

לחקלאים דרושים שבועיים של עצירת גשמים כדי שיוכלו לעבד את שדותיהם ולהמשיך בקטיף ההדרים, אמר מנכ"ל התאחדות האיכרים, שלמה רייזמן.

מועצת ההדרים אמורה לשלוח עד סוף השבוע הבא כ־170 אלף תיבות תפוזים לאירופה. בגלל הגשמים, חלה הפסקה בקטיף, ואם לא יהיו עתה כמה ימים יבשים תתקשה המועצה לבצע את הזמנת היצוא.

הגשמים מנעו עד עכשיו גם ממגדלי הירקות לאסוף מהשורות את יריעות הפוליאתילן שהונחו כדי למנוע את התייבשותם של היבולים הרכים. עתה מאיים ריקבון על יבולים אלה.

עקב גשמי הברכה עלה מפלס המים במאגרי מי־התהום תוך פחות משבוע בכ־3 סנטימטרים ולפחות במשך כחודש וחצי לא יהיה צורך בשאיבת מים מהכינרת למוביל הארצי.

מעיינות רבים, שהיו חרבים במשך למעלה משנה וחצי, שבו לפכות, אך במקומות רבים עדיין לא שיפעו. כך לדוגמה, מרבית הנחלים של תבל (באיזור גבעת עדה, ובנימינה) עדיין חרבים.

נורית אמיתי סופרת "הארץ" מוסרת: מזג האוויר הסגרירי גרם בי־מים האחרונים להגברת הקניות בחנויות וברשתות השיווק הגדולות. הציבור רוכש תנורי חימום, מוצרי חשמל אלקטרוניים ומוצרי טכסטיל.

בין ה"להיטים" בשוק התנורים — הקונווקטורים ומפזרי החום החשמליים. מבדיקה ברשתות השקם והמשביר לצרכן נמצא, כי הקונים מעדיפים את מפזרי החום והקונווקטורים החשמליים על תנורי הנפט.

כן קיימת עלייה ברכישת מכשירים אלקטרוניים ביתיים — מערכות וידיאו וטלוויזיות צבעוניות.

בענף הטכסטיל חלה עלייה במכירות והן פי שניים מאותה תקופה אשתקד. זוהי עלייה של עד 45 אחוז לעומת שנה שעברה. ברשת השקם, לדוגמא, יש ביקוש לאפודות, בעליים, מגפיים, מטריות ומעילי גשם ועוד.

ברשתות המשביר לצרכן, לדוגמא, שילשו החודש את מכירות הגרביים, לעומת אותם חודשים בשנה שעברה. כן הוכפלו מכירות חלוקי הבית, אפודות ואהרולים.

סופות שלגים בחרמון

(עו). סופות השלגים בחרמון ממשיכות להשתולל בלא הפוגה. גובה השלג ברכבל העליון הוא למעלה מ־80 ס"מ, ובתחתון כ־50 ס"מ.

הנהלת האתר שוקלת לפתוח את המקום למבקרים כבר בשבת הקרובה, לנוכח כמות השלג חסרת התקדים בעונה זו.

עשרים עצים בני מאה שנה ויותר נפלו בימים האחרונים בכפר הבאיזור בגלל הגשם והרוחות.

הרדש ייצור הסיגריות בדובק. פועלת במפעל מחזיקה סיגריות בידיה (תצלום: עודי קרן)

רופאי ביילינסון: נפסיק ההעדפות לאישי ציבור

(עו). רופאי בית החולים בילינסון בפתח תקווה החליטו אתמול להימנע מלתת שירות רפואי מועדף לאישי ציבור ולבני משפחותיהם, ולהניח להם להמתין בתור ככל אדם.

הרופאים החליטו כי בכל מקרה שעובדי ציבור ינצלו את קשריהם האישיים ויזכו בשירות מועדף, יפרסם זאת ועד הרופאים בכלי התקשורת.

באסיפה סוערת בבית החולים השתתפו מנהלי מחלקות ורופאים בכירים. הרופאים מחו נגד "היחס המכוונת" מצד המעסיקים הרוצה לפגוע ברופאים העוסקים ברפואה פרטית, וזאת מתוך מגמה ברורה להסתיר את כשלונם בניהול מערכת הרפואה הציבורית.

ד"ר אליאס וילקנסקי, יו"ר ועד רופאי בית החולים, אמר לכתבת עתים כי "לא יעלה על הדעת, שישתמשו ברופאים כשעיר לעזאזל ובמחיפר על כשלונם של קברניטי הבריאות בניהול המערכת כולה".

הוא הדגיש כי הרופאים הביעו כעס ומרירות רבה עקב הפירסומים האחרונים בכלי התקשורת על אודות "הרפואה הפרטית". הרופאים החליטו לפנות לשרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ולמזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, כדי שיתערבו בעניין זה.

באסיפה הועלו גם הצעות קיצוניות להפסיק את העבודה בבית החולים, אך לבסוף התקבלו הצעות המתונות יותר של ועד הרופאים.

נחקר חשד כי עיריית תל־אביב הרסה בית על אף צו בית משפט

מאת חיים הנדוהוקר
סופר "הארץ" בתל אביב

משטרת מחוז תל אביב חוקרת חשדות ולפיהם הרס מינהל ההנדסה של עיריית תל אביב בית ביפו המיועד לשימור, וזאת אף שהוצא צו מניעה בבית המשפט האוסר את הריסתו.

חקירת המשטרה החלה עקב תלונתו של עו"ד נסים שכר מיפו. הבניין עמד ברחוב זוי בן אחיטוב 11. הוא פונה זה כבר מיושביו. לאחר שנודע לשכר כי בכוונת חברת "עמידר", הבעלים, להרוס את המבנה, עקב צו שהוצא בידי עיריית תל אביב ולפיו המבנה מסוכן, הוציא שכר בבית־המשפט בבורים צו מניעה האוסר את ההריסה.

על פי התלונה, היה הצו ידוע ל"עמידר" ולמינהל ההנדסה של עיריית תל אביב. בסוף השבוע שעבר החלה העירייה להרוס את המבנה. עו"ד שכר הגיע למקום וניסה לשכנע את ההורסים להפסיק את מלאכתם, אולם ללא הועיל. הוא הזעיק ניידת משטרה, אך כבר היה מאוחר והבניין נהרס.

דובר "עמידר" מסר בתגובה כי אכן היה ידוע לחברה על הצו. אולם מדובר במבנה שהיה מסוכן, ולכן הוציאה העירייה צו הריסה וביצעה אותו. "עמידר" לא היתה מעורבת בהריסה.

דובר עיריית תל אביב אמר בתגובה כי הצו לא היה מופנה לעירייה אלא לחברת עמידר. מדובר במבנה מסוכן ש"עמידר" היתה צריכה להורסו עוד לפני שנים, ועתה היה חשש כי מחמת הגשמים יגרם אסון ולפיכך הוחלט להורסו.

קרבוסילן
שתי כמוסות למניעת הצטברות גזים במערכת העיכול.

עציר נרצח כשטייל בחצר כלא באר־שבע

משה קושילי בן 30 מאשקלון — נדקר

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

עציר בכלא באר־שבע, משה קושילי בן 30 מאשקלון, נדקר אתמול למוות בעת שטייל בחצר הטיולים.

משירות בתי־הסוהר נמסר, כי קושילי, שנדון ל־23 חודשי מאסר, נדקר בידי אסיר בבית הכלא, במסגרת מלחמת כנופיות בתוך כתלי בית הכלא.

גורמים בכירים בשירות בתי הסוהר הביעו אתמול את חששם, כי לא ניתן יהיה להשתלט על מלחמת הכנופיות במקום.

נראה קושילי נדקר במכשיר חד, כנראה דוקרן מאולתר, בכל חלקי גופו. הוא נפצע קשה והועבר לבית החולים סורוקה בעיר. במשך 6 שעות ניסו הרופאים להציל את חייו, אך הוא מת על שולחן הניתוחים.

האסיר החשוד כי דקר את קושילי הועבר לאגף ההפרדה.

לכלא באר שבע הגיעו כוחות משטרה אשר החלו בחקירת החשוד.

מקור בכיר בכלא באר־שבע אמר אמש: "לא סתם אין אסירים רוצים לרצות את עונשם בכלא באר שבע. הם פוחדים. זהו כלא קשה, שיש בו אנשים קשים — גם אסירים וגם סוהרים. הכלא הזה ידע הרבה דם בחודשים האחרונים".

דו"ח איגוד ערים לאיכות הסביבה:

האוויר באשדוד זוהם בגופרית שיצאה מבתי הזיקוק ובתחנת הכוח

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

על אירוע הזיהום החמור ביותר בתולדות שהתרחש באזור אשדוד, שבמהלכו נמדדו 17 חריגות מהתקנים למזהם האוויר הבעייתי גופרית דו־חמצנית, מדווח בדו"ח של דוחן להב, האחראי על נושא איכות אוויר באיגוד ערים לאיכות הסביבה לאזור אשדוד.

שלוש מכלל החריגות המדווחות הן מהתקן הישראלי ל־100% מהזמן, שאותו אסור לעבור על פי ההוראות ולוא פעם אחת. האירוע נמדד ב־22.10 והאיזור שסבל ביותר הוא אזור קבוצת יבנה. על פי הידיעות, לא הופעלה מערכת הבקרה לסירוגין (מב"ס), שצריכה היתה להיות מופעלת על ידי בתי הזיקוק וחברת החשמל. דבר שמלמד כנראה על בעיות בחיזוי של התנאים המטאורולוגים. כנראה שמערכת השבת הגופרית בבתי הזיקוק באשדוד לא פעלה בעת האירוע הזה.

גם ב־30.10 מדווח מאשדוד, על חריגה מהתקן המותלט ל־100% מהזמן, למזהם גופרית דו־חמצנית. חריגה זו, מקורה כנראה בעיקר בחברת החשמל. יצויין כי אלה הן תוצאות ראשונות המתקבלות ממערכת הניטור החדשה שהותקנה באזור אשדוד הנמצאת בשלבי הרצה מתקדמים. במערכת, הכוללת 5 תחנות ניטור, הושקעו 1.5 מיליון דולר.

בתשובה לשאלות אמר מנהל השירות לשמירת איכות הסביבה הד"ר אורי מריגוב: אנו בודקים בקפידות את הדו"ח שהוגש. באיגוד ערים נבחן האם יש צורך בהקמת צעדים נוספים ותומכים, מעבר לאלה הכלולים ב"צווים האישיים" לבתי הזיקוק וחברת החשמל באשדוד.

עשרות שרכשו חנויות ודירות מהקבלן העצור רג'ואן זומנו לחקירה

מאת צבי זרחיה

מחלקת החקירות של מס ההכנסה זימנה אתמול לחקירה עשרות אזרחים שרכשו דירות וחנויות מחברות הבנייה של הקבלן מדיס רג'ואן, העצור בגין חשד לנסיון הברחת הון בסך 1.3 מיליון דולר לחו"ל.

שלטונות המס, חושדים כי הרוכשים הללו שילמו סכומים נוספים מעבר לאלה הנקובים בחוזה. בחלק מהמקרים מדובר בתשלומים במזומן, בגין תוספות ושינויים בחנויות ובדירות.

חיילות רבות מסרו למשטרה מידע על חשודים באונס מאז "בשידור חוקר"

המשטרה תגברה בעשרות אנשים את צוותי חקירת מעשי האונס והרצח בדרום

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

חיילות רבות התקשרו מאז שידור תוכנית הטלוויזיה "בשידור חוקר", כדי למסור מידע על החשודים באונס החיילת בשנה האחרונה.

כל הודעה מתקבלת, נרשמת ונבדקת בידי צוות החקירה המיוחד, הממונה על כל אחד משלושת המקרים שארעו בשנה האחרונה בדרום.

בשל העומס וקצב הפניות האדיר של המתקשרים, למספר הטלפון שפורסם אתמול: 02-383111, הוסיפה המשטרה קו נוסף, הפועל עד הערב. כאמור, קו טלפון זה מאוייש עד לשעות הערב ואילו מספר הטלפון הראשון — מאוייש עשרים וארבע שעות ביממה.

עיקר השאלות החוזרות של המתקשרים למוקד זה נגע לסימני זיהוי שהיו על גבי מצלמת המינולטה שנמצאה בין חפציה של התיירת הגרמניה שנרצחה. המשטרה מאוד נזהרת בפרסום מידע כלשהו הנוגע אליה, כדי לא להסגיר מידע ולהכשיל חקירתה.

רפי לוי, דובר המחוז הדרומי של המשטרה הדגיש, כי אין באפשרותו לתת פרטים כלשהם על התקדמות החקירה בעקבות חשיפת האירועים לציבור. "אנו מאד נזהרים במסירת יותר מדי חומר לעיתונות, כדי לא לסייע לעבריינים בהעלמת פרטים והשמדת ראיות", אמר הדובר. הוא הדגיש, כי עקב המידע שהגיע מאז התוכנית, תוגברו הצוותים בעשרות אנשים.

אל מוקדי הטלפון פונים גם אנשים המציעים את עזרתם בכל פעולה ופעילות אפשרית.

איתן רבין סופר "הארץ" מוסר: מפקד מרחב הנגב, ניצב משנה חיים בן איון, אמר אמש כי אין פריצת דרך ממשית בחקירות המקרים וגם מוקדם לדעת אם כל הפניות הן ממשיות. "כל פרטי הפניות בידינו וכבר אתמול לאחר השידור בטלוויזיה התחלנו בעיבוד הנתונים ומיינו את הידיעות על כלי רכב חשודים, קלסתרונים והודעות כלליות".

פועל ניקיון הבחין במטען ומנע אסון

בפיצוץ באוטובוס בתחנת אגד ברמלה לא היו נפגעים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" ברמלה

אסון נמנע אתמול בזכות ערנותו של פועל ניקיון בתחנת אגד ברמלה, שהבחין במטען בחלקו האחורי של אוטובוס בקו מספר עשר של אגד.

האוטובוס מספר עשר היה בדרכו למושב מצליח. פועל הניקיון הבחין בשקית חשודה, והזעיק את סדרן התחנה. הנוסעים הורדו מהאוטובוס והסדרן הורה לנהג להתרחק עם הרכב לקצה התחנה.

לאחר שירד הנהג מהאוטובוס, התפוצץ המטען, וכאמור נמנע אסון ונגרם נזק לרכב בלבד.

קו מספר עשר הוא קו פנימי, המקשר את הישובים סביב רמלה לעיר עצמה. האוטובוס היה, כשנמצא בו המטען, בחניית ביניים בתחנה המרכזית ברמלה.

הוארך מעצר החשודים בפיגוע נגד חיילי גבעתי

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בלוד

מעצרם של המחבלים החשודים בזריקת רימונים לעבר חיילי גבעתי ובני משפחותיהם בשער האשפתות לפני יותר מחודש הוארך אתמול בידי בית־המשפט הצבאי בלוד.

הארבעה — באסר דאוד מצטפא חליפי, בן 27; טארק מצטפא חליפי, בן 20; אברהים חוסיין עליאן, בן 22 וסלימאן מצטפא חליפי, בן 30, נעצרו עד תום ההליכים.

משפטם של שלושת הנאשמים הראשונים יחל בששה בינואר. משפטו של סלימאן דאוד הופרד מהשאר, מפני שעורך דינו טען, שהוא לא היה שותף בזריקת הרימונים וביקש מבית המשפט להפריד בין משפטו למשפט שאר החשודים.

נתפסו שש תחנות טלוויזיה בכבלים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

שש תחנות טלוויזיה בכבלים, שפעלו באזור כפר־סבא ונתניה, נתפסו שלשום ובעליהן נעצרו.

בלילה שבין שלשום לאתמול, החל מן השעה חמש אחר־הצהריים, יצאו כמאה איש, רובם שוטרים ממרחב השרון, בפיקודו של סגן ניצב רפי אבירן לפשיטה על תחנות הטלוויזיה בכבלים.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

בן אורנים

עקב תקלה בבזק מותקן כל קוי הטלפון בגן אורנים
עד לתיקון התקלה ניתן להשיג אותנו בטלפון פלא־פון
050-23253
050-23254
או
להשאיר הודעה בשירות ביפר טלפון
03-644580
03-644340

עימכם הסליחה
הנהלת גן אורנים

מרכז השלטון המקומי בישראל

כנס חירום של כל ראשי הרשויות המקומיות

יתקיים ביום חמישי, י"א בחשון תשמ"ז (13/11/86) בשעה 10:00 לפנה"צ באולם ממעל־הפיס בתל־אביב.

נושא הדיון: **תקצוב מערכת החינוך**

ההשתתפות חיונית.

מעתק בע"מ
maatak LTD.

עקב תקלה במרכזת "בזק"
גייסנו למחלקת השרות קווים זמניים והם
03-334544 03-334564
הטלפונים הנ"ל ינותקו עם תקון המרכזת
לשרותכם תמיד.

רק בלוח העיר!
מהפכה גדולה במודעה הקטנה:

לא מכרת לא שילמת

פרסם עד שתמכור
אבל...
אם לא תמכור בתוך חודש -
תקבל את כספך בחזרה!

מוכר מכונית? דירה? מחפש עובדים?
עכשיו, בלוח העיר, אתה יכול רק להרוויח
כי המבצע החדש של לוח העיר הוא מהפך אמיתי!
אתה משלם 42 ש"ח בלבד (פחות מכל הלוחות האחרים).
ומודעתך תתפרסם שוב ושוב בעתונים:
העיר (העתון הנקרא ביותר בת"א וגוש דן)
וגם ב: הארץ, חדשות וצומת השרון. אבל...
אם אחרי חודש עדיין לא מכרת, כל מה שעליך לעשות הוא
לצלצל למשרדי הלוח, להודיע שלא מכרת,
וכספך יוחזר לך. לוח העיר מוכר מהר. בזאת אנחנו בטוחים, לכן
רק לוח העיר יכול להציע לך הצעה מהפכנית כזו.
עכשיו בלוח העיר - מרוויחים בלבד.

לוח העיר
זה עובר!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון: 03-371261

טוס אולימפיק
חברת התעופה ל־5 יבשות

החלטה נבונה.

אולימפיק יוצאת ליוון בטיסת בוקר נוחה. אתה נוחת לפנה"צ באתונה ומשם ממשיך ליעדים נוספים לפי בחירתך.
נצל את תעריפי החורף המוזלים
פנה לסוכן הנסיעות שלך

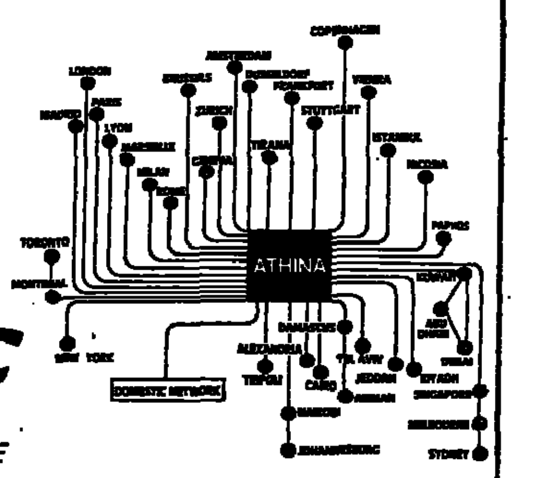

OLYMPIC AIRWAYS
THE INTERNATIONAL AIRLINE OF GREECE

ארחון

הארץ

יום ד', ר' בחשון, תשמ"ז
12 בנובמבר 1986

המערכת, המנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748

ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתוכנן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

אין מנוס מקיצוץ בתקציב הביטחון

שר הביטחון יצא בשבוע האחרון למתקפה נרחבת בעניין התקציב. לדבריו, קיצוץ התקציב מאלץ את צה"ל להקטין את סדרי-הכוחות היקרים-האימונים, נפגעים המחקר, הפיתוח והרכש. הדברים הגיעו עד כדי פגיעה בכוחו של צה"ל — בעתיד הקרוב והרחוק.

דברים חמורים שראוי לבדקם: הרי המדובר בביטחון כולנו. עם זאת, אין לשכוח שהאינטרס הברור של כל שר ביטחון ומטכ"ל הוא להגדיל את הכוח העומד לרשותם — באופן שיהיה להם מרווח ביטחון מרבי לקידום כל סכנה אפשרית.

אם לא היו משאבינו מוגבלים, ברור שהבעיה לא היתה מתעוררת. אך במצב הכלכלי הנוכחי יש לשקול את תקציב הביטחון וגודלו — כנגד המטרה של הורדת האינפלציה, צמצום הגירעון במאזן התשלומים והצורך בצמיחה. בסיכומו של דבר, אלה הם מרכיבים חשובים לא פחות בביטחונה של ישראל.

שר הביטחון טוען כי הקיצוץ שנעשה בתקציב הוא בגובה 600 מיליון דולר. נכון — אך חלקית בלבד. אמנם זה הקיצוץ שנעשה בחלק המקומי של התקציב, אך מערכת הביטחון גם קיבלה תוספת של 400 מיליון דולר כסיוע ביטחוני נוסף מארה"ב, וכך בסך הכל קוצץ התקציב ב-200 מיליון דולר בלבד.

כשרבין מדבר על הקיצוץ בכוח-האדם, הוא משווה את המצב הנוכחי לשנת 1983. זו היתה שנה מיוחדת, שנת מלחמת לבנון, שבה הגיע צה"ל לשיא גודלו. ההשוואה הנבונה צריכה להיעשות כלפי שנת 1982, השנה שבה אושרו תכניות החומש של צה"ל. השוואה כזאת מלמדת כי לא זו בלבד שהצבא לא ירד, אלא הוא אף גדל. (הכוונה לסך-הכל חובה וקבע).

צה"ל רכש בשנות השמונים ציוד יקר המוטל כיום כאבן שאין לה הופכין. גם יש סימני-שאלה רבים על כל דרך הניהול הלוגיסטי בצה"ל, שגרמה עלייה חדה בהוצאות האחזקה, וזה מעיד על ניהול בזבזני וכושל.

כחלק מהמערכה, הצליחו אנשי מערכת הביטחון לשכנע את חברי הכנסת — משמאל ומימין כאחד — שיש מקום לנתק את סולם השכר של צה"ל מסולם השכר של כל המשק הציבורי; כלומר, את השכר בצה"ל יקבע שר הביטחון עצמו, "במסגרת תקציבו". צעד קטן, לכאורה, אך מכריע. צעד זה יביא להתמוטטות חזית השכר כולה. ראשית, הרי המשטרה צמודה לצבא, וכך גם שירות בתי-הסוהר, השירותים המיוחדים, ועובדי צה"ל; וכולם לא יהיו כפופים להסכם השכר הכללי. אחר-כך יתבעו העובדים עובדי צה"ל, חברות תעשייתיות העובדות למערכת הביטחון, ועוד ועוד, עד שכל המשק יהיה מחוץ למסגרת הסכם השכר.

משרד האוצר מציע קיצוץ של 270 מיליון ש"ח בתקציב הביטחון לשנה הקרובה, כנגד דרישתו של שר הביטחון לתוספת של 400 מליון. זה המאבק הידוע הנערך מדי שנה בשנה, ערב גיבוש התקציב.

האינטרס הכללי של ישראל הוא שיד משרד האוצר תהיה על העליונה.

חזרה לאווירה הדחוסה

גאולה כהן הלכה השבוע בעקבות מקארתי. שום גינוי לא יהיה מופרז. יש אצלנו אוזניים כרויות להיות שלה

מאת גדעון סאמט

גברים במשאל בעיתון כתבו בה, שהיה אחד השתקנית עת עצמה, כאשה שאתה היו רצים להיות. יש בה, כנראה, משהו מושך. הפסיכואזה של הימין. ואולי הם אוהבים אשה עם שום. גאולה כהן, שיער סתור, עיניים בורקות, רוצה לטהר את שירותי הביטחון משמאלנים. היא החזירה השבוע לחלל הפוליטי, לפתע, את האווירה הדחוסה שנדמה היה כאילו התפוגגה בשנים האחרונות.

דבריה היו מתבלטים קשה של מקרה ואנונו. הח"כ כהן מצאה פגם בשירות הביטחון הכללי. גם בו היא חוששת שיש בוגדים. אם גם לא מרעו. היא קראה לראש הממשלה "לטהר" אותו ומוסדות רגישים אחרים מגורמים מפוקפקים התומכים במדינה פלשתינית.

האם אנחנו שומעים, בתוך להט ביקורתה, הד עמום להצלחתו של הארגון בחשיפת-מחתרת הטרור היהודי? זה, כמו שאומרים, עכשיו על כל עניין מסוך להפיכתו לעוכרה, רק ספקולציה. מה שמצאה בשב"כ הוא השר שאנשיו לא היו ערים די הצורך לשמאלניותו של ואנונו.

מדוע, היא הקשתה, לא הורעק שם איש למראה הצעיר מבאר-שבע הנושא כרזות-אהדה לפלשתינאים? הדגימן של גאולה כהן שיבש אצלה את סדר הדברים. את התמונה ראתה, כמובן, רק עכשיו. אבל היא מניחה שהשב"כ ידע, ידע ושתק. או היה שותק אילו ידע.

כי הרי השב"כ, שרודף את מתנה הימין, אף שריר לא זע אצל שמאלניו כאשר נחתים על שולחנם הכוונות לאהדתו של ישראלי למדינה פלשתינית. גם הם, שמאלני הארגון, בעד — ואם כך, מדוע שתעודד תשומת לבם לבוגדים שבתוכנו?

מפקירי א"י השלמה

התהייה התייצבה מאחוריה (המרעה תרץ מח"כ רפאל איתן, שנתן לה על הראש). עכשיו מפרש חברה למפלגה, יובל נאמן, שהכוונה לכל מי שחורג מהקונצנזוס הלאומי. אבל זה לא מה שאמרה גאולה כהן. בראיון הטלוויזיה חזרה והתיזה בטינה "שמאלנים". אלה כוללים את כל מי שמוכן להפקיר את ארץ ישראל השלמה. על פי הקו המשוער ששירותמה, יש בתוכם, למשל, רבים מאנשי השומר-הצעיר. כן, למרות הכחשתה, הבין אותה אפילו השר יוסף שפירא, ימין שבימין. הוא אמר, במובאה: שיהיה מוכן להפקיד את גורלו בידי אנשי השומר-הצעיר. רן כהן מרצ, אל"מ במילואים, אמר שאילו מוחרו כל האובייקטים לחשד שלה, אפשר היה לסגור את המדינה. מפ"ם ורצ הודיעו אותה. כמעט כולם שם הרי חשודים כפוסטציה.

הדרך המקלה להסתכל על המקרה היא לומר שחברת הכנסת איננה רצינית. שדבריה אינם ראויים לרעש שקם סביבם. כזאת היא וזה הסממנט שלה. לפעמים יבואים לה ברקים מהפה. אבל היא לא חורה בה. סיעתה חושבת כמוה. ומה שגרוע יותר: לא אתפלא אם נמצא ברחוב אחדים לא מעטים לדברי ההבל האלה.

הנושאים הגדולים שחצו את הגושים הפוליטיים ירדו מעל סדר היום בערך באותו זמן שממשלת האחדות עלתה אליה. מה שנותר הן ההתגבשויות הקטנות, המבוקים המוסמכים של עימותי הימין השמאל, מתנות אשר פעם ניצבו זה מול זה בחומת זעם. גאולה כהן הכירה לנו שוב לאילו קצוות אפשר להגיע אצלנו. היא שיחזרה את אווירת התקופה הגרועה ביותר, ימי הרדיפה של אמיל גרינצוויג.

אילו היה הדבר תלוי בה, היתה חוקרת את עוכרי המדינה. היתה מעוללת להם מה שג'וזף מקארתי עשה בשנות החמישים בארה"ב. מדוע לא? ההשוואה איננה מוגזמת. הוא היה סנאטור חשוב ותקרמה נחשב אפילו מכובד. במשך תקופה ארוכה עינה בחקירותיו מאות משמאלני אמריקה של אז. היתה לו תמיכה לא מבוטלת, עד שהסתבך בלהט הרדיפה אחרי ה"אדומים", מורסי החברה האמריקאית מבפנים.

אצלנו היו מועמדים לאינקוויזיציה לא רק שתקנים, מרעננים ואינטלקטואלים סוטים אלא גם עלית המתנדבים ליהודית נבחרות מתוך הקיבוצים. כששאלו את גאולה כהן מה עם קיצונים מהימין, מועמדים אפשריים למחתרת יהודית, למשל, היא ביקשה את המראיין לא להזיק את עדותו.

משיחור ערבים לשיחור יהודים

היא איננה זאבה בודדה. מפלגתה מופיעה במשאלים כשלישית בגודלה בכנסת. אבל גם לשמאלה, בלי כוונה, נשמעו קולות תמיכה. הוכיח כיצד מידע על המחתרת היהודית דולף מהשב"כ, וממי דולף אם לא משמאלניו ואל מי אם לא ליוסי שריד. מה שנשמע במחשבה מסורפת זכה לפתע למליצי-יושר.

יש אצלנו אוזניים כרויות לדיברים כגון אלה של כהן. כמה, רבים לא מצאו פגם בהתנהגות כמה מבכירי השב"כ בשהיה, באומת ובתמים, מקום לסעון כלפיהם. כאשר היטו עדים ועיקמו ראיות. אותם היא לא ביקשה לטהר מהארגון. מה שמטריד אינני רק פרץ הצווחה מפיה של חברת כנסת משולהבת, היה משהו אותנטי בדבריה, קול שאיננו מרבים לשמוע: מעטים מבין אלה החושבים כמותה אומרים את שבלבם. הכנות היא בודד-כלל ערבים. האוזן התרגלה. עכשיו הגענו לטיהור היהודים.

העברית שלה טובה. היא בוחרת את מלותיה. ודווקא משום כך בולטת בפיה המלה לטהר. זהו ביטוי של השמאל הבולשוויקי והימין הפאשיסטי. מלה גסה שמתקשרת היטב לסכין שכהן ראתה נעוצה בידי השמאלנים בגב המדינה בימי הוויכוח על מלחמת לבנון. טיהורים וסכין בגב הם חלק מעולם ההוויות האכזרי של האשה הקנאית הזאת.

מה לעשות עם גב' כהן? להתעלם ולהציף בראש על שהנה היא שוב התפרצה? נכון יותר להציג שיש לנו כאן עניין עם הר להלכירות נרחבים למדי ולכן ראויים לתשומת לב, לדאגה. דבריה, לאמיתו של דבר, הם המצע הביטחוני. היא ויתחה חלק מהציבור בארץ, חלק לא קטן, עם בוגרים. מפלגה שלמה, שמשאלים מבטיחים לה גידול ניכר בכנסת הבאה, התייצבה מאחוריה.

לכן מותר לומר שהשבוע הכניסה גאולה כהן מושג חדש ללקסיקון הפוליטי. כתנינים. הגירסה המקומית של אחת התופעות המשונות בהיסטוריה האמריקאית המודרנית. שום גינוי לא יהיה מופרז מדי.

בסוגריים / מתי גולן

לא אשה טפשה

גאולה כהן איננה אשה טפשה. את הדבר הזה צריך להזכיר מפני שלפעמים קל מאד לשכוח. משום כך, אסור לפטור את דבריה בבגוד ראש ואת מעשיה במשיכת כתף, כדי שלא יהיה מאוחר מדי. צריך לשנן כי גם כאשר מבטא פיה את הדברים המופרכים ביותר אין הם נאמרים בהיסח הדעת.

כמו, למשל, ניסיונה להפוך את "הארץ" לתנא דמסייע שלה בטענתה כי יש לנקות את שירותי הביטחון מאנשים בעלי דיעות יוניות. במאמר הראשי של "הארץ", שהיא מצטטת, נאמר כי: "כאשר מדובר במתקנים בעלי חשיבות, הזכה למנוע העסקת אנשים שדיעותיהם הפוליטיות עלולות לפתותם לתרגם את השקפותיהם העקרוניות מתחום המחשבה לתחום המעשה".

אדם בר-דעת קורא כאן שני דברים: שהמדובר במתקנים בעלי חשיבות ביטחונית ושהכוונה לדיעות פוליטיות רחוקות מן השמאל הימני בכחוק שבין גאולה כהן תוכתים טובי. אדם בר-דעת הקורא את "הארץ" יודע היטב שעיתון זה, מעצם טיבו ואופיו, אינו מסוגל לפסול אדם מלעבוד בשירות הבטחון הכללי עקב דיעותיו היוניות, כמו שאינו פוסל אדם מלשרת בשטחים בגלל דיעותיו הניציות. גאולה כהן נכללת, כאמור, בקטיגוריה של האנשים המסוגלים לעשות את ההבחנה בין הדברים שנכתבו ב"הארץ" לבין הדיעות שהיא מטיפה להם. אלא שהיא מסוגלת להרבה יותר מכך: היא מסוגלת להבין דבר אחד ולומר שהיא מבינה דבר אחר לחלוטין. לא, בהחלט לא אשה טפשה, גאולה כהן.

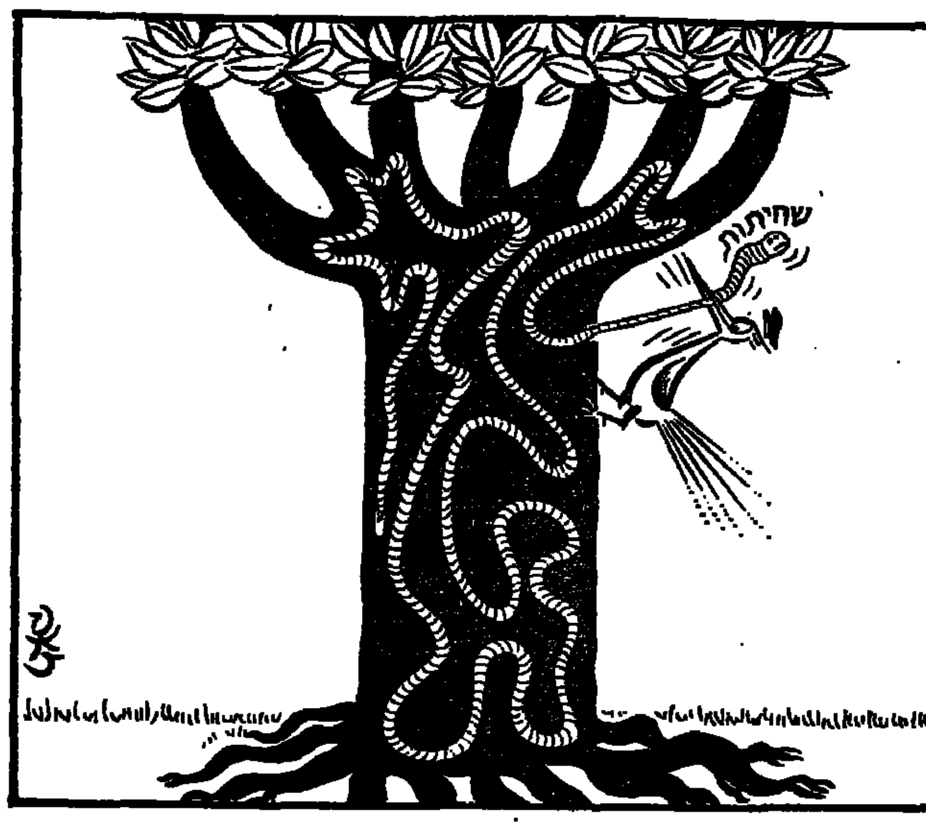

מסר מוואשינגטון (ג')

היחסים הביטחוניים השתפרו

מעמד בעלת ברית עיקרית שאינה חברה בנאט"ו, שתקבל ישראל בקרוב, יפתח בפני התעשיות הביטחוניות הזדמנויות חדשות ויקדם את שיתוף הפעולה האסטרטגי עם ארה"ב

מאת זאב שיף

היחסים הביטחוניים של ישראל עם הממשל האמריקאי הנוכחי מתנהלים על מי מנוחות כשהם שורים בפרשיות מסתוריות. מצד אחד, פרשיית הריגול של פולארד שהסעירה את קהילית המודיעין האמריקאית ועוררה את ראשיה לתהות באשר למידת תבונתם של אוראים בישראל שהיו מוכנים לסכן כל-כך את יחסי המדינה עם ארה"ב. מצד שני, הסיפורים על התפקיד שמילאה ישראל בהעברת נשק אמריקאי לאיראן, לבקשתו של הבית הלבן, כדי להשיג שחרור חטופים אמריקאיים. פרשיות הנראות כסתורות בתכלית. האם-על-כן אין צורך בדמיון רב כדי לקשור ביניהן. מי שרוצה להזהיר מפרשיית ריגול הוכבבית האומללה אינו יכול להשיב בשלילה, אפילו היה רוצה לסרב, לבקשותיו של הנפגע מפעולות הריגול.

על פרשיית פולארד אין מרבים לדבר עם המנהיגים הישראליים הנוסעים לוואשינגטון. זו הפרשה משקע עכור שאינו מתמסמס, משום שהתביעה הכללית סבורה כי הישראלים לא אמרו את כל האמת לוועדה האמריקאית שבדקה את העניין בישראל. לכן היא עומדת על כך, כי לאל"מ סלע לא תובטח חסינות מראש בחקירתו, כשישראל [illegible] כל זה אינו מפריע לכך שבנוש נעשה למפעיל של מרגל אמריקאי במודיעין של הצי.

לפרשת פולארד יש ודאי קשר רב יותר להחלטה שנפלה בכמה רשויות אמריקאיות להדק את הברגים בכל הקשור להעברת מידע טכנולוגי וציוד מארה"ב לישראל. משום כך מוכנים לתשאל את אחד מראשי התעשיות הביטחוניות החשובות בישראל לשם מה בדיוק הגיע לארה"ב, ולחקור בסודיות קצין ישראלי, שבא לנהל שיחות רשמיות בקשר למטוס הלביא, על טיבם של המסמכים שהוא נושא עמו. את הרשויות הללו לא מעניין אם הבית הלבן אכן ביקש מישראל להעביר נשק לאיראן, ולכן הם עטים על תת-אלוף (מיל') ברעם כמוצאי שלל רב, משום שהתכוון לדבריהם למכור לאיראנים מטוסים ועוד.

סודיות מגוחכת

ישראל מודאגת מכך שכל אימת שקורה משהו בתחום זה לנציגינו, מיד נמצא מישהו במכס ובתביעה המנסה להדליף את הסיפור. מסתבר כי במקום הראשון במקרים של תפיסות מכס בהעברת ציוד ללא רשיון נמצאת אנגליה ואחריה גרמניה. ישראל נמצאת בעשירייה השנייה בתפיסות אלה וגם במשפטים המוגשים נגד נציגיה אינה ראשונה, ובכל זאת זוכה לפרסום הרעש ביותר.

לכנות בשם שיתוף פעולה אסטרטגי בין שתי המדינות. שיתוף פעולה זה קיים ושריר, אם כי הוא מתקדם באטיות — רבה מדי לטעמו של הצד הישראלי. יתרה מזאת, בעוד שבתרגילים הצבאיים המשותפים לארה"ב ולכמה מדינות ערביות נעשים הדברים על הרוב בפומביות, הנראית לעתים מופגנת, יש בשיתוף הפעולה האסטרטגי עם ישראל נטייה לצניעה ולסודיות מופרזת. אם סודיות זו נועדה שלא להרגיז את המדינות הערביות המקורבות לארה"ב, סבורתני כי הדבר משיג את ההיפך. הואיל ויודע על שיתוף הפעולה האסטרטגי עם ישראל, הסודיות המופרזת רק מעוררת חשדות שצפון בו איום גדול. אם נוסף לתרגילים הצבאיים המשותפים, ישראל היא היחידה במדינות המזרח התיכון המוזמנת ליטול חלק בתכניות "מלחמת הכוכבים", ודאי שהסודיות נועדה להסתיר הרבה.

שתיקתה של וואשינגטון הרשמית ביחס לפרסומיו של "סנדיי טיימס" על יכולתה הגרעינית של ישראל, יכולה ודאי להדאיג את הערבים לא פחות ממה שמתרחש בגבר בדימונה, נושא שהועלה כבר עשרות ומאות פעמים בעבר.

מכל מקום, במסגרת השיתוף האסטרטגי הקצינו כבר האמריקאים כספים לשם אחסנת ציוד בישראל בעבור צבאם, שיתכן שצה"ל יוכל להשתמש בו בעתות חירום. גם התמרונים המשותפים נמשכים. באשר לשיתופה של ישראל במחקר על "מלחמת הכוכבים", החוזים שקיבלה אינם מרשימים עדיין, אך שמעון פרס מצא לנחוץ להעלות נושא זה בפני הנשיא רייגן (בביקורו האחרון בארה"ב כראש ממשלה) כדי לקדמו.

השיתוף האסטרטגי יקודם בקרוב, כאשר בפתיחת מושב הקונגרס בינואר צפויה הצהרה כי ישראל נכללת ברשימת המדינות המוגדרות בעלות ברית עיקרית שאינה חברת נאט"ו. עם אלה נמנות כיום אוסטרליה ויפאן. קוריאה הדרומית, שהצבא האמריקאי חונה בה, איננה כלולה ברשימה אך נהנית באורח מעשי מהזכויות הללו. האמריקאים מדגישים אמנם את ההיבט הכלכלי של הצהרה זו, אך ברור שנודעת לה גם חשיבות צבאית ומדינית. הדבר יפתח בפני ישראל, ובמיוחד בפני התעשיות הביטחוניות שלה, הזדמנויות שלא היו לה בעבר, שוות לאלה שמהן נהנות מדינות נאט"ו.

הטבות והזדמנויות

להלן כמה דוגמאות להזדמנויות החדשות: ישראל תוכל להרחיב מכירות ציוד צבאי לארה"ב. על-פי הסכם שנחתם כאשר כיהן עזר וייצמן כשר ביטחון, קיבלה ישראל רשות למכור פריטים מסוימים שצוינו במזכר ההבנה. על סמך הסכם זה מכרה, למשל, "תדיראן" מכשירי קשר לארה"ב. מדינות נאט"ו רשאיות למכור יותר. הנכסה מעניין רק אותם פריטים שארה"ב לא תרכוש מהן. הסדר כזה יאפשר לתעשיות הביטחוניות בישראל, שסיווגן הביטחוני יועלה, להתחרות בתנאים טובים יותר.

ישראל תוכל ליהנות מכספי שתי קרנות מחקר העומדות לרשות מדינות נאט"ו והמדינות המוגדרות בעלות ברית עיקריות ואשר נועדו לצורכי מחקר ופיתוח. אך החוק קובע כי בכל מקרה המדינה הנהנית חייבת להשקיע בר כבר בתוכנית הפיתוח.

מדינות נאט"ו ובעלות ברית עיקריות משלמות פחות בעבור שירותים צבאיים למיניהם. למשל, שלושים אחוז פחות בעבור קורסי הדרכה שונים, שכמה מהם חודשים תשלום מאות אלפי דולרים לכל חניך זה. הן משוחררות, למשל, מתשלום דמי ניהול הגבוהים עד ל-3 אחוזים ממחיר כל מערכת נשק. קיים גם סיכוי טוב לקבל מארה"ב, אם במישרין באמצעות הזרועות השונות בצבאה או דרך מפעלים פרטיים, ציוד צבאי בחכירה. היתה זו דווקא ישראל שמכרה 25 מטוסי כפיר בחכירה למארינס. עתה היא מצפה לקבל בתמורה ציוד בחכירה בערך שווה ולאו דווקא מהמארינס.

אלה הן רק דוגמאות אחדות מההזדמנויות הכלכליות-צבאיות שההצהרה החדשה באשר למעמדה של ישראל מקנה לנו. הן חשובות במיוחד בגלל ההגבלות בתקציב הביטחון הישראלי הלוחצים שבכך נתונות התעשיות הביטחוניות.

(מאמר אחרון בסדרה)

בריתות מתחלפות

לקראת כינוס ועידת חרות מסתמן שיתוף פעולה בין מחנות שמיר ולוי, שרון וארנס. בנימין בגין ודן מרידור הם השליחים לדבר תמורה, במטרה למנוע משרון עמדת זינוק למנהיגות

מאת אילן שחורי

מול שתי המטרות הגדולות שהציב לעצמו יצחק שמיר בשנתיים האחרונות, הוא הצליח לממש את הראשונה לפני כחודש, עם ביצוע הסכם הרוטציה ושובו לתפקיד ראש הממשלה. השנייה, הרכבתו ולהביא לכינוס המושב השני של ועידת חרות, הולכת ומושגת בימים אלה. מבלי שהוא ואנשיו יאבדו את השליטה במוסדות החדשים, למרות המגמה שנסתמנה בכינוס הראשון.

בעשרת החודשים שעברו מאז נסתיים ברעש גדול כינוס המושב הראשון של ועידת חרות, לא נבצע שמיר להוצאים הצינים-תנועתיים לה כ"א לכינוס המושב השני. הוא עמד בהתקפות חזיתיות מצד השרים דוד לוי ואריק שרון, והעדיף להקפיא את תפקוד התנועה תוך ביטול הדיוניות הפנימיות, כדי למשוך את העניין עד כניסתו ללשכת ראש הממשלה.

שמיר הבין היטב כי מטרת כינוס זה מעמדו בתנועה יישאר איתן, וזאת, ולא לוי או שרון, יהיה זה שיכתיב את המהלכים לקביעת המוסדות הנושים של התנועה, האמורים לבחור את ההנהגה הבאה ולקבוע את אופי רשימת הליכוד העומד בראשה בבחירות לכנסת הבאה.

בתנועת החרות מתקיימים בימים אלה מגעים אינטנסיביים להביא לכינוסה הצפוי של הוועידה, ככל הנראה בסוף דצמבר או בתחילת ינואר. ממגעים אלה אפשר ללמוד על מערכת כוחות והסכמים שונה לחלוטין מזו שהיתה בעת הכינוס הראשון של הוועידה במרס שעבר. שיתוף הפעולה ההדוק בין השרים דוד לוי ואריק שרון, שכמעט הוביל בוועידה לניצחונו הגדול של שרון על בני בגין, נקטע והדרך המשותפת אז מובילה כיום ליריבות עזה. השאלה: בין לוי לשר משה ארנס קיבלה תפנית. זרה השניים, לאחר תקופה ארוכה של התעלמות איש מרעהו, נועדו לפני כשבועיים ופתחו צוהר לשיתוף פעולה. שרון שסירב להיוועד עם ארנס מאז ירש זה האחרון את כסאו במשרד הביטחון בממשלת הליכוד הקודמת, מתנא כיום בשר ללא תיק, שיוסוד עם שמיר התקרבו קמעא, בעל ברית יהיר בצמרת התנועה. אולם ההתגבשות החשובה והמהותית יותר היא שיתוף הפעולה וההכרה ההדדית בין יצחק שמיר לדוד לוי.

התקרבות לשמיר

לוי הקפיד בחודשים האחרונים לפני ביצוע הרוטציה שלא לתקוף את שמיר, אף שידע כי מעמדו של שמיר כראש ממשלה רק יתחזק. לוי העדיף להמתין ולהשקיף מהצד על ההתפתחויות התנועתיות, שאותה הובילו ד"ר בנימין בגין וח"כ דן מרידור. השניים, ניסו לשכנע את הצמרת התנועתית למנוע משרון עמדת זינוק למנהיגות התנועה. על ידי כך ששני המחנות הגדולים, שמיר ולוי, ישתפו פעולה ביניהם ויחלקו בלעדית בעמדות הכוח וההשפעה.

מרידור ובגין נועדו בשלושת החודשים האחרונים עם כל אנשי הצמרת בתנועת החרות. השניים הבטיחו ללוי הכרה כאיש מספר שתיים בתנועה ועמדת זינוק טובה למאבק על מקומו של שמיר. זאת תמורת שיתוף פעולה והכרה במנהיגותו של שמיר, עד אשר זה יבקש לפרוש מהחיים הפוליטיים. מועד זה לא ידוע לפי שעה. לוי, לאחר ששינה פעמים מספר בשנתיים האחרונות את כיוון שיתוף הפעולה שלו, החליט לאמץ את הקו של מרידור ובגין, למרות לחצים כבדים בתוך מחנהו, בעיקר מצד מיכאל קלינר, להמשיך את שיתוף הפעולה עם שרון. לוי העדיף התקרבות לשמיר מתוך מטרה ברורה לזכות כבר עתה באהדתם של אנשי מחנה שמיר ובתמיכתם של ותיקי התנועה.

עמדות הכוח בתנועת החרות מתחלקות בין יו"ר מזכירות התנועה, השולט על המנגנון המפלגתי, יו"ר המרכז, המוסר הבוחר את נציגי התנועה לכנסת, ויו"ר ההנהלה, שבה נקבעת מדיניות התנועה. על-פי הדברים של מרידור ובגין, ייבחר שמיר ליו"ר תנועת החרות וליו"ר הנהלתה, לוי יהיה ממלא המקום הקבוע לשמיר בתפקידים אלה, ובשאר המוסדות יכהנו נציגים בכירים משני המחנות שאינם מחזיקים בתפקידים מיניסטריאליים.

שמיר אינו מעוניין כיום בהעלאת המתח בצמרת התנועה. למקורביו הסביר כי אין הוא רוצה להגיע להסכם בלעדי עם לוי, תוך נישול ופגיעה בשרון ובארנס. עד לפני תקופה קצרה התנגד שמיר מכל וכל ל"חלוקה הפיאודלית", כהגדרתו, של עמדות הכוח בחרות. הוא העדיף שכל תפקידי המפתח וראשות המוסדות יהיו בידי עסקני השורה השנייה, הפנויים יותר לעיסוקים המפלגתיים. אולם כיום הוא מצדד בחלוקתם בין כל השרים הבכירים בתנועה, כדי שאיש מהם לא ירגיש מקופח. שמיר מבקש לראות עצמו בחרות כדמות אב, הרוצה להביא שלום-בית בכל מחיר. ממגעים שקיים באחרונה עולה, כי פרט למעמדו כיו"ר התנועה וההנהלה ושל דוד לוי כממלא מקומו, בכוונתו להעניק עמדות כוח לשרון כיו"ר מרכז חרות ולארנס כיו"ר מזכירות התנועה, כשכולם מוותרים על משה כבושא המפלגה הליברלית כדי לאפשר סוף כל סוף לבצע את האיחוד עמה.

לוי אינו מסתפק בתואר ייצוגי

לפי שעה ההתנגדות לתוכנית זו אינה מעטה. לוי אינו מוכן להסתפק בתואר ייצוגי של ממלא מקום; הוא אינו מאמין כי שמיר יותיר את העניינים המפלגתיים לטיפולו. לוי מבקש לעצמו, או לאחד ממקורביו, שליטה ברורה באחד המוסדות. השבוע הועלה הרעיון להקים מוסד חדש בתנועת החרות: לשכת התנועה, שיכהנו בה חברי הכנסת מטעם חרות, בעלי התפקידים המרכזיים בתנועה וחברי הנהלת ההסתדרות. כך אפשר יהיה להפקיד את אחד המוסדות הביצועיים בידיו של לוי.

ארנס ושרון אינם מוכנים להסכים כי לוי יוכר רשמית כמספר שתיים בתנועה, אפילו יהיה תגמולם שליטה על אחד המוסדות החשובים. שרון טרם נטש מכוונתו להגיע לראש הפירמידה, וארנס חש עצמו נבגד, לאחר שיתוף הפעולה ההדוק והלויאליות שגילה שנים רבות כל כך כלפי שמיר. בכך אולי נעוצים התקרבות ושיתוף הפעולה בחודשים האחרונים בין ארנס לשרון.

לוי שכינס בסוף השבוע שעבר את מקורביו וראשי מחנהו, בראשונה זה כמה חודשים, הבהיר כי עתה לא יניח לשמיר להמשיך מכינוס המושב השני של הוועידה. עם זאת, ברור כי לוי חפץ להגיע להסדר ולשיתוף פעולה עם שמיר, שיבטיחו לעתיד את מעמדו בתנועה, ולשם כך הוא אף מוכן לסגת מהתנגדותו לסעיפים אחדים בהסכם האיחוד עם המפלגה הליברלית. לשמיר חשוב להכליל את שליטתו בחרות, אך מנגד — לא לפגוע בתפקודו כראש הממשלה, מתוך הנחה כי שנתיים אלה יכריעו אם יעמוד פעם נוספת בראש רשימת הליכוד לכנסת.

התמונה המצטיירת כיום בחרות היא איפוא כינוס קרוב של מושב הוועידה השני וחלוקת המוסדות, תוך הכרה במנהיגותו של שמיר אך גם תוך מודעות לצורך לתת פיצוי הולם ללוי ולא לקפח את ארנס ושרון.

סרט שחור לצלב אדום

מאת אליהו סלפטר

הצביעות הבינלאומית המכוונת ההצבעה האוטומטית של "העולם השלישי" והמדינות הקומוניסטיות הבריז יותר כדי להנחית מכה קשה — אולי קטלנית — למוסד שסימל במשך יותר ממאה שנים את זיק ההומניות בתנאי הגיהנום של מלחמות ואסונות טבע: בהצבעת הרמת ידיים, ב-159 קולות נגד 25 (ו-8 נמנעים), הוצאו נציגי ממשלת דרום אפריקה מהוועידה העולמית של הצלב האדום. בכך נכרתו מיסודות הניטראליות המסורתית המחולמת של הארגון, שנחשבה תנאי יסוד ליכולתו לפעול בתנאי עימות קשים ביותר.

מטרת ההצבעה היתה כלל קשר לפעילות הצלב האדום הבינלאומי. הכוונה היתה להפגין יכולת להעניש את ממשלת פרטוריה על מדיניות האפרטהייד. התגובה הדרום אפריקאית היתה מיידית: נציגי הצלב האדום, שהיו לעתים הגוף הבינלאומי היחיד עם גישה אל מאות אסירים פוליטיים ושסייעו באספקת מזון לעשרות אלפי פליטים שחורים — גורשו לאלתר מהמדינה.

מעבר לצביעות המוסרית של "מכונת ההצבעה" הבינלאומית — שבה השתתפו עשרות מדינות טוטליטאריות והרבה כאלה שלא מרשות למעשה ביקורים של הצלב האדום בשטחן — היתה ההצבעה גם בלתי חוקית: לא התקנות הפנימיות של הוועידה, לא תקנות הליגה של ארגוני הצלב האדום ולא הוועד הבינלאומי מאפשרים הרחקה או גירוש של מדינה שאישרה את אמנות ז'נבה מ-1949. כאשר הוצגה ההצעה להצבעה ע"י משלחת קניה, סירבו המדינות האפרו-אסיאתיות לשמוע נימוק זה. המערב הציע להפסיק את הישיבה ולדחות המשוכה עד אחרי הבירור, אך הרוב גרור. הרוב האוטומטי סירב אפילו להיענות לדרישה שההצבעה תהיה חשאית.

ישראל יכולה, כמובן, לטעון שהניטראליות המחוללת של הצלב האדום נפגעה כבר מזמן, כאשר הארגון קיבל את הסהר האדום כסמל מקביל לצלב האדום, אך סירב לקבל את מגן דוד אדום כסמל מקביל, בשל לחצם של הערבים. בעיה זאת קיבלה הדגשה נוספת ערב פתיחת הוועידה כאשר, בלחץ 22 מדינות מוסלמיות חברות, שינה הארגון את שמו רשמית ל"צלב האדום והסהר האדום הבינלאומי" ("הצלב האדום" לא מתייחס ישירות לסמל הנצרות אלא לדגל השווייצרי — צלב לבן על רקע אדום — בהיפוך צבעים).

"הצלב האדום" הוא שילוב של שלוש מסגרות המגיסטאריות הקשורות זו בזו:

א. "הוועד הבינלאומי של הצלב האדום", שהוא בינלאומי רק באופי פעילותו. "הוועד" הוא מוסד שווייצרי, מנוהל ע"י מועצה בת 20 אישי ציבור שווייצרים ואשר מעסיק 3,000 פקידים ובתוכם כ-500 עובדי שדה, כולם אזרחים שווייצרים, הפועלים ברחבי העולם ומסתייעים ב-2,000 עובדים מקומיים.

ב. אגודות צלב (סהר, מגן דוד) הלאומיות ב-143 ארצות. בעוד נציגי "הוועד הבינלאומי" עוסקים בפעולות בעלות רגישות פוליטית — למשל ביקור אצל שבויי מלחמה, העברת ד"ש בין בני משפחה המופרדים במדינות הנמצאות במצב מלחמה זו עם זו וכו' — פעילות האגודות המקומיות מתמקדת בתפקידים הומניטאריים מקומיים ובאיסוף כספים.

ג. הליגה של אגודות הצלב האדום מתאמת בין עבודת האגודות הלאומיות.

הוועידות מתכנסות, כרגיל, פעם בארבע שנים. (האחרונה, בסוף אוקטובר, היתה הוועידה ה-25 מאז הקים הנרי דונאנט השווייצרי, אחרי הקרב של סולפרינו ב-1859, את הארגון הבינלאומי לסיוע לנפגעי מלחמה). בוועידה משתתפים, נוסף לנציגי הוועד הבינלאומי, הליגה והאגודות הארציות, גם נציגי הממשלות שחתמו על אמנות הצלב האדום. הממשלות מממנות כ-75% מתקציב הוועד הבינלאומי (שהגיע ל-226 מיליון דולר ב-1985), המגויס בעיקר במדינות המערב. אך כ-80% מהתקציב וכ-50% מכוח האדם מופעלים ב"עולם השלישי", מצב המזכיר את היחס ההפוך בין בעלי המאה לבעלי הדעה במוסדות תרבותיים, חברתיים וכלכליים שונים של האו"ם.

זכות הפעולה של הצלב האדום הבינלאומי מבוססת כעת על ארבע אמנות שנחתמו ב-1949: הראשונה — על הסיוע לחיילים פצועים וחולים; השנייה על עזרה לנפגעי מלחמה בים; השלישית על היחס לשבויי מלחמה; הרביעית על הגנה על אזרחים בעתות מלחמה.

מאז הוקם הצלב האדום, ובעיקר מאז שנחתמו ארבע האמנות האחרונות, חלו שינויים באופיין של המלחמות: הכרזות מלחמה פורמאליות וקרבות חזיתיים בין צבאות התמעטו; לעומת זאת רבו הפגיעות בעורף ובאוכלוסייה האזרחית, ופותחו סוגי הלוחמה הבלתי-סדירה, כמו לוחמה פרטיזאנית. כדי להתמודד עם השינויים הכין הוועד הבינלאומי פרוטוקולים שיצטרפו אל ארבע האמנות: פרוטוקול אחד מבקש להרחיב את תחולת האמנות גם ל"עימותים מזוינים נגד שליטה קולוניאלית, נגד כיבוש זר ומשטרים גזעניים כדי להשיג הגדרה עצמית"; הפרוטוקול השני בא להרחיב את התחולה לעימותים מזוינים פנימיים. כאן דורכים, כמובן, על קרקע רגישה ביותר כשקשה לקבוע בדיוק את הגבול בין טרור לבין "לוחמה נגד שלטון קולוניאלי" ומה שבעיני ממשלה אחת נחשב "תנועת שיחרור לאומית" מהווה בעיני הממשלה האחרת "פעילות פלילית של פושעים".

ספק אם על רקע הפוליטיזציה המשתקפת מגירוש נציגי דרום אפריקה מהוועידה אכן יוכנו מדינות מערביות אמון ב"נייטראליות הדמוקראטית המינימאלית". אפשר לטעון שבנייטראליות מסוג זה יש השתמטות מנקיטת עמדה ערכית מוסרית. אך מי שהאיצו לחתום על שני הפרוטוקולים טענו דווקא שאפשר לקבלם מבלי לנקוט עמדות ערכיות. גירוש דרא"פ מהארגון מוכיח כי מי שמצפצף בדגל הצלב האדום למטרות פוליטיות, מחסל אותו כמגן ההומניטארי האחרון.

כשאת קונה מכונית באויס
את מקבלת טיסה ללונדון* –
מתנה!

כן, באויס חושבים
שלנשים שמחליטות מהר
בהחלט מגיע פרס,
ולכן –
באויס יוצאים במבצע מיוחד!

כל הקונה
אחת מ־50 המכוניות הראשונות
(פיאט 127, פיאט פוררה)
מקבלת כרטיס טיסה ללונדון חינם!

כל המכוניות מהשכרה, במצב מצוין ומתוחזקות היטב. אפשרות ל־Trade in.

AVIS

* כרטיס הטיסה הלוך ושוב בטיסת שכר ללונדון –
תקף עד ה־31.3.87, לא כולל מיסים.
בהתאם לתקנון המבצע הנמצא במשרדי החברה.

המכירה במרכז המכירות, לוד, טל' 08-226464, 08-232210
בימים א'-ה' בין השעות 09.00–18.00, ביום ו' בין השעות 09.00–13.00.

בריאות לכל בשנת 2000

מאת אסתר בלווה

"קידום הבריאות הוא אחד ה־ נושאים המלכדים אנשים במישור לאומי ובינלאומי", אמרה באחרונה מינה הרצוג, מנהלת המחלקה ליחסים בינלאומיים במשרד הבריאות. היא דיברה על הסדנאות שהתקיימו בירושלים, בהשתתפות מומחים מארגון הבריאות העולמי שמושבו בז'נווה, ובהשתתפות נציגי ארגונים ומוסדות בארץ העוסקים בבריאות, חינוך ורווחת הפרט. אנשי המשלחת, המייצגים את הסניף האירופי של הארגון, הם מומחים בתחומי התזונה, הזיקנה והשיקום, מחלות כרוניות וכלי דם, בריאות האם והילד ובריאות הנפש.

הד"ר אגי פיטרסון, יו"ר המשלחת, מספר שהארגון הוקם ב־1948 והעולם חולק על־פיו לשישה אזורים. כל אזור מתרכז בבעיות הייחודיות שלו ויש לו נקודות התחלה ויעדים שונים. לארגון יש השפעה על קביעת מדיניות, קבלת החלטות בתחום האפידמיולוגי, ה־ רפואה המונעת ובריאות הציבור. הארגון מעודד שיתוף פעולה בין מערב ומזרח והיעד העיקרי שלו הוא בריאות לכל בשנת אלפיים. "איננו משלים את עצמנו כי בשנת 2000 תבוא בריאות לכל. אנחנו רק מקווים, שיווצרו התנאים שיאפשרו לפרט לעשות למען בריאותו, ולשם כך חייבים כל הגופים הממלכתיים והפרטיים לשתף פעולה ביניהם", הוא אומר.

הד"ר פיטרסון מגלה כי יש לישראל שם בתחום הרפואה בכלל ורפואת הציבור בפרט. "יש נכונות של כל המגזרים שלכם לשנות דברים. הנה, בסדנא לחינוך לבריאות, ישבו יחדיו נציגי חינוך, קופת־חולים, משרד הבריאות ו־משרד העבודה והרווחה, והגיעו למסקנה שיש לשלב את עניין הבריאות במערכת החינוך הפורמלית. את הרופאים מלמדים בדרך־כלל לרפא מחלות ולא כולם מודעים לחשיבות המניעה של מחלות, לצורך בשינוי הרגלי חיים ותזונה. לעובדה שיש לטפל בנושאים אלה כבר מגיל הרך ובכל הרמות.

"המומחה שלנו לבריאות האם והילד התפעל מאוד מתחנות האם והילד שלכם. אולם, לדעתו, האם מפתחת תלות גבוהה מדי בשירותים אלה. 24 ביקורים בשנה הם מספר גדול מדי ואת התחנות אפשר לנצל יותר לרפואה מונעת. כך גם בעניין ההריון והלידה: האם צמודה לרופא מתחילת ההריון. לדעתנו, כל ה־ מערכת הבריאותית שלכם צריכה להתמודד עם הבעיה כיצד למנוע מצבי תלות אלה," אומר פיטרסון.

עם חברי המשלחת הגיעו גם שתי נשים מהגוש המזרחי — הד"ר אבה הרמנובה מצ'כוסלובקיה והד"ר אשרה שצ'קושה מברית־המועצות. השתיים, בשנות ה־40 המוקדמות לחייהן, סירבו להשיב כמעט על כל שאלה הקשורה במשפחותיהן ובארצותיהן. "אנחנו מייצגות כאן את ארגון הבריאות העולמי ואנחנו בעד שיתוף־פעולה בין כל הארצות בתחום הבריאות", הן מתנצלות.

הד"ר הרמנובה למדה רפואה באוניברסיטת פראג והתמחתה במחלות עצבים. בשנים האחרונות התמקדה בענייני זקנה ושיקום, תחום מועדף בארצה. היא משלבת הוראה, מחקר ועבודה בבית־חולים. בשנת 1983 הצטרפה לארגון הבריאות העולמי. לדבריה, העבודה במסגרתו מרובה: הסניף האירופי גדול מאוד ומקיף אוכלוסיה בת 800 מיליון איש, שיש בה 1.5 מיליון אחיות. העבודה מתנהלת בארבע שפות. לסניף, שמקום מושבו בקופנהגן, זורם מידע עדכני מכל ארץ, הנותן תמונה ברורה על המתרחש בה בתחום הבריאות.

הד"ר שצ'קושה מקמצת יותר במילים. תחום התמחותה הוא כלי דם ומחלות כרוניות. היא אומרת: "די שנדע היכן היינו אתמול, איפה אנחנו היום ומה יהיה אתנו מחר. בתחום שלי יש להתמודד עם המחלות בגישה המתייחסת לגוף, לנפש ולצרכים או הלחצים הסביבתיים. אחת הבעיות העיקריות היא כיצד להתמודד במצבי דחק בחיי יום־יום. לכן רצוי להשקיע יותר ברפואה מונעת ובחינוך ופחות בטכנולוגיה."

עודד גראב: שמלת כלה בתולית ומלאת הומור עם הינומה מעניינת

גדעון אוברזון: מערכת בת 3 חלקים בשחור עם עיטורים והדפסות בזהב (תצלום: יקי הלפרין)

הצעקה האחרונה / שולמית קיסרי

מוטיווים הומוריסטיים ומראה צעיר

שלוש תצוגות יוקרה שראינו בשבוע האחרון עודדו בי ציפיות, ככלל הנוכחים. התצוגה האיטלקית שהובאה לארץ לרגל שבוע איטליה, כללה כמה רגעים מרגשים למראה יצירות אופנה אמיתיות. אך בכללה היתה התצוגה בינונית למדי ו־ שיקפה חלק מועדף ולא תמיד מאפיין של מספר מעצבים איטלקיים.

הרגעים היפים היו של המעצב ג'יבו, שהציג כמה דגמים המשקפים היטב תפישה חדשה באופנת ספורט: מראה צמוד משולב של בגדי סקי ובגדי חלל, חצאיות מיני, סרבלים, מכנסיים צמודים, חולצות רחבות מתנייה עם מוטיווים הומוריסטיים ומעילים מרופדים במראה צעיר מאוד, ההולם את פסגות האלפים כמו את ימי הקרה בתל־אביב. אצל ג'יבו, באופנה הספורטיווית הצעירה, ואצל כל המעצבים האחרים, שלט בכיפה המראה הצמוד והקצר, ל־ מרות כמה דגמים מאורכים (ב־ חצאית) של אנריקו קוברי.

קוברי הוא אחד המעצבים הנודעים המעניינים באיטליה. בודאי היה מסופק לא ראה את החכמה המיוחדת, בכיסוי בים, מן הקולקציה שלו, שהוצגה במכלול, והמעצבים האיטלקים האחרים. אפיינו ל־ קוברי המראה הגברי במכנסי פנסים שחורים ומעיל מאריג צמר שחור, ישר הגברי, וכן שמלות־ערב מאריגים שחורים נוצצים ושמלות אורכות עם מקטורנים מעודנים ביותר.

מעניין מכולם היה אוסף קטן אף הוא, של רנאטו בלסטרה. כאן כאמור זכינו לראות שמלות קלאסיות, חלקן קצרות מאוד וצמודות, וחלקן באורכים משתנים, בע־ לות גזרות מפתיעות, המעידות על יכולת המצאה ותחכום תפירה בלתי־שגרתיים. הסגנון המיוחד של בלסטרה הוא סקסי ולעתים אקס־ טרוואגנטי, תוך שמירה על הופעה מיוחדת של הלובשת, ללא כל גרימה.

* * *

החלק הראשון של אוסף אופנת החורף של גדעון אוברזון כלל את הדגמים השקטים והמאופקים: מעילים לבנים ארוכים על מכנסיים, מערכות שחורות של מכנסיים או חצאיות בקוים נקיים ומחודדים בטעם מעודן. מעילים ארוכים מעור הפגינו בחירה מעניינת של משחק טלאים בעור ההדור רב ומעניין.

באותו חלק ראשון חזר גדעון אוברזון לאהבתו הישנה — אל אמנות האופ־ארט בשחקי שחור־לבן, המתאימים לאופנה העכשווית, הכוללת התרפקויות על העבר הלא־רחוק. בהמשך התצוגה המתנועעת, ולא לטובה, מגודש הזהב שעמד לכלות כל חלקה טובה במערכת הציפיות שלי. אין לחלוק על העובדה שזהב אכן הוא צבע אופנתי מאוד וכי כל מעצבי העילית (האמיתיים) הציגו שפע של זהב, פאייטים ולורקס וכדו'. אך בכל גודש — גם זה היה משביע כדי; שכן העין התעייפה לעתים, במשך 30 הדקות של זהב הנוצץ, לקו אופנתי אופייני של מעצב וכן לסטגנות אחרות, המיועדים לא רק ל"שמלות נר צבת", אלא גם לבעלות טעם ומעוף שאינך חצוגת. דווקא בהתבהרות, גדעון אוברזון צמצם במידה לאורך הגינים, בין קצר וארוך, שהוא אכן לביטויי בתחום, אך מטבע מעניק תמיד ללובשת מראה מבוגר.

* * *

הפתעת התצוגה היא האוסף של גרא, שהיה משולם כמעט ללא צר־יכות. גרא בחר אצל האופנאים הפריסאים את המודל של אונגרו והמראה הצמוד של מונטנה האליה, בלי לעסוק בחיקויים גרידא אלא דווקא במראה. החצאיות קצרות בדרך־כלל, המקטורנים צמודים, מאורכים, גזורים יפה, הכתפיים מור־חבות באיפוק אלגנטי. מעילים ישרים רפויים, חצאיות רכות מאור־כות ומקטורנים רפויים הם הרמוניה מעניינת למשחקים של אריגים אחורים בעלי טקסטורות שונות, המשתלבים אלה באלה. גונים שונים של אפור הופיעו גם בשמלות קרפ וגם במשחקי פאייטים מעודנים, בחליפות ערב שחורות צמודות וסקסיות, מערכות בשחור־ארגמן עם מקטורנים אריסטוקרטיים.

זכור לטוב מקטורן אדום בעל רש אחור שחור בגזרה מאורכת עד אמצע הירך, עם חצאית קצרה, שחורה. האווירה ככלל העידה על עבודה של מעצב בעל ביטחון רב ובעל טעם מוגדר. הסריגים היו צמודים, בעלי צבע אחיד ובעלי קו ישר והם השלימו את המראה הנקי של גרא לעונה זו.

כותפות מכסף וזהב

מאת מרים גורן

הדיים ידי יהודיות, של תופרות סטודיו "אורליה" לאופנה עליית העיניים הצופות הן עיני נשות חברה מירושלים המזרחית, בית לחם, רמאללה והסביבה, והמקום — האולם הגדול של מלון אינטרקונטיננטל על הר הזיתים. ההזמנות הוותיקות והראשון קארן דונסקי הציגו בגדים הדורים מאוד, רובם לשעות הערב. מאריגי שיפון, בר־וקאד, קטיפה, ריפס, כשהצבע השולט הוא הדומיננטי באוסף מערכות של שלושה חלקים — מכנסי משי, חולצה־מעיל קצר, שמלות ערב עם כתפיים מודגשות. שמלות לבבי־משפון ולות מקסי רומנטיות עם הרבה הד־ לאנים וגם שמלות הדורות בלי גיל אופנתי. למחיאות כפיים מיוחדות זכתה חולצת ברוקאד בזהב וללא כתפיות וכן שמלות הכלה שהיו שיא הערב.

המנחה, וידה משעור, עורכת שבועון למשפחה הערבייה מנצרת, בשם "ארטנאהרה", סיפרה לי כי הנשים במיגזר הערבי רוכשות בג־ דים בתל־אביב והעשירות גם בחו"ל וכי האופנה שהוצגה מתאימה ל־ טעמן, הן אוהבות בגדים הדורים מאוד, מצועצעים ובוהקים.

היזמה לתצוגה, שבה נכחו גם רעיית ראש העיר, הגב' תמר קולק, ובן נכחו בה גם נשות בכירי העיר־ייה, היתה של השבועון הנצרתי. הנוכחות, שמילאו את האולם עד אפס מקום, בלשו במיטב מחלצותיהן ושלא כמו חלק מן היהודיות — זאת יש לציין — הן דייקו לאירוע. האולם היפה של המלון, שממנו נשקף מראה משגע על העיר ביום ובלילה אינו מתאים לתצוגות. אין בו מסלול והתאורה עמומה מדי בשביל תצוגת אופנה. אך היוזמה ברוכה וראויה להימשך. זוהי הזדמנות טובה למיפגש על נושא משותף לכל הנשים בעולם: האהבה לבגדים יפים.

סטודיו "אורליה" הוא בבעלות דליה ובתה, אורליה שכטר, מרחוב בן יהודה 166 בתל־אביב. האם והבת נוטות חיבה לקוים תיאטרליים, דראמטיים, בהשפעה ספרדית. אך הרבה כותפות מכסף וזהב. המבצעות ביותר קישטו את כותפת של אורליה עצמה ושלמא גירתה. הרקיקה היתה עשויה להזכיר את נפוליאון.

וידה משעור בשמלת מקסי אלגנטית עם כתף חשופה, היתה מלווה בשתי בנותיה ובבעלה, שהוא בעל העיתון ופרסומאי (השם "ארטנאהרה" פירושו קרים הזהב והוא נבחר כשם לעיתון, כדי להתחרות בעיתונים לבנוניים שהגיעו לישראל ונשאו שמות דומים כמו "הדייג", "הרשת", "הציד" וכדומה) וידה היא ילידת בית לחם, כאמינה בשוויון האשה — "לא פמיניסטית", היא מדגישה, מכנה את עצמה בצחוק "שלל המלחמה של בעלי". מאחר שנישאה לבעלה, ערבי ישראלי, אחרי מלחמת ששת הימים.

בן או בת בהזמנה

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

ידיעה בעיתון דני גילתה כי־ מים אלה, כי זה ארבע שנים נערכים בחסות המכון הגבוה ללימודי חקלאות בדנמרק ני־ סויים מעשיים בעוברי חזיר, שקיבלו טיפול בשלב הקדם־ עוברי, כדי לקבוע מראש את מינם. במלים אחרות: מדעני המכון הצליחו מראש אם מינו של עובר החזיר יהיה זכרי או נקבי. ביום הוחל, בשלב נוסף, בטיפול דומה בעוברי פרה. המדע הוא שיולידו אם הפרה תמליט עגל או עגלה.

חקר סודות הבריאה נמצא כיום בתחום ה"אפשר" של המחקר הביולוגי על כל היבטיו. רק מפרסומים מקריים בעיתונות אפשר ללמוד על שיטות להקפאת ביציות מופרות בזרע אדם. אשה בשנות העשרים שלה יכולה כיום תיאורטית להיות לאם כעבור עשרים שנים — הביצית שהוקפאה תותר להזד־ מנה. מדענים נוטלים רקמות זרע אדם ומפרים בו ביציות שהוצאו משחלת אשה. ברוב מדינות המערב יש רשות לטפל בעובר אנוש עד ליום ה־14, הוא השלב המוגדר במינוח "טרום־עוברי".

בשלב זה התאים טרם קיבלו את הדפוס הגנטי, שלפיו תימשך התפתחותם — ובשלב זה יכול המדען לקבוע מה יהיה מינו של העובר.

החוקרים ברוב מדינות המע־ רב הצליחו למצוא במעבדות את הדרך שבה יתפתח העובר לזכר או לנקבה. מעטה הסודיות האופף מחקרים אלה מזכיר את שנות הארבעים, כשפיסיקאים חקרו את סודות התא כדי לייצר נשק גרעיני. בשל הגבלות על ניסויים בעוברי אנוש, נעשה המחקר הניסויי בבעלי־חיים, שלגביהם אין הגבלה אתית או פיקוח פרלמנטארי.

ואולם לפי שעה, אין יודעים לאיזה שלב הגיע המחקר בעוברי אנוש. ההצלחה בקביעה מוקדמת של מין החזיר והפרה היא שלב מוקדם בטיפול דומה בביצית מופרית של אשה. אין זו עוד שאלה של יכולת המדע — אלא של הסכמת המחוקק להתיר למדען ליישם את תוצאות הניסויים בבעלי־חיים גם בבני־אדם. מגע מיני בין גבר לאשה לצורך הולדת צאצא וגי־ דולו במשך תשעה חודשים ברחם אשה — עשויים להפוך למיושנים בחמישים השנים הבאות.

חור בכיס / אברהם טל

שרים משונים מאד

תוארו של מר משה שחל הוא "שר האנרגיה והתשתית". בשב־ תון הממשלה נאמר, כי "משרד האנרגיה והתשתית מופקד על תיכנונה וביצועה של מדיניות לאומית בתחום האנרגיה והתש־ תית". אבל כל ילד בישראל יודע, כי מר שחל הוא בקושי שר האנרגיה (בקושי — כי רק בחודשים הקרובים יתברר מי באמת מתכנן ומבצע את מדי־ ניות הדלק הלאומית — שר האנרגיה או חברות פז, דלק וסונול). אשר למלה "תשתית" בשמו של התיק — אין לה שום תשתית במציאות. כשהוקם מש־ רד האנרגיה, על־ידי ממשלת הליכוד ב־1977, אכן היתה כוונה להעביר אליו סמכויות בענייני תשתית, ובעיקר לגבי הקרקע והמים. אך השרים

שחל: שר ללא תשתית

שמנו אחראים על תחומים אלה, התייצבו כאריות על רגליהם האחוריות ומנעו את הארגון המחודש. שיקחו משהו — סמכות, יחידה, תקציב, פקידים — משרד? לא כל עוד הוא בחיים.

אין זה כך בארצות מתוקנות. לא מזמן, בעקבות אסון צ'רנוביל, החליט ראש ממשלת גרמניה, הלמוט קוהל, להקים מיניסטריון להגנת הסביבה. כ־ שר להגנת הסביבה מונה מי שהיה ראש עיריית פרנקפורט, חבר מפלגתו של קוהל, ואלטר ואלמן. עם הקמת המשרד החדש הועברו אליו יחידות משלושה משרדים אחרים: שר הפנים נידב שני אגפים תמימים — לענייני סביבה ולהגנה מפני קרינה. השרה לענייני נוער, משפחה ובריאות, העבירה אליו שתי מחלקות. שר החקלאות אף הוא ויתר על שתי מחלקות.

שינויים אלה עוררו תגובות פוליטיות, ובעיקר, האופוזיציה ניסתה לסכסך בין שותפי הקו־ אליציה, הנוצרים הדמוקרטים והדמוקרטים החופשיים, בטענה שקוצצו במיוחד סמכויותיו של שר הפנים, איש מפלגת הד־ מוקרטים החופשיים (הקטנה), פרידריך צימרמן. הניסיון נכשל. דובר המפלגה הגיב על כך באומרו: "הגנת הסביבה תבוא בשכבת מטארנקו־המשרד הזה". גישה משונה, לא כן? לקחו משר סמכויות, אגפים, תקציבים ופקידים — והוא מדבר על הגנת הסביבה שתבוא על שכרה מכך. מצחיקים, הגויים האלה. אצלנו זה לא יכול היה לקרות.

זעקת המס

קנס עם כל דבר

ב־16 באוקטובר מצאה הגב' ח"כ פתק על דלת ביתה הנעול, המזמין אותה לבוא לבית־הדואר ולקבל צרור דואר רשום. למח־ רת (יום ו') נאמר לה בבית־ הדואר כי צרור הדואר יעמוד לרשותה רק ביום א', שכן הדוור לא יספיק להחזיר את המכתבים הרשומים לבית־הדואר לפני־כן. ביום א' אחרי הצהריים, מצאה הגב' ח"כ את בית־הדואר נעול לרגל חול המועד. מאחר שהגב' ח"כ עבדה בחול המועד, נדחה ביקורה הבא בבית־הדואר עד יום ו', 24 באוקטובר.

בביקור זה זכתה סוף־סוף לקבל את צרור הדואר הרשום והתברר כי רצה שלוש פעמים לבית־הדואר כדי לקבל שומת מס הכנסה ל־1984: להשלמת אושרה, השורה התחתונה בשומה הראתה שעליה לשלם 2,549 שקלים תוך 15 יום. לא נאמר מאימתי מתחילה הספירה.

הגב' ח"כ שכירה, כל הכנסותיה מעבודה בלבד, ומס מנכים ממנה במקור. אי לזאת, נראה לה הידיעה שעליה להשליש 2,549 שקלים לקופת מס הכנסה לא רק עוגמת נפש אלא גם תמיהה. היא בחנה את השומה מקרוב. התברר שחשבון המס דווקא מסתיים ביתרת זכות של 179 שקלים; מה ששינה את פני הדברים במידה ניכרת לרעה הוא סך 2,728 שקלים שנתבעה לשלם כ"קנס אי הגשת הדו"ח".

בראש השומה כתב פקיד השומה: "אישרתי את הדין וחשבון על הכנסותיך". שימו לב לשכלול שיטות העבודה של מס הכנסה: פקידיו מסוגלים לאשר אפילו דו"ח שלא הוגש. לא לשכוח לפני הזמן; לא השתכלל לו שם עד כדי כך. הגב' ח"כ הגישה את הדו"ח במועד וביריה קבלות.

אזרחים תמימים רצים אולי במצב זה לבנק הקרוב ומשלמים מרוב בהלה את הקנס — אלא אם הוסמו לפני־כן התקף לב. גב' ח"כ, הנתינת מיירץ, לא התרג־ שה, רק התעצבנה. למה מטר־ דים להם היא הגישה את הדו"ח במועד ומגיע לה החזר מס. במ־ קום לקבל את המגיע לה, עליה לבזבז זמן ומרץ כדי להביא לבי־ טול קנס של 2,728 שקל, בטרם יצבור הפרשי הצמדה, ריבית וקנס־על־אי־תשלום־הקנס. היא כתבה מה שכתבה לפקיד השומה, אבל שאלתה וגם שאלתי היא: למישהו איכפת שמשגעים את האזרחים?

ובכל זאת: הדשא של השכן ירוק יותר

מאת יהודית קנולר

במכתבו של אברהם טל, "חור בכיס" ("חוג בית" 5.11), תחת הכותרת "דשא השכן ירוק פחות", הגיב הד"ר א"ח, רופא קופת חולים, על עניין הטיפולים הרפואיים בחו"ל, כפי שבאו לידי ביטוי בכתבה קודמת של טל. תיאורו של א"ח על בית החולים לונדוני הזכיר לי ניסיונות שעברו בני משפחתי בחדרי מיון בישראל והזכיר לי גם מקרה אחד, בו הרופאים הלכו לישון ומקרה אחר שבו צפו בטלוויזיה, כשעה ששלחו אותנו לצילומים.

ניסיוני האישי מבית החולים סנט־ברתולומיאו בלונדון היה שונה מאוד, לעומת זאת, מן המתואר בדבריו של א"ח. בשל כאבי אוזניים עזים הגעתי לבית החולים הנ"ל, בזמן שהותי בלונדון. חדרי המרפאה, חדר ההמתנה של המרפאה והמחלקה בתוך בני־ יני הקומפלקס העתיק, הוא הב־ ניין בביקורות, בהתחם לשמה, אבל מסודרת, מטפל מספיק ולא עשינה אבל לעומת זאת הרבותה לזוויץ ודיבורה בגי־ טוס. תוך דקות מספר נקראנו לרופאה ולהיינו על ידה עד לפתחנו. נבדקתי על ידי רופא שלא היה זקוק פנים ושמצא די זמן לפני הטיפול להסביר לי מה הוא עומד לעשות ומה יהיו תחושותי וגם הרגיש. את התרופה שרשם קיבלתי בתוך דקות מספר בבית המרקחת שב־ תוך בית החולים. הטיפול היה חינם ועל התרופות שילמנו את הסכום הקבוע לכל תרופה, במסגרת הביטוח הרפואי — 2.5 שטרלינג. בביקורים החוזרים שבמשך שבוע זכינו ליחס דומה. התרופה הוחלפה פעמים מספר ולבסוף קיבלתי תרופה יקרה ביותר, בשוני זהה לקודמות. קיבלתי טיפולים אך אחד גרון מתוח רק פעמיים בשבוע. קיבלתי את המשך הטיפול במחלקה. כשהרופא שלי היה עסוק, הוא הפנה אותי לרופאה אחרת, שגילתה אותו יחס חביב וסבלני, כאילו הייתי חולה פרטית או לפחות תורמת נכבדה של בית החולים. כשהתברר בסופו של השבוע, שהטיפול לא היה יעיל, והסברתי כי אני יוצאת אל מחוץ לעיר, נערכה התייעצות עם מנהל המחלקה והחליטו על תר־ ופה, שתמצעם התגלו כיעילות.

עלי להודות, כי בסך הכל סבלתי מדלקת אוזניים משונה ביותר מבחינתם אך כאובה מאוד מבחינתי ולמרות זאת לא נתנו לי הרגשה שאני "מקרה" בלבד, ולכן לא נותר לי להוסיף שבכל זאת הדשא של השכן אכן ירוק יותר.

לקט

הבעיות הלוגיסטיות של הקשישים

קלינאית התקשורת רני פילוסוף נתקלה בעבודתה פעמים רבות בבעי־ יות בריאות אצל זקנים, ונוכחה לדעת שהבעיות הלוגיסטיות הכרו־ כות בכך מטרידות לא פחות: איך להגיע לקופת חולים לבדיקה או לצילום, או איך להתמודד עם מתק־ נים. היא החליטה להקים חברה לשירותים לקשיש בשם "קשב לבית" במרכז הרפואי בהרצליה־הפי־ תוח. החברה עובדת על בסיס מסחרי ואין בשירותיה מתנדבים. זה גם החסרון, שכן השירות אינו זול ואינו שווה לכל נפש, מה גם שמרובבי במטפלים וזוים בדרך־כלל בב־ מבט. שירותי החברה מיועדים בעיקר לאנשי קריירה, הטרודים לעתים ומשהים בחו"ל ומקוקים לקניית שיר־ ותים בשביל הוריהם, שכן הם עצמם אינם יכולים להתפנות לכך.

השירות מבוסס על התפישה המקובלת כיום, שיש להשאיר את הקשיש בביתו ולהעניק לו את מירב השירותים במסגרת הקהילה. צוות המטפלים כולל רופאים בכל התחומים ובצוות השיקומי יש פיזיותר־ אפיסטים, מרפאים בעיסוק, די־ אטנים, פסיכולוגים ועוד. החברה מציעה גם שירותי מטפלת הביתה, נהגים לרכבו של החולה, שירות שליחים לסידורים שונים, ארוחות דיאטתיות וטיפולים שונים בבית.

המחירים לדוגמה: ביקור רופא בבית ואיש צוות שיקומי להערכה ראשונה והכנת תכנית טיפולים — 185 שקל; ביקור רופא בית בשעות היום — 80 שקל; בלילה — 112 שקל; שעת עבודה של הנהג — 10 שקל; ארוחות לשבוע — 180 שקל. טלפון למידע נוסף — 052-548575, איתורית: 7549111 מנוי 1500. (יהודית קטולר)●●●

הדירה פני זקן. במסגרת מבצע מיוחד, הנושא את השם "הוויה תרבותית־אמנותית לגיל הזהב" מ־ ארגנים בימים אלה לקשישים סיורים עם מדריכים מקצועיים במוזיאון ישראל בירושלים. עד כה השתתפו במיבצע 300 קשישים שר־ בים מהם ביקרו במוזיאון לראשונה בחייהם וזכו באוצרות האמנות והארכיאולוגיה במקום. אורב זוז במופע אמנותי המטפל בנושא התמודדותם של קשישים עם הפר־ צות וגם זכו לכיבוד קל. לסיור הוסעו קשישים מכל רחבי הארץ, והוא ממומן מתרומתו של היהודי האמריקאי קרמים בין, ובאירגון חברות אגד והסתדרות. צבי הלמן, מנהל מחלקת האירועים של המו־ זיאון, מסר כי המיבצע יתקיים עד לחודש מאי הבא. (גילי מני רונן)●●●

מקור האש. חברת "סקוריטק", המתכננת מערכות אבטחה ומיגון, תכננה באחרונה מתקן מיוחד לגילוי אש בבתי מגורים. המתקן מאתר את מקור האש באמצעות חיישנים המגיבים מיידית לחום ולעשן. גילוי האש נעשה בשלבים מוקדמים ועם הגילוי מתנתק זרם החשמל מה־ מעלית, אוטומטית, מופעלת אזעקה ונוצר קשר טלפוני עם מוקד כיבוי אש וכיבוי. מחיר המערכת בין 3000 ל־5000 דולר. בבתי מגורים מחיר לקחת בחשבון ההוצאה בין ה־ דיירים.●●●

כותבים לנו

חוסר אונים ותלות בבעל

שמחנו לקרוא שמשרד העבודה והרווחה גיבש תוכנית לטיפול בתופעת האלימות נגד ילדים ב־ משפחה, בכלל גילוי עריות (כתבתה של עקנה אריזוד ב"חוג בית", 21.10). לנו, כפעילות מרכזי הסיוע לנפגעות אונס בארץ, המטפלות במקרים של תקיפות מיניות של יל־ דים, חשוב להדגיש שגם כשמערכות הנלוות לגילוי עריות מקבלות טובות הנאה, הן עדיין זמני והפגע. הייזום הפוגע של האב לבתו המעשי־ תות הכותרת "אהבה" פוגעים עמוקות בבת ומשאירים צלקות נפשיות לטווח ארוך. כאשר האם אינה מגוננת על הילדה היבור נובע בדרך כלל מפחד, או מהרגשת חוסר אונים ותלות בבעל. עד נחוץ שהעבודה המקבלת בתמיכה של האשה היא "להתו פורפן" למיר הכיני של בעלה' גורמת ליחס המעורבים בין בני הזוג וה־ תוצאה בתם לאלימות ולניצול מיני בתוך המשפחה. עבודה זו יש לעקור מן השורש.

מרים מני

בשם:

ועד המעקלה בנושא תקיפה מינית של ילדים

מרכז סיוע לנפגעות אונס — ירושלים

מרכז סיוע לנפגעות אונס — תל־אביב, חיפה

המהפכה הישראלית בשיווק רהיטים ישיר החלה!

פתוח:

שבת 10.00 בבוקר

עד 21.00 בלילה

במשך השבוע 9.00-19.00

א.א. רהיטים

רח' אצל 35 אזור התעשיה החדש ראשל"צ

טל. 03-9611966

מהפיכה בהרגלי הצרכנות של הקהל הישראלי! אין צורך להתרוצץ, אין צורך לשלם פערי תיווך אסטרונומיים. 20 יצרנים מאוגדים בחנות מפעל אחת, תחת שם אחד ובאולם תצוגה ענק ויפהפה. הנהלת א.א. רהיטים מחזיקה מבקר טיב ואיכות צמוד. רק רהיטים שעומדים בסטנדרטים הגבוהים ביותר מגיעים אליך, הצרכן. מערכות ישיבה (גם מעור), חדרי שינה, מזנונים, פינות אוכל, חדרי ילדים ונוער במגוון עיצובים ומחירים.

א.א. רהיטים

20 יצרנים, 500 מ"ר, חנות מפעל אחת.

בדין ובצדק / צבי הראל

מעצר של חמישה כוכבים

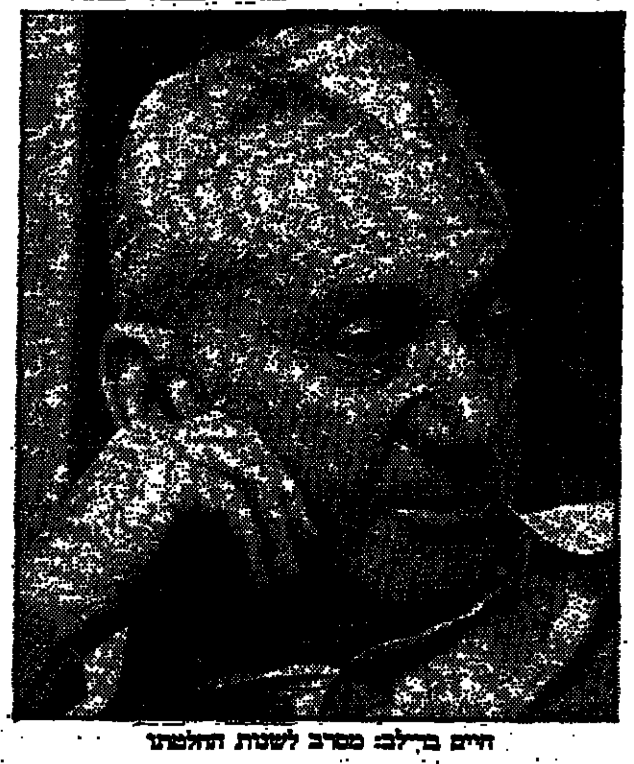

ביום רביעי בשבוע שעבר התעתע שופט בית משפט השלום בתל-אביב בנימין קהלת להיווכח להיכן התגלגלה החלטתו לעצור את מנכ"ל רובק שרה גהל (40) לתשעה ימים. השופט קהלת למד מאמצעי התקשורת, כי המנכ"ל שוהה במרפאה לחולי לב בבלון "פלאזה" בתל-אביב. השופט החליט שהחשוד ישהה בשעות הלילה בלבד בבית-חולים פרטי, מפני שבבית-החולים של כלא רמלה אין רופא אחרי השעה עשר בלילה. גם החלטתו זו של השופט קהלת היתה בעייתית למדי, אולם לא הוכחה בה כלל אפשרות של שהייה כבית מלון.

שיגור המנכ"ל לבית-חולים פרטי הוכיח כי בעל הממון שווה יותר, גם כאשר בית-המשפט קובע כי יש לעצור אדם לצורכי חקירה ולהשיג את ביחוד מושש של הפריעה בחקירה. בישראל מוחזקים בבתי הכליאה למעלה מ-8000 כלואים. האם מנכ"ל רובק הוא החולה הקשה ביותר?

אולם שיגורו של גהל הרקיע לכותרות, וקומם את הציבור ובכלל זה סניגורים ולקוחותיהם. על כך ראויים לביקורת חריפה המשטרה, המכס ומס הכנסה שחוקרו את המנכ"ל. שכן היה בידם להתנגד לאכסונו של החשוד במלון. האם רשויות החקירה מאשרות לסניגוריו של החשוד — ד"ר אמנון גולדנברג וד"ר אמנון כבר — לשלוח את המנכ"ל למרפאת המלון, מדוע לא ינצלו זאת הפרקליטים הרי טובת הלקוח לנגד עיניהם והם ראויים לשבח כשהם משפרים את תנאי מעצרו, ועוד בהסכמת הגופים החוקרים.

השופט יצחק בראו דן בבקשה השנייה לעצור את גהל. ביום רביעי בשבוע שעבר הוא תיקן את המצב והורה כי החשוד המיליונר ישהה בבית-החולים של כלא רמלה (כלא איילון) לימים אחדים, עד להחלטה סופית שניתנה ביום ראשון השבוע. לדיון הפעם הופיע נציג הפרקליטות עו"ד משה לדור, שטען נגד תנאי המעצר "מקורי-העיניים" של גהל. הוא תיאר אותם "פגמים באסתטיקה הציבורית". את התשובה למחלוקת בנושא "האסתטיקה הציבורית" מצא השופט בראו בתנ"ך: לא תישא פני דל ולא תהדר פני גדול, בצדק תשפוט עמיתך... ודל לא תהדר בריבו.

בהחלטתו השבוע נעתר השופט למלוא בקשת המשטרה לעצור את גהל לעשרה ימים, עד לפני שנתן השופט בראו הוראה סופית — בעניין מעצרו ותנאי מעצרו של החשוד — הוא ביקר בבית-החולים של הכלא ביום חמישי האחרון והתרשם התרשמות ישירה מהתנאים בו.

בביקורו הפריך את טענתו של עו"ד גולדנברג כי מפרידות 13 מי-סות בין מיטת החולה לאמבולנס. המעצר 24 שעות לבית-החולים. מתברר כי רק שתי דלתות מפרידות בין מיטת החשוד לבין האמבולנס. השופט כתב דו"ח מפורט על מה שראו עיניו וקבע, כי המתקן בית-חולים לכל דבר. יש בו 27 מיטות ושמונה חדרים והוא כולל את המכשירים הבאים: מוניטור לחולי לב במקביל ביחידות לטיפול נמרץ, מכשיר א.ק.ג., עגלת החייאה ועליה מכשיר החייאה, מכשיר להפעלת מכת חשמל במקרה של דום לב, בלוני חמצן נייד, מיתקן דיאליזה בחדר מיוחד לטיפול בחולי כליות, מעבדה כללית ומיתקן לטיפול פיסיותראפי, וכן ציוד נוסף המקובל בבתי-חולים. עוד כתב השופט, כי הנסיעה בין בית-החולים בכלא רמלה לבית-החולים הסמוך, אסף הרופא, נמשכת בין שבע לעשר דקות.

השבוע הועלתה הטענה הבאה: מדוע נעשה הביקור דווקא לצורך בירור תנאי המעצר של חשוד עשיר. טוב עשה השופט בראו שביקר בבית-החולים של כלא רמלה. כך הפריך את טענתו של הסניגור באשר ל-13 דלתות. הבי מיותר בישראל טענות עתידיות של סניגורים, שיבקשו כי לקוחותיהם יהיו שווים יותר בפני החוק כאשר יקבע בית-המשפט שיש מקום לעצרם ולבודדם.

חיים בר-לב: מסרב לשנות החלטתו

בג"ץ "יורד" על בר-לב

ביום חמישי האחרון התנהל בבית-המשפט הגבוה לצדק דיון בעתירתם של שלושה קציני נציבות שירות בתי הסוהר — שמעון מלכה, חיים גליק ורבי שגיא. השלושה התריעו על מעשי שחיתות ואי-סדרים של הנציב לשעבר רפי סוויסה. לטענתם, כנקמה על האזרחות הטובה שגילו, הם סולקו על-ידי סוויסה מתפקידיהם המקוריים והועברו לתפקידים זוטרים.

לטענתם, שר המשטרה חיים בר-לב היה צריך לגונן עליהם ולא לתת גיבוי להרחקתם על-ידי הנציב.

טענות חריפות השמיע בדיון בבג"ץ פרקליטם של העותרים עו"ד צבי טרלו. לדבריו, לא זו בלבד שהשלושה הודחו מתפקידיהם, אלא שאחרי שהתברר שמבקר המשטרה האלוף (במיל') אברהם אדן סיים את חקירתו וקבע כי טענותיהם נכונות וצודקות, הורה השר לפתוח נגדם בחקירה בנושאים "מבחינים ושוליים" (כדברי טרלו), כמו העדפת עיתונאים מסוימים על-ידי החוקר שמעון מלכה ועוד. תלונות אלה, טען עו"ד טרלו, כלל אינן צריכות להתברר, מפני שעל פניהן אין בהן ממש והעותרים מתייחסים אליהם בהצחוקיות. נציג העותרים האשים את השר בר-לב בכך, שבמקום להטיל על המבקר הרשמי של המשרד (אדן) לבדוק את התלונות הללו החליט להטיל את הבדיקה על עוזרו האישי, גיצג (במיל') בנימין גלעד.

לדברי הפרקליט, עוד לפני הבדיקה של השר בר-לב הוא (השר) קבע כי הם "אשמים", הטיל בהם דופי [illegible] את תצהירו של השר, הצביע על דברים שכתב בר-לב בתצהירו, ושעל פיהם אין בהם אמת. לצורך זה הסתייע הפרקליט במסמכים ובתצהירים שהגישו לבג"ץ, הזכיר לשר פטים כי סוויסה, גיבור הסיפור, לא הגיש תצהיר נגדי.

העתירה של שלושת הקצינים היא בשני מישורים: האחד, בקשה להעביר את בדיקת התלונות נגדם למבקר הרשמי של משרד המשטרה (אדן). המישור השני הוא להחזירם לתפקידיהם המקוריים הבכירים בנציבות שירות בתי הסוהר. אם לא יורו השופטים להחזיר את השלושה לתפקידיהם, הקשה טרלו, כיצד יהיה אפשר לדרוש מאזרחים אחרים במדינה להתריע על מעשים המוזרים שהם מגלים.

השופטים — מאיר שמגר, שושנה נתניהו ומשה בייסקי — מתחו בעת הדיון ביקורת על התנהגות השר. השופט בייסקי אמר כי התנהגותו של בר-לב היא פגיעה קשה במעמדו של מבקר המשטרה ועקשנותו שלא למסור את התלונה לאדן מעוררת אצלו תחושה קשה ומאוד לא נוחה. השופטת נתניהו אמרה כי יש לה תחושה לא נוחה מכך שמבקר המשטרה אינו בודק את התלונות נגד השלושה. שמגר אמר, שרק מבקר המשטרה, הבקי בפרשה, יבדוק את התמונה כולה.

בעת הדיון פנו השופטים לנציגת המדינה עו"ד תמר הקר והציעו לה להפסיק את הדיון, כדי שזו תתקשר לשר בר-לב ותציע לו להעביר את בדיקת התלונות נגד השלושה למבקר המשרד. נציגת המדינה השיבה לשופטים, כי בעבר כבר דיברה עם השר והוא לא הסכים לכך. השופטת נתניהו חזרה וביקשה מנציגת המדינה להתקשר לשר ול-הבהיר לו את עמדת בית-המשפט בעניין. [illegible] שלושת השופטים דקות מספר [illegible] מכיוון שעו"ד טרלו ביקש לשמוע את העתירה במלואה, על שני חלקיה. המשך הדיון בעתירה נקבע למועד אחר.

פקח עירייה מעולם אחר

העונש המרתיע שהוטל על עיקבי הוא צדו האחר של סיפור הבנייה הפראית. השופט מציין בגזר-הדין נתונים המלמדים על רפיונה של המחלקה המשפטית של עיריית רמת-גן, אשר נותנת לעבריינים בנייה את התחושה של לית דין ולית דיין. השופט מציין, כי מפאת מחסור בשופטים בבית משפט השלום בתל-אביב הוקצו לעיריית רמת-גן ארבעה ימי שפיטה בחודש, ומשום כך העירייה לא הגישה 750 כתבי אישום — הרבים בבנייה לא חוקית וניהול עסקים ללא רשיון. היא הניחה שלא ישפטו בהם, בגלל העומס הרובץ על בית-המשפט. בשנת 1986, מציין השופט, ניתנו שישה תיקי בנייה בלבד של עיריית רמת-גן. בגלל הביקורת על עיריית רמת-גן הוחד ויקה מאות תיקים במגירותיה, הורה השופט להעביר עותק מגזר-הדין ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש.

עוקצו של הסיפור התגלה לתו-בעת העיתונית לאחר מתן גזר הדין: התברר כי הנאשם היה בעבר פקח בעיריית רמת-גן ויצא בינתיים לגימלאות. האם בגלל היותו פקח לשעבר איפשר לו לבנות בנייה פראית בהמשכו של כביש?

השבוע גזר שופט בית משפט השלום בתל-אביב יצחק בראו שנה מאסר בפועל על שמעון עיקבי, תושב שכונת גבעת אלנה הסמוכה לשכונת רמת-חן ברמת-גן. ייחודו של גזר-הדין בכך, שזהו עונש המאסר-בפועל הכבד שהוטל אי-פעם (כנראה) על עבריין בנייה בישראל.

עיקבי, כבן 50, בנה את ביתו על קרקע של עיריית רמת-גן במקום המיועד לבניית כביש. הבית נבנה למעשה בהמשכו של כביש. הבית, בעל ארבעה חדרים, משתרע על שטח של 84 מ"ר. לבית החדש חיבר עיקבי חשמל מבית סמוך, כמו-גם של עשרה מטרים, שבו מתגורר בנו. עד לבניית ביתו החדש התגורר עיקבי בצריף סמוך. השופט בראו מציין, כי כל מטרתו של הנאשם היתה לגרוף רווחים תוך שהוא מנסה לקבוע עובדות בשטח.

השופט מציין את העובדה כי על עברייני בנייה מוטלים עונשים קלים. הוא אינו רואה סיבה מדוע לא להטיל על נאשם, בנסיבות חמורות כאלה, שנת מאסר בפועל כפי שבית-המשפט מטיל על עבריין התוקף ארנק שיש בו כמה עשרות שקלים.

פרקליטות פקוקה

בשבוע שעבר דווח כאן על שורה של תיקים בפרקליטות מחוז תל-אביב שאינם מטופלים בגלל מצוקת כוח-אדם ומחסור בפרקליטים המת-מחים בעבירות "צווארון-לבן" (זיופים, מרמה, תיקים כלכליים). בעקבות גם ביקורת, על פרקליט המדינה עו"ד יונה בלטמן. לשורת התיקים שהוזכרו אפשר היה לצרף תיקים נוספים מפרקליטות מחוז תל-אביב למיסוי שהלכה בראשותו של עו"ד יעקב אורן. [illegible]

ניסיון העבר מלמד כי הדיווח באמצעי התקשורת מועיל ומסייע לגבי תיקי חקירה שהמשטרה סיימה בהם את עבודתה. בעבר דווח בעיתונים על תיקי חקירה שהיו "תקועים" בפרקליטות. ואכן, בע-קבות הפירסומים הם זכו לטיפול. כך, למשל, בפרשת מושב מירון בני ליל. בתיק זה, ימים אחדים לאחר הפירסומים נשלחו שתי תובענות להפגש עם חוקר הפרשה, שפרש בינתיים מהמשטרה, כדי שיסייע לו להגיש כתב אישום נגד מזכיר מושב [illegible]

פרקליטת מחוז המרכז עו"ד עדנה ארבל התרעמה בשבוע שעבר, הבציע, למקרא קטע במדור זה שהשתמע ממנו כי התיקים הכל-כליים התקועים הם גם נחלת פרקליטות זו. היא ציינה כי במחוז זה, התיקים הכלכליים לא היו תקועים מעבר לזמן סביר שנדרש לטיפול בהם.

בהערת אגב ראוי לציין, כי פרקליטות מחוז תל-אביב (הפר-קליטות הפלילית הרגילה והפר-קליטות למיסוי וכלכלה) מטפלת בתיקים כלכליים [illegible] משום שבתל-אביב נמצאים מרכז-זים רוב רובם של החברות והגופים הפיננסיים הגדולים בארץ.

מאת הנרייטה בוען

אמסטרדאם לא נבחרה

ההולנדים לא השכילו להבין שגם בתחום הספורט, הפוליטיקה היא הקובעת. האולימפיאדה של 1992 תיערך בברצלונה

אמסטרדאם

בשבעה עשר באוקטובר, בשעה שלושים בצהריים, היה בחוראי ראש עיריית אמסטרדאם, אד ואן טיין, לארום עצב אך הכם בורבה. באותה שעה הודיע יו"ר הוועד האולימפי הבינלאומי כי משחקי הקיץ האו-לימפיים של 1992 ייערכו בבארצ-לונה. פירוש הדבר שגם לא ייערכו באמסטרדאם, שהיתה אחת משש הערים המועמדות. הידיעה זו לכשע-צמה בכל שאכזבה את העיר, שעמלה קשות כדי לזכות באירוח, לא בכל כך הפתיעה. מראש היה ידוע שבארצלונה, שבה לא נערכו משחקים אולימפיים מעולם, ושהובסה שלוש פעמים כמועמדת, בפער קו-לות רחוק, וברשותה מתקנים מ-צויינים, היא בעלת הסיכויים להיבחר. יתר על כן, יו"ר הוועד האולימפי, הספרדי סאמאראנץ', הוא בעצמו תושב בארצלונה. בכל זאת, איש מחברי הנציגות של הולנד, שנכחה בהרכב מלא בלוזאן, לא היה מעלה בדעתו שמ-86 חברי הוועד שהצביעו תקבל אמסטרדאם רק חמישה קולות, תוצאה שהורידה את מועמדותה מהמרוץ כבר בסיבוב הראשון. היא קיבלה פחות קולות אפילו מבירמינגהם, שלא התאמצה במיוחד בפעילות השדולה שלה, ובכל זאת קיבלה שמונה קולות בסיבוב הראשון ונפלה רק בסיבוב השני. אך פחות מ-24 שעות קודם לכן עדיין דיברו חברים בכירים במשלחת ההולנדית על "מירוץ צמוד" בין בארצלונה ואמסטרדאם, כפי שניסח זאת ראש הממשלה לובארס, שלבקשת המשלחת ההול-נדית בא ללוזאן לקראת השלב הסופי — "פוטו פיניש".

מזה למעלה משנתיים עשתה אמסטרדאם, בראשות ראש העיר שלה, מאמצים רבים מאוד כדי להיבחר. זאת לאחר שקיבלה את עידודו של סאמאראנץ', יו"ר הוועד האולימפי, להגיש את מועמדותה. צוות בן 45 איש, במשכורת מלאה, הכין במשך שנתיים את התכניות בפרטי פרטים. ב-1984 ביקר ואן טיין בלוס אנג'לס, באתר המשחקים האולימפיים, כדי ללמוד את דרך ארגון האירוע. לפני ההצבעה שוהה בלוזאן והקדיש את זמנו לפעולת שיכנוע.

מאמץ גדול ולחינם

המשלחת ההולנדית כללה בעלי משקל כבד בתחום הספורט, כמו אנטון גיזינק, אלוף הג'ודו הבינ-לאומי, יוהן קרויף, שחקן הכדורגל הידוע, וגם פוליטיקאים, בהם ראש הממשלה לשעבר ואן אגט וראש עיריית כרוניגן ה. והנולט. שיאן של ההכנות היה שבוע מרוכז, בלוזאן, שבו נערכו ארוחות צהריים, ארוחות ערב ומסיבות קוקטייל מרובות לכבוד חברי הוועד האולימפי, אור-חים שעלו, כמובן, כסף רב. בשנ-תיים האחרונות, הוצאו כמה"כ כ-עשרים מיליון גילדר שהם כשמונה מיליון דולר להשגת המטרה. רוב הכסף בא מהממשלה וממפעלי התעשייה הגדולים, כגון מבשלות השיכר היינקן ובתי החרושת לצרכי חשמל פיליפס, שקיוו להרוויח מעריכת המשחקים באמסטרדאם. העירייה עצמה, אף כי היא שרויה כרגע במצוקה פיננסית רצינית ה-אלצה לפטר 450 עובדים, קיוותה גם היא להרוויח מעריכת המשחקים. כעת נשארה עם גירעון בסך כ-1.2 מיליון דולרים וללא אפשרות לכסותו.

הסיבה לכשלונה של העיר אינה הצגת תכניות כושלת. אדרבא, ביצועה בתחום זה היה מושלם. בערבו הערות על הצגת התכניות, עד פרטי פרטים, וכאשר המשלחת בר-אשות ואן טיין הופיעה בפני הוועדה, מול חמש המועמדות האחרות, היא מצאה חברי ועדה לבבים מאד.

השאלה הקשה ביותר נסבה על בעיית הסמים באמסטרדאם. אך ואן טיין, שהיה מוכן לה, ענה תשובת אמת שהתופעה נמצאת בירידה והיא פחות חמורה מכפי שהיתה לפני שנה או שנתיים. המשלחת ההול-נדית היתה נבונה מכדי לציין שבספרד, לעומת זאת, קיימת בעיית הטרור הבאסקית. ואן טיין הזכיר בפשטות שלהולנד יש מעט, אם בכלל, אויבים בעולם וכי אין עושים בתחומה מעשי טרור.

בכל זאת יש בה משהו

אבל אם אין בהולנד קבוצות טרור, יש בה ובעיקר באמסטרדאם קבוצות אלימות המנצלות כל הזדמנות לעורר שערוריה ולהגיע לעימות עם המשטרה. כך אירע, גם אם להאמין הוועה לשרי מאמ-סטרדאם, הגיעה קבוצת פעולה מהעיר גם אליה, כינתה עצמה בשם "לא למשחקים האולימפיים" והפ-גינה בכל דרך אפשרית נגד קיום המשחקים בהולנד. הגרעין הקשה של הקבוצה היו אנשים המוחזקים כפולשים לדירות (סקווטרס) ובראשם אשה בשם סאר בארלאכה. בארלאכה היא בת 51, מרצה לגיאוגרפיה חברתית באוניברסיטת אמסטרדאם. בשלושים השנים ה-אחרונות השתתפה כמעט בכל הפגנה בעיר: נגד אמריקאים בוויי-טנאם, נגד נישואי יורשת העצר ביאטריקס לגרמני קלאוס פון אמסברג, וכו' וכו'. בתחילה לא התייחסה הוועדה ההולנדית אל הקבוצה כאל בעיה רצינית. אך בלילה שלפני ההצבעה נקטו ה-מפגינים אמצעים בוטים. הם הפגינו מול המלון שבו שהו חברי הוועד האולימפי בצעקות: "אמסטרדאם — עיר בועניה", "מינכן 1972 — אמסטרדאם 1992". הם השליכו בקבוקי בירה על המכוניות של חברי הוועד האולימפי ואיימו עליהם במעשי אלימות. חברים רבים בוועד האולימפי, שבתחילה נטו לב-חור בהולנד, חשבו פעם שניה והג-יעו למסקנה שעיר הקשורה במ-עשי בריונות כאלה אינה מקום מתאים לארוח משחקים אולימפיים.

אבל הסיבה העיקרית לכשלונה של אמסטרדאם, בניגוד למה ש-חשבו בתמימות ואן טיין וידידיו, היתה שהמשחק היה מכור מראש, מתחילה. נכון אמנם שסאמאראנץ' עצמו הזמין את אמסטרדאם, כמו גם את בירמינגהם ובלגראד להציג את מועמדותן, אך נראה שזה היה רק כדי לספק "תפאורה". למעשה הוחלט מראש כי משחקי קיץ 1992 ייערכו בבארצלונה. המשלחות הצ-ביעו על בסיס גושים אזוריים או פו-ליטיים. כל המדינות הדוברות ספרדית, צרפתית ואיטלקית הצביעו בעד בארצלונה. כל מדינות הגוש המזרחי הצביעו בעד בלגראד. מאחורי אמסטרדאם לא עמד שום גוש. כך אירע, נידונו כל המאמצים האדירים שעשו ההולנדים לכישלון מראש ובשובו לאמסטרדאם אמר ואן טיין, בבדיחה, שרק עכשיו הוא מבין כיצד מתבצעים מאמצי שדולה בינלאומיים.

אך בסופו של דבר אפשר לומר שהכישלון של אמסטרדאם עשוי להיות לה לברכה. ראש העיר וידי-דיו שגו לא רק באי הערכת חשיבותם של מאמצי שדולה בינ-לאומיים: הם גם לא לקחו בחשבון את התוצאות הקשות והלא נעימות שהיו. המשחקים האולימפיים ב-1992 עלולים להביא על עירם.

הנשיא חיים הרצוג וראש ממשלת אוסטרליה בוב הוק: תמיכה במדינה פלשתינית וביקור גומלין בישראל

נשיא רחוק מהבית

מאת גדעון אלון

הרצוג הצליח לפרק את המוקשים, שניסו להטמין לו העיתונאים המקומיים, בהציגם לו שאלות מביכות בפרשת ואנונו. הוא התחמק ממתן תשובות ברורות. חבל רק שלשכת רה"מ לא טרחה בראשית השבוע לעדכן אותו, ערב פרסום ההודעה הרשמית, על כך שוואנונו עצור בישראל. להרצוג נודע על כך באקראי מאחד העיתונאים הנלווה לסיורו

מלבורן

"שני מאורעות גדולים קרו לעם היהודי ב-1948: הקמת מדינת ישראל ונוסד בית הספר היהודי "הר הצופים מלבורן" — כך, בנימה רצינית, התבטא אחד ממנהיגי הקהילה היהודית הגדולה של מלבורן בקבלת פנים חגיגית, ש-נערכה בסוף השבוע שעבר בבית הספר, לכבוד נשיא המדינה חיים הרצוג.

אמנם לכבוד ביקורו של הנשיא, עשו כל אנשי הזרמים בקהילה היה-הודית האוסטרלית, המונה ככל הנראה 80 אלף נפש, מאמץ להתעלות מעל חילוקי הדעות ומאבקי הכוח והיוקרה ולהציג משלחות משותפות של כל נציגי הזרמים בקהילה מהרפורמים ועד חב"ד, אולם ניכר בעליל שהחיוך הוא מעטה.

הרצוג הקפיד לעמוד כמעט בכל הופעה פומבית לפני תלמידים, סטו-דנטים, מנהיגי קהילות וכדומה על חשיבות העלייה. יהודי התפוצות, לרבות יהודי אוסטרליה, אינם אוהבים שמטיפים להם מוסר ומ-עוררים בהם רגשי אשמה על כך שהם מגדלים את ילדיהם בגולה. אבל הרצוג הדגיש בשיטתיות ובע-קביות נושא זה ועורר נגדו ביקורת מרומזת בכלי התקשורת של אוס-טרליה.

ממדי העליה מאוסטרליה לישר-אל הם צנועים למדי. מאז קום המדינה עלו מכאן 8,000 יהודים בלבד וחלקם שבו על עקבותיהם משום שלא התאקלמו בארץ.

בערב הפרידה מן הקהילה היהו-דית של מלבורן, הופיעו נציגי כל תנועות הנוער הציוניות, מ"הבונים" ועד בית"ר, והכריזו בהתלהבות על כוונתם לעלות בקרוב להתיישבות בארץ, אבל זוהי תופעה שולית ויוצאת דופן בקהילה השבעה, המושרשת באוסטרליה. השמרנית אמנם בקנאות על יהדותה ו-80% מילדיה מקבלים חינוך יהודי, אולם היא מעדיפה להמשיך ולשבת על "סירי הבשר".

קהילה יהודית גדולה ומתרחבת

לא רק שהקהילה היהודית אינה מצטמקת, אלא היא הולכת וגדלה משנה לשנה. מאז החלה הרעה במצבם הכלכלי של יהודי דרום אפריקה, משמשים סידני ומלבורן יעד חשוב ליהודי יוהנסבורג. הם באים לכאן בהמוניהם. להערכת הקונסול הכללי, צבי גבאי, כרבבה מיהודי דרום אפריקה כבר השתקעה באוסטרליה ומדי שבוע מגיעות שש משפחות חדשות. גם קהילה גדולה מקרב יהודי בריה"מ, הגיעו ל-אוסטרליה. כ-5000 יהודים רוסיים תקעו יתד בסידני ומרביתם עובדים במפעלי תעשייה, או נוהגים בתחבורה.

גם יורדים ישראלים הגיעו ל-אוסטרליה הרחוקה. אמנם ההגירה לכאן אינה המונית כמו לארה"ב וקנדה, אבל מעריכים כי 8,000 יור-דים כבר הגיעו לכאן, חלקם התבסס מאד מבחינה כלכלית ופגשתי כמה מהם המשמשים כמתרימים למען המגבית של "קרן היסוד".

היורדים עימם נפגשתי אינם חשים שום רגשי אשמה. "אני שלמה עם עצמי," אמרה לי צברית חיפאית השוהה במלבורן 18 שנה. היא גם לא התביישה לספר, כי ניסתה לש-כנע את אחיה, המתגורר בארץ להגר לאוסטרליה ואף הבטיחה לו בית, מקום עבודה וכדומה.

הקונסול הכללי מודה, "כי איננו יכולים לעשות דבר כדי למנוע יר-ידת ישראלים לכאן. ישראל איננה יכולה להתחרות עם ההטבות והתנ-אים שמציעה אוסטר-ליה."

הרצוג זקף קומתם של היהודים

הנשיא בביקורו זקף את קומתם של יהודי אוסטרליה. הדיווחים המפור-טים בטלוויזיה, ברדיו ובעיתונות, נגינת ההימנון הלאומי, הנפת דגל ישראל ברחובות וקבלת הפנים החמה של הממשלה האוסטרלית, שבניגוד לציבור הרחב כאן שהפגין אדישות, עשתה כל מאמץ כדי להנעים על הרצוג את ימי שהותו בפרת, קנברה, סידני ומלבורן, תרמו לתחושת הגאווה של היהודים.

אין גם להקל בחשיבות ההסבר-תית שיש לביקורו של הרצוג. בר-איונות שהעניק לטלוויזיה, הוא שיקף באנגלית רהוטה וקולחת את הקונצנזוס הלאומי בתחום המדיני, הדריך את הציבור על המאמצים הרבים הנעשים לקידום תהליך השי-לום במזרח התיכון ועל 100,000 אלף ערבים מהשטחים שבאים מדי בוקר לעבוד בארץ.

הרצוג הצליח היטב לפרק את המוקשים, שניסו להטמין לו העתו-נאים המקומיים, שהציגו לו שאלות מביכות בפרשת ואנונו. הוא התחמק ממתן תשובות ברורות. חבל רק שלשכת רה"מ לא טרחה בראשית השבוע לעדכן אותו, ערב פרסום ההודעה הרשמית על כך שוואנונו עצור בישראל. להרצוג נודע על כך באקראי מאחד העתונאים הנלווה לסיורו.

קשה להצביע על הישגים מדי-ניים בביקורו של הנשיא באוסטר-ליה. קודם כל, משום שאין זה מתפקידו לעסוק בנושאים מדיניים ספציפיים. אבל ניתן היה לחוש שהרצוג נדהם מהתמיכה הרבה ומחוסר הפעילות ההסברתית שלנו באוסטרליה ובדרום מזרח אסיה.

ראש ממשלת אוסטרליה, בוב הוק — ידיד נאמן של ישראל — הבטיח להרצוג לערוך ביקור בארץ. אבל אפילו הוא לא הסתיר את עמדתו המוצהרת של ממשלתו, התומכת בהקמתה של מדינה פלסטינית. מה השם גיטו עצרות בודדות של אנשי אש"ף לעורר את דעת הקהל באוסטרליה נגד ביקור הנשיא בהפגנות שקיימו בקנברה, סידני ובמל-בורן, אבל גם הם לא עוררו תשומת לב רבה.

הטור שלי / נתן דונביץ

רפואה: סיבוכים ללא ניתוח

פרופ' מיכאלי

ארבלי-אלמוזלינו

הרפואה הציבורית זקוקה לניתוח. מזמן. והיא, כמו המטופלים במסגר-תה, ממתינה. בכל פעם, נמצאת סיבה לדחייה נוספת. פעם שביתה של הרופאים, ופעם שביתה של האחיות, וקבוצות עובדים אחרות בבטחות, גם הן, למערכה. כך נדחה הניתוח הגדול ברפואה, והמצב מחמיר והולך. ככל שמתארכת ההמתנה מתרבים ומחמירים הסיבו-כים.

גם היום אין מי שינתח. הגברת ארבלי-אלמוזלינו, אשה חביבה ו-פעלתנית, אבל הכובע הזה גדול עליה בכמה מידות. כי כדי לנתח את הרפואה ולנסות להציל את חייה ואת תפקודה, דרוש מי שמאמין בכך. איש ארגון מובהק, מן הפיקוד הצבאי או האזרחי. מנכ"ל משרד הבריאות, הפרופסור מיכאלי, הוא כזה. אך מה יעשה מנכ"ל בלי שר החושב ופועל כמותו?

תלו תקוות במשה נתן. אמרו שהוא איש ארגון, עם ניסיון צבאי. היה רמטכ"ל. הכינו שיהיה גם ראש ממשלה. מזמן לא היה שר-בריאות כל כך חלש. אליעזר שוסטק, שהיו שלעגו וצחקו לו, היה שר טוב יותר, והבין את תפקודה של מערכת הבריאות טוב יותר.

מה שקורה עתה ברפואה הציבו-רית בא לכלל ביטוי עגום ואומלל באותה תכנית "מוקד", שהוקרנה בטלוויזיה. לא התקרבו לפתרון בעיה כלשהי, אך חילוקי-הדעות, וסגנון הוויכוח, אמרו הרבה יותר. העידו כמאה עדים על מחלתה של הרפואה.

צריך מי שאמר שהרפואה השחורה לא החלה היום. בתל-אביב, עם בית-חולים אחד, קטן, היתה רפואה שחורה. מי שרצה להתקבל, היה הולך לביתו של רופא בכיר, משלם בעד הביקור, מקבל פתק לבית-החו-לים ולמחרת היה מאושפז. מי שמצבו לא הרשה להגיע לביתו של הרופא, היו בני משפחתו הולכים לשם. מספרים מה שמספרים, משל-מים, מקבלים פתק.

היום המצב גם שונה וגם יותר חמור. אז, בתל-אביב הקטנה, לא היה מס הכנסה. מאחר שכך, לא נתבעו חולים ובני משפחתם להיות שותפים לעבירות מס, כדי לשלם את שכרו של הרופא. גם לא ראו בכך תשלום שחור. פרוטקציה היתה מלהתנגד לכל המעשים הללו. בכל הסקטורים. בלי פרוטקציה היה אדם ממשיך לתעות ברזכי החיים.

עתה אומר פציינט ישראלי: "מעולם לא הייתי עבריין. תמיד ביקשתי להיות כישר. אבל הרופא הזה הפך אותי לעבריין. גם בכך שאילץ אותי לשלם מתחת לשולחן וגם במסבצעמו. שתי עבירות במכה אחת. הוא יודע שאני בידו, ואעשה הכל כדי לחיות".

זה ההבדל האחד בין אז לעתה. ויש עוד הבדל: גם בתל-אביב הקטנה היו בית-חולים ציבורי ובית-חולים פרטי. והפרופסור מרקוס, שהיה אגדה בימיו, ניתח גם כאן וגם כאן. לא הוא לבדו. היו עוד רופאים. המצב הנוכחי לא נולד באחת. הוא רק התפתח. ההיגלות לאן יותר המנתח ללכת ולנתח, לציבורי או לפרטי, היתה בם או. כי תמיד היו לו רק ראש אחד ורגליים אחת.

אלא שאז היתה רפואה הרבה יותר פשוטה, שלא לומר פרימיטיווית. בשיטות וגם בציוד. כאשר התעוררו סיבוכים, לאחר ניתוח בבית החולים הפרטי, התגברו או נכשלו בטיפול בהם בין כתלי בית החולים הפרטי. אני מדבר על אסותא, לא על קליניקות של גינקולוגים ועוקרי-שקדים. היום, טוען פרופסור נכבד ומפורסם, חובה להתיר למנתח לעבוד גם במרכזי הרפואה הציבו-רית וגם בבית חולים פרטי. בפרטי יגבה את אלפי הדולארים. אלא שברפואה של היום הציוד יותר מתוחכם ויותר יקר, ובמרכז הגדול עובדים גם מומחים בכל השטחים. ואז, כאשר מסתבך ניתוח או טיפול בבית-חולים פרטי, מעבירים את החולה בדחיפות — פעם אחר פעם — למרכז הציבורי, שיחלצו אותו מן המצב הקשה שנקלע אליו, לא אפלה.

מדוע — שואל רופא בכיר בבית-חולים ציבורי — אני צריך לטפל בפציינט פרטי של רופא אחר, שקיבל תמורת תחילת הטיפול בו, אלפי דולארים? אם כך, אומר הרופא שנתבקש להושיע — גם אני אדרוש מהחולה את הכסף המגיע לי, לדעתי. הפלונטר מסתבך והולך. ואני מדבר על מעשים שהיו. לא אגדות.

ללמוד כאן, להתעשר שם

עוד נקודה: חובו של הרופא לחברה. אם בא רופא נודע מחו"ל, ומציע את נסיונו ואת הידע שלו לחולים בישראל — זה סיפור אחד. אבל רופא שחונך וגדל בארץ עשה זאת על חשבון משלם-המסים. 90% אחוז מעלות לימודיו, פחות או יותר, הם על חשבון הציבור.

הרופא אמור להחזיר את ההשק-עה. נניח עתה לרופאים הרבים, שמיד לאחר תום לימודיהם יורדים מן הארץ. נעסוק באלה שעובדים בבתי-חולים בארץ. הם טירונים וירוקים. יהיה חלקם מוצלח ככל שיהיה. את הניסיון והידע המעשיים הם רוכשים במרכזים הציבוריים. תחילה כרופאים זוטרים, ואחר-כך כבכירים-למחצה ובכירים. בשנים הללו מקנה להם בית-החולים את הבסיס החשוב, אולי לא פחות מן הכישרון האישי: ניסיון.

פרופסור דני גורי יכול לומר הרבה דברים על זכותו לנתח בבית חולים פרטי, בהרצליה, לצד פעילותו המבורכת והמסורה בתל-השומר. אבל שום פציינט לא היה פונה לגור בהרצליה, אלמלא ידע שגור מנתח לב שרכש ניסיון רב בתל-השומר. חולה ובני משפחתו מעדיפים מנתח שעשה ניתוחים רבים על פני אחר טירון. זה ברור. לא ברור, מדוע לא ייהנה מן הרופא הבשל אותו בית-חולים שבו למד ולמד ולמד, עד שצבר את הניסיון, הידע וגם המוניטין.

האמנם המרכז הציבורי הוא מעבדה לשפני נסיונות אנושיים? בכל תחום של הרפואה היו חולים ששילמו את המחיר, לא בכספים. בעד ההתמחות של הרופא, עד שנעשה מנוסה ו/או מעולה. המרכ-זים הרפואיים הם גם שמימנו — במענקים או במילגות — את השתל-מותם של רופאים צעירים בחו"ל. שיצאו לשם חסרי ניסיון וחזרו מבו-ססים. מדוע, אישה, צריך חולה בבית-חולים ציבורי להמתין עם הניתוח שלו, עד שיתפנה המנהל, או הבכיר, מעיסוקיו בבית החולים האחר, הפרטי?

בימים אלה גם לא קשה להצביע על עוד אספקט, כפי שבא לכלל בי-טוי במעשהו והסבריו, הלא משכ-נעים, של הפרופסור ברסיראג, מבי-לינסון. זה עוד אחד שגורם פרוזרורצ שצמח בעזרתה הציבו-רית. רופאי עיניים בכירים גם אינם יכולים להתלונן על מצבם הכספי. ידיהם מלאות עבודה במרפאות הפרטיות שלהם. עובדים לתוך הלילה, והמגירה מתמלאת רווח שטרות.

ובכל זאת, שומעים פציינטים מפי האחות: "הפרופסור מנתח היום בפרטי". לדעתי, זאת אמירה מעלי-בה בעצם מהותה. אתה, הכבי, אזרח סוג ב', גם אם כל חייך שילמת לקופת-החולים שלך את כל שתבעה ממך. אתה לא קבעת את גובה הסכום. אתה רק שילמת.

בנושא הרפואה הציבורית והק-ונפליקטים שלה עם הפרטית אפשר למלא ספר. בחו"ל כבר נכ-תבו כמה ספרים. אצלנו אפילו לא כתבו. הניתוח הגדול עדיין רחוק. בינתיים, מתרבים הסיבוכים, מחודש לחודש, משביתה לשביתה, ממעצר אחד לאחר.

מי יבשר לרפואה את המשפט השגור — "מעכשיו את בצום. מחר בבוקר מנתחים אותך. בהצלחה!"?

"את הבית לקחו, עכשיו לוקחים את הגן"

מאת קתרין דאריוואר
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

בינתיים דגות ספינות דייג ארגנטיניות באיזור הימי השנוי במחלוקת סביב איי פוקלנד: "הכל יכול כעת לקרות. אנחנו יכולים להתגונן. יתן האל, שלא נצטרך לעשות זאת", אומר שר החוץ של ארגנטינה

בואנוס איירס

ב-30 באוקטובר פנה הממשל בוואשינגטון לארגנטינה ולבריטניה לפתור את חילוקי הדעות שלהם בנושא איי פוקלנד (האיים המאל-ווינים) על ידי הסכמים דו צדדיים ורב צדדיים. דובר הסטייט דפרט-מנט אמר כי ארצו אינה נוקטת עמדה בחילוקי הדעות בנושא הריבונות. "אנו רוצים בפיתרון של שלום", ציין.

בירת המועצות הביעה, לעומת זאת, את צערה על החלטת בריטניה לקבוע תקנות על דעת עצמה בנוגע לזכות הדייג סביב לאיים ולהכריז על איזור שמור בלעדי בן 150 מי-לים סביבם. רוב מדינות אמריקה הלטינית הביעו תמיכה בבואנוס איירס, שם הוקמה ועדת הגנה כדי לסייע לנשיא אלפונסין.

שר החוץ הארגנטינאי דנטה קאפוטו אמר, כי "ממשלת בריטניה סילפה את העובדות בנוגע לאזור השמור מסביב לאיים. בכוונתה ליצור את הרושם שהחלטתה חלה רק על אזור בן 150 מילים מסביב לאיים וכי צעדה ייכנס לתוקפו רק ב-1 בפברואר. ואולם, אנגליה מוליכה שולל את דעת הקהל הבין-לאומית. למעשה היא קבעה — וקביעתה זו נכנסה לתוקף מייד — אזור כלכלי שמור ובלעדי בן 200 מילים מסביב למאלווינאס. כתמיכה בדבריו קרא את הנוסח הרשמי של הודעת שר החוץ הבריטי בשני האיים.

"במצב שנוצר יכולות לפרוץ תקריות, משום כך נקטנו אמצעי מנע", הוסיף ואמר קאפוטו. אך הוא הכחיש כי כוחות הצבא הועמדו במצב הכן. עם זאת, כמה שעות קודם לכן הודה שר ההגנה הארגנ-טינאי, אלברטו מוגה, כי צאות להג-פשה של מספר סגנים של חיילי חובה גרמה הכמה היתומים סיפוד על מצב של "ימים כוננות בחיל האוויר".

קאפוטו חזר והביע את נכונות ארצו לערוך משא ומתן לקראת הסכם, תוך שציין כי ארגנטינה לא תסכים לאי כיבוד זכויותיה. אנגליה כבר השתלטה על בית אותו אנחנו ראינו כשלנו. היום, היא רוצה להשתלט גם על הגן... והחיוות, נכונות לפיתרון, דרך משא ומתן, תקיפות [illegible] על האינטרסים הלאומיים שלנו, הם ארבעת צירי פעולתנו", אמר. במשא ומתן הוא מתכוון, אל נכון, לדיון על סוד-יום, שלא יוציא מכלל אפשרות אף נושא, בעיקר לא את נושא הריבו-נות של האיים. "לא בא בחשבון לשאת ולתת עם אנגליה על תיחום הגבול בין האיזור הארגנטיני של בלעדיות כלכלית, והאיזור הבלעדי כביכול שבריטניה כוננה על דעת עצמה בלבד מסביב למאלווינאס", הדגיש. "לו היינו עושים זאת, היה פירוש הדבר הכרה בריבונותה על האיים".

נראה שברגע, אם לא יהיו התפתחויות בלתי צפויות, מבודדת בואנוס איירס בפיתרון הדיפלומטי. הנשיא ראול אלפונסין דיבר בטלפון עם עמיתו באורוגוואי, בראזיל, ונצואלה, ספרד וצרפת, כמו גם עם מזכיר האו"ם חאוויר פרז דה קואיאר. זה האחרון אמר שניתן לפרש את ההחלטה הבריטית כ"פרו-בוקציה". בדברי הדיווח על השיחה שפורסם בבואנוס איירס, בכללות, "התגובות היו טובות", אמר קאפוטו. שלילה העבירה בינתיים דיפלומטיים את ההבטחות בדבר "סו-לידריות מלאה" מבירה. באשר לאמצעי תגמול אפשריים עתידיים נגד בריטניה, כמו שדרשו כמה חברי פרלמנט, קאפוטו הזהיר באומרו שאין הוא "מוציא אותם מכלל אפשרות".

בינתיים דגות ספינות דייג ארגנ-טינאיות באיזור הימי השנוי במחלוקת. "הכל יכול כעת לקרות. אנחנו יכולים להתגונן. יתן האל, שלא נצטרך לעשות זאת", סיכם קאפוטו. "ברור שהיינו מעדיפים שהסכסוך יידון בפורומים בינלאו-מיים — האו"ם, ארגון מדינות אמריקה, ארגון המדינות הבלתי מזדהות".

مكبر من الأصل

בארץ חלם

לצפור עד השמים

לא ייאמן, אבל אפשר לגלות סקופ בכביש. עדיין יש תגליות בתחום זה, ובחלקי נפלו שתיים. האחת: כבישי הערים הפכו כולם למירוצים. גם אלה שמוצב בהם תמרור המתיר נסיעה במהירות של 60 ו–70 קמ"ש.

יוצא אדם לחופשה — וגם, וכשהוא מגיע לכביש במכוניתו, עיניו הנינוחות מבחינות בדברים. כמו גיזזה מדממה לרעש. לפתע, כמו בליל קולות צורח, מגיחים הולכי רגל לתוך הכביש ומהלכים להם בני חותא, באלכסון. יש הנעצרים לשיחה בטלה באמצעו של כביש. ומדוע לא מישהו אומר שאתה באותו המקרים עצרתי. וכי היתה לי ברירה וגם אני התחלתי בשיחה בטלה, עם זיכרונותי. נזכרתי בסרטים ישנים, בתצלומים של ימים עתיקים, כאשר רחובה של עיר ביקו אליו עגלות רתומות לסוסים, הולכי רגל וסתם רוכבים על סוס. פה ושם היו גם אופניים. כולם בירכו זה את זה בהשמטת כובע, בחיוך. היו ימים. ולפתע צפירת אימים מאחורי, שהזכירה לי כי הטכניקה התגלגלה מאז ואף לירח ולכוכבי שמים רחוקים הגיעה, אבל לא אל הכביש. שם מנקים להם בני אדם, לעתים עם ילדיהם הרכים, אל בין הגלגלים, כבר פעם.

קציר של אלפים לשנה, אבל הם ממשיכים בשלהם. כמו פעם. ורק הצפירה הרגזנית מקלקלת את השלווה.

התגלית השנייה היתה מרגיזה עוד יותר. מותר לנסוע אצלנו לרוחב הכביש. לא מאמינים? הביטו על האופנועים. יצא כנראה איזה חוק חדש, האוסר עליהם נסיעה לאורך הכביש. רק לרוחב. לעתים, כאשר הם מוכנים להפגין רוח ספורטיביות, הם מדגימים בפני רוכבי־על־ארבע גם התפתלויות מעגליות, קרוב־קרוב לעיניים ולגלגלים. הם מגיחים מימין ומשמאל, ממש הצגת־ראווה. אם הצלחת לבלום בזמן, תוכה גם בחיוך של הערכה. אם עלית עליהם — דע כי נכשלת במבחן מהירות תגובה. וגם זה משהו.

אך לא רק הם אוהבים לנסוע לרוחב הכביש. יש רוכבי־על־ארבע שאוהבים לעשות כנ"ל, אם גם בהצלחה פחותה. כל שהגה שלהם יכול לעשות הוא גיזזה אלכסונית לפני גלגליך. מעין חצי מימר עלוב, לעומת הפעלולים המרהיבים של רוכבי־על־שניים.

אני, שביצועי קירקס אינם מכישורי, מגיבה בצ־פירה־זעקה ממושכת. רשמית — אני טוענת — זו זעקת התפעלות. אבל בינינו, אני צופרת אינסטינק־טיווית, מתוך חרדה. טיפוס על בני אדם אינו מתחביבי, וטיפוס בארבעה גלגלים לא כל שכן. גו־פות מתנצות אינן גורמות לי נחת, גם אם הן מצוינות לכך ממש. אינני מהמאמינות שנשים רוצות להיאנס ואין סיבה שבעולם שאאמין כי הו־גים רוצים להידרס.

אבל החיוך הזה שלהם, לאחר שהגיעו למצב בניצב או באלכסון. מדוע הם מאושרים כל־כך? אולי בכל זאת הם מבקשים ממך משהו. בעיקר כאשר הם חוזרים על אותו תרגיל, אלא שקודם ביצעו אותו משמאל לימין ואחר כך, לרוחב, מימין לשמאל. רק תשובה אחת עולה ברעיוני לתעלומה: משחק המזוכיסט המבקש "הכה אותי" והמלך הסאדיסט העונה לו בסיפוק: "לא". ואם כך, הרי שיש לתת לכלי הרכב לשחק בשפתם הם. ובעוד אלה מתפתלים להם לרוחב ומבקשים "הכה בי", עונה מכוניתי בצפירה עד השמים.

הוקיץ לאו דווקא. תרבותית בוודאי לא. זה אפילו בלתי מוסיקאלי, להודיה. אבל זה מאוד קומי. אצלנו.

מגע נשי בהגה

מתוך "אוטופרס" — כתב עת לענייני רכב, היוצא לאור בחברת "פולקסוגן"

מחקרים שנעשו בגרמניה מל־מדים, כי נהיגת האישה אינה נופלת מזו של הגבר. ההבדל הוא רק בני־סיון; הגבר נוהג הרבה יותר מן האישה, ולכן הוא מנוסה ומיומן יותר ממנה. כאשר שואלים את הפסיכולוגים על התנהגות הי־עכשווית של הנהגות, הם משיבים כי זו היתה לנועזת ואף הצופה בהשוואה לשנים קודמות. אין להן עוד רגש נחיתות בטפלן בכלים טכניים, הן אינן חשות בלתי־ישועות לגברים הנושים, היושבים ליד ההגה.

הנתונים מלמדים, שהנשים אינן נוהגות באותה תכיפות שבה נוהגים הגברים: 90% ממחזיקי רישיון נהיגה בקרב הגברים נוהגים מדי יום, ואילו בקרב הנשים — 60% בלבד. שאר 40 האחוז הן נשים נשואות, שבי משפחתן אין מכונית שנייה. כי תוצאה מכך, תכיפות הפגיעתן בתאונות־הדרכים נדירה יותר. בהיקף נהיגה שווה של שני המינים — קובע מחקר שערכה לאחרונה חברת ביטוח למכוניות — אין כל הבדל של ממש בין המינים בהתייחס למעורבות בתאונות דרכים. אפשר שאישה המרבה לנהוג גורמת ל־מכוניתה כמות שריטות גדולות יותר מזו של הגבר, אבל שריטות בלבד. ייתכן גם שגבר, בעל הספק נהיגה דומה גורם פחות שריטות, אבל מעורב ביותר תאונות.

לפי בקשת חברת פולקסוגן, סיכם פרופסור בריקס מן הי־[illegible] שורה של מחקרים ותצ־פיות, העשויים לשפוך אור רב יותר על התפישה העצמית של האשה המנהגת.

על הנהגת משפיעים, כך טוענים פסיכולוגים, מידה לא־מבוטלת של תעוזה מהולה בהצפה, שאליה נוספת התגוננות־תמה, בתגובה ל־אדישות הגברים. בכך הם רואים סיבה לחשד תשומת־לב יתרה שלהן בעת נהיגתן. בקרב בנות ניתן לראות, כך טוענים, יותר השלמה עם עקיפת הפחות, עד מסוים השגת רווחים קטנים על הכביש, ובמובן זה הן דומות דמיון רב לגברים צעירים שזה עתה עלו אל הכביש.

הדעה שמשום שנשים הן רגישות, עדינות ואיטיות הן דפנסיביות באופי נהיגתן, היתה תקפה עד לפני עשר שנים. כיום פוגשים יותר ויותר את האישה הצעירה (ואף הלא כה צעירה) המתערבת עם גבר ברמזור, העוקפת בסרץ את המכונית של־פניה בכביש המהיר, תוך שעתה קדימה, ואף את הנהגות שאינן שומרות על מגבלות המהירות. אשר לקוחה קיום בתהליך קצר של שליטה בכלי־הרכב, ההתפתחות הבנת התגובה; תהליך העובר על עלמות צעירות בדיוק כשם שהוא עובר על גברים צעירים. תהליך זה בא בראש ובראשונה לידי ביטוי בביטחון שרכשו הנשים ובהכרה בד־רה יותר של אפשרויות התגובה ומכוניתה.

אם בכל זאת רואים פה ושם נשים זהירות יותר בהשוואה לאחרות, אי־ניצול יעיל של הנייה, או חוסר ההחלטיות והיסוס באירועים קרי־טיים, ניתן להסביר את התופעה באימון הביטחון של האישה, הנופ־לים מאלה של הגבר הנוהג יותר זמן ויותר קילומטרים ממנה.

אבל אם לאישה יש הזדמנות שווה כלגבר, אזי אין למצוא כל הבדל באופן הנהיגה בין שני המינים. נשים מגיבות מיד ובמה־הירות, כאשר ההבחנה שלהן דומה לחלוטין לזה של הגבר והן רואות את הצפוי, עירניות והזהירות בדיוק כמו הגברים. כל זה נכון אם ליד ההגה הזירותית אינו יושב מבקר־תמיד גברי, שיודע הכל יותר מכולם, ורק שכח שמאחוריו ניסיון נהיגה בן כמה אלפי קילומטרים.

כבישים אדומים (ד')

ראש־פנה — קריית־שמונה

עתיקות ואינטרסים סמויים

הקטע: ראש־פנה — קריית־שמונה, קטעים מפוצלים.
אורך: 19 ק"מ.
התכנית: שיפור הכביש הקיים על ידי הרחבה ושיפור שוליים ושדות ראייה.
הסיבות: א. 127 תאונות בשנים 85־82, מהן 6 עם הרוגים ו־38 עם פצועים קשה.
ב. נזק התאונות לק"מ כביש בשנה (מעודכן לשנת 85־83): כ־74 אלף דולר לשנה. לכל הקטע: 740,000 דולר בשנה.
ג. עלות הטיפול בכביש "אדום" ללבד: כ־600 דולר לק"מ.
ד. חשבון (לפי תחשיבי מע"צ): 2.5 שקלים ממניעת תאונות על כל שקל השקעה בתשתית.

מתוך 30 הק"מ כביש המקשרים בין ראשפנה לקריית־שמונה, נסללו כבר 20 ק"מ. השליש הנותר, במפוצל, סובל מעיכובים מזה כמה שנים. חלקם נובעים מתקלות תביעות דווקא.

אחרים הרבה פחות סימפטיים, לפחות לפי קני מידה מקובלים של היגיינה ציבורית.

אחת הבעיות התגלתה בעיקיאוזים. עובדי מע"צ עלו שם על שרידי ישוב עתיק, מאחר שמדובר במקום הנופן תגליות חשובות, הוחליטו במע"צ למנוע סקר ממצאי עתיקות יחד עם אגף העתיקות. רק לאחר סיום הסקר יוחלט, אם קטע הכביש ייסלל שם או שיאלצו לתכנן במקום קטע עוקף.

גם בעוקף הנוצר צפו מתכנני הכביש להיתקל בעתיקות, בגלל אתר תל־חצור. כדי למנוע בעיות, הוחלט להעלות את הכביש בקטע זה על עמודים, ובכך לשמור את מפלס הקרקע לארכיאולוגים. אלה יוכלו לעבוד שם באופן חופשי לאורך שנים. אמנם הם ועם ישראל שוחר העתיקות יהיו מרוצים, אבל הגבהת הכביש תובעת תקציבים נוספים, וגם התכנון והעבודות יימשכו בשל כך זמן רב יותר.

דרומית לקריית שמונה עובר הכביש הקיים דרך שמורת טבע. פעם לא הגנו על אוצרות כאלה. היום השתנה המצב לטובה; מבחינת הטבע והטבעו־נים. יש בשמורה עצים מוגנים בגדרות בטיחות, והרחבת הכביש במקום תצטרך לבוא, בסופו של דבר, על חשבון חלק קטן מהשמורה.

הבעיות אותן צריכים היום לפתור הן בעיקרן תכנוניות, מאחר שעקירת העצים המוגנים יוצרת בעיות של עיקול ושדות ראייה. בכל מקום, קטע זה מתוכנן לגמר סלילה עד 1988.

קטע בעייתי אחר הוא הדרך העוקפת לראשפנה. באורך של 4־5 ק"מ. הדרך נמתחת מדרום לחצור הגלילית עד מושב אליפלט. הבעיות כאן אינן מסוג של התחשבות בעתיקות או בשמורות טבע, אלא בענייני כיס. לא שאלת מצבם הכלכלי של אישים אלה ואחרים אינה חשובה, אבל העמדתם כנגד שיקולי בטיחות היא כבר עניין אחר. ועניין זה נמשך כבר ארבע שנים, תקוע טוב חזק בוועדה המחוזית.

הנושא נתקע שם משום שתושבי ראשפנה הגישו התנגדויות לתכנית. הם רצו שעם ישראל ימשיך לנסוע בכביש הישן, שם היו להם מסעדות ותחנת דלק. ראש המועצה אף היה שותף בתחנת הדלק, ומי אם לא הוא יבין ללבם של תושבי העיירה. שרצו להמשיך ולהתפרנס מהעוברים ושבים שפקדו את המסעדות ותחנת הדלק כאשר חלפו בכביש העיירה.

הדרך העוקפת, לעומת זאת, אינה עוברת כלל בשטח בנוי, ואין בה כדי לפתות להשאיר כמה פרו־טות אצל סוחריה. לעומת זאת, רמת הבטיחות של הכביש העוקף גבוהה מאוד, לעומת הכביש הקיים, וחברי הוועדה המחוזית יצטרכו בקרוב להחליט מה עדיף.

הכביש הקיים נמתח לרוחב 6.2 מ' בלבד, עם שוליים של שניים־שלושה מ' לכל צד. בזמנו נסלל עם הרבה נקודות מתות בשדה הראייה, ועקומות חדות. הכביש המשופר נסלל במרבית הקטעים על התוואי הקיים, תוך הרחבת הכביש הישן עד ל־7.2 מ', עם שוליים של שלושה מ' לכל צד. אך בעיקר שופרו השיפועים שהפכו נוחים לנסיעה. גם שדות הראייה הורחבו עד ל־200 מ' ויותר, והעקומות נסל־לות בסטנדרד של כביש ראשי. בקטעים החדשים מהירות הנסיעה המקסימלית היא אמנם 80 קמ"ש, אבל הנסיעה נוחה והרמה הבטיחותית — גבוהה.

כיסאות ריסון: המצוי והרצוי

מאת דני שטרוזמן

הכותב הוא איש נתיבים — המרכז להדרכת בטיחות ב־דרכים

בדו"ח מחקר על דפוסי שימוש במתקני ריסון לילדים, שערך המרכז לבטיחות בדרכים של ה־טכניון, קובעים החוקרים מוקאס וישראל כי שיעורי השימוש בכי־סאות בטיחות לילדים בישראל הם נמוכים מאוד. החוקרים מציינים כי מחקרים רבים והניסיון בפועל הוכיחו את יעילותם של כיסאות הבטיחות התקניים, המעוגנים בצורה נכונה. לדעתם, מה שמרתיע את ההורים מלהשתמש בהם הוא מחירם הגבוה. עלפי שיחות ומפגשים עם נהגים והורים רבים מאוד, נראה כי הסיבה היא דווקא חוסר־המודעות ל־אפשרות שגופו הרך של ילדם ייחבט בפגיעה בעצמים הקשים שברכב או יורק החוצה, ואף גרוע מזה. אני מעדיף לוותר על תיאורי הזוועה של התוצאות האפשריות שלמדו בעבר, בתאונות רבות שבהן ישבו ברכב ילדים בלתי־מרוסנים. אילו ידעו ההורים את מידת הסכנה, אין ספק שהיו מוצאים את הכסף. [illegible] לכיסא בטיחות.

תקנות התעבורה בישראל מ־חייבות בהתקן ריסון רק את הילדים במושב הקדמי. טעות היא לפטור מריסון את הילדים במושב האחורי. מסקנות שכאלו קשה להיפטר, מאחר שברוב המכוניות הפרטיות יש נקודות עיגון גם למושב האחורי. רכב משנת־ייצור 1983 ואילך לא נרשם בארץ ללא נקו־דות־עיגון כאלה. כבר היום אפשר להטיל את החובה לשמור על היל־דים גם במושב האחורי. הניסיון והחקיקה בארץ ובעולם מדגישים על הסכנות האורבות לילד שאינו מרוסן ברכב.

המינהל לבטיחות בדרכים ב־משרד התחבורה הוציא לאור דפדפת ושמה "כיצד נגן על ילדינו בעת נסיעה במכונית". הם אף מציעים לפנות לייעוץ. אפשר לפנות אליהם בת.ד. 867, ירושלים, 91008, ולבקש את הדפדפת.

מה אומר החוק

"לא יסיע אדם במושב הקדמי של רכב מנועי (למעט אוטובוס או רכב דו־גלגלי) ילד שטרם מלאו לו 14 שנים, אלא אם כן הילד רתום בהתקן ריסון (כמשמעותו בתקן שאישר מנהל אגף הרכב) המתאים לגילו ומשקלו" (תקנת תעבורה 83).

עלפי התקן המאושר על־ידי מנהל אגף הרכב, מאושרים התקני ריסון בעלי תו תקן ישראלי, או המתאימים לתקנים של ארצות־הברית, בריטניה, השוק האירופאי המשותף וכן חגורות בטיחות רגי־לות על־פי התקן הישראלי.

התקני ריסון אלה כוללים: חגורות בטיחות מיוחדות לרתום עריסה (עד גיל שנה לכל היותר), כיסאות בטיחות מיוחדים (מלידה עד גיל ארבע לערך), חגורות מיוחדות, צלבות, לילדים קצת יותר גדולים וכריות הגבהה לילדים שחגורת הבטיחות הרגילה למבוגרים מתאימה להם. הילדים הגדולים, שגובהם מתאים לחגורות הבטיחות ללא תוספות הגבהה, משתמשים בחגורה הרגילה למבוגרים. אלא שהם חייבים בה גם בעיר.

היפגעויות ילדים ברכב

767 ילדים, עד גיל 14, נפגעו בתאונות שאירעו בשנת 1985, בהיותם נוסעים ברכב. מתוך זה, 25 ילדים נהרגו, 108 נפגעו קשה ו־634 נפגעו קל. אלה נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לאותה שנה.

המספרים מקבלים משמעות מזעזעת עוד יותר, כאשר משווים אותם לקציר הדמים הכללי באותה שנה: מתוך 104 הרוגים, 25 היו ילדים. כלומר: כרבע מכלל ההרוגים הם מקרב ילדים בני 14 ומטה. גם מקרב הפצועים קשה התמונה קשה: מתוך 962 פצועים קשה באותה שנה, 108 הם ילדים עד גיל 14.

מתוך 767 הנפגעים מקרב קבוצת הילדים, היו 234 בני 0 עד ארבע שנים, 238 היו בגילאי חמש עד תשע, ו־295 היו בני עשר עד 14.

בחוברת של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בה מרוכזים נתונים אלה, לא ניתן היה למצוא התייחסות לנושא אמצעי הבטיחות לילדים. כלומר: לא ניתן לדעת, האם חלק מאותם ילדים ותינוקות שנפגעו נסעו בכסאות בטיחות או שהיו מרוסנים בחגורות בטיחות (בהתאם לגיל) ולמרות זאת נפגעו, או שמא נסעו ללא הגנה כלשהי, והדבר גרם להיפגעותם בכלל, או להחרפת הפגיעה.

על פי מחקרים של מוקאס וחבריו, וכן מחקרים אחרים ניתן להבין, כי רובם המכריע של הילדים הנפגעים לא היו מוגנים בשום דרך שהיא. אבל נתונים ברורים על כך — אין.

ארבע נקודות המגע עם הכביש

מאת אריה עגבי

הכותב הוא מנכ"ל "הצמיג" — יבואנית צמיגי "פירלי".

הצמיגים הם הקשר שלך עם הכביש, עליהם "יושבת" כל המכו־נית שלך. הם המקשרים בין המנוע, מערכת ההיגוי, המתלים והמעצורים. הצמיגים הם המאפשרים למכונית לשנות כיוון בקלות ובזריזות (בטי־חות), הם המתרגמים את כוחו הסיבובי של המנוע לתנועה קווית (כך נקבעת צריכת הדלק), בעזרתם מתקצר מרחק העצירה (בטיחות), הם המספקים את ההגנה לנוסעים מפני זעזועים (נוחות) ועליהם מוטל כל עומס המשקל של המכונית (בטיחות, צריכת דלק).

באמצעות המשתנים הללו, הצמי־גים מהווים גורם מכריע בקביעת צריכת הדלק, בטיחות ונוחות הנ־סיעה. צמיג איכותי יעניק לך קי־לומטרים רבים בהשקעה סבירה יחסית.

על מנת לאפשר לצמיג למלא את יעודו, יש למלא בקפדנות אחר הוראות היצרן:

א. להרכיב את הצמיג המתאים — לפי סוג המכונית וייעודה.
ב. לא לעבור את עומס המשקל המותר.
ג. לדאוג ללחץ אוויר נכון בצמיגים.
ד. לשמור על מהירות הנסיעה המותרת — לפי סוג הצמיג.
ה. להחליף את הצמיג, כאשר עומק החריצים או מצב הבלאי שלו דור־שים זאת.

כל מכונית חדשה מגיעה מן היצרן, כשעליה מורכבים ארבעת הצמיגים המתאימים לה במידותיהם. מידות אלו מצוינות במספרים על גבי הצמיג. המידות הסטנדרטיות במכוניות נוסעים הן: 155x80x13.

אפשרות לשחק בגובה הצמיג

מה משמעות המספרים הללו? המספר 155 מציין את רוחב הצמיג במ"מ. המספר 80 מציין את גובה הצמיג באחוזים, מרוחבו. כלומר: במקרה הזה, גובה הצמיג הינו 80% מרוחבו. זוהי מידה שגם היא המקובלת ביותר כיום, ברוב הצמי־גים בקטגוריה זו. אין ציון מסוים של המספר 80. 13 מציין את הקוטר הפנימי של הצמיג באינצ'ים, כלומר קוטר החישוק המתאים לצמיג.

קיימת אפשרות משחק בגודל הצמיג. לדוגמא, את הצמיג במידות הסטנדרטיות ניתן להחליף בצמיג בעל חתך נמוך, שהוא רחב יותר. על יתרונותיהם של צמיגים אלה ידובר בהמשך. באופן כללי ניתן לומר, שגודל הצמיג וצורת המדרס שלו משפיעים על צורת הנהיגה, ולכל סוג צמיג ייעוד שונה.

חשוב לזכור, כי יש גבול ל"משחק" בגודל הצמיג, שכן אם נטפה להרכיב צמיגים גדולים מדי במכוניתנו הם ישתפשפו בכנפים ובגוף הרכב, ואילו צמיגים קטנים מדי ינמיכו את המכונית במידה כזו שחלקיה הנמוכים ישתפשפו ב־כביש.

מלבד המספרים המציינים את מי־דות הצמיג, ניתן להבחין גם באו־תיות לתוויות המציינות את מהירות הנסיעה המירבית המותרת לצמיג. לדוגמא: SR — הצמיג מסוגל להגיע למהירות של עד 180 קמ"ש. (R מציין את היות הצמיג רדיאלי). HR — הצמיג מגיב על מהירות של עד 210 קמ"ש. VR — מיועד למהי־רות של מעל 210 קמ"ש.

יש צמיגים, ביניהם "פירלי", עליהם מופיעים שני נתונים נוספים: השנה והשבוע בהם יוצר הצמיג. לדוגמא: המספר 506 מציין שהצמיג יוצר בשבוע ה־50 של שנת יצור 1986.

הצמיג בעל החתך הנמוך מרוחב ומונמך עד כדי 50% גובה מרוחבו. מאחר שהצמיגים בעלי החתך הנמוך רחבים יותר, שטח המגע שלהם עם הכביש גדול יותר.

הצמיג הבטיחותי

מובן כי שטח מגע גדול יותר מעניק יותר יציבות לרכב — תכונה חשובה במיוחד בסיבובים. [illegible] של מכו־נית. בתנאי גשם, החריצים הרבים על מדרס הצמיג מסודרים בזוויות כאלה שיוצרות תעלות ניקוז יעילות המאפשרות למים לברוח לצדדים במהירות רבה והמונעות את סכנת ההחלקה.

הצמיגים בעלי החתך הנמוך מעניקים נוחות גדולה יותר לנוס־עים, בזכות הרכבתם המיוחדת שלהם (נמוכי־פרופיל) הבולמת זעזו־עים, ומבנה החריצים, הסופג רעש. ועוד יתרון: בשל המבנה ההנדסי המיוחד שלהם, המחלק את העומס על הצמיג בצורה שווה על־פני שטח המגע, גדל גם אורך חייו של הצמיג.

עלפי נתוני מחקר, שערכה חברת "פירלי", הנטייה הברורה של יצרני הרכב היא לעבור לצמיגים בעלי חתך נמוך — כציוד סטנדרטי, וכבר בשנת 1989, רוב המכוניות שייצאו מפסי הייצור, יהיו "נעו־לות" בצמיגים אלה.

עומק החריץ

מדרס הצמיג עשוי בחריצים לאורכו ולרוחבו. לצורת החריצים, לזוויות ביניהם ולעומקם השפעה רבה על אחיזת הכביש של המכונית, במיוחד בתנאי גשם. צמיג "חלק" — פשוט ייגעל ויחליק על־פני המים, או אפילו על כביש יבש, מאחר שלא תהיה לו התנגדות לגלגול.

עומק החריצים בצמיג חדש למכוניות נוסעים הוא כשמונה מ"מ — בהתאם לסוג הצמיג. רצוי לבדוק את עומק החריצים לאחר 20,000 ק"מ. אולם מובן כי נסיעה בדרכי עפר, או עומס יתר — שוחקים את הצמיג מהר יותר. צמיג, שעומק החריצים בו ירד עד לשני מ"מ — נפסל לשימוש על־ידי החוק.

בתנאי נסיעה נכונים — צמיג טוב יכול "לחיות" מעל ל־100,000 ק"מ. אולם תנאי האקלים החם של הארץ מקצרים את חיי הצמיג. השמש מייבשת את הצמיג וגורמת לסדקים קטנים בדופנותיו. צמיג שהתייבש — יש להחליפו מיד מאחר שלא ניתן עוד לסמוך על עמידותו, בשל אובדן גמישותו.

[illegible] צמיגים של יצרנים שונים [illegible], בתנאים הבאים: [illegible] להרכיב יותר משני סוגי צמי־גים במכונית. ב. יש להקפיד שסוג צמיגים, קדמי או אחורי, יהיו זהים. צמיג חדש יורכב בגלגל האחורי. הסיבה לכך: במקרה שצמיג קדמי מתפוצץ, עדיין אפשר לשלוט ברכב, בעזרת מערכת ההיגוי. אך כאשר צמיג אחורי מתפוצץ, סכנת ההתהפכות גדולה בהרבה, מחוסר אפשרות שליטה. רצוי מאוד להחליף את הצמי־גים בעת ובעונה אחת, כדי שלא לפגום ביציבות הרכב בשל הבדל בעומק החריצים בזוג הצמיגים. בנ־סיעה על צמיג עם תקר, סיבי הצמיג נחתכים ע"י החישוק, נשברים ומתפרקים מבפנים, לכן גם נסיעה של מטרים ספורים "הורגת" את הצ־מיג ושוללת את האפשרות לתקנו.

גם עליה על מדרכות גורמת נזק לצמיג. הוא מורכב מסיבי ניילון ופלדה, השזורים אלו באלו, ובעת טיפוס על מדרכות, הסיבים הללו נשברים. דופן הצמיג, החלק הרך והפגיע ביותר — הוא זה שסופג את כל המהלומות והזעזועים. המדר־כות הן העונש הגדול ביותר לצמי־גים. לעתים ניתן להבחין בבועה במקום שהצמיג פגע במדרכה. בועה זו מלאה באוויר שעובר בין סיבי הצ־מיג השבורים, והיא עלולה לגרום להתפוצצותו. צמיג שיש בו בועת אוויר יש להחליפו מיד.

"המיליונר" הצעיר

רנו סופר 5 — "מיליונר"

רנו סופר־5 הוכנת שיא מי־ליון מכוניות יוצרו ב־24 החודשים הקאריירה המסחרית שלה. ה־מתחרים המצולחים ביותר ה־שיגו מיליון מכירות אחרי 32, 33, 36 ו־47 חודשים.

מכונית המיליון ירדה מפס הייצור ביום שני 27 באוקטובר. בית־החרושת מייצר כרגע 1500 מכוניות רנו־5 ביום, וביחד עם דגמים אחרים מייצר המפעל יותר מ־2000 מכוניות ביום.

רנו סופר־5 הגיעה למקום ה־ראשון במכירות של מכוניות מכל הקטגוריות באירופה, בשנת 1986, עם 11.2 אחוז משוק הרכב הפרטי. רנו־5 המסחרית מחזיקה 7.8 אחוזים משוק הרכב המסחרי.

באירופה המערבית (כולל צר־פת), קיבלה רנו־5 השנה 5.9 אחוזים מכלל שוק הרכב הפרטי. המכירות של רנו־5 גדלו ב־15 אחוזים בקירוב בצורה כוללת. במיוחד גדלו המכירות בבלגיה (+27%), בגר־מניה (+22%) ובבריטניה (+16.8%) בשמונה החודשים הר־אשונים של 1986.

הנצחית האבודה של פורשה

מדוע מכוניות מתבלות כה מהר? אפילו משרד התחבורה שלנו מחייב את היבואנים באספקת חלפים לשבע שנים בלבד. מדוע? מתברר כי היה מי שרצה לבנות מכונית לנצח, כזו שלא תתבלה אלא כעבור ימות דור. והיו מי שסיכלו את הכוונה הנפלאה הזו. מחירה של ההמצאה הגאונית התגלה בצורה רצינית עם מחירן של מחלות היוקרה המצויות.

הירחון סורבו מביא בגיליונו האחרון סיפור מרתק על המכונית הנצחית, שהיתה, אך לא באה לעולם, למורת הכל. הסיפור גם מסביר מדוע.

סורבו מספר כי חברת פורשה הציגה בפרנקפורט, ב־1973, מכבר בית שעורר דאגה בקרב מנהלי תעשיית הרכב העולמית. היה זה — כותב סורבו — אב־טיפוס של מכונית מאריכת־ימים האמורה להחזיק מעמד לפחות 20 שנה, או, במ־קביל, מעל ל־300,000 קילומטרים. הגוף בעל שלוש הדלתות היה עשוי אלומיניום כמעט כולו. הוא תוכנן, יחד עם השלדה הרחבה, להישמר לתקופה דומה.

מתכנני פורשה תיכננו מנוע מתכבי בנפח 2.5 ליטרים, שפיתח 75 כוחות־סוס בלבד, עם 3,500 סל"ד (סיבובים לדקה). מנתק ההב־תה היה מכוון ל־3,600 (כיוון המקובל במנועי מטוסים). תיבת ההילוכים היתה אוטומטית או אוטומטית־למחצה, עם ממיר מומנט שלא התבלה לעולם.

בפורשה הדגישו כי המחיר למכו־נית נצחית־בינונית כזאת עשוי להיות גבוה בכ־30 אחוז ממחיר מכונית מקבילה ממוצעת של אותה שנה (1973).

הפרויקט עורר עניין רב במ־משלת גרמניה, שהורתה לפורשה להמשיך בפיתוח המכונית בעזרתה. משום מה, הופסק שיתוף־הפעולה בשלב מסוים. האם היו אלה לחצים בין־לאומיים של יצרני־הרכב השו־נים — שואל סורבו.

הרעיון, מכל מקום, נקבר במגירה כלשהי ולעולם לא עלה עוד — לשמחתה של תעשיית הרכב הבין־לאומית, מסכם הירחון.

כיצד בוחרים כיסא בטיחות?

תפקידו של כיסא הבטיחות לילד הוא למנוע את עוצמת ההתנגשות על פני גופו ולמנוע ממנו פגיעה בתוך כלי הרכב. כסא בטיחות מתאים הוא תנאי ליעילותו בעת התנגשות, ולכן חשוב לבחור בעת התנגשות, ולכן חשוב לבחור מקרב ה־דגמים השונים דגם שימלא אחר אמות המידה הללו:

1. האם הוראות השימוש בכיסא מובנות?
2. האם התגורה המגן קו־לים לשימושו?
3. האם יהיה זה נוח ל־הושיב את הילד בכיסא ול־הוציאו מספר פעמים ביום?
4. האם הכיסא קל לניקוי?
5. האם אפשר, במידת ה־צורך, להעביר בקלות את הכיסא ממכונית למכונית?
6. האם הכיסא מתאים לכלי הרכב שלך?
7. האם תוכל לקבוע את הכיסא בצורה יציבה באמצעות חגורת הבטיחות במכוניתך?
8. האחרון — ולא פחות חשוב: צא לקנייה ביחד עם הילד; הנח לו לנסות לשבת בכמה כיסאות. הבא בחשבון גם את מחוזר האת העדיפותיו. כך ישב ביותר נוחות ויפתח יחס חיובי לכסא הבטיחות.

רכב לכל דרך

חברת צ'מפיון מוטורס — יבואנית פולקסוגן־אאודי בישראל — החלה בשיווק הדגם החדש בסדרת ה־סינכרו של פולקסוגן — טרנס־פורטר סינכרו בעל מנוע טורבו־דיזל והנעה 4x4. שיווק הדגם בישראל התחיל יחד עם שיווקו באירופה.

מערכת הסינכרו מאפשרת, אוטו־מאטית, ללא התערבות הנהג, את העברת הכוח מן הסרן האחורי אל הקדמי ובכך יוצרת את ההנעה 4x4. הנעה זו מחלקת את הכוח בשווה בין הסרנים וגורמת לעבירות גבוהה של הרכב וליציבות מוגדלת. יכולת עבירות זו עושה את הרכב למתאים לשימוש בתנאי שדה קשים, אדמה חולית, בוץ טובעני, שלג, קרח וארגה טרשים משופעת סלעים.

מערכת ההנעה החדשנית, המבוססת, ויסקו קופלונג, פותחה בחברה האוסטרית שטייר־דיימלר־פוך ב־מיוחד לדגמי המסחריות הקלות של פולקסוגן. עיקרון הפעולה של הויסקו קופלונג מבוסס על־כך שבשעת הפרשי מהירויות בין הסרן האחורי, שאליו מתחברת ההנעה, לקדמי מצטמג שמן הסיליקון שב־תוך בית המערכת וגורם לחיבור אוטומטי של גל ההינע את הסרן הקדמי. חיבור זה מחלק את הכוח, הבא מן המנוע, בין הסרנים וכך מושגת עבירות גבוהה יותר לכל הגלגלים. בשונה מן המערכות הקיי־מות, אין הנהג צריך לשלב בעצמו את ההנעה הנוספת וכמרכזן אין המערכת מחברת את הסרן הקדמי, כאשר חלוקת הכוח בין הסרנים היא שווה.

הרכב מיועד ללקוחות וחברות, הזקוקים לרכב הנע בדרך־כלל בדר־כים סלולות, אך מדי פעם עליו לנסוע בשבילי עפר, שדות, חולות או בוץ.

מנוע הטורבו־דיזל הוא בעל נפח 1.6 ליטר והספקו — 70 כוחות סוס. מהירותו המירבית היא 122 קמ"ש והאצתו מ־0 ל־80 קמ"ש מתבצעת תוך 15.9 שניות. צריכת הדלק של טרנספורטר סינכרו טורבו־דיזל היא 11 ק"מ לליטר במהירות 90 קמ"ש ו־10 ק"מ לליטר בנסיעה עירונית. להשוואה: צריכת הדלק של טרנס־פורטר בעל מנוע בנזין בנפח 1.9 ליטר היא שבעה ק"מ לליטר בנזין בנסיעה עירונית.

החברה החלה בשיווק שתי גר־סאות של הטרנספורטר החדש: קו־מבי לנוסעים וכפול־קבינה. מחירו של קומבי (ללא מע"מ, על רכב מסחרי אין הפקדה) הוא 50,202 שקל ושל כפול קבינה 51.309 שקל. הדגמים הראשונים שהגיעו הם מדגם 86 ומחיריהם כ־45 אלף שקל לרכב.

פולקסוגן טרנספורטר סינכרו בחולות הסהרה

בדיקת אמינות לתיקוני פחחות־רכב

מכון התקנים בישראל הצטייד לאחרונה במכשיר חדיש לבדיקת התקינות של גוף כלי רכב או שלדתו, ובכך התגייס המכון למלוך מה בתאונות הדרכים. מדובר במער־כת מדידה, המופעלת באמצעות קרני לייזר לבדיקת מצב הגוף או השלדה, אחרי תיקון שנעשה בכלי רכב, בעקבות תאונה או נזק אחר.

חשיבות הבדיקה היא, ראשית, מבחינה בטיחותית. תיקון כלי רכב לאחר תאונה חייב להבטיח שכל מערכות השליטה, ממסר ההגה עצמו, הסרנים הגלגלים וכדי יתפקדו ללא דופי. תפקודן של מערכות אלה תלוי בראש ובראשונה בת־קינות הגוף השלדה והדיוק בה הם מורכבים.

המערכת מופעלת בטכניקת לייז־ר, המהווה אמצעי בדוק ומדוייק ביותר לעריכת מדידות ממצות ובמקרה זה מדידות של מצב הגוף או השלדה, לרבות מדידות מרחקים בין הנקודות המרוחקות ביותר ברכב.

באמצעות המכשיר ניתן לקרוא קריאות של מרחקים בסטיות מב־סימליות, שלא יעלו על מילימטר. עם השימוש במכשיר זה, נכנסות מדי־דות כלי הרכב בכלל, ואלו שלאחר תיקון בפרט, לעידן חדש. שיטות הבדיקה שהיו מקובלות עד כה היו מוגבלות בדיוק ולא היה אפשר לאתר באמצעותן עיוותים בין אורים שונים במישורים שונים וב־כיוונים שונים של הגוף או של השלדה.

המערכת החדשה מופעלת, בנוסף לכלים הקונבנציונאליים שהיו קיי־מים עד כה, ומאפשרת ביקורת אמינה ליעילות התיקונים בכלי הרכב שנעשים ע"י פחחים. בימים אלה נערכים דיונים עם הרשויות המוסמכות מצד אחד, ועם איגוד השמאים של חברות הביטוח מצד אחר בכוונה לחייב כל רכב, שתוקן לאחר תאונה לעבור בדיקה באמצעות מערכת זו, ולאפשר לצרכן לקבל החזר מלא מחברות הביטוח של הוצאות הבדיקה במ־כשיר הנ"ל ביחד עם שאר הוצאות התיקון.

עמדות מצוקה — סיכום עכשווי

174 קריאות שווא, 30 קריאות לגרירת רכב ו־45 פניות בלבד לבקשת עזרה רפואית, זה סיכום פעילותיה של מערכת עמדות המצוקה בכביש החוף, בחודשיים וחצי מאז התקבלו הקריאות לעזרה בצורה מרוכזת על־ידי מוקד מגן דוד אדום.

ב־20 באוגוסט הוחל מד"א להעמיד את המוקד שלו לשירות עמדות המצוקה. בתגובה לפניות שיועדו למד"א (בדו"ח זה אין נכל־לות הודעות חוזרות או הודעות המתייחסות לאותו אירוע), נשלחו 25 אמבולנסים ו־24 נט"נים (ניידות לטיפול נמרץ). מאחר שמדובר ב־45 פניות בלבד, יוצא כי מד"א נאלץ לשלוח אמבולנסים וניידות טיפול נמרץ הרבה מעבר לצורך, בגלל קריאות השווא. כמו כן, קרה כי למרות הפנייה לעזרה והעובדה שאמבולנס הגיע למקום האירוע דקות ספורות לאחר ההודעה, הפצועים פונו לפני כן על־ידי רכב פרטי, דבר המסכן את בריאותם ולעתים אף את חייהם.

במשך התקופה האמורה פינה מד"א 35 פצועים. במהלך האירועים נמצא גם הרוג אחד.

מתוך כלל הפניות בתקופה זו, התבקש מוקד מד"א להעביר גם 8 קריאות למשטרה ו־1–4 קריאות למכבי־האש.

מבחן התרסקות של הפורד סקורפיו

כשמהנדסי חברת פורד התבקשו ע"י איגוד חברות הביטוח להעמיד את מכונית היוקרה, פורד סקור־פיו, במבחן התרסקות הם לא ציפו ל־70 עדים מתוחים.

האירוע בא להציג לפני מנהלי חברות הביטוח את השכלולים האחרונים שנכללו בתכנון המוצר המיוחד במכלס ברקשייר, אשר ממומן ע"י איגוד חברות הביטוח הבריטי ולודים.

המכונית העומדת למבחן התרסקות חזיתי של קיר בטון של 30 טון. לאחר מכן התמודדה המכונית כנגד מחסום נייד השוקל 1,000 ק"ג לבדיקת עמידות המושב האחורי. אחר־כך הוזז המחסום ונבדק חוזקו של עמוד המתכת של הדלת הקדמית. לבסוף נבדק חוזק של המגוף האחורי.

אנשי חברות הביטוח אמרו לסיכום:

"מבחני ההתרסקות המבוקרים באמצעות סקורפיו מוכיחים בבהירות, כי תכנון נכון, בשילוב חומרים משופרים, עשוי להוביל מאוד לביטחון הנוסעים, [illegible]".

[illegible] בפורד סקורפיו בין 18 שניות [illegible] במרכז המחקר. במשך 10 השנים במבחן ההתרסקות ביקורות של כ־480 כלי רכב. [illegible]

הפורד סקורפיו זכתה [illegible] בתואר "מכונית השנה".

רשות שניה רק לטלוויזיה

מאת מיכה ינון

הכותב הוא יו"ר רשות השידור.

לכבוד יובלו של "קול ישראל", הוציא משרד התקשורת בול שי בשובלו הצעתי לצטט פסוק מספר דברי הימים לאמור "להעביר קול בכל ישראל מבאר־שבע ועד דן", ואכן בדרך זאת של שמירה על קשר רדיופוני בין כל אזורי ישראל ובין כל חלקי העם והארץ, תמצית מה יכול שנים לתרום, באמצעות שידורי ישראל. תרומה צנועה לחברה הישראלית המסובכת והמורכבת כדי לשמור על מינימום של ערכי יסוד משותפים, הווי משותף בשפה, אותם דברים אחרים ולעת חירום גם בלב אחד.

בעוד "קול ישראל" וגלי צה"ל עוסקים במלאכה בהצלחה ולשביעות רצון הציבור, קפץ עלינו רוגזו של שר התקשורת ובשורה של נימוקים התומכים בהפעלת הערוץ השני בטלוויזיה. השוויל כבדרך אגב להצעת חוק הרשות השניה גם פרק מיוחד העוסק בהקמת עשר תחנות רדיו מסחריות מקומיות.

למה גם רדיו ככה, או כפי שהתבטא שר התקשורת, ברשימה שפרסם בעתון "הארץ" לאחרונה בה ראיין את עצמו, "השד יודע".

בימים אלה מתכנן השר רובינשטיין להביא למליאת הכנסת לקריאה ראשונה את הצעת חוק הרשות השניה.

היות שהמפגע התרבותי הזה של תחנות רדיו מקומיות ומסחריות, טרם קרם עור וגידים, עדיין יש בידי חברי הכנסת מכל חלקי הבית, למנוע את המפגע הזה ואת עשרות הבג"צים שיעסיקו את בית המשפט העליון סביב מתן הזכיונות ואולי אף בענין תוכן השידורים.

לפני שמחליטים להקים עשר תחנות רדיו נוספות כדאי לסקור בקצרה את המצב הרדיופוני, נכון לעכשיו.

ארבעה מיליוני אזרחיה של המדינה הקטנה שלנו, שר התקשורת מציע לחלק אותה לעשרה (!) אזורים עם עדיפות לאזורים מרוחקים כמו אילת הגליל, טוענת מדי

מה יקרה כשתקום רשת רדיו פלשתינאית, במסווה זה או אחר, שבג"ץ יצטרך להתמודד עם עתירה שלה למתן זכיון, על רקע עקרונות היסוד המקובלים של חופש הביטוי וחופש העיתונות

שבוע למעלה מאלף שעות שידור רדיופוניות שבועית בכל שעות היממה ובארבע הרשתות השונות של "קול ישראל" - "גלי צה"ל", בנוסף לכך אפשר לקנות גם ב"קול השלום" ובכל התחנות של המזרח התיכון ואזורות הנקלטות במקלט רדיו רגיל, אפילו במכוניות.

אלף שעות השידורים האלה מגוונים בכל צבעי הקשת והקשת ללא מונופולין ואף ללא בלעדיות ברשות ל"קול ישראל", והדי רק לשם כך ניהל לאחרונה הוועד המנהל של רשות השידור מאבק מייגע עם הרמטכ"ל, כדי להבטיח המשך שידורי הרשת האקסטר אליה בגל"צ. הרדיו הישראלי ידוע כאחד הטובים בעולם, מסייע לו לשמור על רמתו ורעננותו מתחרה הצעיר "גלי צה"ל" המתרענן מדי שנה בכוחות צעירים ומחייב את "קול ישראל" להתאמץ ולהתחדש ולעמוד בתחרות.

השידורים בקול ישראל הם ב־17 שפות החל מערבית, אנגלית וצרפתית וכלה באמהרית. יתרה מזאת, מזה כחודש ימים מקיים "קול ישראל" בהצלחה שידורים מקומיים קהילתיים קבועים באילת ואף נערך לשידורים דומים בגליל. בכך יש מענה סביר גם לנימוק היחיד להפעלת רדיו מקומי, שהעלה שר התקשורת, בשפה רפה, במבוא להצעת החוק החדשה לאמור: "שידורי הרדיו של קול ישראל וגל"צ, בהיותם שידורים ארציים, אינם עונים תמיד על הצרכים המיוחדים של אזורים שונים במדינה".

הנימוק השני שמוכיח שר התקשורת בדברי המבוא שלו הוא פשוט מתמיה.

אומר פרופ' רובינשטיין: "במקומות המרוחקים אף קיימים קשיי קליטה של השידורים, הקמת תחנות מקומיות במוצע באה לפתור בעיות אלה". כלומר, על המחדל המתמשך של משרד התקשורת בהעסקת טכנולוגיה מתאימה לקליטה סבירה וטובה של שידורי ישראל ברחבי הארץ, ימשיכו לחפות על־ידי הקמת תחנות פס מסחריות ומקומיות. גם בשיחה עמי בנדון הודה שר התקשורת, כי למעשה התחנות המסחריות יהוו תחרות לרשת ג'.

ובכן, מה שיתוסף לחיי התרבות והקהילה לאחר קבלת החוק, הוא עוד עשרה דיסקוטקים שישמיעו תקליטים ופרסומת מסחרית. האם זה מה שחסר לנוער הישראלי כדי להשלים את חינוכו וערכיו?

מנסיוני הצנוע כיו"ר רשות השידור יכול אני להעיד כי הטיעון של הצורך בשידורים קהילתיים, בעשרה אזורים, הוא מוגזם ומלאכותי ואין לו אחיזה אמיתית במציאות חיי החברה והתרבות בארץ. אם התעוררו צרכים או לחצים שאין להם תשובה מספקת ברשתות הקיימות, הם דווקא בתחום האידאולוגי והפוליטי, כמו למשל הדרישה לרשתות: "קול התורה", "קול יש"ע", או מצד אחר רשת פלשתינאית במסווה זה או אחר שבג"צ יצטרך בבוא הזמן להתמודד עם עתירה שלה למתן זכיון על רקע עקרונות היסוד המקובלים של חופש הביטוי וחופש העיתונות.

נראה לי איפוא כי זה הזמן, מיד ועל הסף בקריאה הראשונה למחוק את פרק ה' להצעת חוק הרשות השניה, הפרק העוסק ברדיו, ולהתרכז בדיון ענייני בפרטי ההצעה הנוגעת לערוץ השני שגם פרטיה שנויים במחלוקת.

ג'ון דמיאניוק: תרומה נוספת לחקר השואה

המקלקלים בעבודת שמים

מאת הרב משה זמר

הכותב הוא יו"ר מועצת הרבנים המתקדמים ורב בית הכנסת קדם בתל־אביב.

גם לאחר ששקע אבק התקרית בשכונת בקעה והרב אברג'יל הביע מעין התנצלות בפני רב הקהילה ליהדות מתקדמת במקום, אשר ביטל את תלונתו במשטרה, עדיין אי אפשר לראות את הפרשה העגומה כמחוסלת.

הרב אליהו אברג'יל לא הפנה את מעשה ההתנצלות, אשר חוזר בכל איום בתביעה פלילית, אל הנפגעים, הרב לוי ויימן קלמן וקהילתו, אלא "לכבוד כל תושבי שכונת בקעה והסביבה". תוכן המכתב תואם את דעת הכותב: "אני פונה אליכם בשם תורתנו הקדושה האוסרת כל אלימות שהיא ומצטער בזה אם מישהו מקהילת 'כל הנשמה' בראשות רב ויימן קלמן נפגע מהכוחותי והדיבורי שם (משום מה רשם הכותב את התואר "רב" באותיות זעירות — מ"ז)... ואישית לא אעשה להפרעת הקהילה".

קשה למצוא בדברים אלה התנצלות של ממש המופנית במישרין אל הצד הנפגע. ספק רב אם מלותיו יכולות להתפרש בקיום דרישת ההלכה לפי הרמב"ם: "החובל בחברו, או המקלל חברו... וכיוצא בהן — אינו נמחל לעולם עד שיתן לחברו מה שהוא חייב לו וירצנו... אפילו לא הקניט את חברו אלא בדברים, צריך לפייסו ולפגע בו עד שימחול לו" (הלכות תשובה פרק ב, הלכה ט). איננו יודעים אם הרצון לפייס את הרב קלמן ואת קהילתו ולקבל את מחילתם הוא שהניע את רב השכונה לכתוב את המכתב או שמא היה זה הלחץ הכבד של מינהלת השכונה והתלונה במשטרה. לעומתו, הרב קלמן קיים את ההלכה והיה "נוח לרצות וקשה לכעוס", מחל לפוגעיו ושיחררו מאיום התביעה.

הממסד הדתי נמנע מלגנות את מעשה הבריונות בבית הכנסת הרפורמי בשכונת בקעה בירושלים, למרות הפגיעה בקדושת השבת. הראשון לציון הרב מרדכי אליהו גם מצא לנכון לבקר את היהודים "העירומים" שריקדו עם ספרי התורה

"בדרך מנומסת"

בכל התקרית, עיקר הפגיעה בחופש הדת לא היה בשכונת בקעה, אלא בתגובותיו ובמחדליו של הממסד הדתי. בראיון בקול־ישראל הצדיק למעשה הרב הראשי הראשון לציון הרב מרדכי אליהו את מעשיהם האלימים של הפורעים נגד מתפללים השמחים בשמחת תורה בבקעה: "אני חושב שכותבים של האנשים הגרים בשכונה למחות על זלזול כבוד תורה, לראות ספר תורה עם אנשים עירומים, עירומים למחצה, רוקדים. זה זלזול תורה. זכותם של הציבור למחות, ואם הם מחו בדרך מנומסת, זכותם".

מאמר שהרב הראשי קיבל דיווח מפורש על האירוע. יש להניח כי הוא רואה בהתזת גידופים בבית כנסת בנוסח "שרצות", "כופרים" ו"בית זונות", בהריסות, בחטיפת ספר תורה ובהכאת רב הקהילה — מחאה "בדרך מנומסת ומכובדת". בלי ספק, רוב רובו של הציבור בישראל, על כל מרכיביו, דוחה את עמדתו זו של הרב אליהו ומבקרה. זה דעת ההלכה היא כדעת רוב הציבור.

הרב אליהו טען טענה מוזרה ופרובוקטיבית, כי חברי בית הכנסת "כל הנשמה" ריקדו עם ספרי התורה כשהם "עירומים או עירומים למחצה". תפיסת העירום והצניעות משתנה מדור לדור ומחברה לחברה, וכך גם במסורת היהודית. מי שבחנו בתפילות בבתי הכנסת של היהדות המתקדמת יתקשה להבין את דברי הרב אליהו, אלא אם כן הוא מגדיר כך כל אדם — ובמיוחד כל אשה — הלובשים בגד ששרווליו הם מעל למרפק.

מבוכה הלכתית ומוסרית, הזכותה של הרבנות הראשית הזהו לגנות הרמשמעית את הבריונות בשכונת בקעה. במקום זאת, אנו שומעים את דברי הרב שלמה גורן ברדיו, שהוא מתנגד להפעלת אלימות נגד יהודים לא אורתודוקסים, זאת משתי סיבות: "אלף, משום שאני חושש שאלימות לא תביא את המסורה ולא תביא את הישועה, לא הרוחנית ולא הגשמית ולא הפיסית לעם ישראל". הסיבה השנייה: "אני חושש שהאלימות, או כל פגיעה בהם בגוף מישהו, בתוכם אותו". אם כן, הנימוק של הרב הראשי לשעבר לאלימות איננה מבוססת על ההלכה או על עמדה מוסרית, ובוודאי שאינה עקרונית. עמדתו לגבי הפעלת אלימות נגד יהודים לא אורתודוקסים נובעת משיקולים תועלתניים־פרגמטיים בלבד. לא זו בלבד שהאלימות אינה משיגה את המטרה הרצויה, אלא היא עלולה לגרום לירידה ולבכתוב. חז"ל אמרו כי מכלל לאו אתה שומע הן. אפשר להקשות ולשאול את הרב גורן: והיה והנא או אחרים יגיעו למסקנה שהאלימות אמנם משרתת את מטרותיהם, האם אזי מותר יהיה או אפילו תהא זו מצווה להפעילה?

דעת הפוסקים

מדוע לא גינתה הרבנות הראשית את הפלישה לבית הכנסת ואת חילול השבת? יתכן אפשר להניח על־פי הניסיון כי אילו קרה הדבר בבית כנסת חרדי, הגינוי היה מהר לבוא. ככל הנראה, הרבנים המכובדים התעלמו מהפגיעה בקדושת השבת מתוך תחושה, הרי הם היו יכולים לפסוק לפי הפוסקים הרב ישראל מאיר הכהן מראדין: "בוחר והמקבלים הזהירו מאוד שלא יהיה שום מחלוקת בשבת חס ושלום" ("משנה ברורה" רסב, ט). ובוודאי היה רצוי להזכיר לרב אברג'יל ולעדתו את דברי הפוסק הספרדי הנודע הרב חיים יוסף דוד אזולאי (החיד"א) בן המאה ה־18: "יום שבת אסור מאוד לעורר מחלוקת או להתכעס והוא חטא חמור כפליים מהעושו בחול" ("עבודת הקודש" קנב). על אחת כמה וכמה אזהרות אלה שרירות וקיימות בשמחת תורה שחל בשבת. הממסד התמיכה הדתית נוספת לשמש דוגמה מתנהגת לציבור הרחב ולציבור שומר המצוות.

יש להצטער כי הרבנות לא לקחה דוגמה מרדכי של רב ירושלמי אשר פעל בצורה אחרת במצב דומה. רבי לוי בן חביב, יליד ספרד (1484) בקירובו, נבחר לרבה של ירושלים בשנת 1524. הוא נשאל בעניין שני יהודים אשר נכנסו לבית כנסת מסוים במשך שתי שבתות רצופות. הם האשימו את מתפללי בית הכנסת שהם אומרים תוספת מזמורים בתפילה "ויש מי שרינן והלעיג ואמר: זה התוספת כמו תפילת הקראים". ובמבוכה בשבת מבאר כי מאן דהוא חילל את הסידור נשוא הרינון.

בתשובתו מגנה הרלב"ח בחריפות את היהודי שנהג כך בבית כנסת בשבת. הוא "מחלל את השם בעבירה גדולה... והרי קילקל בעבודת שמים... שחילל בכבוד שמים וכבוד התורה... ולכן אין ראוי בשום פנים לכסות עליו... כי טוב לו שיתביישו... יבוא לבית הכנסת (בו עשה את המעשה) ויבקש מחילה מאלוהינו יתברך ומהתורה". ובעניין הנימוק "האידאולוגי" אשר כביכול הצדיק את המעשה, כותב רבה של ירושלים: "מי שאמר שהמנהג לומר אותן זמירות הוא כמנהג הקראים והמינים, ראוי הוא לענשו שאין לומר על מנהג מאמינים בני מאמינים שהוא מנהג מינים" (שו"ת הרלב"ח סימן עט).

בתגובתו הנמרצת של רבי לוי בן חביב בעניין חילול סידור בשבת היו רבני הממסד חייבים ללמוד לעניין חילול קדושת ספר תורה בשבת בשכונת בקעה. אם טיעונים של מינות וכפירה לא התקבלו כהצדקה לפגיעה בקהל המאמינים ולחילול הקודש לפני כארבע מאות שנה, לא כל שכן בימינו.

לקראת משפטו של "איוואן האיום"

מאת פרופ' מ. מושקט

משך שלוש שנים כיהנתי כחבר בוועדת או"ם לפושעי מלחמה, שמושבה היה בלונדון. בתיק 1368, שמקורו בארכיון האו"ם בניו־יורק, השקפים ממנו פירסמתי בקובץ של כתבי־אישום שהוגשו על־ידי לוועדה הנ"ל, נמצא גם עיקר החומר נגד הפושעים הנאציים שפעלו במחנה טרבלינקה (עמוד 187).

בכתב האישום נגד צוות פושעים אלה, שכלל את "איוואן האיום", טענתי שכל אחד מהם לחוד וכולם יחד היו שותפים לקשר לבצע פשעי מלחמה, הווה אומר מעשי הפרה חמורים בדיני המלחמה ומנהגיה, זאת תוך פגיעה באוכלוסייה אזרחית, ופשעים נגד האנושות, דהיינו רצח, השמדה, שעבוד ועינויים של אותה אוכלוסייה מטעמים פוליטיים, גזעיים או דתיים. אלה הוגדרו כתקנון הוועדה הנ"ל, החוקה והפסה"ד של הטריבונל הבינלאומי הצבאי שהעמיד לדין את ראשי הפושעים הנאציים בנירנברג. בחוק מספר 10 של מועצת הפיקוח על גרמניה שהוגש על־ידי בעלות הברית האנטי־נאציות.

האזל הטרבלינקה היה בעיקר מחנה השמדה של יהודים, תיאר כתב־האישום את המעשים גם בהגדרה של ג'נוסייד, הווה אומר פשע השמדת־עם, וביתר דיוק גם בהגדרת הפשעים כלפי העם היהודי בחוק למניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם תש"י—1950.

בכתב האישום נקבע שהנאשמים נמנו עם היחידה המיוחדת של אס־אס, הארגון המשטרתי והצבאי למחנה שעליו הוטלה עיקר משימת הרצח ההמוני לפי התוכנית ההיטלראית ל"פתרון הסופי לשאלה היהודית"; ושבתקופה מיוני 1942 עד נובמבר 1943, תאריך סגירת המחנה "המיושן", ביצעו בו בצורה אכזרית ובלתי־אנושית ביותר את השמדתם של מאות אלפי יהודים.

הפשעים הנ"ל הוכחו על־ידי עדויות של סטניסלאב כהן, שהצליח לברוח מהמחנה בימי המרד שהתחולל בתוכו ב־2 באוגוסט 1943; עדויות של סטניסלאב ברודזי, מעובדי תחנת הרכבת של טרבלינקה, יאן סולקובסקי שהיה עד לרצח קבוצות יהודים ביערות סביב המחנה, הנריק ראכמן, אלכסנדר קודליק, ליאון פינקלשטיין, שיע ורשבסקי, חנוך ברנר, יענקל וירניק ואחרים מהניצולים; עדויות של מובילי הטרנספורטים, של תושבי הסביבה, וכמו כן בהסתמך על מסמכים גרמניים רשמיים. חלקם פורסם במחקרים על המחנה ובדו"חות הוועדה הפולנית לחקר פשעי המלחמה הנאצית והם גם שימשו בסיס לספרו של ז'פ שטיינר על המחנה.

בין עשרות עדים נוספים שאישרו את הרגיהם של הנ"ל, היו לא רק יהודים שהצליחו בנס לצאת מתוך הגיהנום של המחנה, כמו לשצ'ינסקי, טורונציק, רוזנטל, גולדברג, שמעון ציגל ואחרים. אלא גם נוצרים שבר סיבות שונות באו במגע עם מרכזי קטל זה.

מוציאים כבר אינם בין החיים, ומאלה שרדו, קרוב לוודאי שמצבם הפיסי של לא־מעטים אינו מאפשר להביאם ולחקרם. אף־על־פי־כן, יש להניח שפרקליט המדינה הגיע לעדים שלא יכולתי לאתרם, ולמסמכים שנתגלו רק באחרונה, ואולי אף יקבל חלק מהמסמכים שנשמרו עד כה בארכיונים סובייטיים בסודיות רבה בשל היות הנאשמים אזרחי בריה"מ ששיתפו פעולה עם הנאצים.

יש להניח איפוא שמשפטו של איוואן דמיאניוק יהווה לא רק תרומה נוספת לחקר השואה, אמנם לא בהיקף כזה כפי שהיה משפט אייכמן לפני 25 שנה, שדן בשואה בכללותה ולא במקום ספציפי — אלא גם יעלה את ההכרח להמשיך בעשיית דין בפושעי מלחמה ובפושעים נגד האנושות, כחלק מהמערכה נגד השכחת השואה והכחשתה, נגד טיהורם ולמען הרתעת ממשיכי דרכם בתנועות ניאו־נאציות וחוגי הימין. לכך נודעת חשיבות ראשונה במעלה, במיוחד בעידן הגרעין, בביצור זכויות האדם וקיומו של השלום.

* M. MUSHKAT POLISH, CHARGES AGAINST GERMAN WAR CRIMINALS, WARSAW, THE POLISH MAIN NATIONAL OFFICE FOR THE INVESTIGATION OF GERMAN WAR CRIMES IN POLAND, 1948

מי אמר שסינית טובה צריכה להיות יקרה.

קח סינית הביתה
למשלוחים הביתה
צלצל: 03-491873

משום מה התרגלנו בארץ כי סינית אוכלים רק בארוחים מיוחדים, בגלל המחיר הגבוה.
צ'יינה ווילג' היא ההוכחה כי במחירים של מסעדה רגילה אתה יכול ליהנות מארוחה סינית טובה.
אז קדימה, לא צריך לחכות ליום הולדת או ליום ששי בערב, כבר היום אפשר לקפוץ לוילג'.

צ'יינה וילג'
הסינית של רמת־השרון
דרך הרצליה 199, תחנת דלק "סונול" רמת השרון
טל' 03-491873

10% הנחה למביא גליה זו

הודעה בדבר רשימה של מבקשי רשיונות
לפי תקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רשיונות), התשל"ב־1972

בהתאם לתקנה 8 לתקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רשיונות), התשל"ב־1972[1] מתפרסמת בזה רשימת מבקשי רשיונות. תוך 15 יום מפרסום הודעה זו רשאי כל אדם להגיש התנגדות מנומקת בכתב למתן רשיון למבקש מסוים. לפי הסעיף: ועדת הרישוי לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, רח' צלאח א־דין 29, ירושלים.

מס' הבקשה	השם	המען	סוג הבקשה
3727/86	הסתדרות 86 על־ידי	פרץ 31, תל־אביב	תאגיד חוקרים פרטיים
	גרינברג שלמה	רמברנדט 13, תל־אביב	
	קופרשטיין מיכאל	הבקעה 7/4, חולון	
3728/86	מיכלשווילי דוד	מבצע יואב 34/48, באר־שבע	חוקר פרטי
3729/86	כהנא מרגלית	סוקולוב 89, רמת השרון	חוקר פרטי
3730/86	רעק שלמה	העשור 6/ מעלה אדומים	חוקר פרטי
3731/86	אלגד חביב	שלמה בן יוסף 18/29, תל־אביב	חוקר פרטי
3732/86	גיל יעקב	מושב גיאה מס' 1	חוקר פרטי
3733/86	זרוג נסים	ארלוזורוב 4, נתניה	חוקר פרטי
3734/86	כהן דוד	הקרן 34/30, מעלה אדומים	חוקר פרטי
3735/86	גרינברג דרור	ניצנים 19, הרצליה	חוקר פרטי
3736/86	נחמני מיכאל	אחוזת ציון 5/12, קריות	חוקר פרטי
3737/86	שמיר אריאל	שד' לכיש 69/45, קרית גת	חוקר פרטי
3738/86	מילשטיין אילן	שבטאי נבבי 49/3, ירושלים	משרד לשירותי שמירה
3739/86	אליאס הרמיק	כפר עבלין	חוקר פרטי
3740/86	לוסטביץ צבי	אוסישקין 17, נתניה	חוקר פרטי
3741/86	קול מיכאל	השופטים 24/5, קרית גת	חוקר פרטי
3742/86	אבירם סובנה	בילו 39, חולון	חוקר פרטי
3743/86	בן דב עודד	וילסון 5, תל־אביב	חוקר פרטי
3744/86	ברקוביץ יעקב	הרב לוי 8, בת־ים	חוקר פרטי
1877/82	אבידר אליהו	סוקולוב 7, ראשון לציון	משרד לשירותי שמירה
3745/86	כהן עוזי	נחמיה 44, תל־אביב	חוקר פרטי
3746/86	כץ יחזקאל	דולב 11, עומר	חוקר פרטי
3747/86	איפרגן מאיר	רמז 36, נתניה	חוקר פרטי
3748/86	ברמי רמי	מבצע עובדה 26/22, באר־שבע	חוקר פרטי
3749/86	מגידוב זיו	כפר אזר	חוקר פרטי
3750/86	לאסרי אברהם	הראשונים 19, קרית חיים	חוקר פרטי
3751/86	אמגור בטחון בע"מ על־ידי — רפפורט יואל	מונטיפיורי 24, תל־אביב	משרד לשירותי שמירה / מארגן שמירה שכיר
3752/86	רחון גיל	מסולה 20, רעננה	חוקר פרטי
3753/86	מסרה משה	ארלוזורוב 8, קרית אונו	חוקר פרטי
3754/86	קלייך נחמיה	הרצליה 1142/52, קרית מלאכי	חוקר פרטי
3755/86	שגב מיכאל	שדרות חן 45, תל־אביב	חוקר פרטי
3756/86	פאר בצלאל	בר־כוכבא 39, תל־אביב	חוקר פרטי
3757/86	רוזמן יורם	סוקולוב 52, רמת השרון	חוקר פרטי
3758/86	אדמון רון	עיר שמש 44, תל־אביב	מארגן שמירה שכיר
3759/86	קיסר אלכסנדר	מצוקי 1, ירושלים	חוקר פרטי
3760/86	לביא שלום	הכלנית 41, אור יהודה	חוקר פרטי
3761/86	ברוך יצחק	אירוס 7, גנו שמר	חוקר פרטי
3762/86	אפרוחון יוסף	מושב ארגמן ד.נ. הבקעה	חוקר פרטי
3763/86	דימור אבטחה שמירה ושירותים כלליים בע"מ על־ידי לוי שמעון	ליבלבלום 17/8 קרית אונו	משרד לשירותי שמירה / מארגן שמירה שכיר
3765/86	טובים שמואל	לודז 1, פתח־תקוה	חוקר פרטי
3766/86	הבשוש משה	הנביאים 37, בת־ים	חוקר פרטי
2096/83	היסטר יהון	נוס לוץ 38/26, חיפה	משרד לשירותי שמירה
3767/86	בן נעים דניאל	חן 61/19, ערד	חוקר פרטי
3768/86	קופליס דב	[illegible]	חוקר פרטי
3769/86	אבטרי נסים	שומר 19, פתח־תקוה	חוקר פרטי
3770/86	רבדיל רמי	רמת הגולן 13/15, חולון	חוקר פרטי
3771/86	שחף אסנת	בימוני 13, תל־אביב	חוקר פרטי
3772/86	אייזנר רון	אנגליהן 33, חולון	חוקר פרטי
3773/86	ירון אליהו	מעלות מוריה 607/4, ירושלים	חוקר פרטי
3774/86	טרסי שמירה אבטחה ושירותים בע"מ על־ידי	אריה בן אליעזר 41/43 ירושלים	משרד לשירותי שמירה
	שמעוני אילן	שלמה בן יוסף 251/17, ירושלים	מארגן שמירה שכיר
	שמעוני מאיר	אריה בן אליעזר 41/43, ירושלים	מארגן שמירה שכיר
3775/86	עזרא שלמה	צפורה 9, ירושלים	חוקר פרטי
3776/86	טאמש עמיקי	כפר בית גן מעלה הגליל	חוקר פרטי

אלעזר הלוי
שופט (דימ') בית משפט מחוזי

האריך ד' בחשון התשמ"ז

1 ק"ת התשל"ב, עמ' 1236; התשמ"א, עמ' 122

ארצות הברית 1986 — בחזרה לקרוניות

מאת יוסף תמיר

לפני ימים מספר עוד הזכון האמריקאי "ניו־יורק טיימס" ראיון עם ראש עיריית ניו־יורק אד קוך, וכותרתו "ניו־יורק אוהבת אותי יותר מאי־פעם".

מי שעושה שבועות מספר בכרך שאד קוך מנהל ביד רמה, יכול לאשר כי ראש העיר פופולרי יותר מתמיד, אף שזו לו תקופת כהונה שלישית ואם כי הוא עצמו מודה: "הצבור צווח אבל עשינו זאת", ומוסיף ללא היסוס: "עדיין אין זה הגלגל".

בנושא השיחה היו האמצעים הקיצוניים והחמורים הנעשים בימים אלה בניו־יורק ומטרתם להגביל ולצמצם את השימוש ברכב פרטי במנהטן. ברובם ניתנות עדיפויות לאוטובוסים ולמוניות. נעשה ניסיון להגיש שירות נקי ובטוח ברכבת התחתית והמכוניות כתובות מוחיקות. העיתונאים: רחובות ניו־יורק בלתי־עבירים, מה יהיה?

ראש העיר: שני המסלולים הימניים במדיסון אבניו (השדרה החוצה את מנהטן מצפון אל דרום) לאוטובוסים. הנסיעה בין הרחובות 42 ו־59 קוצרה מיד ברבע שעה, הניסיון הצליח. נאריך את המסלול עד רחוב 39. ברחובות אלה אין חנייה לרכב פרטי. הם מיועדים לרכב ציבורי: אוטובוסים ומוניות. אנו עוסקים בחקיקה שלא תתיר כניסת רכב פרטי למנהטן דרך הגשרים אלא אם יהיו ברכב יותר משני נוסעים. מהפכה מרחיקת־לכת עוד יותר מתחוללת כיום בעשרות ערים בארצות־הברית. תור הקרונית חזר לאמריקה. בקליפורניה הדינמית, בטקסס השמרנית, בפלורידה שטופת השמש ואף בצפון מדינת ניו־יורק — על גבול קנדה הקרה — סוללים דרכים לקרוניות ומביאים פסי מסילה בקצב גובר.

ארצות־הברית חוזרת לקרונית (הטרולי) הקלה הנוחה, אמצעי התחבורה העירוני הקלסי של שנות המאה הראשונות. היא נשכחה מאז שנות ה־30 כשהרכב דחה את הטרולי השקט והאלגנטי מהכבישים. הקרונית, בתזמננו שונה. היא מבריקה, צבעונית, צחורת ושקטה. עונה על הבעיות האקולוגיות והסביבתיות המודרניות שנוצרו יותום האוויר הרעש. היא מחיה מרכזי ערים הרוסים וגוועים. הקידמה היא הלהיט התחבורתי של שנות ה־80.

קרוניות הטרולי הישנות, שכמותן הובילו נוסעים בערים בראשית המאה, חוזרות לשמש את הציבור בארה"ב, מביאות פתרון לבעיות סביבתיות ותחבורתיות ומחיות מרכזים שגוועו

גם בטורונטו

הקרונית לא פסחה אף על עיר המכוניות דטרויט — העיר שמרבה הזמנתי, המכונית, הורידה את הטרולי מהפסים והחזיר אותו רוטט ומכוסה אבק דורות.

"זו תחייה תחבורתית" — מכריז ג'אק גילרסטורד בכנס של 2600 נציגי "החברה האמריקאית לתחבורה ציבורית". הכינוס נערך בטורונטו. משתתפיו רובם כבולם מעולם העסקים, המנהל והאקדמיה. הם נאספו בעיר המכוניות לועידה השנתית של ארגונם והנושא המרכזי — המהפך התחבורתי־הציבורי העובר על ארצות־הברית. לקרונית של דטרויט אין "דיקור" מעודד מבחינות הניהול והביצוע. למרות הקשיים, למסבה משמעות. רבה בדירוש פני "העיר העתיקה" שהלכה והתדרדרה.

כשעזבתי את דטרויט היתה בידי רשימה של 19 ערים ברחבי אמריקה, בהן מהגדולות שבמדינה ובהלקן ערים בינוניות, שבהן מרכיבים את הקרוניות. בתוך המערכי קוראים למהפכה "תחבית בהובלת הציבור". התחבית. לובשת צורות שונות: רכבות המונורייל המולכות על עמודי בטון גישאים, רכבות תחתיות ועיליות לסוגיהן, קרוניות קלות, אישיות (הטרולי) אבל נעימות חולות.

בפינה המערבית־הצפונית — בפורטלנד שבאורגון — מתנאים בהישגים המרשימים ביותר בביצוע התכנית להפעיל את הקרוניות. רונאלד היגבי, מנהל פרויקט הקרוניות בעיר, התפאר שביצוע המפעל לאורך 22.5 ק"מ עלה 14 מיליון דולר לקילומטר, "מחיר סביר ומספר בהולה". הנחת קווי המסילה ומתיחת קווי החשמל התנהלה ללא בעיות. המפעל הרב מתקציב הושלם בזמן. "בימינו זה גם בפני עצמו" — אמר היגבי. ההפתעה היתה כשנמסר שאת המפעל תיכננו בכללית הקבנים כבחה, את המנהעים הרכיבו בשווייץ, את פסי הקרוניות הביאו מבריטניה.

מאז שנות ה־30 חדלו האמריקאים לייצר קרוניות. עתה הם נזקקים לשירותי מדינות אירופה.

תחיית מרכזי הערים

בסנט־לואיס שבדרום, מעיד דוגלס קיפסמן, מנהל תכניות במפעל הקרוניות, שהציבור שמח לקרוס את השינוי. הקרונית אינה שירות פרוטוט אלא כלי תחבורה נאה, מהיר למדי, אינו מתעכב בפקקי תנועה. מאיץ פיתוח אורבני בסביבת התחנות, (שלא כרכב המשטרי הרווחת). מחיר קילומטר אחד של קרונית — 13 מיליון דולר. אורך קווי סנטה־לואיס 27 קילומטר. ביוסטון, רואלאס, הונולולו, מינאפוליס, סיאטל ועוד תריסר ערים, בונים תחבורת קרוניות. הכלם הראשי להתפתחות המפתיעה הוא הדיוח התקציבי הפדרלי ההגבלות על הוצאות המוסולות מוואשינגטון. מנהל המינהל הפדרלי לתחבורה צבורית בוואשינגטון מוסיף: "אם טועים בתכנון קווי הרכב המוטורי — קל לתקן את המשגה. אם טועים בהפעלת קרוניות — הטעות תישאר במקומה עשרות שנים".

הקרוניות גרמו תחייה של אזורים עזובים בכרכים. בביונס ברשעודים הרבו להרגיש את השינוי שאירע בבאפלו, שבצפון מדינת ניו־יורק, לרגלי מפלי הניאגרה. המרכז הישן נהפך לעיי חורבות, הוא מוזנח ומופקר. אחרי סלילת קווי הקרוניות והנהגת הסדרים התחבורתיים החדשים, בא למרכז באפלו שנות עדנה. נבנה בו מלון "הייאט" חדש, בנקים הקימו מגדלי שחקים, מתכננים בו איצטדיון חדיש. המערכת החדשה עצמה שרויה בצרות בשל גירעון כספי. זה נגרם בעיקר משום מחירי הנסיעה הנמוכים וניהול לא־תקין של המשק. עד כדי כך הגיעו הדברים, שסוכני האף־בי־איי נכנסו לפעולה בבאפלו. קבלנים מספר מעורבים בפרשה.

"יש לנו בעיות", אומר אנטוני שול, המפקח על התחבורה בבאפלו. "אבל בתחום הסעת האנשים, אנו עושים מלאכה טובה".

קרוניות: כך נסעו פעם — כך יסעו בקרוב

רפורמה במיסוי הישיר — עכשיו

מאת פרופ' יצחק הדרי

הכותב המאמר הוא פרופסור לדיני מסים בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב.

באחרונה נפל דבר בעולם המס האמריקאי. רפורמה בשיטת המיסוי בארץ כארצות־הברית מעוררת עניין רב גם מחוצה לה, ובוודאי במדינת ישראל. הרפורמה שם נעשתה בשעה שגם אצלנו, מומחי מס ודרשויות השלטון נוטים לעיין מחדש במושגים המקובלים. יש לבדוק על עצם התבונות לבדיקה ולטיפול שורש במושגים המקובלים בשיטת המיסוי.

בארצות־הברית, הרפורמה יסודה בהשתתת סולם המס ליחיד על שני שיעורים בלבד: 15 אחוזים ו־28 אחוז (עם שיעור זמני של 38.5 אחוז בשנת 1987). היא גם תביא את הפחתת המס המוטל על חברות, ותבטל או תגביל שורה ארוכה של ניכויים לצורך מס ושל "מפלטי מס" למיניהם.

במדינת ישראל מתחייבת רפורמה במיסוי הישיר אף יותר מאשר בארצות־הברית. הדרישה לרפורמה כזו היא עתה מעניינו של הציבור בכללו, שלא היה עד לצורך בכך בתקופת האינפלציה הדוהרת. אותה תקופה היה פער ברור בין שיעור המס להלכה לבין שיעורו למעשה. המס הישיר עמד על שיעור של למעלה מ־70 אחוזים, ואיך בפועל שולם רק מס בשיעור מאפס עד 40 אחוזים. הדבר היה אפשרי, הבכן לגבי רוב הנישומים, בשל תכנוני מס למיניהם שלא באו בעבירה.

הפתרון היה במסגרת החוק, תוצרת כחול־לבן, פרי תימרוניהם של מומחי המס הידועים למיניהם: האינפלציה הגואה תרמה אפשרויות רבות לשחיקת המס עצמו. זה היה פתרון מעוות. הוא גרם את הגברת העול בין הנישומים השונים, והגע קשות בהכנסות המדינה.

היום, כשרסנת האינפלציה ירדה, שיעורי המס הגבוהים הם תמריץ למחוקק לשחוק את בסיס המס, על־ידי חקיקה בשיטת הטלאים, שיוצרת דרגות־מיסוי מיוחדות, נמוכות יותר, לקבוצות לחץ שונות; למשל, למשפרות נוספות ולהשקעות מועדפות שונות. מגמה זו עלולה להימשך כמו בתקופה שקדמה לרפורמה של שנת 1975, בן ניתנת פרמיה גבוהה מאוד למעלימי מס. הפיתוי להעלמת מס עלול ללכת ולגדול. ישנה סכנה מוחשית שאף ימצאו לכך צידוק אידיאולוגי, בשל שיעורי המס הבלתי־אפשריים.

השיעורים שנקבעו הגבייה של 1987 — ואולי אף של סוף 1986 — עלולים להוכיח מגמה זו, שתתבטא בפער גדל והולך בין רמת המיסוי הישיר הנומינלית לבין הרמה האפקטיבית. את הרמה האפקטיבית יש למדוד לפי סכומי המס הישיר הנגבים מתוך כלל ההכנסה הלאומית.

לדעתי, אין זה אלא שקר עצמי ששיעורי־מס גבוהים יגבירו את גביית המס במשק. ההשפעות השליליות יהיו גם על הרצון לעבוד, וגם על הרצון להשקיע השקעות האמורות להגביר הכנסה חייבת במס מלא, ללא השקעות ועבודה נוספת. יימשך הקיפאון בגידול התוצר הריאלי במשק, ויתרחק היעד של מה שמכונה צמיחה.

יש לעצור בחוקים האפשרי את ההשפעות הדרסטיות האמורות של שיעורי המס הגבוהים. הממשלה פעלה, הבצרק, להפחתת נטל המס על השכירים, על־ידי הוזילה את עלות השכר למעבידים. רצוי להמשיך בתהליך זה, במשנה תוקף, ובעיקר במיסוי עצמאים וחברות. יש להפחית את שיעורי המס ולהרחיב את בסיסו לכל משלמי המס, תוך צמצום האפליה וההעדפה המגזרית במשק.

אכן, כמו בארה"ב, תהליך הרפורמה חייב להיות מלווה בשחיטה כאבית של פרות קודשות, ברמות הקלות־מס שונות, אך אם ארה"ב השמרנית והקפיטליסטית של הנשיא רייגן עשתה זאת, גם ממשלת האחדות של שר שמיר יכולה לעשות זאת. שיעורי המס החדשים צריכים להיות נמוכים בהרבה יותר מהשיעורים הקיימים. הפחתת שיעורים תיעשה בתיאום עם רמת המיסוי העקיף לסוגיו. זה יבטיח שההקלות במס לא יסכנו את התכנית הכלכלית הנוכחית.

ההפחתה בשיעורי המס צריך שתיעשה, כמובן, מתוך שמירה על תקציב המדינה. יש לשקול תקופת מעבר עם שיעורי־מס נמוכים מהשיעורים הנוכחיים אך גבוהים משיעורי הרפורמה הסופיים: כך יוכן תקציב המדינה ותיווצר האמינות הדרושה בקרב משלמי המס.

אם הרפורמה במס תצליח הציבור יאמין שהיא אמיתית, אני מסופק אם היא תהיה כרוכה בהפסד מס לאוצר. בטווח רחוק אני אף מסתכן לומר, כי האוצר יצא נשכר מתוספת גבייה.

כדי לבצע את הרפורמה, יש צורך לתכננה מראש תכנון טוב ככל האפשר: לא יהיה קל להעבירה בחוק בכנסת, משום שהיא תפגע בהדרה בהטבות־מס שנות במקרי המס הקיימים. יש למנות ועדת מומחים ציבורית, בנוסח ועדת בן־שחר ב־1975. פרי עבודתה של ועדה כזאת, שתכריע מומחים אובייקטיביים, תמתן את הרגשת הקיפוח המגזרי במשק. מינוי כזה יהיה את למחויבות הממשלה לביצוע הרפורמה.

הורדה דרסטית של שיעורי המס חייבת להיות מלווה בענישה פלילית חריפה יותר של עברייני מס, וביצירת אי־כדאיות כלכלית לאלה שיקטינו את הכנסתם החייבת במסגרת החוק.

לדוגמה, לפי החוק הקיים, חייב הנישום של הכנסות שיתגלו בעתיד, בעקבות ביקורות של פקידי השומה, יחויב בריבית ובהפרשי הצמדה. לא מסוף שנת המס הרלוונטית, כמו היום, אלא מחצי שנה קודם לכן — מאמצע שנת המס שבה הופקה אותה הכנסה. שיעורי מס נמוכים הרבה יותר, ההרתעה הפלילית הגוברת והאמורה, יתרמו תרומה נוספת להגברה של גביית המס. הציבור יאות לקבל גזרות אלו כי הוא יהיה במסגרת הוגנת של שיעורי מס הכנסה נמוכים בהרבה מהשיעורים הקיימים. זו האמנה ההתנהגותית הבסיסית בין משלמי המס והממשל.

הבה נוחל לעצמנו שזה יהיה הישגה של ממשלת האחדות הלאומית בממונותה השנייה, בראשות ראש הממשלה שמיר ושר האוצר נסים.

מכתבים למערכת הארץ

ימות המשיח כתקופה אפלה

צודקים הטוענים שדברי הרמב"ם, שאין למנות גוי לתפקיד ציבורי, מכוונים לימות המשיח ("הארץ" 10.11). אמנם הרמב"ם לא סייגם כך, ואין זה מקרה שאדם כנשיא בית הכנסת הגדול בתל-אביב יכול היה להבינם כחלים גם על תקופתנו. חכמינו לא העלו על דעתם אפשרות של ציונות ומדינה יהודית בלי משיח (ולכן ייחוס ציונות להם היה מטעה).

אולם מן הפח אל הפחת. שהרי עולה הבעיה שמא ימות המשיח, שלכאורה יש לצפות שיצטיינו בסדרי שלטון מתוקנים ובמוסריות, יתאפיינו בתקופה של הפליות קשות. אם להסתמך על דעת הרמב"ם, יהיה צריך או לאבד את כל עובדי עבודה זרה (והנוצרים מוגדרים כאלה) תושבי אפריקה ולהכרית את זכרו של עמלק, שרק בנים השובים יודעים להזהות בסביבתנו. אם זו בשורת היהדות, כיצד נישא פנינו?

יהושפט הרכבי
ירושלים

להסיר מועמדות קוברסקי

לנוכח ההתפתחויות האחרונות הקשורות למשרד הפנים, אין להעלות על הדעת להציג את מועמדותו של חיים קוברסקי, לשעבר מנכ"ל משרד הפנים ועדיין יושב ראש המועצה הארצית לתכנון ולבנייה, לתפקיד של מבקר המדינה ("הארץ" 31.10).

פוליטיקאים ועיתונאים מקורבים למשרד הפנים ולמפד"ל, או לקוברסקי אישית, יעשו שירות חשוב למדינה אם יחדלו ממאמציהם להריץ את האיש לתפקיד האחראי ולטשטש את אחריותו למחדלים שנתגלו בתחומי אחריותו כמנכ"ל משרד הפנים.

אביגדור ברנבוים
ירושלים

ח"כ שפט: יוזמה מבורכת

מכתבו של ח"כ גרשון שפט מן התחייה שהתפרסם ב"הארץ" (7.11) ראוי לציון מיוחד. למיטב ידיעתי, זו הפעם הראשונה שהתיאוריה של הרב כהנא — שאפשר להעלות את המיעוט הערבי לדרג על בסיס ההלכה ומפרשיה — מותקפת בפי מכי מצד גורם לאומיותי, ויש לברך על היוזמה הזאת.

ח"כ הרב אליעזר ולדמן, שבכמה מנאומיו נגע בעניין אלא שלא זכה לפרסום בעיתונות, וכן מאמר של משה בריסקי בגיליון 103 של "נקודה", ביטאון היישובים היהודיים ביש"ע, אשר תקף בחריפות את השקפותיו של ח"כ כהנא, מהווים מתקפת-נגד מיוחלת של המחנה הלאומי על קלקליו של האיש הטוען שתורתו מצדיקה את כל פעולותיו הנבזיות. בזה הם מצטרפים לרב יואל בן-נון מעפרה וקולו הבודד.

ישראל מידד
שילה

לא משיקולי מוסר לשמו

דוד תמר מגן במכתבו ("הארץ" 6.11) על הצורך לקבל הכשר הלכתי בנושא ההשתלות. לדבריו, גם בחו"ל מתלבטים רופאים בשאלות המוסריות הכרוכות בכך. טיעון זה מתבסס על הנחה המפוקפקת, שרבני הלכה פוסקים את פסיקותיהם משיקולים של מוסר לשמו.

עד כמה הנחה זו רחוקה מהמציאות נוכחנו לא אחת: יחסם לבני עמים אחרים החיים בארצנו, טיפולם בקבורתם של יהודים "לא כשרים" (פרשת תרזה אנג'לוביץ), התנגדותם לחופש פולחן, יחסם המשפיל לנשים בענייני אישות ובקשר לתפקידים ציבוריים, ועוד ועוד. גם התנגדותם העקרונית, עד לזמן האחרון, לכל השתלות שהן, לא נבעה משיקולי מוסר לשמו.

דוד תמר שואל: "כלום מותר לקרב אפילו בשעה אחת את מותו של האדם, שממנו נלקח הלב או הכבד בעודו בחיים?" ברור לכל אדם שחושיו לא התבלעו מרוב עיסוק בפלפולי הלכה, כי שום רופא לא יבצע פעולה רצחנית כזו. ברור גם שרופא יודע יותר מראש ישיבה מתי אדם יכול להיחשב למת. ניתוח ההשתלה מבוצע להצלת חיים, ורבני ההלכה הם היחידים העומדים למכשול בפני מטרה נעלה זו.

נחמן גבעולי
תל-אביב

עדיפות בהשתלה — למי?

כתגובה טבעית לתמיהה שיצרו חוגים מסוימים סביב ההשתלות, הצטרפתי לאגודת "אדי", שחבריה מצווים בחייהם הרשאה להשתמש לצורך השתלת איברים מגופם, לאחר מותם. אני חשה סיפוק מהידיעה שאפילו לאחר מותי, ייתכן שחלק מגופי ימשיך לפעול ולהביא אושר למישהו.

עם זאת, כל עוד מספר התורמים אינו מספק את כל הנצרכים, ומועמדים רבים מצפים להשתלה, ואין תורם, אני מציעה כי בשיקולי העדיפות בתור יהיו הראשונים אלה שהם עצמם חברים באגודת "אדי". הדעת אינה סובלת כי אנשים המתנגדים עקרונית לכך, ואשר נציגיהם מכשילים את מאמצי הרפואה המודרנית להאריך חיים באמצעות השתלה, יזכו ליהנות ממנה, בעוד אחרים מתנדבים לתרום ולעתים אינם זוכים לחיות עד שיימצא תורם.

אני מצפה מיוזמי אגודת "אדי", אשר נספח ההצטרפות אליה מצורף לרשיון הנהיגה, להוסיף משפט שיציין כי תינתן עדיפות להשתלה לחברי האגודה. מכיוון שאיש אינו יודע מה צפון לו העתיד, אפשר להאמין כי סעיף כזה יגדיל באופן ניכר את מספר המצטרפים התורמים בחייהם, וכך יוחסל הוויכוח המביש הזה.

צבה מרון
רמת-גן

תסביך נחיתות מולד

מה לא עשו רשויות המדינה לביעור וסילוק רגשי הבושה והבוז הקולקטיביים שלנו. האם לא הוכיח זאת משרד החינוך והתרבות אשר תחילה העמיד את קומתן של בחינות הבגרות אחר כך הזיל אפילו לשקול את סילוקן הגמור? לבו של מי לא יימס כאשר יראה ילד שאינו מצטיין בבית-הספר? האם לא יאפשר לו להמשיך על אף השגיו הנמוכים? גם הכינים, אשר פעם היו סיבה מצוינת לכבישת הפנים בקרקע מרוב בושה ומבוכה, שב אינן מעלות אף סומק קל שבקלים: האם הבאה תוכל עתה להתפאר בבן המוצלח המביא כינים הביתה. רק לא רגשי בושה!

ואולם, תסביכי הנחיתות הם אורח של קבע ואפילו קו אופי אצל הישראלי הממוצע. כל מוצר שהוא "תוצרת הארץ" צריך להיות מעולה (אפילו מעלתו היחידה היא בכך שנוצר בחו"ל ולא כאן); חנות מסוימת מתגאה בכך שאצלה אפשר לקנות "כל מה שאני רואה באירופה", ואילו בית הרושת, שרק עתה פתח את שעריו, צורח בקולניות של תינוק בריזתו כי תוצרתו היא "בטעם של חו"ל".

עו"ד גבריאל ולצר
תל-אביב

השתלה — ברוח הלשון

השימוש בבניין הפעיל של השורש שתל — השתיל, השתלה — לעניין ריפוי בהעברת רקמות או איברים באותו גוף או מגוף לגוף, יפה הולם את רוח הלשון. הפועל "השתיל" והשם "השתלה" מוגדרים ומודגמים במילוני אבן שושן שיצאו לפני כעשרים שנה ומקובלים על הכל. אף האקדמיה ללשון העברית אישרה את המונח השתלה ונגזרותיו לעניין זה במילון למונחי רפואת השיניים שיצא לא מכבר, וכן במילון למונחי רפואה העתיד להתפרסם. למעשה פורסם עניין ההשתלה לראשונה במילונו הרפואי הגדול של ד"ר א"מ מזיא, נשיא ועד הלשון העברית, שנדפס לראשונה בשנת 1934, בעריכת ד"ר ש' טשרניחובסקי.

יש להלוך על השגתו של הפרופ' יעקב בהט, במכתבו המבקש למצוא פסול בחידושים השתיל והשתלה וממליץ להשתמש רק בבניין פעל: שתל, שתילה וכו'. טראנספלאנטאציה אינה שתילה, אלא השתלה, והפועל הוא השתיל ולא שתל.

ד"ר ראובן סיוון
ירושלים

תקליטי לייזר
COMPACT disc DIGITAL AUDIO
המבחר הגדול ביותר בארץ!
המרכז למוסיקה דיגיטאלית
קדקד — ארלוזורוב 1, רמת-גן, כפר היישוב (מסג' א') 731578

תיאטרוני ישראל
הערב יום ד' 12.11
תיאטרון הבימה:
השקיעה 20.30
(הכרטיסים מ־15.10 תקפים)
הגורים 20.30
התיאטרון הקאמרי:
אני לא רפפורט 16.30, 20.30
מיכאל קולהאס — בתיאטרון ירושלים 20.30

קבל החלטת רכישה לפני סוף שנת 86

תצוגת אנשים ומחשבים למיחשוב המשרד

יום שלישי 25 בנובמבר — כפר המכביה

שעות התצוגה: 10:00 עד 18:00

יוצגו מחשבים אישיים, תוכנות וציוד עזר; יערכו הדגמות ורבי שיח בהשתתפות המציגים, עורכי דין, רואי חשבון ומנהלי המשרדים.

בתצוגה הצעות ופתרונות של מבחר הספקים בארץ.
תוכנות ל: ראיית חשבון, הנה"ש כפולה וחד צדדית, גליונות אלקטרוניים, ניהול יומן פגישות ומועדים, מעבדי תמלילים, טיפול במסמכים משפטיים וחוזים,
ציוד מחשב: מחשבים אישיים, מדפסות איכות ומהירות, טלקס למחשב אישי ודואר אלקטרוני, ציוד עזר למיחשוב המשרד.

כבר הבטיחו את השתתפותן החברות הבאות:
אלדטה, אלקום, במברגר־רוזנהיים, גולן מיכאל, הקסא, הר־גל, חשבשבת, טג, סימק, לדג מחשבים, מל"ל משוב, ספק, פקיד־בל, קסלמן שירותי ניהול, צמ"ס, רשף מחשבים, שגיא, שדוני שירותי ניהול, תדיראן אמרלד, תמר מערכות סיפרותיות, מיכפל.

הכניסה חופשית. עורכי־דין, רואי־חשבון ומנהלי המשרדים מוזמנים.
אנא טלפנו לשרי אדלשטיין באנשים ומחשבים: 03-295148, 03-280640.
בין כל המבקרים בתצוגה תוגרל מדפסת מסריצה (NLQ) למחשב אישי!
השתתף בתצוגה ובהגרלה.
לקבלת הזמנה — שלח פרטיך או כרטיס ביקור, לאנשים ומחשבים ת.ד. 33325 ת"א 61 332 עבור "מפגש".

תקליטים קלים / רפי קינן

דבר לא חסר, דבר לא מיותר

ג'אז

FRAGMENTS (רסיסים) — פול בליי (פסנתר), ג'ון סרמן (סקסופון סופראן, סקסופון בריטון ובאס־קלארינט), ביל פריזל (גיטארה), פול מושן (תופים); תקליט איסי־אם 1320 (באמצעות חנות תקליטי הג'אז "קרוס").

דבר לא חסר במוסיקה שעושים ארבעת נגני התקליט הזה — ודבר אינו מיותר.

שבח גדול מזה, כך נדמה לי, קשה להעתיר על יצירת אמנות. פול בליי ואיתו ג'ון סרמן, ביל פריזל ופול מושן מנגנים מוסיקה מהורהרת אך רבת רגש, עם הרבה רגעי שקט, כמעט בלי שיאים דינאמיים ועם הרבה תנועות ומעברים בקודים שהם מתוחים, קודים נבונים ומרתקים, בלי סטיות. זאת מוסיקה עם הרבה צבע, שאינה זונחת לרגע את הבלוז והסווינג, אך בה בעת נישאת לעולמות מוסיקאליים אחרים.

ארבעת הנגנים מנגנים כל הזמן ביחד — אך גם לחוד. הם עושים מוסיקה קאמרית אמיתית, משוחחים — מוסיקאלית — זה עם זה ואלה עם אלה, מאלתרים ביחד במסורת הג'אז החופשי ותוך שמירה על משמעת קפדנית בלי להזניח את המלודיה ואת ההרמוניה. זה נשמע לעתים כמו כוריאוגרפיה צלילית לארבעה רקדנים סוליסטיים. המנהיג הוא פול בליי, אחד המפתחים הראשונים שניגנו ג'אז חופשי, כבר ב־1959, באחד ההרכבים של אורנט קולמן.

לעומת נגני הג'אז החופשי השחורים, שראו בסגנון זה ביטוי למרד, נותר בליי תמיד גם מלודי ומהורהר, וגישתו ניכרת בתקליט. אם כאשר מנגנת הרביעייה קטעים עדינים ורגישים של קארלה בליי (רעייתו לשעבר), קטע אקספרסיוניסטי סוער של סרמן, או קטעים מהורהרים של מושן ושלו עצמו. (בליי חיפש תמיד את החדש והיה חלוץ בתחומי ג'אז רבים, בין היתר בשימוש בסינתיסייזר, כבר ב־1969, כלי שאותו זנח בינתיים). הוא מנגן בחסכנות ובתחכום, בלי לוותר כהוא־זה על רגישות, נגינה מרוכזת ומופנמת מאד. הוא רומז ומנווה יותר מאשר מבהיר.

ג'ון סרמן הוא קטגוריה בפני עצמה בג'אז האירופי בנגינה בסקסופון־בריטון ובבאס קלארינט, והוא הוסיף את תבלין הלהט בתקליט, לעיתים עם מוטיבים מזרחיים (הקטע שהולחן, "ליין דאון", הוא תריג בתקליט מבחינת האכספרסיוויות שלו). שילוב הצלילים שהוא מפיק, בייחוד בבאס קלארינט, עם צלילי הגיטרה של ביל פריזל מעניקים למוסיקה בתקליט צבעים מיוחדים ומרתקים. פריזל בן ה־24 היה אלמוני עד לפני שנתיים, אך מאז הוא זוכה להערכה גוברת והולכת בייחוד מצד עמיתים-נגנים. הוא מפיק מהגיטרה צלילים שקשה לזהות בהם את הכלי והוא נשמע לעתים ככלי נשיפה נוסף (הוא היה נגן קלרינט לפני שעבר לגיטרה) או כסינתיסייזר.

הדואט שלו עם סרמן בקטע "למען אהבתה של שרה" הוא מלאכת מחשבת. למרות שאין בו נגינה של כלי הקשה, נכתב קטע זה על־ידי המתופף של ההרכב, פול מושן, אחד המתופפים המודרניים הראשונים, שניסו לשלב מקצבים עממיים בתוך הנגינה המסורתית של התופים. הוא מנגן בתוף כמו בכלי מלודי ולא כשומר על קצב. נגינה פתוחה ומופשטת, רגישה מאד, עם הרבה צבעים.

תקליט ג'אז שכל מי שמוסיקה טובה, לא תמיד קלה, קרובה ללבו ייהנה ממנו מאד. מומלץ.

"טנגו" עם עליות ומורדות

מיקי שביב: מוסיקה עם צבע של ג'אז

תוצרת הארץ

"אמונה שלמה" — להקת "טנגו" (מיקי שביב ודאן פול זימברים); עיבודים: מיקי שביב. בשיתוף פעולה עם דאן פול זימברים; שירה: מיקי שביב; מנגנים: מיקי שביב (גיטרות, באס, אורגן), דאן פול זימברים (תופים וכלי הקשה), בני קרניבסקי (ויבראפון וכלי הקשה ב"זהו שלי" ו"עודה נבל"), גאור דיין (גיטרה ב"אהוביה" ו"לי ולך"), רמי קליינשטיין (אורגן ב"לי ולך"); הוקלט באולפני "דולפ", תקליט הד־ארצי, בי־אר־אן 15226.

מיקי שביב ודאן פול זימברים, הם להקת טנגו, הצליחו ליצור מוסיקה מעניינת בעלת צליל וחותם ייחודיים מאד — וזה הישג לא קטן. תקליטם החדש, השני במספר, "אמונה שלמה", שומר על החותם הזה, שעיקרו שילוב המוסיקה והשירה המיוחדים של שביב עם הקצב של זימברים, אך איכותם של הקטעים השונים אינה אחידה.

למוסיקה של טנגו צבע מסויים של ג'אז בהארמוניות ובמקצב המוסיקאלי, המשולב בנשמה מזרחי וישראלי מאד, הנובע מהקווים המלודיים של הלחנים של שביב ומשירתו. קולו כמו מרוכז באלומה צרה והוא מפיק את הנגינה כמו כלי נשיפה — סקסופון או חצוצרה, כאילו היה עוד כלי בתזמורת. אם זאת הכוונה, יש בכך, אולי, הסבר לא כי בשום פנים ואופן לא הבוקע להיעדר מהולט של תוכן במלים, תוך הקשבה על צורה. אלה מלים שהושמו זו לצד זו באקראי, כאילו לא היו אלא חומר גלם לזמר, תוליך ללהלהלה. המשקל והחרוז (כשישנו) הם בסוד גמור.

קשה להקשיב לתקליט כולו של טנגו אם השירים אינם שומרים על רמה גבוהה בכל המרכיבים היהודיים ללהקה. שיר כמו "לי ולך" הוא מיותר לחלוטין, שירים אחרים אינם עוברים, אם בגלל היעדר מרכיבים, כמו בשיר "אמונה שלמה" (בסגנון קאריבי) ואם מפני שהם לא די טובים. אהבתי מאד את השירים "מפחד לסלסל בקולך" רישפני מלחמה" וכן את העיבוד המבריק לשירם של ארצן אשמן וידידיה ארמון, "עודה נבל".

אינו שר בו די. גיוון בכלים היה מוסיף צבע ועניין.

נעימות נעימות

"נעימות מולדת" — עיבוד וביצוע על חליל: שבתאי לוי. בליווי תזמורת גדולה; הקליטו יואב בראו, הביא יפה, באולפני סריסוןלו; תקליט הד־ארצי בי־אר־אן 15223.

שבתאי לוי עיבד לתזמורת גדולה 12 מנגינות ישראליות יפות, בעלות גוון מזרחי. העיבודים אקוסטיים הנעימים לאוזן, עם הבריקות ב"זר שנוני ו"שרמתי". התקליט יושמע בודאי רבות בערבי שירה בציבור וריקודי־עם, ובקרקע לשקופיות נוף בטלוויזיה, ברגעי תקלות או בין תכניות. חבל שנגינת הסולו בכל השירים היא רק בחליל. לוי

הקלרינט המזמר

"זוהר הניגון" — ישראל זוהר (קלרינט ועיבודים), עזרי וינגלבלאום (אקורדיון), שייקה בריק (גיטרה באס), אלון בורי (כלי הקשה); הקליטו אמנון איילון באולפני אושל; הפיק: ישראל זוהר; הפצה: אוספורדיסק, תקליט (מאנצלית) זד"י 1001.

בקלרינט של ישראל זוהר שוכנת נשמה: הוא בוכה, צוחק, מספר ושר כשזוהר מנגן בו. ישראל זוהר, בנך התזמורת הפילהרמונית שהשתתף בשנים האחרונות במוסיקה חסידית של הכליזמרים, ריכז בתקליט 21 קטעים, רובם עממיים, חלקם ידועים — חלקם לא ידועים — של מוסיקה חסידית, כולם מנוגנים להפליא.

עד כדי כך מקובל ואהוב זוהר על היהדות הדתית, שהוא זכה לתואר הכבוד — כך מסופר על עטיפת התקליט — "כוהר הניקיע" והוא מוזמן לשמש כליזמר בהילולות החשובות ביותר בעולם החסידי (מירון, צפת, אלקנה ועוד). הוא גם החילוני הראשון — שוב, בהתבסס על עטיפת התקליט — שהורשה להשתתף בטקס "תעניית המתים" המבוסס על הקבלה, שנערך פעם בשנה במירון. בהסתמך על דברים אלה, אי־אפשר שלא להצטער על כך שקטעי המוסיקה לא הוקלטו בהילולות השונות — אווירת ההתעלות היתה מקבלת ביטוי בהקלטה ומגדילה את נשמת הקלרינט פי כמה. שכן באולפן נשמעת המוסיקה הזאת סטרילית מדי. אווירת ההילולה גם יכולה היתה להפיח חיים בעיבוד האנמי של הכלים המלווים, שהוא נקודת התורפה של התקליט.

הארץ ממליץ

תל אביב

יומן נעורים (גורדון) — סיפורה האישי של הבימאית ההונגריה מרתה מסארוש על ימי נעוריה בהונגריה תחת המשטר הסטאליניסטי. דמויות יפות, וסיפור מסופר היטב.

קיקה קילה קיד (סינר־אלנבי) — קומדיה אירונית עירנה בבימויו של מאקאבייב ("מסתורי האורגניזם") על הקושי להיות ספונטני בעולם שבו התחייה מוכתבת על ידי פרסומת ואינטרסים כלכליים.

מלכת הכיתה (לב 3) — סרטו של יצחק (צפל) ישורון עוסק באלימות בתהליך שאולי כבר מאוחר לעוצרו. במסווה של "סרט נוער" הוא חושף כמה אמיתות מכאיבות על החברה הישראלית. משחק מצוין של יצחק בן־נר ואלון אבוטבול.

הברונית אהבה מסירבבה (צפון) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף". מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה. טיול באיטליה נוגע במחוזות נסתרים בנפשה של נערה אנגליה מחונכת היטב, ומשחרר בה כח למרוד במערכת המנהגים הצבועה שבתוכה גדלה. צילומים יפים להפליא של טוני פירס רוברטס, בימוי מסוגנן של ג'יימס אייבורי (אבק להט, "הבוסטונים"), וגלריה של שחקנים אנגליים טובים ביותם מגי סמית.

עקרות אורח (פריז) — הבימאית אניס וארדה עוקבת אחר השבועות האחרונים בחייה של נערה נודדת, שקשה מקור בדרום צרפת. סרט בעל יופי מגפיי. בבימויה של סנדרין בונר המצוינת.

שתי אצבעות מצידון (פאר) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל המשוט. סרט פעולה מותח, תיאור חברתי אותנטי, והצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורה עזה, נקשית, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס. לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדן ("חבורת הזאבים").

ירושלים

מונה ליזה (מיטשל) — ראה דיזנגוף 1 ת"א.
הברונית אהבה מסירבבה (בנייני האומה) — ראה צפון ת"א
שתי אצבעות מצידון (הבירה) — ראה פאר ת"א

חיפה

מונה ליזה (עצמון) — ראה דיזנגוף 1 ת"א
שתי אצבעות מצידון (שביט) — ראה פאר ת"א
הברונית אהבה מסירבבה — (אורלי) — ראה צפון ת"א
עקרות אורח (קרן אור) — ראה פריז ת"א

סוף-סוף, גם לך יש מקום לאכול.
hippopotame
★ אנחנו ממשיכים עם הארוחות העיסקיות
★ מסעדה צרפתית — תוקרמים, סטייקים ודגים במבחר השפים
רח' ירמיהו 12 ת"א טל' להזמנות 03-448729

מדריך הארץ

תורנויות

תורנויות רופאים

הסגנת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל-אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נתניה 623333
רחובות 08-451333
בת ים 5511111
חולון 803133
אשדוד 08-221022
באר שבע 057-74767

מוקד סיוע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'-ה' — 20.00-8.00; בימי ו' — 15.00-8.00; טלפונים: 03-433300, 03-433500.

שקמ"ר — שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24-19 טל' 03-7549111 "שקמ"ר" קוד מנוי 222.

שירן — עזרה ראשונה בשטח: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל-אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר שבע 057-418111
מוקד רפואי באר-שבע 06-223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס

24 שעות ביממה:
תל-אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ מטעם "מקלט":
א' ד' ה' 11.00-13.00
ב' ד' ד' 16.00-18.00
טל' 220031
רח' מאפו 18 תל-אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל-אביב:
דיזנגוף סנטר קומה 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. רח' מזכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ושבתי חג מ־18.00 עד 24.00.
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה: רח' הגפן 26, קומה ג', טל' 04-523566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00-23.00.

שירן — שירות רפואי מהיר 24 שעות ביממה, כולל רופאי שיניים: ירושלים, מוקד יום 660585, 649531, מוקד לילה, שבת וחג 236191 מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898, מוקד לילה 651011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
יד ביתי — אחות קשבת לילד ולהורים תל אביב — לילד 226037 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' 17.00-20.00.
חיפה הגדריה — 229488 11.00-20.00

תורנויות בתי-חולים

תל אביב רוקח — (ילדים, עיניים, כירורגיה)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, כירורגיה, עיניים, א.א.ג)
הדסה ה"צ — (אורתופדיה)
בקור חולים — (ילדים)

תורנויות בתי-מרקחת

תל-אביב: לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח מאוחדת שדרנסקי 15 265200
ירושלים: קופ"ח מכבי בן סירא 2 227273
חולון ובת ים: קופ"ח עין יהב 2 884854
נתניה: קרנאל מרכז מסחרי קרית נורדאו 51774
רמת גן: קופ"ח הפיזור 25 782537
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות: הרמן מצמת מוצקין קרית מוצקין 715136
חדרה: קופ"ח לאומית שד' רוטשילד 66 22204

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חבורה, משפחה, מיניות — אבטלה מגיע. ימים ב' ג' ד' — 17.00-20.00; בגרושנה 66 ת"א, טל' 03-281228; חיפה ימים א' ד' 16.00-19.00 רח' המשביר 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-528231-2 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור ע"י
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
08.03 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת
08.40 אנגלית ד'
09.00 מדעי הטבע (יסודי) — הלויתנים
09.20 אנגלית ד'
10.10 מדעי הטבע ה'-ו' — הדם
10.30 מדור נוער
11.00 חשבון ו' — כפל בשברים
11.15 אנגלית י"א-י"ב
11.30 מושגים ביהדות — על מזוזות
12.00 אנגלית ה'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע (על יסודי) — האבולוציה
13.30 גיאוגרפיה — מדבר יהודה
14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
14.05 שעת כושר
14.15 מנהרת-הזמן
15.00 האוניברסיטה הפתוחה — מגע אוויר פתוח, בוא לשחק, אומה של ציירים
16.00 מדור נוער
16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) חקלאות היום
19.00 (ע) בקו הבריאות — כאב ראש וכאבים בכלל
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 בין הכיסאות
20.30 תצפית
21.00 מבט לחדשות
21.30 מוקד
22.05 האיש בעל אלף הפנים — סרט קולנוע
24.00 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 מספר האות
18.30 קתרין (סדרה היסטורית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן ביום
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה בדירה אחת (סדרה קומית)
20.55 ארכיטקטורה, על פרשת דרכים
21.35 אלפרד היצ'קוק (מתח)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סדרה חדשה

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "עסקי שעשועים" עם אדי קאנטור
16.30 התקליף (מצויר)
17.00 סופר-בוק (מצויר)
17.30 הסכבות עם מרטי פלדמן
18.00 זוהי הוליווד
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות
20.00 סיימון את סיימון (בלש)
21.00 רמינגטון סטיל (בלש)
22.00 קגני ולייסי (סדרה משטרתית)
23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקאלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 דפי פנקס
13.00 לבקשתכם
15.00 בין הכסים
16.00 אמנים באולפן
17.00 מוסיקה כאן ועכשיו
18.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
19.30 דומיננטו — לנוער המתבגר
20.05 הרקויאם של בראהמס
21.00 אופרה של יום רביעי
23.00 צלילי ליל

רשת א'

12.05 מבחר המזרח — שירים מזרחיים
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.00 התלופון
16.05 מועדון שעון הזהב
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — "המשמעות הפסיכולוגית והתרבותית של הדתיקה מן המסגר האמי בספרות העלייה השנייה", פרופ' דן מירון
18.06 מנחת ערב — הווי וחוי ומסורת
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שאול כענין
19.30 שידורים לעולים
22.05 זמר משתו כוכב

רשת ב'

18.06 זרקור
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מוקד לענייני צבא וביטחון
20.05 מבט לפולקלור — שירים ביידיש [illegible]
21.05 צימוקים ושקדים — שירים עם מיכה אייזר
22.05 עוד לא רקדתי די — ריקודי עם
23.05 הב משמים — שעשועון לזוגות נשואים
00.15 הוי ארצי מולדתי — שירים עבריים

רשת ג'

18.06 הצעקה והאורחה
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 צליל מכוון
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 יער מאוד — ענייני צבא וביטחון
18.45 מעולש — עיתונות: האדום ריבלין הדיר שמעון שטרית
19.05 מוסיקה לכולכם
20.05 הלהקות — להקת הנח"ל — מסיים שנות השישים
21.00 מבט לחדשות
21.05 [illegible]
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים
23.55 סיפור הבית — עם אורי גורדון, המוסיקה לעליית הנוער
00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם הגוף רון

שידור קבוע

רשת א'

07.30 הוי שירים — מנגנים ישנים
08.05 הגנה
09.05 השיר לא תמיד שירים עבריים
09.30 מגשרבעות משפחה והבית
10.30 דבר קל — עברית קלה
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 הטכלה דעת לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 כוכב הבוקר
09.05 ביקורבית
10.10 כל צבע השתמשותכן יומי
12.10 אלוהולך בצל
13.00 בנתי החדשות המשפחה
14.00 בת צוצק — הוי הזמנר
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים — ושיעורים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על בספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאוסף־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־שיהיתם
09.05 מה, בכר השעון
10.05 רק מוסיקה
11.05 שעה המיסה
12.05 שבעים מי יודע
13.05 רק בימי חול
14.05 מצגן וזהר
15.05 הוים, הרים המהודים
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר
06.30 פוקחים עין — מידע ומוסיקה
07.07 יבצע אסם שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 העסקה עשר
11.05 נגון לעכשיו
13.05 קשר רדיו
14.05 דרדריומי
15.05 פניפה יומית
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

קולנוע

תל-אביב

אורלי — צביטה כלב 5.00, 7.15, 9.30
סינר — קיקה קילה קיד 5.00, 7.15, 9.30
ליקוויד סקיי 11.45
אסתר — הראואים 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — מלחמה ואהבה 11.15
בן יהודה — אהבה בשחקים 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — יומן נעורים 4.30, 7.15, 9.30
גת — אהבה מכשפת 5.00, 7.15, 9.30
דיזנגוף 1 — מונה ליזה 11.00, 13.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — שלושה רווקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דקל — צרות גדולות בבאיינה מאן 7.15, 9.30
דרייב אין — יום בחווה 7.30, 9.30, סרט סקס 12.00
הוד — שבוס רב המשוחת 5.00, 7.15, 9.30
רב חן 1 — שובו של הנוסע הסמוי 4.25, 7.00, 9.45
חן 2 — בשעע אתמול והיום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — הרומן של אתמול בלילה 5.00, 7.40, 9.55
חן 4 — הנה מלך נשמה לשניים 11.00, 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
חן 5 — הרומן מבבלי הילס 11.00, 5.00, 7.40, 9.50
ליטוד — ירח דבש מבוטו 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — הבגל המודור 2.00, 5.00, 7.30
לב 2 — בעקבות הבוף 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
לב 3 — מלכת הכיתה 5.00, 7.40, סנכם 2.00, 9.30
לב 4 — לה מראוויאנה 2.45, 4.30, 7.00, 9.45
מוזיאון ת"א — "שואה"
מקסים — כוכב כל הסיכויים 4.30, 7.15, 9.30
פריזה 1 — הכוב הרע הלא נורא 5.00, 9.30, 7.15
פריזה 2 — נשיקה נצימה 5.00, 7.15, 9.30
סינמטיק — הכנון 7.00, מרטן 9.30
פאר — שתי אצבעות מצידון 5.00, 7.30, 9.30
פריז — עקרות אורח 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30
צפון — הברונית אהבה מסירבבה 4.30, 7.00, 9.30
שחף — אירלז 4.30, 7.00
תבלת — הכבע ארובן 6.00, 9.00
תכלת — ע.ע.ש 11.45 בלילה
תל־אביב — איש הכבש 5.00, 7.15, 9.30

קרית אונו

כרמן קולנוע — האייל 6.30, 9.00

ירושלים

אדיסון — אהבה בשחקים 4.30, 7.00, 9.15
אורגיל — בלשנע אתמול והיום 4.30, 7.00, 9.15
אוריון:
אור 1 — שובו של הנוסע הסמוי 4.00, 6.30, 9.00
אור 2 — צרות גדולות בבאיינה מאן 4.30, 7.00, 9.00
ארמון — כולם נפלו על הראש 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון — השפופה והיומן 4.00; אור כריסטיאן ס' 5.45; בית הזוית 7.30; טרק 9.30; חנים ועופים 12.00
בנייני האומה — הברונית אהבה מסירבבה 7.00, 9.15
הבירה — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.00, 9.15
כפיר — צביטה כלב 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — מונה ליזה 7.00, 9.00
עדן — הכוב הרע הלא נורא 4.30, 7.00, 9.00
סינמטיק 1 — 19.00 פיקסיק בכל הכר, 21.30 ביצפון אפל
סינמטיק 2 — 19.00 מירון מיזאם, 21.00 תוכנית חוזר

רמת השרון

כוכב — צבעות מאמריקה 6.00, 9.15

פתח-תקוה

היכל 1 — הרומן מבבלי הילס 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — אהבה בשחקים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — הכבע ארובן 4.30, 7.00, 9.30

רמת-גן גבעתיים

אלאחים — שובו של הנוסע הסמוי 4.00, 6.30, 9.00
אורדע — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — צרות גדולות בבאיינה מאן 5.00, 7.30, 9.45
הדר — צביטה כלב 5.00, 7.15, 9.30
ליליי — אבנע פתולות 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הרומן מבבלי הילס 5.00, 7.20, 9.40
גן 2 — הרומן של אתמול בלילה 5.00, 7.20, 9.40
גן 3 — 3 רווקים ותינוק 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — הכבע ארובן 4.15, 9.15
שבוש — אהבה בשחקים 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — הכוב הרע הלא נורא 9.15
תבל — שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — ירח דבש מבוטו 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — הברונית אהבה מסירבבה 4.45, 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון — הכוב הרע הלא נורא 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — שובו של הנוסע הסמוי 4.00, 6.30, 9.00
גן — אשה באדום 4.30, 7.00, 9.15
דיפלומט — שובו הלך ב' 6.30
עצמון 1 — אהבה בשחקים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — מונה ליזה 4.45, 7.15, 9.30
עצמון — הטיקן 7.00, 9.00
שביט — צרות גדולות בבאיינה מאן 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור — עקרות אורח 4.30, 7.00, 9.15
רון — צביטה כלב 4.00, 6.45, 9.00
שביט — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.00, 9.00
רב גת 1 — בלשנע אתמול והיום 4.30, 6.45, 9.15
רב גת 2 — בעקבות הבוף 4.30, 7.00, 9.15
אורות — הכוב הרע הלא נורא 7.00, 9.15
בית הקפה — אלוי 9.15
חוכל — מלכת הכיתה 7.00
כרמן — תעלול קטלני 7.00, 9.15
מכוח — בני הקליף 7.00, 9.15
פאר — סיפורה של אמא 7.00, 9.15

חולון

מגדל — הכבע ארובן 6.00, 9.00
ארמון — שתי אצבעות מצידון 7.30, 9.30
סבי — צביטה כלב 5.00, 7.15, 9.30
רינה — בחום הגוף 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — הרומן מבבלי הילס 4.30, 7.15, 9.40
היכל — קומדה. 3 סקיס 5.00, 7.15, 9.30
תפארת — רעם הגינגה 7.15, 9.15

נתניה

מגדיר — טיסיון ורשים 5.00, 7.00, 9.15
שרון — תעלול קטלני 5.00, 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — שתי אצבעות מצידון 7.15, 9.15
דוד — הכבע ארובן 4.30, 9.15
חן — עליבה כזרן האריות 4.30, מקורי 7.15, 9.15

חדרה

חדרה — בעקבות אוצר הנילוס 7.00, 9.15
זמן — אהבות משוגעות 7.00, 9.15

בת-ים

אורנים — שלושה רווקים ותינוק 7.15, 9.40
קוסמוס — הכוב הרע הלא נורא 4.40, 7.15, 9.40

עפולה

היכל העירוניה — הכבע ארובן 6.30